

การจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะ
อันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ธรรมรัตน์ ตั้งใจ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพลศึกษาและกีฬา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอุดรธานี

พ.ศ. 2566

การจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ธรรมรัตน์ ตั้งใจ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาพลศึกษาและกีฬา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอุดรธานี

พ.ศ. 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

PHYSICAL EDUCATION LEARNING MANAGEMENT BY USING THAI
SPORTS FOR DEVELOPING DESIRABLE CHARACTERISTICS
ON THAINESS OF LOWER SECONDARY STUDENTS

THAMMARAT TANGJAI

THAI THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR MASTER OF EDUCATION
IN PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS, FACULTY OF EDUCATION
THAILAND NATIONAL SPORTS UNIVERSITY UDONTHANI CAMPUS
2023

ALL RIGHTS RESERVED BY THAILAND NATIONAL SPORTS UNIVERSITY

Thesis Title Physical Education Learning Management by Using Thai Sports
for Developing Desirable Characteristic on Thainess of Lower
Secondary Students
Researcher' name Mr.Thammarat tangjai
Disciplines, Faculty Physical Education and Sports, Faculty of Education
Advisor Committee

.....Advisor
(Assoc. Prof. Nuanphan Chaiyama, Ph.D.)

.....Co-Advisor
(Asst. Prof. Rotjana Pongnoo, Ed.D.)

Faculty of Education, Thailand National Sports University Udonthani Campus
Approved this Thesis in Partial Fulfiment of the Requirements for the Master of
Education

.....
(Wiyada Wannakhan)
Acting as Deputy Dean of Faculty of Education Udonthani

Examination Committee

.....Chairman
(Asst. Prof. Nirut Sukdee, Ph.D.)

.....Committee
(Assoc. Prof. Somjet Poosri, Ed.D.)

.....Committee
(Asst. Prof. Patumporn Sriisan, Ph.D.)

.....Committee
(Asst. Prof. Rotjana Pongnoo, Ed.D.)

.....Committee
(Assoc. Prof. Nuanphan Chaiyama, Ph.D.)

บทคัดย่อ

ชื่อวิทยานิพนธ์ การจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะ
 อันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
 ชื่อ สกุลผู้วิจัย นายธรรมรัตน์ ตั้งใจ
 ชื่อปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชา, คณะ พลศึกษาและกีฬา, ศึกษาศาสตร
 ปีที่ส่งวิทยานิพนธ์ 2566
 ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. รองศาสตราจารย์ ดร. นวลพรรณ ไชยมา
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รจนา ป่องนุ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและศึกษาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย และเพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความเป็นไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โดยการเลือกแบบเจาะจง 1 ห้องเรียน จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย แบบประเมินผลการเรียนรู้ (ชิ้นงาน) และแบบสอบถามผู้เรียนแบบมีโครงสร้าง และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ (Dependent sample t-test) ผลการวิจัย พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยมีส่วนประกอบ 3 ส่วน ได้แก่ หลักการในการจัดการเรียนรู้ องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ และกระบวนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ การเตรียมการก่อนการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ และการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ โดยขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบ่งเป็น 5 ขั้น คือ ขั้นเตรียม ขั้นอธิบายสาธิต ขั้นฝึกหัด ขั้นนำไปใช้ และขั้นสรุปและสรุปปฏิบัติ ผลการศึกษาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเท่ากับ 85.26/89.20 และผลการเปรียบเทียบคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิจัยข้างต้นสรุปได้ว่าแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยมีคุณภาพและสามารถนำไปใช้จัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้พลศึกษา กีฬาไทย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ความเป็นไทย

ABSTRACT

Thesis Title	Physical Education Learning Management by Using Thai Sports for Developing Desirable Characteristics on Thainess of Lower Secondary Students
Researcher's name	Mr. Thammarat Tangjai
Degree	Master of Education
Disciplines, Faculty	Physical Education and Sports, Faculty of Education
Year	2023
Advisor Committee	1. Assoc. Prof. Nuanphan Chaiyama, Ph.D. 2. Asst. Prof. Rotjana Pongnoo, Ed.D

The purposes of this study were to create and study the efficiency of the physical education learning management plan by using Thai sports for the developing of desirable characteristics of Thainess in lower secondary students and to compare the desirable characteristics of Thainess in lower secondary students before and after learning management. Participants were 30 students in one classroom of lower secondary grade 2 students in first semester of academic year 2022 by purposive sampling. The tools of the research include a learning management consisting of a physical education learning management plan by using Thai sports, an observation for desirable characteristics of Thainess forms, learning evaluation forms, and structured learner questionnaires. The tool for collecting data was the test for desirable characteristics of Thainess.

The statistics were mean, standard deviation, and dependent sample t-test. The research results found that the physical education learning management plan by using Thai sports consists of three components: principles of learning management; elements of the learning management plan; and the learning management process, which is divided into three steps: preparation before learning management, learning management, and measuring and evaluating learning. The learning management process is divided into five stages: the preparation stage, the explanation and demonstration stage, the practice stage, the application stage, and the conclusion and health practice stage. The efficiency of physical education learning management plans by using Thai sports scores for developing desirable characteristics of Thainess in lower secondary students was 85.26/89.20. Comparing the desirable characteristics of Thainess scores in lower secondary students after learning was statistically significantly higher than before learning at the .05 level.

These findings concluded that the physical education learning management plan by using Thai sports could qualitatively and effectively develop desirable characteristics of Thainess in lower secondary students.

Keywords: Physical education learning management plan, Thai sports, desirable characteristics, Thainess

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาคำแนะนำ ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี จากท่านรองศาสตราจารย์ ดร.นวลพรรณ ไชยมา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รจนา ป้องนุ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอุดรธานี ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและเป็นพระคุณอย่างสูง และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ท่านรองศาสตราจารย์ ดร.สมเจตน์ ภูศรี ที่ได้กรุณาให้แนวคิดข้อแนะนำเพื่อให้งานวิจัยฉบับนี้สมบูรณ์มากขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมืองานวิจัยทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือเพื่อให้เครื่องมือมีประสิทธิภาพในเก็บรวบรวมข้อมูลมากขึ้น

สุดท้ายขอขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนนศรีสง่าที่ได้อนุญาตให้ผู้วิจัยได้เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรนี้ ขอบคณนักเรียนโรงเรียนบ้านโนนศรีสง่า อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นกลุ่มตัวอย่าง สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ และขอขอบคุณผู้ให้ความช่วยเหลืออีกหลาย ๆ ท่าน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือตลอดระยะเวลาการศึกษาในหลักสูตรนี้ ซึ่งไม่สามารถกล่าวนามในที่นี้ได้หมด

ผู้วิจัย

สิงหาคม 2566

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญภาพ.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
สมมติฐานการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
หลักการและแนวคิดการออกแบบและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้.....	8
ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้.....	8
ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้.....	9
ลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี.....	9
องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้.....	11
หลักการออกแบบและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้.....	15
การทดสอบประสิทธิภาพสื่อและชุดการสอน.....	16
พัฒนาการของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น.....	16
หลักการและแนวคิดการจัดการเรียนรู้พลศึกษา.....	19
ความหมายของการจัดการเรียนรู้พลศึกษา.....	19
ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้พลศึกษา.....	20
การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา.....	21
หลักและวิธีการสอนพลศึกษา.....	22

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
วิธีการและขั้นตอนการจัดการเรียนรู้พลศึกษา.....	26
การวัดและประเมินผลทางพลศึกษา.....	28
แนวความคิดเกี่ยวกับการรักความเป็นไทย.....	29
ความหมายของการรักความเป็นไทย.....	29
คุณค่าและเอกลักษณ์ของความเป็นไทย.....	30
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน.....	31
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย.....	32
ตัวชี้วัดของความเป็นไทย.....	33
การปลูกฝังจิตสำนึกของความเป็นไทย.....	36
หลักการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย.....	37
ความหมายของกีฬาไทย.....	37
ประโยชน์และคุณค่าของกีฬาไทย.....	37
ประเภทของกีฬาไทย.....	38
หลักการออกแบบการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย.....	43
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	45
งานวิจัยในประเทศ.....	45
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	50
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	50
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	51
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	54
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	69
สรุปผลการวิจัย.....	69
อภิปรายผลการวิจัย.....	72

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ข้อเสนอแนะ.....	77
บรรณานุกรม.....	79
ภาคผนวก.....	85
ภาคผนวก ก.....	86
ภาคผนวก ข.....	182
ภาคผนวก ค.....	191
ประวัติผู้วิจัย.....	201

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
2.1 ตัวชี้วัดด้านรักความเป็นไทย.....	35
3.1 เกณฑ์ในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง.....	50
4.1 แสดงผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เพื่อประเมินความเหมาะสม ของแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย.....	61
4.2 ผลการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย.....	63
4.3 ผลการทดสอบการแจกแจงคะแนนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้สถิติ Shapiro-Wilk Test.....	64
4.4 ผลการวิเคราะห์คะแนนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความ เป็นไทยก่อนและหลังการทดลอง.....	65
4.5 แสดงผลการวิเคราะห์การประเมินพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้าน รักความเป็นไทย.....	65
4.6 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพผลการเรียนรู้(ชิ้นงาน).....	66
4.7 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความ เป็นไทยของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้พลศึกษา โดยใช้กีฬาไทย.....	67

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	7
3.2 สรุปขั้นตอนดำเนินการวิจัย.....	57

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 กล่าวถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาว่าต้องยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ กระบวนการจัดการศึกษาต้องช่วยส่งเสริมผู้เรียนให้สามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติและศักยภาพ ต้องเน้นทั้งความรู้และคุณธรรม บูรณาการความรู้ด้านต่างๆเข้าไปด้วยเพื่อให้เกิดความเหมาะสม มีการปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในทุกวิชา ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้ อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักตนเองมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2562)

ในการจัดการเรียนรู้รายวิชาพลศึกษาเป็นศาสตร์แขนงหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาซึ่งตรงกับจุดมุ่งหมายและหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 มาตรา 6 ที่กล่าวว่าการจัดการศึกษาต้องพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, น. 5) การจัดการเรียนรู้พลศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับกระบวนการทางด้านร่างกาย สังคม และอารมณ์ นอกจากช่วยให้ผู้เรียนแต่ละคนได้พัฒนาตนเองพร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนาตัวเองมากขึ้น วิชาพลศึกษาจึงเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรทางการศึกษา ซึ่งเห็นได้จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดวิชาพลศึกษาไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โดยมีเป้าหมายว่า “พลศึกษามุ่งเน้นให้ผู้เรียนใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกาย การเล่นเกมและกีฬาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาโดยรวมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สติปัญญา รวมทั้งสมรรถภาพเพื่อสุขภาพและกีฬา” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 164) จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้พลศึกษา พบว่า การเรียนการสอนพลศึกษาเป็นการมุ่งเน้นศึกษาการปฏิบัติของกิจกรรม เพื่อพัฒนาความแข็งแรงของร่างกายทำให้เกิดการเรียนรู้ด้านสังคมที่เกิดจากประสบการณ์จริง เป็นการมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีน้ำใจนักกีฬา มีระเบียบวินัย เคารพในกฎกติกาการแข่งขัน (วุฒินันท์ ศรีแสง, 2557, น. 21) ซึ่งสอดคล้องกับ อัจฉรา เสาวเฉลิม และจุฑามาศ บัตรเจริญ (2556, น. 152) ที่ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้พลศึกษาว่าสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความเจริญงอกงามและมีพัฒนาการในหลาย ๆ ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย สติปัญญา สังคม อารมณ์ และจิตใจ โดยอาศัยการเคลื่อนไหวร่างกายที่เลือกสรรแล้วเป็นสื่อทำให้เกิดการเรียนรู้ และ วรณนิตา พงษ์จรัสกาล (2561, น. 17) กล่าวว่าไว้ว่าการจัดการเรียนรู้พลศึกษาเป็นวิชาที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านร่างกายทำให้มี

สมรรถภาพ ทางกายที่ดี มีความรู้ความเข้าใจในทักษะการเคลื่อนไหว ด้านจิตใจทำให้มีเจตคติที่ดี ด้าน อารมณ์และสังคมสามารถปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างและมีคุณธรรม โดยผ่านการเรียนรู้จากการ ลงมือปฏิบัติจริง ทำให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการครบทั้ง 5 ด้าน

การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งเป็น หลักสูตรที่มีมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ที่เป็นเป้าหมายสำคัญสำหรับการพัฒนาเด็กและเยาวชน โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนมี ความสำคัญที่สุด เชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและศักยภาพ คำนึงถึง ความแตกต่างระหว่างบุคคลและการพัฒนาทางสมอง เน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้และ คุณธรรม ดังนั้นผู้สอนต้องพยายามคัดสรรกระบวนการเรียนรู้ ออกแบบการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับศักยภาพและ บริบทของผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, น. 2) การจัดการเรียนรู้สาระสุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งเน้นให้ผู้เรียนใช้กิจกรรม การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกมและกีฬา เป็นเครื่องมือในการพัฒนา โดยมีสาระของ กรอบเนื้อหาองค์ความรู้ของรายวิชา คือ การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทยและ กีฬาสากล ซึ่งผู้เรียนจะได้เรียนรู้การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่าง ๆ การเข้าร่วมกิจกรรมทางกายและกีฬา ทั้งประเภทบุคคลและทีมอย่างหลากหลายทั้งไทยและสากล (สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551, น. 1-2)

กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาได้จัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษาตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นซึ่งกำหนดให้ผู้เรียนออกกำลังกายด้วย กีฬาไทยและกีฬาสากล การจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยจะช่วยให้ผู้เรียนตระหนักถึง ความสำคัญ คุณค่า ประโยชน์และช่วยกันอนุรักษ์ พื้นฟูศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวที่เป็นเอกลักษณ์ของ ชาติไทยไม่ให้สูญหายไป (อัจฉรา เสาร์เฉลิม และจุฬามาศ บัตรเจริญ, 2559, น. 15) ซึ่งกีฬาไทยมี กีฬากระบี่กระบองที่ถือว่าเป็นกีฬาไทยประเภทหนึ่งได้ถูกคัดเลือกมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนใน โรงเรียนซึ่งจะมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อให้เยาวชนไทยได้เรียนรู้กีฬาไทย ที่จะมุ่งผลต่อการ ฝึกร่างกายให้มีสมรรถภาพที่ดี และยังเป็นการฝึกจิตใจให้มีความมั่นคงพร้อมทั้งยังได้รักษาเอกลักษณ์ ของความเป็นไทย (ไพบูลย์ ศรีชัยสวัสดิ์, 2553, น. 2) การเรียนกระบี่กระบอง นอกจากจะเป็นการ อนุรักษ์มรดกของชาติไทยแล้ว ยังเป็นวิธีการออกกำลังกายที่ดีเยี่ยมอีกวิธีหนึ่ง ที่ทำให้ร่างกายได้ เคลื่อนไหว ได้ออกกำลังกายทุกส่วน ฝึกความว่องไว และตัดสินใจที่ดีเยี่ยม สร้างความมีน้ำใจนักกีฬา ได้อย่างดีเลิศ ใช้แก้ปัญหาการต่อสู้ได้แทบทุกโอกาส ตลอดจนใช้เป็นกิจกรรมการแสดงที่ได้ทั้งความ ตื่นเต้นเร้าใจตลอดเวลาการแสดง จัดเป็นภูมิปัญญาไทยที่ควรแก่การอนุรักษ์เป็นอย่างยิ่ง จึงได้นำเข้า มาเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งของวิชาพลศึกษาในปัจจุบัน (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2560, น. 4) นักเรียนเมื่อได้เรียนกระบี่กระบองแล้วทำให้มีทัศนคติที่ดีกับวิชากระบี่กระบองได้รับความรู้ความ เข้าใจทำให้เกิดความรักในกีฬากระบี่กระบองมากขึ้นและยังเป็นแบบอย่างให้กับเพื่อนทำให้เห็นคุณค่า และประโยชน์ของกีฬากระบี่กระบองอย่างชัดเจน (พรฤดี ฮวดเฮง, 2552, น. 70)

กระบวนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาจำเป็นต้องมีการออกแบบและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ เป็นระบบและมีประสิทธิภาพเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษา

ที่ดีจะต้องมีเนื้อหาตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ ต้องครอบคลุมความรู้ ทักษะและคุณลักษณะที่ต้องการ พัฒนาผู้เรียนให้เกิดมีความสามารถตรงตามหลักสูตร มุ่งองค์ประกอบครบถ้วนเน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง นักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (กนกวรรณ ปัญญาหลวง, 2558, น. 61) ซึ่งสอดคล้องกับสุคนธ์ เกษมกุลทรัพย์ (2554, น. 17) กล่าวถึงแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีจะต้องมีความชัดเจน ครอบคลุมมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ ทักษะและกระบวนการ คุณลักษณะ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ แนวทางการจัดการเรียนรู้เน้นการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผู้เรียนได้ปฏิบัติ ได้คิด ได้ทำ ได้แก้ปัญหาและส่งเสริมทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม การสื่อสาร การตัดสินใจตามวิถีประชาธิปไตย และ วาสนา ศรีธธา (2552, น. 15) ได้กล่าวไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีจะต้องเป็นแผนที่ครูจัดทำขึ้นเองเพื่อให้มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ วิธีการวัดและประเมินผล ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีจะต้องมีประโยชน์ต่อผู้เรียนและครูผู้สอน ซึ่งบทบาทของครูผู้สอนพลศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพครูพลศึกษา และกีฬา มีความรู้ความเข้าใจหลักการสอนพลศึกษา มีความเป็นผู้นำ สุขภาพร่างกายแข็งแรง มีอารมณ์สนุกสนานรักเด็กและยึดมั่นในจรรยาบรรณของวิชาชีพครูโดยเคร่งครัด เพราะวิชาพลศึกษาเป็นวิชาที่เน้นพัฒนาทักษะของผู้เรียนเป็นหลักและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามลำดับ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยเป็นลักษณะทางจิตใจที่ได้แสดงการตระหนักเห็นคุณค่า เห็นความสำคัญและพึงพอใจเอกลักษณ์ของไทย ภาคภูมิใจในภาษาไทย สีนคำและภูมิปัญญาไทย ภูมิใจในกิริยามารยาท ขนบธรรมเนียมประเพณีและศิลปวัฒนธรรม ที่แสดงถึงความเป็นไทย (นุชจริย์ คงโพธิ์น้อย, 2555, น. 13) ทั้งนี้ การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนจะช่วยส่งเสริมความภาคภูมิใจในความเป็นไทยที่ไม่หลงใหลในวัฒนธรรมของต่างชาติ สามารถใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง มีการทักทายตามแบบอย่างของไทย มีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่ ส่งเสริมภูมิปัญญาไทย การแต่งกายแบบไทย มีการอนุรักษ์สืบสานและการถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมไทย (ภณญามล กระต่ายแก้ว, 2550, น. 50) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยเป็นคุณลักษณะข้อหนึ่งตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะดังกล่าว เพื่อให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, น. 41-42) จากการศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยพบว่ามีตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นไทยที่หลากหลายกล่าวโดยสรุปดังนี้ 1) ด้านความภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทยและมีความกตัญญูกตเวทิตา 2) ด้านเห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง 3) ด้านอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย 4) ด้านรักในสถาบันหลักของชาติไทย (เยาวภา มุสิก, 2556, น. 12; พิจิตตรา สนั่นไพบูลย์, 2558, น. 26; ทศพร ศรีแสง, 2560, น. 50; ขวัญจิรา อินทร์เอี่ยม, 2553, น. 14)

ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีและการสื่อสารส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบวิถีการดำเนินชีวิต สังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรมและการศึกษา และทำให้การสื่อสารเชื่อมโยงถึงกันทั่วโลก ส่งผลให้วัฒนธรรมและค่านิยมจากต่างประเทศแทรกซึมเข้ามาได้ง่าย การรับเอาวัฒนธรรมต่างชาติเข้ามา อาทิ การแต่งกาย การใช้ภาษาในการสื่อสาร การแสดงออกทางบุคลิกลักษณะส่วนตัวเปลี่ยนแปลงไปทำให้วัฒนธรรมท้องถิ่นดั้งเดิมหรือเอกลักษณ์ความเป็นไทยถูกกลืนหายไปโดย

วัฒนธรรมต่างชาติ (หทัยรัตน์ ทับพร, 2553, น. 2) จากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติในปี 2559-2563 พบว่ากลุ่มอายุ 15-24 ปี มีการใช้อินเทอร์เน็ตสูงที่สุดร้อยละ 98.4 และส่วนใหญ่ กิจกรรมที่ใช้คือโซเชียลเน็ตเวิร์ก ได้แก่ Facebook, Line, what app ถึงร้อยละ 92.0 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2563, น. 7) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี 2561 ที่ระบุว่า ค่านิยมของวัยรุ่นอายุ 13-24 ปี ส่วนมากใช้วิธีการสื่อสารทางอินเทอร์เน็ต ร้อยละ 63.0 และเป็นที่น่าสังเกตว่าวัยรุ่นไม่ไปใช้บริการในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ และไม่เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม/เสริมสร้างความรู้ในสัดส่วนค่อนข้างมากร้อยละ 43.5 และร้อยละ 31.5 ในขณะที่ผลการสำรวจในด้านการยอมรับพฤติกรรมทางสังคมในปี 2561 พบว่า ประชากรอายุ 13 ปีขึ้นไป รู้สึกรับไม่ค่อยได้กับการแสดงพฤติกรรมไม่สุภาพในที่สาธารณะ เช่น ส่งเสียงดัง ใช้อาจาไม่สุภาพ มีผู้ที่รับไม่ได้เพิ่มขึ้นสูงอย่างเห็นได้ชัดจากร้อยละ 42.3 ในปี 2551 เป็นร้อยละ 53.2 ในปี 2561 ในขณะที่มีความรู้สึกรับได้ลดลง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าประชากรอายุ 13 ปีขึ้นไป ยังรับไม่ได้กับพฤติกรรมต่างๆ เหล่านี้ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2563, น. 17-19) จากรายงานผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าการจัดการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยส่งเสริม อนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรมไทย เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงคุณค่าและเอกลักษณ์ความเป็นไทย ซึ่งเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 7 ที่ระบุไว้ว่าการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย ส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น และภูมิปัญญาไทย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2562, น. 5-6) การจัดการเรียนการสอนที่สอดแทรกเนื้อหาการเรียนรู้ที่ปลูกฝังจิตสำนึกความเป็นไทยจะช่วยบ่มเพาะ กล่อมเกลาให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา และภูมิปัญญาไทย (หทัยรัตน์ ทับพร, 2553, น. 162) โดยเฉพาะ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นช่วงวัยที่มีพัฒนาการด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะพัฒนาการด้านซาว์ ปัญญาและบุคลิกภาพ ซึ่งเด็กในวัยนี้เริ่มให้ความสนใจเกี่ยวกับปรัชญาชีวิต ศาสนา และมีการคิดอย่างมีเหตุผลในการตัดสินใจและมีความเข้าใจในบทบาทของตนเองในสังคม (สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2552, น. 87)

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนวิชาพลศึกษาเล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จึงมีความสนใจในการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้และเป็นแนวทางให้กับครูผู้สอนวิชาพลศึกษาได้นำแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยไปใช้พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย รวมถึงนำไปใช้ในการฝึกอบรมและพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในโรงเรียนที่จะช่วยปลูกฝังให้นักเรียนได้ตระหนักและเห็นคุณค่าของความเป็นไทยเพิ่มมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 80/80
3. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านโนนศรีสง่า อำเภอนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 88 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 30 คน ที่เรียนรายวิชาพลศึกษา (กระบี่กระบอง) โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 1 ห้อง

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ คือ แผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย
2. ตัวแปรตาม คือ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย

นิยามศัพท์เฉพาะ

แผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยประเภทศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัว (กระบี่กระบอง) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 8 แผน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึง

1. ความภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทยและความกตัญญูตวกว่เป็นการแสดงถึงการมีสัมมาคารวะ มีมารยาทงดงาม กตัญญูตวกว่เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณี วัฒนธรรมไทย ชักชวนผู้อื่นให้ปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีของไทย
2. การเห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เป็นการแสดงถึงการใช้ภาษาไทย ในการสื่อสารได้ถูกต้อง ชักชวนผู้อื่นให้เห็นคุณค่าของการใช้ภาษาไทย
3. การอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย เป็นการแสดงถึงการนำภูมิปัญญาไทยมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันการเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาไทย ร่วมสืบทอดภูมิปัญญาไทย
4. การรักในสถาบันหลักของชาติไทย เป็นการแสดงถึง ความรัก ความเคารพ เทิดทูนในสถาบันหลักของชาติไทย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านโนนศรีสง่า ตำบลนางแดด อำเภอนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ที่เรียนในวิชากระบี่กระบอง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565

แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย หมายถึง เป็นแบบวัดที่ใช้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทยและความกตัญญูต่ชาติ 2) การเห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม 3) การอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย 4) การรักในสถาบันหลักของชาติไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามรูปแบบของ ลิเคิร์ท (Likert Rating Scale)

ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย หมายถึง คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 เป็นประสิทธิภาพกระบวนการซึ่งคำนวณได้จากร้อยละของค่าเฉลี่ยคะแนนทั้งหมดที่เก็บรวบรวมระหว่างการจัดการเรียนการสอน

สมมติฐานของการวิจัย

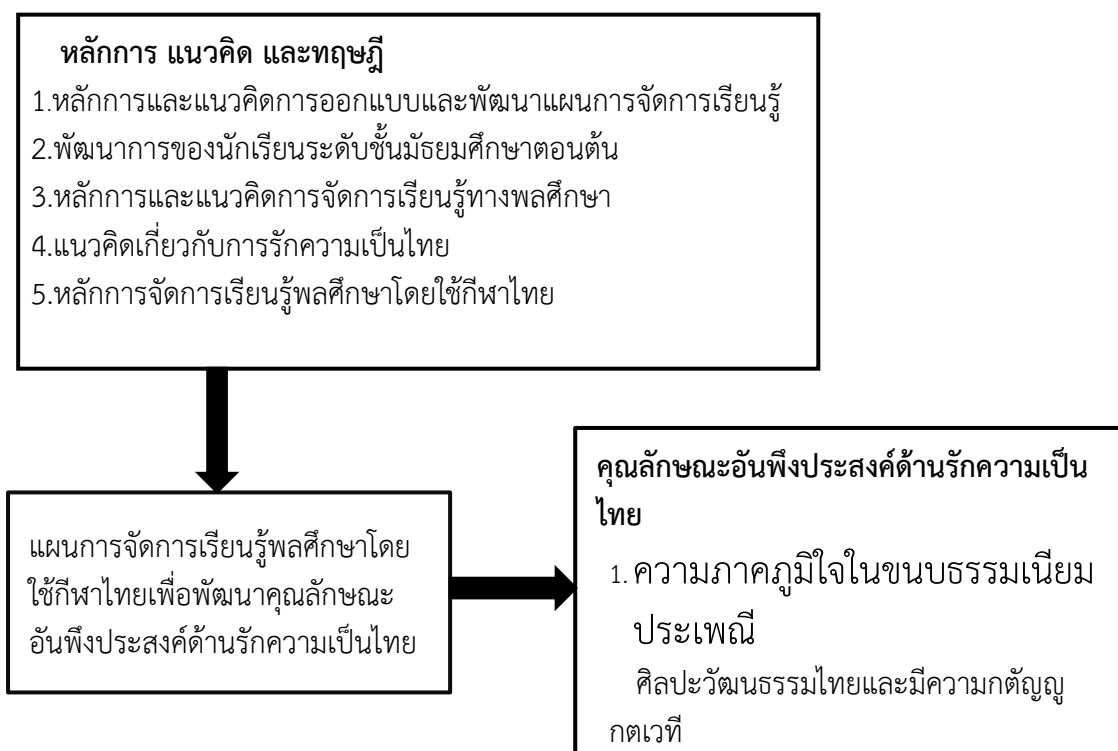
1. ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (80/80)
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่เรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยมีคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยหลังการเรียนรู้สูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้แผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อนำไปพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
2. ใช้เป็นแนวทางในการฝึกอบรมหรือพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้พลศึกษาสำหรับโรงเรียนและหน่วยงานทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ทางพลศึกษา การออกแบบและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย พัฒนาการของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น แนวคิดเกี่ยวกับการรักความเป็นไทย สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย ได้ดังนี้

ภาพ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและศึกษาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น และเพื่อเปรียบเทียบคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ เป็นการวิจัยเชิงทดลองขั้นต้น (Pre- experimental research) โดยใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียววัดก่อนหลัง (One group pre-test-post-test design) ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. หลักการและแนวคิดการออกแบบและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้
2. พัฒนาการของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
3. หลักการและแนวคิดการจัดการเรียนรู้ทางพลศึกษา
4. แนวคิดเกี่ยวกับการรักความเป็นไทย
5. หลักการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักการและแนวคิดการออกแบบและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้

1. ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ เป็นรูปแบบการวางแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของ ครูให้กับผู้เรียน ซึ่งมีความสำคัญกับครูอย่างมาก มีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายไว้ดังนี้

ศุภลักษณ์ ทองจีน (2560, น. 202) แผนการจัดการเรียนรู้ คือ การเตรียมการเรียน การสอนที่เป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้า เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนสำหรับครูซึ่งจะ ทำให้บรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ

เรวณี ชัยเชาวรัตน์ (2559, น. 285) แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง เอกสารที่ครูผู้สอน ทำขึ้นเป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนการสอนที่สำคัญสำหรับครูที่ใช้เป็นแนวทางการจัดกิจกรรมที่ เขียนไว้ล่วงหน้า จะทำให้ผู้สอนเกิดความพร้อม มีความมั่นใจในการจัดการเรียนการสอนได้ ซึ่ง แผนการจัดการเรียนรู้จะอธิบายขั้นตอน รวมถึงรายละเอียดในการจัดการเรียนรู้แต่ละครั้งในการ ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ และทำให้ทราบว่า จะจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิธีการใดถึงจะบรรลุ วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ปรีชวี สวามิวัศด์ (2553, น. 23) แผนการจัดการเรียนรู้ คือ สิ่งที่ครูจะต้องเตรียมไว้ ล่วงหน้าเป็นลายลักษณ์อักษรที่จะใช้ในการเรียนการสอนของกลุ่มสาระการเรียนรู้กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง และยังช่วยเป็นเครื่องมือที่จะทำให้ครูพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

สมจิตร จันทรฉาย (2557, น. 232) เป็นแบบแผนในการจัดการเรียนการสอนซึ่งได้รับการ ออกแบบจากทฤษฎีการเรียนรู้ การสนใจเป็นพื้นฐาน เพื่อให้ครูใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียน การสอนให้สำเร็จตรงตามวัตถุประสงค์เฉพาะของรูปแบบการสอนนั้น ๆ

กัลยา คำมณี (2553, น. 30) รูปแบบการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แผนหรือโครงสร้างรายวิชาที่จะแสดงถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการ/ขั้นตอน สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล เพื่อให้เกิดพัฒนาการด้านการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

ปิยมาส เตังชู (2552, น. 49-50) รูปแบบการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แบบแผนการจัดกิจกรรมทางการเรียนรู้ ซึ่งถูกเตรียมไว้อย่างมีโครงสร้างและองค์ประกอบที่หลากหลายและมีความเหมาะสม ซึ่งผู้สอนจะนำกระบวนการเหล่านี้มาใช้เป็นแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์พร้อมทั้งยังส่งเสริมความสามารถและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

จึงสรุปได้ว่าแผนการจัดการเรียนรู้ คือ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ หรือแผนการสอนเอกสารที่ได้มีการวางแผนตามโครงสร้างของรายวิชาที่เป็นลายอักษรที่ครูได้จัดทำขึ้นล่วงหน้า ซึ่งจะแสดงถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยครูจะนำกระบวนการเหล่านี้ไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนที่จะช่วยส่งเสริมความรู้และความสามารถของผู้เรียนได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

2. ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้เป็นเครื่องมือในกระบวนการเรียนการสอนที่สำคัญสำหรับผู้สอน ดังนี้

ปรีชวี สวามิวิศดุ (2553, น. 24) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพและเป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนสำหรับครู ช่วยให้ครูดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ตรงตามหลักสูตร มีประสิทธิภาพสูง และครูเกิดความเชี่ยวชาญในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูยังสามารถปรับกิจกรรมให้มีความเหมาะสมกับวัย เวลา พร้อมทั้งต้องมีความชัดเจนในการวัดและประเมินผล

ศุภลักษณ์ ทองจิ้น (2558, น. 229) แผนการสอนเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับครูที่ทำให้สามารถจัดการเรียนการสอน จัดประสบการณ์การเรียนรู้และกิจกรรมการสอนให้สอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างครบถ้วนตามหลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนการสอนจะช่วยอำนวยความสะดวกให้ทั้งครูผู้สอนและนักเรียน

สมจิต จันทรฉาย (2557, น. 231) แผนการจัดการเรียนรู้ เป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้ครูนำไปใช้เป็นกรอบในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตรงตามวัตถุประสงค์ การใช้แผนการจัดการเรียนรู้จะช่วยอำนวยความสะดวกในการวางแผนการจัดกิจกรรมของครู ทำให้ประหยัดเวลาและทำให้เกิดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังตามที่ต้องการได้

ดังนั้นแผนการจัดการเรียนรู้จึงเป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนการสอนที่สำคัญสำหรับครูผู้สอน ซึ่งครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จัดประสบการณ์การเรียนรู้ ให้กับนักเรียนได้อย่างเหมาะสม ทำให้ครูเกิดความมั่นใจในการสอนและผู้เรียนได้ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังตามที่ต้องการได้

3. ลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี

ลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีได้นำวิชาการหลายท่านให้แนวคิด ไว้ดังนี้

พิมพาพรรณ ทองกิ่ง (2560, น. 19) ได้กล่าวถึงลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีไว้ว่า จะต้องเป็นแผนที่ครูผู้สอนได้จัดทำขึ้นเอง ซึ่งจะคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ จะต้องมียุทธศาสตร์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวชี้วัด รวมถึงสาระการเรียนรู้ มีเนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ วิธีการจัดกิจกรรม รวมถึงวิธีวัดประเมินผล มีความสอดคล้อง ครอบคลุมในความรู้ ทักษะกระบวนการรวมถึงคุณลักษณะที่ต้องการ

กนกวรรณ ปัญญาหลวง (2558, น. 61) ได้กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีนั้นจะต้องพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะและความสามารถที่ตรงตามหลักสูตรกำหนด มีองค์ประกอบที่ครบถ้วนและเน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเองซึ่งเป็นกระบวนการที่จะทำให้เกิดค้นพบคำตอบ ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง ส่วนครูผู้สอนจะทำหน้าที่เป็นผู้แนะนำเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนหาแนวทางที่จะประสบความสำเร็จของการทำกิจกรรมด้วยตนเอง

สุคนธ์ เกษมกุลทรัพย์ (2554, น. 17) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีจะต้องมีความชัดเจนและครอบคลุมด้านมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ ทักษะและกระบวนการ คุณลักษณะ สาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผล แนวทางการจัดกิจกรรมควรเน้นการเรียนรู้แบบร่วมมือ ซึ่งผู้เรียนได้ปฏิบัติ ได้คิด ได้ทำ ได้แก่ปัญหา และยังเป็นส่งเสริมทักษะการทำงานกลุ่ม ทักษะการสื่อสาร การตัดสินใจ ตามวิถีประชาธิปไตยให้กับนักเรียน จะทำให้นักเรียนเกิดกระบวนการสามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน

วาสนา ศรีธธา (2552, น. 15) ได้อธิบายลักษณะแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีไว้ว่า ควรเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่ครูจัดทำขึ้นเอง มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ วิธีการวัดและประเมินผล โดยแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีต้องมีประโยชน์สูงสุดกับตัวนักเรียนและครูผู้สอน

สำลี รักสุทธี (2553, น. 133) ได้กล่าวถึงแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีจะมีองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้อย่างครบถ้วน และทุกกระบวนการจัดกิจกรรมการสอนจะต้องทำให้ผู้เรียนได้เกิดการพัฒนาความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ ดังนี้

1. เป็นแผนการสอนที่มีกิจกรรมให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติให้มากที่สุด ซึ่งครูจะคอยเป็นผู้แนะนำ ส่งเสริม และกระตุ้นให้นักเรียนดำเนินการไปตามจุดมุ่งหมาย
2. เป็นแผนการสอนที่เปิดโอกาสสำหรับผู้เรียนให้เป็นผู้ค้นหาคำตอบหรือทำให้สำเร็จด้วยตัวเอง ครูจะลดบทบาทจากผู้ที่คอยบอกคำตอบ เป็นผู้กระตุ้นคำถามให้นักเรียนได้คิดแก้ปัญหาหาแนวทางเพื่อไปสู่ความสำเร็จด้วยตัวเอง
3. เป็นแผนการสอนเน้นทักษะที่เป็นกระบวนการให้นักเรียนได้เกิดการรับรู้และสามารถนำกระบวนการนี้ไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน
4. เป็นแผนการสอนที่ช่วยส่งเสริมการใช้วัสดุอุปกรณ์ที่จะสามารถหาได้ในท้องถิ่นเพื่อเลี่ยงการใช้วัสดุที่มีราคาสูง

ดังนั้นแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีจะต้องเป็นแผนที่ครูจัดทำขึ้นเอง โดยมีเนื้อหาที่ตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ จะต้องครอบคลุมความรู้ ทักษะและคุณลักษณะที่ต้องการ โดยครูจะลด

บทบาทลงเป็นเพียงผู้คอยแนะนำและกระตุ้นคำถามเพื่อให้นักเรียนสามารถค้นพบคำตอบได้จากการลงมือปฏิบัติด้วยตัวเอง และสามารถนำกระบวนการนี้ไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันด้วย

4. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ได้มีนักวิชาการกล่าวไว้ดังนี้

ณัฐวดี กิจรุ่งเรือง (2545, น. 54) ได้กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ จะมีความคล้ายกันในส่วนข้อขององค์ประกอบหลัก แต่ที่แตกต่างกันออกไปในบางประเด็นก็ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการนำไปใช้ แต่เมื่อนำมาวิเคราะห์แล้วจะพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบดังนี้

1. หัวเรื่อง
2. สารสำคัญ
3. จุดประสงค์การเรียนรู้
4. เนื้อหาสาระ
5. กิจกรรมการเรียนรู้
6. สื่อการเรียนรู้
7. การวัด/การประเมินผล

สำลี รักสุทธี (2553, น. 136) กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. สารสำคัญ คือความคิดรวบยอดของเรื่องที่ต้องการให้เกิดกับนักเรียน
2. จุดประสงค์การเรียนรู้ เป็นกำหนดสิ่งที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อเรียนจบตามแผนการจัดการเรียนรู้
3. กิจกรรมการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนการสอนที่นำไปสู่กระบวนการพัฒนาความรู้ความเข้าใจของนักเรียน
4. สื่อการเรียนการสอน เป็นอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการสอนที่กำหนดไว้ในแผน
5. การวัดผลและการประเมินผล เป็นการวัดและประเมินนักเรียนว่าบรรลุจุดประสงค์ที่ระบุไว้หรือไม่

สุวิทย์ มูลคำ (2549, น. 63-64) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบ คำโครงสร้างของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ส่วนหัวแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นส่วนประกอบที่จะแสดงให้เห็นถึงภาพรวมของแผนการจัดการเรียนรู้ว่าเป็นแผนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ใดและใช้กับผู้เรียนในระดับใด เรื่องอะไร ใช้เวลาในการจัดการสอนนานเท่าไร

ส่วนที่ 2 ตัวของแผนการจัดการเรียนรู้

1. สาร
2. มาตรฐานการเรียนรู้
3. มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น
4. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
5. สารสำคัญ
6. จุดประสงค์การเรียนรู้
7. สารการเรียนรู้หรือเนื้อหา

8. กิจกรรมหรือกระบวนการเรียนรู้
9. สื่อ แหล่งเรียนรู้หรือนวัตกรรม
10. การวัด/การประเมินผล
 - 10.1 วิธีการประเมินการเรียนรู้
 - 10.2 เครื่องมือที่ใช้ประเมินการเรียนรู้
 - 10.3 เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินการเรียนรู้
11. เอกสารที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้
12. บันทึกผลการสอนหลังการจัดการเรียนรู้

ส่วนที่ 3 ส่วนท้ายของแผนการจัดการเรียนรู้

ประกอบด้วยผลการบันทึกในการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นในส่วนที่ผู้สอนจะต้องบันทึกข้อสังเกตที่ได้พบจากการนำแผนไปใช้ในกิจกรรมการสอน เช่น ปัญหาที่เกิดขึ้นและแนวทางในการแก้ไข รวมทั้งกิจกรรมเสนอแนะและข้อมูลต่าง ๆ เพื่อใช้ในการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป อีกหนึ่งส่วนของท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ก็คือ เอกสารที่ใช้ประกอบการสอน เช่น ใบงาน แบบทดสอบที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนนั้น ๆ

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น. 6-29) ได้กำหนดองค์ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง ดังนี้

1. สารสำคัญ คือ ความคิดรวบยอดของเนื้อหา หลักการและวิธีการที่ต้องการให้เกิดกับนักเรียนเมื่อได้เรียนรู้เรื่องนั้น ๆ แล้ว ซึ่งจะเป็นข้อความที่เขียนเป็นเป้าหมายสั้น ๆ จะเขียนเป็นความเรียงหรือเป็นข้อ ๆ ก็ได้

2. ตัวชี้วัดหรือจุดประสงค์การเรียนรู้ คือการกำหนดความต้องการให้ผู้เรียนต้องมีประกอบด้วย จุดประสงค์การเรียนรู้ทางความรู้ของเนื้อหาวิชา เรียกว่า พุทธิพิสัย จุดประสงค์การเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติ เรียกว่า ทักษะพิสัย จุดประสงค์การเรียนรู้ที่เน้นคุณธรรมหรือเจตคติ เรียกว่า จิตพิสัย ซึ่งครูจะต้องเขียนให้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน

3. สารการเรียนรู้ เป็นองค์ความรู้ ทักษะ เจตคติและค่านิยมที่จำเป็น ของผู้เรียนทุกคน เพื่อพัฒนาให้มีคุณภาพตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้หรือตัวชี้วัด

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน เป็นสิ่งที่เน้นเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ ครูผู้สอนจะต้องคำนึงถึงสมรรถนะสำคัญที่จะเกิดขึ้น มี 5 ประการ คือ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นต้น

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นสิ่งที่เน้นให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทำให้นักเรียนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสมบูรณ์ ซึ่งได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ ครูสามารถสอดแทรกคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในจุดประสงค์การเรียนรู้ที่เน้นคุณธรรมและเจตคติ สามารถวัดและประเมินผลที่เกิดขึ้นของนักเรียนได้จริง

6. กิจกรรมการเรียนรู้ เป็นสภาพการเรียนรู้ที่กำหนดเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย จะต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหา โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง จัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับธรรมชาติ วัย สภาพแวดล้อม โรงเรียนและชีวิตจริง

7. การวัด/ประเมินผล เป็นการตรวจสอบผู้เรียนว่าเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์หรือไม่ เช่น จากการสังเกต การสัมภาษณ์ การสอบถาม ตรวจผลงาน การทดสอบ เป็นต้น

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการความรู้ ทักษะ เจตคติ เพื่อให้บรรลุตามจุดประสงค์การเรียนการสอน ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

สามารถสรุปองค์ประกอบสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ได้ว่า ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อาจจัดทำได้หลายรูปแบบ ซึ่งขึ้นอยู่กับความต้องการของครูผู้สอนและสามารถเติมหัวข้ออื่น ๆ ลงไปได้ตามความเหมาะสม ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์สรุปองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญเพื่อนำไปใช้ออกแบบและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาให้สอดคล้องกับวิธีการสอนและบริบทของโรงเรียน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ส่วนหัวแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นส่วนประกอบที่จะแสดงให้เห็นถึงภาพรวมของแผนการจัดการเรียนรู้ว่าเป็นแผนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ใดและใช้กับผู้เรียนในระดับใด เรื่องอะไร ใช้เวลาในการจัดการสอนนานเท่าไร

ส่วนที่ 2 ตัวของแผนการจัดการเรียนรู้

1. สาระสำคัญ
2. จุดประสงค์การเรียนรู้
3. สาระการเรียนรู้
4. คุณลักษณะอันพึงประสงค์
5. กิจกรรมการเรียนรู้
6. การวัด/ประเมินผล

ส่วนที่ 3 ส่วนท้ายของแผนการจัดการเรียนรู้

1. ผลการบันทึกในการใช้แผนการจัดการเรียนรู้
2. เอกสารที่ใช้ประกอบการสอน เช่น ใบงาน แบบทดสอบที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนนั้น ๆ

คุณลักษณะของครูผู้สอนพลศึกษา

ครูพลศึกษาและกีฬาถือเป็นครูและนักการศึกษาคนหนึ่งต้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบด้านต่าง ๆ เช่นเดียวกับครูคนอื่น ๆ แต่หน้าที่และความรับผิดชอบของครูพลศึกษาและกีฬาจะมีขอบข่ายที่กว้างขวางนั้นครูพลศึกษาควรมีคุณสมบัติพิเศษที่แตกต่างเพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบได้ดีขึ้น (วรศักดิ์ เพียรชอบ, 2548, น. 198)

ศุภชาติ พงษ์ขาว (2552, น. 12) กล่าวถึงคุณลักษณะครูพลศึกษาว่าจะต้องมีความสามารถด้านที่ตนเองสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นผู้ในด้านสุขภาพมีความสามารถแยกแยะทักษะผู้เรียนว่ามีความสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้มากน้อยเพียงใด ปลูกฝังให้มีคุณสมบัติการมีน้ำใจนักกีฬา และการเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี

วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548, น. 198-205) กล่าวถึงคุณลักษณะครูพลศึกษาและกีฬาไว้ ดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีความรู้ดีทั้งในด้านวิชาการทั่วไป วิชาการศึกษา และวิชาพลศึกษา
2. เป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในหลักการและปรัชญาการพลศึกษาและการกีฬาเป็นอย่างดี
3. เป็นผู้ที่มีความรักและมีความศรัทธาในวิชาชีพพลศึกษาและการกีฬาด้วยความบริสุทธิ์ใจ

อย่างแท้จริง

4. เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบสูง
5. เป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และมีความกระตือรือร้นสูง
6. เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพและสุขภาพที่ดี มีร่างกายที่แข็งแรงสมบูรณ์
7. เป็นผู้ที่มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตใจโอบอ้อมอารีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
8. เป็นผู้ที่มีอารมณ์สนุกสนานและมีความรักเด็ก
9. เป็นผู้ที่ยึดมั่นในจรรยาบรรณของวิชาชีพครูโดยเคร่งครัด

วาสนา คุณาภิลิทธิ์ (2539, น. 320-321) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของครูพลศึกษาที่ดีไว้ดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงและมีจิตใจที่ดี
2. มีความสามารถฝึกสอนและมีส่วนร่วมในกิจกรรมกีฬาต่าง ๆ ได้หลากหลายประเภท
3. มีความพร้อมที่จะบริการแก่บุคคลทั่วไปซึ่งเป็นการให้ความช่วยเหลือ
4. สามารถวิเคราะห์แยกแยะทักษะย่อย การเคลื่อนไหวต่าง ๆ ให้นักเรียนเห็นได้อย่าง

ถูกต้องไม่ผิดพลาด

5. สามารถทำให้นักเรียนมีความรู้สึกพึงพอใจและรู้สึกอยากจะทำต่อไป
6. มีรูปร่าง ลักษณะท่าทางที่เหมาะสมกับเป็นครูพลศึกษา
7. มีน้ำใจนักกีฬา พยายามปลูกฝังให้นักเรียนให้มีคุณสมบัติของผู้มีน้ำใจเป็นนักกีฬาอยู่เสมอ
8. มีลักษณะของความเป็นผู้นำ
9. มีหลักการหรือมีอุดมคติของตนเอง บุคลิกภาพดีและมีคุณธรรม

สรุปคุณลักษณะของครูผู้สอนพลศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพครูพลศึกษาและกีฬา มีความรู้ความเข้าใจหลักการสอนพลศึกษา มีความเป็นผู้นำ สุขภาพร่างกายแข็งแรง มีอารมณ์สนุกสนานรักเด็กและยึดมั่นในจรรยาบรรณของวิชาชีพครูโดยเคร่งครัด

คุณลักษณะของผู้เรียน

นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้เรียน ดังนี้

สมคิด อิศระวัฒน์ (2541, น. 35-40) กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้เรียนไว้ดังนี้

1. ผู้เรียนสมัครใจที่จะเรียนด้วยตนเองเพราะความสนใจไม่ใช่ถูกบังคับหรือเพราะจำใจ
2. ตนเองต้องเป็นข้อมูลของตนเอง หมายถึงผู้เรียนบอกได้ว่าตนเองจะเรียนอะไร และรู้ว่า

ข้อมูลหรือทักษะที่จำเป็นต้องใช้มีอะไรบ้าง

3. ผู้เรียนจะต้องรู้วิธีเรียน ซึ่งผู้เรียนจะทราบขั้นตอนการเรียนรู้ด้วยตัวเองและสามารถรู้ได้ว่าจะไปจุดที่ทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างไร

ภัทรพร มูลศาสตร์ (2546, น. 33) กล่าวถึงลักษณะของผู้เรียนว่า จะต้องมีความสมัครใจที่จะเรียน จัดกระบวนการเรียนรู้ได้ด้วยตัวเองอย่างมีระบบ มีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ ค้นคว้า

หาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ ตระหนักในความสามารถของตนเอง ประเมินการเรียนรู้ด้วยตนเองและสามารถเข้าใจในสภาพของสื่อที่ใช้ในการประกอบการศึกษาได้อย่างดี

สรุปคุณลักษณะของผู้เรียนจะต้องเป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้น พร้อมทั้งจะค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ มีความเคารพเชื่อฟังในครูผู้สอน รับรู้ถึงความสามารถของตนเองในการเรียน มีความเข้าใจในกระบวนการเรียนและจัดกระบวนการเรียนรู้ของตนเองได้อย่างเป็นระบบ

5. หลักการออกแบบและสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ครูผู้สอนจะต้องเข้าใจเกี่ยวกับหลักการในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีนักการศึกษากล่าวไว้ดังนี้

กัลยา คัมณี (2553, น. 31) กล่าวถึงหลักการออกแบบและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้นอกจากจะสอนให้ทราบถึงวิธีการเรียนให้แก่ผู้เรียนแล้ว การเรียนการสอนมุ่งให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ความคิด ทักษะ ค่านิยม และวิธีการคิดอีกด้วย สำคัญที่สุดคือ ทำให้ผู้เรียนเกิดการคิดวิเคราะห์เป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น สร้างความรู้ได้ด้วยตัวเองตามความถนัดและความต้องการ

ปรีชวี สวามิวัศดุ (2553, น. 24-25) ได้กล่าวถึงการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้ เอกสารที่เกี่ยวข้อง
2. วิเคราะห์หลักสูตร วิเคราะห์เนื้อหาและกิจกรรม
3. กำหนดหน่วยการเรียนรู้ เวลาเรียน พิจารณาจุดประสงค์และกิจกรรมเป็นหลัก
4. กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละหน่วยให้สอดคล้องกับจุดประสงค์
5. กำหนดสื่อและอุปกรณ์
6. กำหนดการวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับกิจกรรมและเนื้อหาการสอนแต่ละตอน

ศุภลักษณ์ ทองจีน (2560, น. 28-29) กล่าวถึงหลักการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ประสบความสำเร็จที่วางไว้ ดังนี้

1. สอนจากสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวออกไปหาสิ่งที่อยู่ไกลตัว
2. สอนจากสิ่งที่ง่ายไปหาสิ่งที่ยาก
3. สอนจากตัวอย่างไปหากฎเกณฑ์
4. สอนจากสิ่งที่รู้ไปหาสิ่งที่ไม่รู้
5. สอนจากรูปรธรรมไปหานามธรรม
6. สอนจากการทดลองไปหาการสรุปตั้งกฎเกณฑ์
7. สอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
8. สอนโดยคำนึงถึงหลักจิตวิทยา
9. สอนโดยยึดจุดหมายของการจัดการศึกษา
10. สอนโดยยึดความมุ่งหมายของหลักสูตรและบทเรียนเป็นหลัก

ดังนั้นหลักการออกแบบและสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ครูจะต้องมีความรู้ความเข้าใจรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิด ทักษะ ค่านิยม ทำให้ผู้เรียนเกิดการคิดวิเคราะห์

การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ครูต้องศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตร เนื้อหา กิจกรรม เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เวลาเรียน และมาตรฐานการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน โดยยึดหลักการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงหลักจิตวิทยา จุดมุ่งหมายการศึกษาและความแตกต่างระหว่างบุคคล

6. การทดสอบประสิทธิภาพสื่อและชุดการสอน

การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ครูผู้สอนจะต้องหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้สร้างขึ้น มีนักการศึกษากล่าวไว้ดังนี้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556, น. 7-9) กล่าวว่า การทดสอบประสิทธิภาพของสื่อและชุดการสอนมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะครูนอกจากจะผลิตสื่อและชุดการสอนนั้นจะต้องมั่นใจว่าได้นำเครื่องมือไปหาคุณภาพ หรือการทดสอบหาประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นไปตามกระบวนการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อยืนยันถึงสื่อและชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพ มีความสัมพันธ์และมีผลลัพธ์อย่างไร สร้างความพึงพอใจให้กับผู้เรียนที่มีต่อสื่อและชุดการสอนที่ผลิตขึ้นมาน้อยเพียงไร

การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ

เกณฑ์ประสิทธิภาพ หมายถึง ระดับประสิทธิภาพของสื่อและชุดการสอน ที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรม เป็นระดับที่ผู้ผลิตสื่อและชุดการสอนพึงพอใจว่ามีคุณค่าสามารถนำไปสอนนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การกำหนดเกณฑ์ ประสิทธิภาพ ทำได้โดยการประเมินพฤติกรรมผู้เรียน 2 ประเภท ได้แก่ พฤติกรรมต่อเนื่อง (กระบวนการ) กำหนดค่าประสิทธิภาพเป็น $E_1 = \text{Efficiency of process}$ เรียกว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ และพฤติกรรมสุดท้าย (ผลลัพธ์) กำหนดค่าประสิทธิภาพเป็น $E_2 = \text{Efficiency of product}$ เรียกว่า ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ โดยกำหนดให้ผลเฉลี่ยของคะแนนการทำงาน และประกอบกิจกรรมของผู้เรียนทั้งหมดต่อร้อยละของผลการประเมินหลังเรียนทั้งหมดนั้นคือ E_1/E_2 (ประสิทธิภาพของกระบวนการ/ประสิทธิภาพของผลลัพธ์)

การกำหนดเกณฑ์ E_1/E_2 ให้มีค่าเท่าใด ให้ผู้สอนเป็นผู้พิจารณาตามความเหมาะสม พิจารณาจากพิสัยการเรียนรู้ที่จำแนกเป็นวิทย์พิสัย (Cognitive domain) จิตพิสัย (Affective domain) และทักษะพิสัย (Skill domain) สำหรับขอบข่ายวิทย์พิสัย คือเนื้อหาที่เป็นความรู้ความจำ จะตั้งไว้สูงสุดแล้วลดต่ำลงมา คือ 90/90 85/85 และ 80/80 สำหรับขอบข่ายจิตพิสัย จะต้องใช้เวลาฝึกฝนและพัฒนาจึงไม่สามารถทำเกณฑ์สูงในขณะที่เรียนได้ จึงมักตั้งต่ำลงมาได้ คือ 80/80 75/75

พัฒนาการของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมสุขภาพจิตนั้น ครูควรเข้าใจถึงพัฒนาการความต้องการ ความสนใจของนักเรียนของตน รวมถึงเทคนิค วิธีการในการจัดสื่อ เพื่อให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์

วัยรุ่น หมายถึง ช่วงชีวิตระหว่างวัยเด็กกับผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นช่วงวัยที่สำคัญอย่างยิ่งเพราะมีการเปลี่ยนแปลงอันซับซ้อนและสับสนหลายด้าน ระบบต่าง ๆ ของร่างกาย ระบบเพศ จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา และจริยธรรม ซึ่งมีจุดเริ่มต้นและการเปลี่ยนแปลงแตกต่างกันไปในแต่ละคน โดยเฉลี่ยแล้ววัยรุ่นจะอยู่ในช่วงอายุ 10-19 ปี

สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2552, น. 86-90) กล่าวถึงพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของวัยรุ่น ดังนี้

1. พัฒนาการทางด้านร่างกาย

พัฒนาการทางด้านร่างกายของเด็กวัยนี้เป็นไปอย่างรวดเร็ว จนทำให้เด็กวัยรุ่นมีความวิตกกังวลในการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นผู้ปกครองและครูควรเตรียมเด็กให้เข้าสู่วัยรุ่นอย่างราบรื่น โดยการอธิบายเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย โดยเฉพาะความแตกต่างระหว่างบุคคลและให้คำแนะนำในการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการออกกำลังกาย การรับประทานอาหารอัตรัดมนัทศน์ของเด็กรั้งนอยู่กับการรับรู้ตัวเองว่าเป็นคนสวยหรือไม่สวย มีรูปร่างดีหรือไม่ดี พัฒนาการทางด้านร่างกายของเด็กวัยนี้มีดังต่อไปนี้

1.1 วัยรุ่นจะเริ่มต้นมีการเจริญเติบโตทางด้านร่างกาย มีการเปลี่ยนแปลงทางความสูงและน้ำหนักอย่างรวดเร็วมาก (Growth Spurt) การเปลี่ยนแปลงนี้จะมีคามแตกต่างระหว่างเพศ เด็กหญิงจะเริ่มเมื่ออายุระหว่าง 8 1/2 - 10 1/2 หรืออายุเฉลี่ยประมาณ 11 ปี ซึ่งเร็วกว่าเด็กชายประมาณ 2 ปี การเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายอย่างรวดเร็วของเด็กชายจะเริ่มราว ๆ อายุ 10-16 ปี หรืออายุเฉลี่ยประมาณ 13 ปี

1.2 การเปลี่ยนแปลงของอวัยวะสืบพันธุ์ ก็ะเริ่มในวัยแรกรุ่น (Puberty) เนื่องจากฮอร์โมนเกี่ยวกับการเจริญเติบโตที่ต่อมพิทูอิทารี (Pituitary Gland) หรือต่อมใต้สมองได้สร้างขึ้น เด็กหญิงจะมีการเปลี่ยนแปลงของรังไข่และมีการตกไข่ (Ovulation) และการเพิ่มฮอร์โมนที่เรียกว่าอีสโตรเจนส์ (Estrogens) ในสายเลือด สำหรับเด็กชายจะมีการเพิ่มขนาดของอวัยวะสืบพันธุ์และการสร้างเซลล์สืบพันธุ์และเพิ่มฮอร์โมนของผู้ชาย เรียกว่า แอนโดรเจนส์ (Androgens)

1.3 การเปลี่ยนแปลงทุติยภูมิทางเพศ (Secondary Sex Characteristics) จะปรากฏเป็นระยะการแตกเนื้อหนุ่มสาว เด็กหญิงจะเพิ่มขนาดของหน้าอก สะโพก มีรูปร่างอวบขึ้นและมีเอว เด็กชายจะมีไหล่กว้างขึ้นมีกล้ามเนื้อที่แข็งแรง การเปลี่ยนของเสียงจะเห็นได้ชัดในเด็กชาย คือเสียงห้าวและแบร่ง นอกจากนี้ยังมีการเปลี่ยนแปลงกับผิวหนัง โดยเฉพาะเด็กหญิงวัยรุ่นบางคนจะมีสิวเต็มหน้า

1.4 อัตราการเจริญเติบโตของส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย อาจจะเกิดขึ้นไม่พร้อมกันหรือเวลาเดียวกัน เช่น เด็กบางคนจะมีการเปลี่ยนแปลงขนาดของเท้าทั้งยาวและใหญ่ขึ้นแต่ส่วนอื่นของร่างกายยังไม่เปลี่ยนแปลง บางคนรู้สึกว้าแขนขายาวขึ้นอย่างรวดเร็ว แต่ไหล่ยังคงเดิม เด็กวัยรุ่นมักจะมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย และมักจะรู้สึกตัวอยู่เสมอรว่าร่างกายของตนกำลังเปลี่ยนแปลง และคิดว่าคนอื่นจะคิดอย่างไรเกี่ยวกับรูปร่างของตน เด็กวัยรุ่นบางคนไม่มีความพอใจเกี่ยวกับรูปร่างของตน เช่น อยากเตี้ยลงหรืออยากสูงขึ้น

1.5 เด็กหญิงจะมีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายอย่างรวดเร็วสุดยอดราว ๆ 12 ปี ส่วนเด็กชายจะมีระยะสุดยอดของการเจริญเติบโตราว ๆ 14 ปี หลังจากนั้นการเจริญเติบโตจะเริ่มช้าลงแต่ทั้งเด็กชายและเด็กหญิงจะยังคงเจริญเติบโตต่อไป ทั้งทางด้านความสูงและน้ำหนัก เด็กชายส่วนมากจะหยุดการเจริญเติบโตราว ๆ อายุ 21 ปี แต่บางคนก็ยังคงเปลี่ยนแปลงต่อไปไม่หยุดจนถึงอายุ 25 ปี สำหรับเด็กหญิงจะหยุดการเจริญเติบโตเมื่ออายุราว ๆ 17 ปี แต่บางคนก็ยังคงเจริญเติบโตไปจนถึงอายุ 21 ปี อย่างไรก็ตามความแตกต่างในการเจริญเติบโตทั้งอายุและเวลาก็มีมาก อัตราการเจริญเติบโตมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของเด็กในวัยนี้ เด็กหญิงที่มีร่างกายเจริญเติบโตช้าตอนวัยแรกรุ่นจะไม่มีปัญหาในการปรับตัว ส่วนเด็กชายถ้ามีร่างกายการเจริญเติบโตช้าจะมีปัญหาในการ

ปรับตัวและมักจะเข้ากับเพื่อนรุ่นเดียวกันไม่ได้ มักจะรู้สึกว่ามันมีปมด้อยและมีพฤติกรรมที่ต้อง
 การเรียกร้องความสนใจจากผู้อื่น ส่วนเด็กชายที่มีความเจริญเติบโตเร็วกว่าเพื่อน ๆ จะเป็นผู้ที่ปรับตัว
 ได้ดี เป็นที่ยอมรับของเพื่อนฝูงและมักจะเป็นผู้นำมีความเชื่อมั่นในตนเองและมีพฤติกรรมเป็นผู้ใหญ่

2. พัฒนาการทางด้านเชาว์ปัญญา

พือาเจต์ ให้ชื่อขั้นพัฒนาการของเด็กวัยรุ่นหรือวัยมัธยมศึกษาว่า “Formal Operations” แต่พัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กวัยรุ่นบางคนยังอยู่ระหว่าง “Concrete Operations” และ “Formal Operations” แต่ในที่สุดก็จะถึงขั้น “Formal Operations”
 เนื่องจากเด็กวัยรุ่นสามารถที่จะคิดสิ่งที่เป็นนามธรรมได้ เด็กวัยนี้จึงมีความสนใจในปรัชญาชีวิต
 ศาสนา สามารถที่จะใช้เหตุผลเป็นหลักในการตัดสินใจ สามารถคิดเหตุผลได้ทั้งอนุมานและอุปมาน
 และจะมีหลักการ เหตุผลของตนเองเกี่ยวกับความยุติธรรม ความเสมอภาคและมนุษยธรรม การสอน
 เด็กวัยรุ่นควรจะทำให้เด็กรู้จักคิด เป็นต้นว่า การแก้ปัญหาโดยใช้หลักวิทยาศาสตร์ การสอน
 ความคิดรวบยอดอาจจะเริ่มจากความคิดที่มีความหมายกว้างและบอกคุณลักษณะที่สำคัญที่เน้นหลัก
 ทั่ว ๆ ไป

3. พัฒนาการทางด้านบุคลิกภาพ

เด็กวัยนี้เป็นวัยที่สนใจในตนเองอยากรู้ว่าตนคือใคร ซึ่งเป็นคำถามที่ตอบได้ยาก เด็ก
 วัยรุ่นจะต้องมีความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงด้านร่างกายและยอมรับ จะต้องมีความเข้าใจบทบาท
 ของตนในสังคมและความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ถ้าเด็กวัยนี้สามารถจะตอบคำถามว่าตนคือใครก็จะ
 ไม่มีปัญหาในการปรับตัว จะมีความคิดเป็นของตนเองและไม่ตามอย่างเพื่อนในทางที่ผิด นอกจากนี้จะ
 มีจุดประสงค์ของชีวิตที่แน่นอนเกี่ยวกับอาชีพ อีริกสัน เรียกวัยรุ่นว่า Identity vs Role Confusion
 เด็กที่ไม่รู้จักว่าตนคือใครจะเผชิญกับปัญหาที่อีริกสันเรียกว่า Identity Crisis เด็กจะรู้สึกสับสนใน
 บทบาทของตนในสังคม มีปัญหาในการปรับตัวกับเพื่อนร่วมวัย ทั้งเพศชายและหญิงเพราะมีทัศนคติ
 ต่อตนเองในทางลบไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง และทำให้เด็กวัยนี้มีปัญหาในการเรียนไม่มีจุดประสงค์
 ของชีวิต อีริกสันกล่าวว่า สังคมปัจจุบันมีความโน้มเอียงที่จะส่งเสริมให้เด็กวัยรุ่นมีปัญหาคือ
 พบว่าตนคือใคร เพราะมีบทบาทต่าง ๆ ในสังคมที่เด็กวัยรุ่นจะสำรวจไปเรื่อย ๆ โดยไม่มีการผูกมัด
 ตนเองว่ามีบทบาทที่ตนควรเลือกคืออะไร ในวัฒนธรรมบางแห่งหรือสังคมโบราณมักจะมีการช่วยเด็ก
 วัยรุ่นเลือกบทบาทที่จะเป็นผู้ใหญ่ ปัจจุบันผู้ใหญ่ เช่น ครูและผู้ปกครองมีบทบาทที่สำคัญที่จะช่วย
 เด็กวัยรุ่นได้มากคือควรจะพยายามไม่ตั้งความคาดหวังว่า วัยรุ่นจะมีพฤติกรรมที่ผิดแปลกหรือไม่ยอม
 อยู่ในบังคับของผู้ใหญ่ ศาสตราจารย์บันดูรา ได้ตั้งข้อสังเกตว่า “ถ้าทางสังคมประทุษร้ายเยาวชน
 วัยรุ่นว่า “Teenages” และตั้งความคาดหวังว่าเด็กวัยรุ่นจะต้องเป็นผู้ที่ซบเซาทำอะไรผิดกฎเกณฑ์และมี
 พฤติกรรมที่แปลก ๆ ไม่สม่ำเสมอ ก็อาจจะเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เด็กวัยรุ่นมีการแสดงออกหรือมี
 พฤติกรรมเป็นไปตามคาดหวังที่ผู้ใหญ่ได้ตั้งไว้”

4. พัฒนาการทางด้านอารมณ์และสังคม

อารมณ์ของเด็กวัยรุ่นค่อนข้างจะรุนแรงและเปลี่ยนแปลงง่าย ความตึงเครียดของอารมณ์
 เด็กวัยรุ่น บางครั้งจะเนื่องมาจากการปรับตัวเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย ความไม่ชอบ
 หรือไม่พอใจในการเปลี่ยนแปลง พัฒนาการทางด้านอารมณ์ของวัยรุ่นมีความสัมพันธ์กับพัฒนาการ
 ทางด้านร่างกาย ถ้าเด็กวัยรุ่นมีวุฒิภาวะเกี่ยวกับพัฒนาการทางด้านร่างกายเร็วจะช่วยพัฒนาการทาง

อารมณ์และสังคมให้เร็วขึ้นด้วย เนื่องจากวัยรุ่นเป็นวัยที่ค่อนข้างจะเอาตัวเองเป็นศูนย์กลางเหมือนวัยอนุบาล แต่แตกต่างกันโดยที่วัยรุ่นไม่สามารถคำนึงว่าคนอื่นจะคิดอย่างไร ส่วนวัยรุ่นมักจะเป็นห่วงว่าคนอื่นจะคิดอย่างไรโดยเฉพาะเพื่อนร่วมวัย เด็กวัยรุ่นที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปรับตัว มักจะมีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพจิตคือ มักจะมีความรู้สึกซึมเศร้า (Depression) วัยรุ่นหญิงจะมีปัญหาเกี่ยวกับความรู้สึกซึมเศร้านามากกว่าวัยรุ่นชาย ความรู้สึกซึมเศร้าอาจจะเป็นเหตุให้เด็กวัยรุ่นมีปัญหาทางความประพฤติ เช่น ทดลองยาเสพติด และถ้ารุนแรงก็อาจจะถึงพยายามฆ่าตัวเอง

แฮริสแต็ค สลลิแวน ได้กล่าวว่า เด็กวัยรุ่นมีความต้องการที่จะมีความใกล้ชิดผูกพัน (Intimacy) เป็นเพื่อนวัยเดียวกันและมีความสัมพันธ์อย่างสนิทสนมเพื่อที่จะ Stress ความรู้สึกและความคิดต่าง ๆ อย่างเปิดเผย ปกติแล้วจะเริ่มที่จะสนิทสนมกับเพื่อนเพศเดียวกันก่อนและหลังจากนั้นจะมีความใกล้ชิดผูกพันกับเพื่อนต่างเพศ

เพื่อนร่วมวัยมีความสำคัญต่อวัยรุ่นมาก วัยรุ่นมักจะคบเพื่อนที่มีความสนใจและมีค่านิยมร่วมกัน การคบเพื่อนของวัยรุ่นหญิงมักจะจริงจังและมีเพื่อนสนิทที่จะปรับทุกข์สุขกันได้ ส่วนวัยรุ่นชายอาจจะจะเป็นเพื่อนที่ร่วมสนุกแต่จะไม่สนิทเหมือนวัยรุ่นหญิง นอกจากเด็กวัยรุ่นชายและหญิงจะมีเพื่อนเพศเดียวกันแล้ว เด็กวัยรุ่นเริ่มสนใจที่มีเพื่อนต่างเพศ การคบเพื่อนต่างเพศอาจมีหลายระดับ เป็นต้นว่า เป็นเพื่อนกันแบบคบเพื่อนเพศเดียวกัน หรืออาจจะชอบกันแบบคู่รัก มีความสัมพันธ์ที่ค่อนข้างจะจริงจัง

หลักการและแนวทางการจัดการเรียนรู้พลศึกษา

1. ความหมายของการจัดการเรียนรู้ทางพลศึกษา

การจัดการเรียนรู้ทางพลศึกษาได้มีนักวิชาการให้ความหมาย ไว้ดังต่อไปนี้

วุฒินันท์ ศรีแกลง (2557, น. 20) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้พลศึกษา หมายถึง การเรียนการสอนที่ใช้การเคลื่อนไหวร่างกายเป็นสื่อที่จะช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความแข็งแรงและสุขภาพดี และผู้เรียนยังสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองโดยการเข้าร่วมกิจกรรมและเล่นกีฬา

ปนิษฐา เรื่องปัญญาวุฒิ (2556, น. 12) ให้ความหมายการจัดการเรียนรู้พลศึกษา หมายถึง การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยใช้การเล่นกีฬาหรือการออกกำลังกายเพื่อเป็นสื่อการเรียนรู้

เอก แซ่จิ้ง (2560, น. 26) ได้ให้ความหมายการจัดการเรียนรู้พลศึกษา ว่าเป็นการจัดการเรียนรู้เน้นด้านการปฏิบัติในการออกกำลังกายและเล่นกีฬา มุ่งพัฒนาผู้เรียนในด้านความรู้ สมรรถภาพทางกาย ทักษะการปฏิบัติ คุณธรรม จริยธรรม และเจตคติ เป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง

ศิวนัฐ เลื่อยิ้ม (2560, น. 20) กล่าวถึงความหมายการจัดการเรียนรู้พลศึกษา หมายถึง การจัดการเรียนรู้วิชาหนึ่งที่ใช้เกม กิจกรรมกีฬาและการออกกำลังกายที่เป็นสื่อการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาศักยภาพของตนเองได้เต็มความสามารถที่มี เป็นการส่งเสริมผู้เรียนให้มีความรู้ที่สมวัยทั้ง 5 ด้าน

ธวัชชัย รักขติวงศ์ (2560, น. 15) ให้ความหมายการจัดการเรียนรู้พลศึกษา หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่ใช้เกมการเคลื่อนไหวของร่างกายและกีฬา เพื่อเป็นสื่อในการพัฒนาผู้เรียนในด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาพร้อม ๆ กันอย่างสมดุล เพื่อนำไปสู่การเป็นมนุษย์อย่างสมบูรณ์

วรรณนิสา พงษ์จิรังกาล (2561, น. 15) กล่าวถึงความหมายการจัดการเรียนรู้พลศึกษา หมายถึง การศึกษาแขนงหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมพัฒนาการ ในด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม เพื่อให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยใช้สื่อกิจกรรมประเภทต่าง ๆ ที่ใช้การเคลื่อนไหวของร่างกายเป็นหลัก

Good (1956, p. 398) ให้ความหมายของพลศึกษาไว้ว่า เป็นการเรียนการสอนหรือการเข้าร่วมกิจกรรมโดยใช้กล้ามเนื้อใหญ่ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย ด้านทักษะกลไก ทักษะคิด รวมถึงสุขนิสัยที่ดี

Bucher (1975, p. 132) กล่าวถึงความหมายของพลศึกษาว่า เป็นวิชาหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับการศึกษาอื่นๆ เป็นวิชาที่จะช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคมของตัวบุคคล ซึ่งคัดเลือกกิจกรรมพลศึกษาเพื่อเป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้

Camille and Rosalind (1963, p. 54) กล่าวถึงความหมายของพลศึกษาไว้ว่า เป็นโปรแกรมการจัดการเรียนรู้หนึ่งในโรงเรียน เป็นการศึกษาศิลปะและวิทยาศาสตร์การเคลื่อนไหวในมนุษย์ที่มีความจำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิตในโลกยุคปัจจุบัน ซึ่งพัฒนาการการเคลื่อนไหวเป็นสื่อและการกระทำนั้นจะมีข้อกำหนดที่แสดงออกชัดเจนหรือแสดงโดยใช้หลักความจริงของธรรมชาติ

จึงสรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้พลศึกษา เป็นการจัดการสอนที่ใช้การเคลื่อนไหวเพื่อพัฒนา ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา การมีน้ำใจนักกีฬารวมถึงคุณธรรม จริยธรรมและเจตคติ ซึ่งเกิดจากการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในทุก ๆ ด้านอย่างสมดุลกันและนำไปสู่การเป็นมนุษย์อย่างสมบูรณ์ โดยใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหว เกมและการเล่นกีฬา เป็นสื่อในการเรียนรู้

2. ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ทางพลศึกษา

ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ทางพลศึกษาได้มีนักวิชาการกล่าวไว้ ดังนี้

วุฒินันท์ ศรีเถลลง (2557, น. 21) ได้กล่าวถึงความสำคัญของพลศึกษาไว้ว่า การเรียนการสอนพลศึกษา เป็นการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นศึกษาการปฏิบัติของกิจกรรม เพื่อพัฒนาความแข็งแรงของร่างกายทำให้เกิดการเรียนรู้ในด้านสังคมที่มาจากประสบการณ์ตรง เป็นการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีน้ำใจนักกีฬา มีระเบียบวินัย เคารพในกฎและกติกากการแข่งขัน จากการเรียนรู้

จุฑามาศ บัตรเจริญ (2559, น. 152) กล่าวถึงความสำคัญไว้ว่า พลศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความเจริญงอกงามและมีพัฒนาการในหลาย ๆ ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านสติปัญญา ด้านสังคม ด้านอารมณ์ และด้านจิตใจ โดยอาศัยกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายที่เลือกสรรแล้วเป็นสื่อให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งผู้เรียนจะต้องมีส่วนร่วมโดยตรงด้วยตนเอง

วรรณนิสา พงษ์จิรังกาล (2561, น. 17) กล่าวถึงความสำคัญของพลศึกษาไว้ว่า การจัดการเรียนรู้พลศึกษาจะมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านร่างกายทำให้มีสมรรถภาพทางกายดี มีความรู้ความเข้าใจในทักษะการเคลื่อนไหว ด้านจิตใจทำให้มีเจตคติที่ดี ด้านอารมณ์และสังคมสามารถปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างและมีคุณธรรม โดยผ่านการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง ทำให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการครบทั้ง 5 ด้าน ในทุกระดับชั้นที่ได้ผ่านการเรียนวิชาพลศึกษา

ธวัชชัย รักขติวงศ์ (2560, น. 16- 17) ได้กล่าวไว้ว่า การเรียนการสอนพลศึกษา เพื่อให้ นักเรียนมีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์มากขึ้น คือ เป็นการสอนที่สามารถทำให้นักเรียนเกิดพัฒนาการ ดังนี้

1. ด้านพุทธิพิสัย เป็นการสอนเพื่อเน้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้และเข้าใจในวิชาพลศึกษา ได้แก่ ประวัติและความเป็นมา กฎ กติกา มารยาท วิธีการเล่น ทักษะปฏิบัติ ข้อตกลง และประโยชน์ ที่จะได้รับจากกิจกรรมทางกาย การเล่นกีฬา รวมถึงกายออกกำลังกาย

2. ด้านจิตพิสัย แบ่งได้ 2 ข้อย่อย ดังนี้

2.1 คุณธรรม จริยธรรม เป็นการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมให้กับผู้เรียน โดยใช้ การเล่นเกมและกีฬาเป็นสื่อในการเรียน ได้แก่ การมีน้ำใจเป็นนักกีฬา มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความ ซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัยและมีความรับผิดชอบ

2.2 เจตคติ เป็นการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาพลศึกษา ได้แก่ การเห็นคุณค่าความสำคัญ และประโยชน์ในการออกกำลังกายและเล่นกีฬาเพื่อนำไปสู่ความมุ่งมั่นที่จะนำไป ปฏิบัติเองนอกเวลาเรียน

3. ด้านทักษะพิสัย แบ่งเป็น 2 ข้อย่อย ได้แก่

3.1 ทักษะ เป็นการสอนเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะที่ถูกต้องในการออกกำลังกายและการ เล่นกีฬา เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

3.2 ร่างกายและสมรรถภาพ เป็นการสอนเน้นให้ผู้เรียนมีสมรรถภาพทางกายที่ดี แข็งแรง สมบูรณ์ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการดำรงชีวิตและเพื่อประกอบกิจกรรมต่าง ๆ

ศิวัณฐ เลื่อยิ้ม (2560, น. 21) ได้กล่าวถึงความสำคัญของพลศึกษาไว้ว่า วิชาพลศึกษาเป็น วิชาที่ทำให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการด้านต่าง ๆ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายหรือตั้งจุดประสงค์ที่ทำให้ผู้เรียน ประสบความสำเร็จ แบ่งออกเป็น 5 ด้าน

1. ด้านความรู้
2. ด้านสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพหรือกลไก
3. ด้านทักษะปฏิบัติ
4. ด้านคุณธรรมและจริยธรรม
5. ด้านเจตคติ

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้พลศึกษามีความสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้มีความเจริญ งอกงามมีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์และเกิดพัฒนาการ ดังนี้ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัยและ ด้านทักษะพิสัยโดยเน้นการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อให้ร่างกายแข็งแรง มีระเบียบวินัย มีน้ำใจนักกีฬา เคารพกฎ กติกา จากการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ร่วมลงมือปฏิบัติจริง

3. การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น. 1-6) ได้กำหนดเป้าหมายและคุณภาพผู้เรียนในการ เรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ดังนี้

สุขศึกษาและพลศึกษา เป็นการศึกษาด้านสุขภาพที่มีเป้าหมายเพื่อการดำรงสุขภาพ การสร้างเสริมสุขภาพ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคล ครอบครัว และชุมชนให้ยั่งยืน

สาระของกรอบเนื้อหาที่เป็นขอบข่ายองค์ความรู้ ประกอบด้วย

1. การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของมนุษย์ ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เรื่องธรรมชาติของการเจริญเติบโตและการพัฒนาการของมนุษย์ ปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโต ความสัมพันธ์เชื่อมโยงในการทำงานของระบบต่าง ๆ ของร่างกาย รวมถึงวิถีปฏิบัติตนเพื่อให้เจริญเติบโตและมีพัฒนาการที่สมวัย
2. ชีวิตและครอบครัว ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เรื่องคุณค่าของตนเองและครอบครัว การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ความรู้สึกทางเพศ การสร้างและรักษาสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่น สุขปฏิบัติทางเพศ และทักษะในการดำเนินชีวิต
3. การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทยและกีฬาสากล ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เรื่องการเคลื่อนไหวในรูปแบบต่าง ๆ การเข้าร่วมกิจกรรมทางกายและกีฬา ทั้งประเภทบุคคลและประเภททีมอย่างหลากหลายทั้งไทยและสากล การปฏิบัติตามกฎ กติกา ระเบียบ และข้อตกลงในการเข้าร่วมกิจกรรมทางกาย และกีฬา และความมีน้ำใจนักกีฬา
4. การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพ และการป้องกันโรค ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับหลักและวิธีการเลือกบริโภคอาหาร ผลิตภัณฑ์ และบริการสุขภาพ การสร้างเสริมสมรรถภาพเพื่อสุขภาพ และการป้องกันโรคทั้งโรคติดต่อและไม่ติดต่อ
5. ความปลอดภัยในชีวิต ผู้เรียนจะได้รู้เรื่องการป้องกันตนเองจากพฤติกรรมเสี่ยงต่าง ๆ ทั้งความเสี่ยงต่อสุขภาพ อุบัติเหตุ ความรุนแรง อันตรายจากการใช้ยาและสารเสพติด รวมถึงแนวทางในการสร้างเสริมความปลอดภัยในชีวิต

4. หลักการและวิธีการสอนพลศึกษา

นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงหลักการและวิธีการสอนไว้ดังนี้

วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548, น. 274) ได้กล่าวถึงหลักการและวิธีการสอนพลศึกษาไว้ว่า การเรียนการสอนวิชาพลศึกษาเป็นกระบวนการที่มุ่งให้ผู้เรียนได้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในบางด้านเช่นเดียวกับการเรียนการสอนในวิชาอื่น ๆ ดังนั้น วิธีการเรียนการสอนในวิชาพลศึกษาบางวิธี ต้องอาศัยหลักการและกระบวนการที่เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการเรียนรู้เช่นเดียวกับการเรียนในวิชาอื่น ๆ ในห้องเรียนด้วย

จุฑามาศ บัตรเจริญ (2559, น. 151) ได้กล่าวว่าหลักการและวิธีการสอนพลศึกษาเป็นการใช้ศาสตร์และศิลป์ วิธีการต่าง ๆ ที่ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการแก้ปัญหา ทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามลำดับขั้นอย่างต่อเนื่องตามบทบาทในสังคมตรงตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา

จักรพันธ์ ศรีมกุฏ (2552, น. 24) กล่าวถึงหลักการและวิธีการสอนพลศึกษาว่าเป็นวิธีการที่ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนรวมทั้งการใช้เทคนิคการสอนในเนื้อหาวิชาและในสื่อการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอน

ศิวนัฐ เล่ายิ้ม (2560, น. 23) ได้กล่าวว่า หลักการและวิธีการสอนพลศึกษาเป็นวิธีการสอน เทคนิคการสอนต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ของวิชาพลศึกษาเพื่อให้มีประสิทธิภาพ โดยเน้นผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงด้วยตนเอง ซึ่งสามารถแบ่งได้ 5 ขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้ 1) ขั้นเตรียม/อบอุ่นร่างกาย 2) ขั้นนำ อธิบาย สาธิต 3) ขั้นฝึกหัดทักษะ 4) ขั้นนำไปใช้เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน 5) ขั้นสรุปและสุขปฏิบัติ

กิตติพงษ์ ตรูวรรณ (2558, น. 16) ได้กล่าวถึงหลักการและวิธีการสอนพลศึกษาว่า เป็นวิธีการถ่ายทอดความรู้ เทคนิค รวมถึงวิธีการต่าง ๆ ที่ผ่านกระบวนการเรียนรู้ วิธีการสร้างกิจกรรม เพื่อส่งเสริมทักษะทางด้านร่างกาย ด้านความรู้ความเข้าใจ ที่จะช่วยพัฒนาร่างกายของมนุษย์ให้ดีขึ้น

จึงสรุปได้ว่า หลักการและวิธีการสอนพลศึกษาเป็นกระบวนการถ่ายทอดความรู้ วิธีการสอนและเทคนิคต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจโดยเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเอง เพื่อส่งเสริมทักษะด้านร่างกาย ความรู้ความเข้าใจ ที่จะช่วยพัฒนาร่างกายของมนุษย์ให้ดีขึ้น

วิธีการสอนในวิชาพลศึกษามีหลากหลายวิธี ซึ่งได้มีผู้กล่าวถึงวิธีการสอนไว้ดังนี้

ทิสนา แคมมณี (2553, น. 327-378) ได้กล่าวว่าวิธีการสอน มี 14 วิธี ดังนี้

1. วิธีสอนโดยใช้การบรรยาย คือกระบวนการสอนที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยกำหนดเนื้อหาสาระแล้วบรรยาย
2. วิธีการสอนโดยการสาธิต เป็นกระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการแสดงหรือทำสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ให้สังเกตดูแล้วให้ผู้เรียนซักถาม และสรุปการเรียนรู้ที่ได้จากการสังเกต
3. วิธีสอนโดยใช้การทดลอง เป็นกระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยผู้สอนและผู้เรียนกำหนดปัญหาและสมมติฐานการทดลอง ครูจะให้คำแนะนำ ผู้เรียนจะลงมือทดลองตามขั้นตอน โดยใช้วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล อภิปรายผลและสรุปการเรียนรู้ที่ได้รับจากการทดลอง
4. วิธีการสอนโดยใช้การนิรนัย เป็นกระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดโดยการช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎี หลักการ กฎ หรือข้อสรุปในเรื่องที่เรียน
5. วิธีการสอนโดยใช้การอุปนัย เป็นกระบวนการสอนที่ให้ผู้เรียนสรุปหลักการจากตัวอย่างต่าง ๆ ด้วยตนเอง
6. วิธีการสอนโดยใช้การไปทัศนศึกษา เป็นกระบวนการสอนที่ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันวางแผนและเดินทางไปศึกษาเรียนรู้ ณ สถานที่อันเป็นแหล่งความรู้ในเรื่องนั้น
7. วิธีการสอนโดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย เป็นการจัดผู้เรียนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ประมาณ 4-8 คน และให้ผู้เรียนในกลุ่มพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิดเห็นและประสบการณ์ในประเด็นที่กำหนดและสรุปผลการอภิปรายออกมาเป็นข้อสรุปของกลุ่ม
8. วิธีสอนโดยใช้การแสดงละคร เป็นการสอนโดยให้ผู้เรียนแสดงละครเป็นเรื่องราวที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามเนื้อหาและบทละครที่ได้กำหนดไว้ตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง
9. วิธีการสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ เป็นการสอนที่ให้ผู้เรียนสวมบทบาทในสถานการณ์ซึ่งมีความใกล้เคียงกับความเป็นจริง และแสดงออกตามความรู้สึกนึกคิดของตน
10. วิธีการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง เป็นการสอนที่ให้ผู้เรียนศึกษาเรื่องที่สมมติขึ้นจากความเป็นจริงและตอบประเด็นคำถามเกี่ยวกับเรื่องนั้น แล้วนำคำตอบและเหตุผลที่มาของคำตอบนั้นมาเป็นข้อมูลในการอภิปราย

11. วิธีสอนโดยใช้เกม เป็นการสอนที่ให้ผู้เรียนเล่นตามกติกาและนำเนื้อหา ข้อมูลของเกม พฤติกรรมการเล่น วิธีการเล่นและผลการเล่นเกมของผู้เรียนมาใช้ในการอภิปรายเพื่อสรุปการเรียนรู้

12. วิธีสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง เป็นการสอนที่ให้ผู้เรียนลงไปเล่นในสถานการณ์ที่มีบทบาท ข้อมูลและกติกาการเล่นที่สะท้อนความจริง และมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ในสถานการณ์นั้น

13. วิธีสอนโดยใช้ศูนย์การเรียนรู้ เป็นการสอนที่ให้ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง จากศูนย์การเรียนรู้ ซึ่งผู้สอนได้จัดเตรียมเนื้อหาสาระและกิจกรรมที่ใช้สื่อการสอนหลาย ๆ อย่าง เอาไว้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง

14. วิธีสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม เป็นการสอนที่ให้ผู้เรียนศึกษาจากบทเรียนสำเร็จรูป ด้วยตนเอง

วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548, น. 274-291) ได้กล่าวไว้ว่า วิธีในการจัดการเรียนการสอนวิชา พลศึกษาต่าง ๆ ที่ครูอาจนำมาใช้เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ได้วางไว้ และมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นที่สำคัญ มีดังต่อไปนี้

1. วิธีสอนแบบบรรยาย อาจจะนำมาใช้ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาได้ ในเมื่อครู มีความต้องการให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ เช่น ประวัติและความเป็นมา ประโยชน์ และคุณค่าของการกีฬา ระเบียบและกติกาการเล่นกีฬาที่ง่าย ๆ กลวิธีการเล่นที่ง่าย ๆ มารยาทในการเล่นต่าง ๆ เกี่ยวกับกีฬา

2. วิธีสอนแบบอธิบายประกอบการสาธิต วิธีสอนแบบนี้เป็นวิธีที่ประหยัดเวลา และใช้ได้ดีในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา เพราะว่าเป็นวิธีการสอนที่สามารถได้ยินจากหู และเห็นด้วยตาได้ โดยเฉพาะในทักษะต่าง ๆ ในการเล่นกีฬา เป็นการช่วยให้นักเรียนได้เห็นและเข้าใจใน สิ่งที่ต้องการให้นักเรียนนำไปปฏิบัติได้นั้นคืออะไร และมีวิธีการเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ในทักษะนั้น ๆ อย่างไร

3. วิธีสอนแบบการให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง เป็นวิธีสอนที่มีหลักการและจุดมุ่งหมายที่ ชัดเจน คือเป็นกระบวนการสอนที่มุ่งให้นักเรียนได้นำสิ่งที่เรารู้มาแล้วมาลงมือปฏิบัติจริงด้วยความ สนุกสนาน และเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ของการเรียนรู้ที่ได้วางไว้ทั้ง 5 ด้าน พร้อม ๆ กันนั่นเอง

4. วิธีสอนแบบมอบหมายงานหรือโครงการให้นักเรียนไปทำหรือไปศึกษาค้นคว้า เป็น วิธีสอนที่ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนได้มีความเข้าใจและมีความสนใจในสิ่งที่เรียนมากยิ่งขึ้น

5. วิธีสอนแบบให้การบ้าน เป็นวิธีสอนที่สามารถช่วยและส่งเสริมให้การเรียนการสอนบรรลุผลได้ดียิ่งขึ้นด้วยการให้นักเรียนนำความรู้ ประสบการณ์ และสิ่งที่เรียนไปใช้ใน ชีวิตประจำวันจริง ๆ

6. วิธีสอนแบบทดลอง เป็นวิธีสอนที่สามารถนำมาใช้ในการประกอบในการเรียน การสอนวิชาพลศึกษาได้อีกวิธีหนึ่ง ในการที่จะช่วยให้นักเรียนได้เข้าใจในภาพพจน์จากการอธิบาย ของครู และเห็นภาพของวิธีการเคลื่อนไหวในกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างเป็นรูปธรรม ทำให้นักเรียนได้ เข้าใจและเกิดความคิดรวบยอดในสิ่งเหล่านั้นได้ง่ายและชัดเจนยิ่งขึ้น

7. วิธีสอนแบบการใช้คำถาม-คำตอบ เป็นวิธีสอนที่สามารถนำมาใช้ในการเรียน การสอนพลศึกษาได้บ้างในบางโอกาส เพื่อเป็นการทบทวนสิ่งที่ได้เคยเรียนไปแล้ว หรือเพื่อตั้งความ

สนใจของนักเรียนให้มีความอยากรู้อยากเห็นในสิ่งที่จะเรียนให้มากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม การใช้วิธีการสอนแบบนี้จะต้องเป็นไปด้วยความระมัดระวังและรวบรัด เพื่อเป็นการประหยัดเวลาการเรียนให้ได้มากที่สุด

8. วิธีการสอนโดยใช้ตำราเรียนประกอบ เป็นวิธีการสอนที่นำมาใช้เสริมเพื่อให้ นักเรียนได้ไปศึกษาและค้นคว้าเพิ่มเติมนอกเวลาหลังจากได้เรียนในเวลาเรียนแล้วตำราเรียนนี้ก็จะได้เป็นแหล่งความรู้ในด้านต่าง ๆ

9. วิธีการสอนแบบแก้ปัญหา เป็นวิธีการสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นริเริ่มโดยการคิดได้เอง ได้หาวิธีเอง ได้ทดลองทำเองและได้ลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเอง สำหรับครูจะเป็นเพียงผู้ตั้งปัญหา ป้อนปัญหา จัดสภาพการณ์ และให้คำแนะนำชี้แจงในวิธีการต่าง ๆ ที่นักเรียนได้คิดเองนั้นให้สามารถปฏิบัติได้โดยถูกต้องและมีความสมบูรณ์ดียิ่งขึ้น

10. วิธีการสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพทางกาย เป็นวิธีการสอนที่เน้นเพื่อพัฒนาหรือเพิ่มสมรรถภาพทางกาย โดยมีหลักการที่สำคัญดังนี้

10.1 การสอนควรใช้หลักการเพิ่มงานมากกว่าเดิมเป็นหลักการเพิ่มงานมากกว่าปกติ ซึ่งมีความสำคัญในการเพิ่มสมรรถภาพทางกายเป็นอย่างมากกล่าวคือเป็นการทำให้กล้ามเนื้อได้ทำงาน แต่เป็นการทำงานที่มีจำนวนงานเพิ่มขึ้นมากกว่าเดิม

10.2 หลักการเพิ่มงานให้มากกว่าเดิมนั้น จะเป็นการเพิ่มงานให้มากขึ้นเฉพาะส่วนที่เราต้องการให้มีสมรรถภาพเพิ่มขึ้นเท่านั้น เพราะว่าสมรรถภาพทางด้านร่างกายนั้นเป็นองค์รวมปัจจัยหลาย ๆ ด้านประกอบกัน

10.3 กิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นอยู่ในชีวิตประจำวันนั้นไม่มีจำนวนงานที่หนักเพียงพอที่จะเข้าช่วยการเพิ่มงานให้มากขึ้นตามหลักการ จึงทำให้ไม่สามารถเพิ่มสมรรถภาพของร่างกายให้มากกว่าเดิมได้

10.4 หลักการเพิ่มงานให้มากกว่าเดิมนั้น จะให้ผลดีต้องมีงานที่เพิ่มให้มากขึ้น ๆ จากน้อยไปหามากเรื่อย ๆ เพราะจะทำให้ร่างกายเกิดการบาดเจ็บได้

10.5 นักเรียนแต่ละคนจะมีพัฒนาการทางด้านสมรรถภาพทางกายช้าหรือเร็วแตกต่างกัน ดังนั้นในการพัฒนาสมรรถภาพของนักเรียนแต่ละคนจึงต้องให้เป็นไปตามเอกลักษณ์ของแต่ละคน

10.6 นักเรียนที่มีสุขภาพดีและไม่มีโรคภัยไข้เจ็บเกี่ยวกับหัวใจมาก่อนการออกกำลังกายที่ถูกต้องตามหลักการจะไม่เป็นอันตรายแก่ร่างกายและหัวใจได้ แต่เพื่อความไม่ประมาทครูควรให้นักเรียนออกกำลังกายด้วยวิธีการเบา ๆ แล้วจึงค่อยเพิ่มจำนวนให้หนักขึ้น

10.7 การพัฒนาสมรรถภาพทางกายนั้น เมื่อได้มีการพัฒนามาถึงระดับใดระดับหนึ่งแล้ว สมรรถภาพของร่างกายจะอยู่ได้หรือไม่จะขึ้นอยู่กับว่ากล้ามเนื้อหรือร่างกายส่วนนั้นได้ทำงานในระดับนั้นหรือไม่มากนักน้อยเพียงใด

11. วิธีการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการกีฬา การสอนเพื่อพัฒนาทักษะการกีฬาของนักเรียน โดยเฉพาะ ครูควรใช้หลักการสำคัญต่อไปนี้

11.1 การสอนทักษะการเคลื่อนไหวต่าง ๆ ถ้าเป็นการสอนทักษะกีฬานั้นควรจะสอนเมื่อยังอยู่ในวัยเด็ก โดยเริ่มให้เด็กได้มีโอกาสเคลื่อนไหวในกิจกรรมการเคลื่อนไหวเบื้องต้นด้วยท่าทางการใช้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายตามธรรมชาติ ซึ่งต่อไปจะนำมาแห่งการมีทักษะการเคลื่อนไหวอันเป็นทักษะที่นำไปสู่ทักษะกีฬาต่าง ๆ

11.2 การเรียนรู้ทักษะที่จะได้ผลดีควรให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกหัดในใจด้วย โดยการให้นักเรียนได้ทบทวนทักษะที่เรียนไปแล้วในใจพร้อมจินตนาการการเคลื่อนไหวทักษะนั้น ๆ ในใจตามไปด้วย

11.3 การเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะกีฬาที่เช่นเดียวกันกับการเรียนรู้รู้อย่างอื่น ๆ คือการให้แรงเสริมไปในทางบวก

11.4 การเรียนรู้ทักษะกีฬานั้น ถ้าต้องการให้ทักษะกีฬานั้นคงอยู่เป็นระยะเวลานาน นักเรียนควรได้เรียนรู้หรือได้ฝึกจนกระทั่งถึงจุดหนึ่งที่นักเรียนทำได้อัตโนมัติ

11.5 การเรียนรู้ทักษะการกีฬาอย่างใดอย่างหนึ่ง จะเป็นการเรียนรู้ในทักษะกีฬานั้น ๆ จะไม่มีความเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ในทักษะกีฬาอย่างอื่น

11.6 การเรียนรู้ทักษะกีฬาจะดีขึ้น ถ้าครูจัดการเรียนรู้ทักษะกีฬานั้น ๆ ให้พร้อมที่จะอำนวยความสะดวกให้แก่ นักเรียน

11.7 เพื่อเป็นการป้องกันมิให้นักเรียนต้องหวั่นและพะวงในรายละเอียดปลีกย่อยของทักษะที่เรียนมากเกินไป ในการเรียนรู้ระยะแรก ๆ ควรเน้นที่ความสามารถในการที่จะทำได้มากกว่าในรายละเอียดปลีกย่อย

11.8 นักเรียนแต่ละคนมีอัตราการเรียนรู้ในทักษะการกีฬาที่แตกต่างกันไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะภูมิหลังและส่วนประกอบของปัจจัยต่าง ๆ ของร่างกาย

11.9 ในการเรียนรู้ทักษะกีฬา ถ้าได้เรียนรู้ทักษะในวิธีการที่ผิด ๆ มาก่อนแล้ว นักเรียนจะต้องมีเวลาแก้หรือลบวิธีการที่ผิด ๆ ที่เคยเรียนรู้มาก่อนแล้วนั้นจึงจะสามารถเรียนรู้ทักษะนั้นในวิธีการที่ถูกต้องใหม่ต่อไปได้

11.10 ผลการวิจัยอาจจะนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการสอนทักษะกีฬาบางอย่างได้

12. วิธีการสอนแบบคิดค้นการเคลื่อนไหว เป็นวิธีสอนโดยให้นักเรียนได้มีโอกาสสำรวจและคิดหาวิธีการเคลื่อนไหวในท่าทางต่าง ๆ ด้วยตนเองและนำมาปฏิบัติเองได้ตลอดเวลา

จะเห็นได้ว่าวิธีการสอนพลศึกษา เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้สอนที่จะเลือกใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งอาจจะมีเพียง 2-3 วิธีที่ผู้สอนถนัดโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการสอนพลศึกษาวิธีการสอนจะต้องมีความเหมาะสมกับเนื้อหาที่ แต่ยังมีอีกหลากหลายวิธีที่ผู้สอนจะนำมาใช้ ดังนั้นผู้สอนควรที่จะศึกษาวิธีการสอนวิธีอื่น ๆ เพิ่มเติมเพื่อนำมาใช้ในการสอนนำเสนอใจมากขึ้น

5. วิธีการและขั้นตอนการจัดการเรียนรู้พลศึกษา

ศุภชาติ พงษ์ขาว (2552, น. 10) ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาที่นิยมใช้โดยทั่วไปได้มีการดัดแปลงวิธีการสอนแบบ 5 ขั้น ของแฮร์บาร์ต เพื่อให้มีความเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ พลศึกษา ซึ่งประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียม คือการให้เด็กเข้าแถวเพื่อทำการสำรวจรายชื่อและอบอุ่นร่างกายให้มีความพร้อมเพื่อฝึกกิจกรรม

2. ขั้นอธิบายและสาธิต ครูอธิบายสิ่งที่นักเรียนจะต้องเรียนรู้รู้อย่างสั้น ๆ แล้วแสดงตัวอย่างให้ดู ส่วนการสาธิต คือครูจะอธิบายสิ่งที่นักเรียนเป็นผู้สาธิตหรือครูและนักเรียนร่วมกันสาธิต

3. ขั้นฝึกหัด ครูจะแบ่งกลุ่มให้นักเรียนฝึกกิจกรรมต่าง ๆ อย่างทั่วถึง การฝึกอาจจะกำหนดให้แต่ละกลุ่มฝึกทักษะที่แตกต่างกันแล้วหมุนเวียนกันไป หรือจะให้ฝึกทักษะเดียวกันก็ได้ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของการสอนนั้น ๆ

4. ขั้นนำไปใช้ คือขั้นนำเอาทักษะต่าง ๆ ที่ได้เรียนรู้ไปแล้วนั้นมาทดลองใช้ให้เกิดประโยชน์กับเกมการแข่งขัน

5. ขั้นสรุปและประเมินผล คือ การสรุปผลการเรียนรู้จากบทเรียนที่นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ เพื่อให้เกิดสุขนิสัย อาจจะมีการวัดผลจากนักเรียนที่ได้ปฏิบัติกิจกรรมแล้วว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่

ซึ่งมีความสอดคล้องกับ สมฤดี แจ่มขาว (2561, น. 11) ที่ได้กล่าวถึงทฤษฎีการสอนของ โจฮันน์ แฮร์บาร์ต (Johann F. Herbart) ที่เน้นความสนใจ ความตั้งใจของนักเรียน มีกระบวนการดำเนินการสอนจากง่ายไปหายาก เน้นการเรียนรู้ที่เกิดจากได้รับประสบการณ์ทางประสาทสัมผัสทั้ง 5 เป็นกระบวนการเชื่อมโยงการสร้างความสัมพันธ์ของความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ ตามขั้นตอนการสอน 5 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ เป็นการนำเข้าสู่บทเรียน ครูจะเป็นผู้กระตุ้นความสนใจนักเรียนให้เห็นความจำเป็นและความสนใจเพื่อนำถึงประสบการณ์ที่ผ่านมาและนักเรียนจะต้องนึกถึงประสบการณ์เดิมให้ได้เพื่อเชื่อมความรู้ที่เกิดขึ้น

ขั้นที่ 2 ขั้นนำเสนอข้อมูล ครูจะเป็นผู้ดำเนินการสอนเพื่ออธิบายนำเสนอข้อมูลและเนื้อหา รวมถึงข้อเท็จจริงต่าง ๆ ซึ่งทำให้นักเรียนได้ความรู้ในเรื่องนั้น ๆ ของบทเรียน

ขั้นที่ 3 ขั้นเชื่อมโยงความรู้ เป็นการเชื่อมโยงระหว่างความรู้ใหม่และความรู้เดิมจากการวิเคราะห์เนื้อหาที่สอนไป ถ้าครูสามารถปฏิบัติตาม 2 ขั้นต้นได้ถูกต้อง นักเรียนจะค้นพบข้อมูลของความรู้ใหม่ที่แตกต่างและมีเนื้อหาคล้ายคลึงกับบทเรียนเก่าอย่างไรหรือสามารถรวบรวมข้อมูลจากประสบการณ์เดิมเพื่อผสานกับประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับ

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุปหรือพัฒนาการหลักการ ในขั้นนี้นักเรียนพยายามจะให้ความหมายที่นักเรียนได้รวบรวมข้อความรู้ต่าง ๆ จากขั้นก่อน และสรุปข้อมูลให้เป็นหลักการจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนมากขึ้น

ขั้นที่ 5 ขั้นการประยุกต์ใช้ เป็นขั้นที่นักเรียนได้นำความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ โดยการนำไปใช้ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันหรือนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ดังนั้น การจัดการเรียนรู้พลศึกษาเป็นการจัดการเรียนการสอนที่ใช้การเคลื่อนไหวเพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา การมีน้ำใจนักกีฬา รวมถึงคุณธรรม จริยธรรมและเจตคติ ซึ่งเกิดจากการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในทุกด้านอย่างสมดุลกันและนำไปสู่การเป็นมนุษย์อย่างสมบูรณ์ โดยการใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหว เกมและกีฬาเป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้ มีความสำคัญเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความเจริญงอกงามและมีพัฒนาการในด้านพุทธิพิสัย จิตตพิสัยและทักษะพิสัยจากการลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง โดยมีหลักการและวิธีการสอนที่เป็นกระบวนการถ่ายทอดความรู้ เทคนิค เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจตามต้องการ

วิธีการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาผู้สอนจะต้องเลือกวิธีการสอนที่เหมาะสมกับกิจกรรม เนื้อหา โดยผู้สอนจะต้องศึกษาวิธีการสอนให้เข้าใจอย่างแท้จริง เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มีความน่าสนใจมากขึ้น ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่ดัดแปลงมาจากการสอนแบบ 5 ขั้นตอนของ โจฮันน์ แฮร์บาร์ต (Johann F. Herbart) ดังนี้

1. ขั้นเตรียม/อบอุ่นร่างกาย
2. ขั้นอธิบาย/สาธิต
3. ขั้นฝึกหัด
4. ขั้นนำไปใช้
5. ขั้นสรุป/สรุปปฏิบัติ

6. การวัดและประเมินผลทางพลศึกษา

การวัดและประเมินผลทางพลศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งอาจารย์วรศักดิ์ เพียรชอบ ได้กล่าวไว้ดังนี้ (วรศักดิ์ เพียรชอบ, 2548, น. 391-392)

การวัดเพื่อการประเมินผลทางพลศึกษา (Measurement for Evaluation in Physical Education) คือ การหาปริมาณของการพัฒนาการที่เกิดขึ้นในตัวของนักเรียนตามหลักการและกระบวนการของการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาตามสาระ มาตรฐาน หรือจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้ แล้วนำผลของการพัฒนาการที่วัดมาได้นั้นมาประเมินด้วยการพิจารณาเปรียบเทียบกับมาตรฐานหรือคุณภาพอย่างอื่นที่มีอยู่แล้ว เพื่อดูผลของการพัฒนาการที่เกิดขึ้นจากกระบวนการเรียนการสอนที่แล้วมานั้นดีหรือไม่ดี ควรมีการปรับปรุงแก้ไขหรือไม่อย่างไร จุดมุ่งหมายของการวัดเพื่อการประเมินผลทางพลศึกษา มีดังต่อไปนี้

1. เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจ มีความพยายามศึกษาค้นคว้าหรือทำแบบฝึกหัดในบทเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจให้ดียิ่งขึ้น
2. เพื่อให้ผู้สอนได้ทราบความก้าวหน้าของนักเรียนและผู้เรียนเองก็ได้ทราบความก้าวหน้าของตนเองไปพร้อม ๆ กัน
3. เพื่อให้ทราบสถานการณ์ของการเรียนการสอน คือ ผู้สอนจะรู้ว่าการสอนของตนเองเป็นอย่างไรจะได้หาทางปรับปรุงและแก้ไขวิธีการสอนของตนเองให้ดีขึ้นต่อไป
4. เพื่อนำผลจากการวัดมาใช้เป็นแนวทางในการจำแนกกลุ่มนักเรียนเพื่อประโยชน์ในการจัดชั้นเรียน จัดกลุ่มตามระดับความสามารถ
5. เพื่อนำผลมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างมาตรฐาน สำหรับใช้เป็นเกณฑ์เปรียบเทียบกับผลการเรียนของการเรียนการสอนในโอกาสต่อไป
6. เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการให้คะแนนผู้เรียนหลังจากการเรียนจบวิชาในภาคหนึ่งๆ แล้ว ทั้งนี้เพื่อผู้สอน ผู้เรียนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบว่า เมื่อเรียนจบในวิชาหรือสำเร็จตามหลักสูตรนั้นๆ แล้ว ผู้เรียนมีพัฒนาการตามที่ได้ตั้งจุดหมายไว้หรือไม่

การวัดเพื่อการประเมินผลทางพลศึกษาเป็นการสอนที่มุ่งให้นักเรียนได้มีพัฒนาการใน 5 ด้าน ดังต่อไปนี้ (วรศักดิ์ เพียรชอบ, 2548, น. 393)

1. การวัดสมรรถภาพทางร่างกาย เพื่อจะได้ทราบว่าหลังจากนักเรียนได้เรียนวิชาพลศึกษา ด้วยการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการออกกำลังกายและกิจกรรมการกีฬาต่าง ๆ แล้วนักเรียนจะมีสมรรถภาพทางด้านร่างกายหรือมีร่างกายแข็งแรงมากน้อยแค่ไหน

2. การวัดด้านความรู้ ความเข้าใจในความรู้พื้นฐานต่าง ๆ เพื่อจะได้ทราบว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในความรู้พื้นฐาน ที่จำเป็นและสำคัญสำหรับนักเรียนเพื่อนำไปใช้ในการเล่นกีฬาในเวลาว่างได้มากน้อยแค่ไหน

3. การวัดด้านทักษะการเคลื่อนไหวเบื้องต้นและทักษะการเล่นกีฬา เพื่อจะได้ทราบว่านักเรียนมีความสามารถในการเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายที่เป็นพื้นฐานเบื้องต้นถูกต้อง หรือมีทักษะในการเล่นกีฬาต่าง ๆ ในเวลาว่างตามอัธยาศัยของตนเองหรือไม่มากนักน้อยเพียงใด

4. การวัดด้านคุณธรรมและคุณลักษณะประจำตัวของนักเรียน เพื่อจะได้ทราบว่านักเรียนได้เป็นผู้มีระเบียบวินัย มีน้ำใจนักกีฬาด้วยการนำไปปฏิบัติตนในสถานการณ์จริงได้มากน้อยเพียงใด

5. การวัดด้านเจตคติหรือการเห็นคุณค่าและความสำคัญและการเห็นคุณค่าของการเล่นกีฬาหรือการออกกำลังกาย เพื่อจะได้ทราบว่านักเรียนมีความรักและความสนใจในการเล่นกีฬาหรือออกกำลังกายเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ

การวัดและประเมินผลทางพลศึกษา จึงเป็นการวัดเพื่อหาปริมาณของพัฒนาการที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนรู้พลศึกษาของนักเรียน แล้วนำผลของพัฒนาการที่ได้มาวัดและประเมินด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านร่างกาย ประเมินจากสมรรถภาพที่เกิดขึ้นหลังจากการเรียนรู้
2. ด้านทักษะ ประเมินจากทักษะกีฬาที่ดีขึ้นหลังจากการเรียนรู้
3. ด้านความรู้ ประเมินจากความเข้าใจในระเบียบ กฎ กติกา
4. ด้านคุณลักษณะประจำตัว ประเมินจากการมีวินัย มีน้ำใจนักกีฬาในการเล่น
5. ด้านเจตคติ ประเมินจากความรัก ความชอบ และเห็นคุณค่าของการเล่นกีฬา

แนวความคิดเกี่ยวกับการรักความเป็นไทย

1. ความหมายของการรักความเป็นไทย

นักวิชาการให้ความหมายของการรักความเป็นไทยไว้ดังนี้

นุจรีย์ คงโพธิ์น้อย (2555, น. 13) กล่าวถึงความหมายของการรักความเป็นไทยไว้ว่าเป็นลักษณะทางจิตใจที่ได้แสดงการตระหนัก เห็นคุณค่า เห็นความสำคัญและพึงพอใจเอกลักษณ์ของไทย ภาคภูมิใจในภาษาไทย สีนัยและภูมิปัญญาไทย ภูมิใจในกิริยามารยาท ขนบธรรมเนียม ประเพณีและศิลปวัฒนธรรมไทย ที่แสดงถึงความเป็นไทย

พิจิตตรา สนั่นไพบูลย์ (2558, น. 25) ให้ความหมายของการรักความเป็นไทยว่า เป็นการแสดงออกถึงการเห็นคุณค่า ความภาคภูมิใจ ความรู้สึกสำนึกความเป็นคนไทยซึ่งมีวัฒนธรรมที่เป็นของตนเอง โดยความเป็นคนไทยและชาติไทยอยู่ที่มีการมีความเป็นเอกลักษณ์ของชาติทั้งด้านศิลปวัฒนธรรมประเพณี

ทศพร ศรีแสง (2560, น. 47) กล่าวถึงความหมายของการรักความเป็นไทยไว้ว่า เป็นสิ่งที่แสดงออกถึงเอกลักษณ์ของชาติไทย ที่มีศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีของไทย

กิริยามารยาท ภูมิปัญญาไทยและรวมไปถึงชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ซึ่งเป็นสถาบันหลักของไทย ที่ควรช่วยกันอนุรักษ์ให้แก่ลูกหลานต่อไป

ขวัญจิรา อินทร์เอี่ยม (2553, น. 14) ได้กล่าวถึงความหมายการรักความเป็นไทย หมายถึง สิ่งที่บุคคลได้แสดงออกถึงความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่า ร่วมอนุรักษ์และสืบทอดความเป็นไทย ใน 5 ด้าน คือ รักในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ของไทย รักภาษา กิริยามารยาท ประเพณี และศิลปกรรมของไทย รักสินค้า ภูมิปัญญาไทย

ภณญามล กระต่ายแก้ว (2550, น. 10) ได้ให้ความหมายการรักความเป็นไทย หมายถึง การมีความตระหนัก ความภาคภูมิใจในความเป็นไทย การมีความรู้ การมีความเข้าใจ การให้ความสำคัญและการเห็นคุณค่าของเอกลักษณ์ที่ดีของชาติไทย

การรักความเป็นไทย หมายถึง การแสดงออกทางจิตใจที่จะแสดงให้เห็นถึงการเห็นคุณค่า ความภาคภูมิใจ การอนุรักษ์ การสืบทอดและการตระหนักในความเป็นไทย ในด้านศิลปวัฒนธรรม ภาษาไทย กิริยามารยาทไทย ประเพณี ภูมิปัญญาไทยรวมถึงสถาบันหลักของชาติไทย คือ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

2. คุณค่าและเอกลักษณ์ของการรักความเป็นไทย

คุณค่าและเอกลักษณ์ที่บ่งบอกถึงการรักความเป็นไทยมีผู้กล่าวไว้ดังนี้

กระมล ทองธรรมชาติ (2543, น. 10-11) ได้กล่าวถึงคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมไทย ไว้ว่า ชาติไทยเป็นชาติที่เก่าแก่มากมีศิลปวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของตนมาแต่โบราณ ทั้งภาษา วรรณคดี ศิลปวัตถุ ดนตรี อาหาร การแสดงความเคารพ แต่คนไทยก็ยังรับเอาวัฒนธรรมของชาติอื่นเข้ามาด้วย ซึ่งได้ดัดแปลงเพื่อให้ความเหมาะสมกับสังคมไทย จึงทำให้ศิลปวัฒนธรรมจากชาติอื่นกลายเป็น ศิลปวัฒนธรรมของชนชาติไทยแม้จะมีเค้าโครงเดิมแต่ก็ไม่เหมือนเดิมเลยทีเดียว เช่น พระพุทธรูป ภาษา วรรณคดี สถาปัตยกรรม นาฏศิลป์ เป็นต้น

ภิรมย์ ศรีเพชร (2540, น. 1) จำแนกเอกลักษณ์ไทยออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่

1. มรดกทางวัฒนธรรม จะประกอบด้วยสถาบันหลัก 3 สถาบัน ได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ซึ่งคนไทยมีความจงรักภักดี และสิ่งที่สามารถบ่งบอกถึงความเป็นไทยอย่างชัดเจน คือ ภาษาไทย ภูมิปัญญาไทย มารยาทไทย

2. คุณธรรมของความเป็นไทย เช่น การมีความอ่อนน้อมถ่อมตน การรู้จักได้รู้จักผู้ใหญ่ การมีความกตัญญู มีน้ำใจ ความประหยัดและความนิยมไทย

ทศพร ศรีแสง (2560, น. 48) กล่าวถึงเอกลักษณ์ไทยว่า เป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงความเป็นชาติไทย ได้แก่ ภาษาไทย ภูมิปัญญาไทย กิริยามารยาทไทย ขนบธรรมเนียมประเพณีของไทย ศิลปวัฒนธรรมรวมถึงคุณธรรมความเป็นไทยที่แสดงถึงวิถีชีวิตของไทย เช่น การมีความอ่อนน้อมถ่อมตน การมี สัมมาคารวะ มีความกตัญญู ความมีน้ำใจ เป็นต้น

เฉลิมศรี ไชยบุตติ (2554, น. 56-57) กล่าวว่า เอกลักษณ์ไทยคือสิ่งที่บ่งบอกถึงความเป็นชาติไทยอย่างชัดเจน ได้แก่

1. ภาษาไทย เป็นภาษาที่ใช้สื่อสารกันเพื่อให้เกิดความเข้าใจ แม้ว่าจะมีสำเนียงแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ การใช้ศัพท์กับบุคคลระดับต่าง ๆ รวมถึงอักษรไทยที่ใช้ในภาษาเขียนทั่วไป

2. การแต่งกาย แม้ว่าปัจจุบันการแต่งกายของคนไทยจะมีความเป็นสากลมากขึ้นแต่ก็ยังคงแต่งกายความเป็นไทยไว้ตามโอกาสต่าง ๆ เพื่อแสดงให้เห็นถึงความเป็นไทยชัดเจน

3. การแสดงความเคารพด้วยการไหว้และการกราบ ซึ่งมีการแบ่งแยกออกอย่างชัดเจน เช่น กราบพระพุทธรูป พระสงฆ์ กราบไหว้บุคคลในระดับวัยต่าง ๆ รวมไปถึงการวางตัวให้มีความสุภาพอ่อนน้อมถ่อมตน แสดงความกตัญญูทักท้วงต่อผู้มีพระคุณ เป็นต้น

4. สถาปัตยกรรม เห็นได้อย่างชัดเจนจากที่ปรากฏในศาสนสถาน โบสถ์วิหาร ปราสาทราชวัง อาคารบ้านเรือนทรงไทย

5. ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี ประเทศไทยได้รับเอาวัฒนธรรมของชาติต่าง ๆ เข้ามามากแต่สามารถประยุกต์ใช้ได้เพื่อให้เหมาะสมและกลายเป็นส่วนหนึ่งของคนไทย

6. ดนตรีไทย กีฬาไทยและการละเล่นพื้นเมือง สิ่งต่าง ๆ ที่กล่าวมานั้น เป็นเพียงบางส่วนเท่านั้นที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นเอกลักษณ์ของไทย แม้ว่ามีบางอย่างที่มองไม่เห็นเด่นชัดและมีการเปลี่ยนแปลงไปบ้างแล้วก็ตาม มีสิ่งหนึ่งที่คงอยู่ในใจคนไทยตลอดไปคือ ศักดิ์ศรีของความเป็นคนไทย

สำนักงานคณะกรรมการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ (2535, น. 44-45) ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความเก่าแก่มาช้านานทำให้ลูกหลานได้รับมรดกทางวัฒนธรรมจำนวนมากที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ มรดกทางวัฒนธรรมเหล่านี้คือ

1. สถาปัตยกรรมไทย
2. จิตรกรรมไทย
3. ประติมากรรมไทย
4. ศิลปหัตถกรรมไทย
5. การแต่งกายประจำชาติ
6. เลขไทย
7. อาหารไทย
8. ภาษาไทย

จึงสรุปคุณค่าและเอกลักษณ์ของการรักความเป็นไทยได้ว่า เป็นลักษณะเฉพาะที่จะบ่งบอกถึงเอกลักษณ์ของชนชาติไทยได้อย่างชัดเจนถึงความเป็นคนไทยและมีการสืบทอดและอนุรักษ์ไปสู่ลูกหลานในอนาคต ได้แก่ ภาษาไทย ภูมิปัญญาไทย กิริยามารยาท ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ชีวิตจิตใจและคุณธรรมที่แสดงออกถึงวิถีชีวิตของคนไทย

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนมีนักวิชาการกล่าวไว้ดังนี้
 กนกวรรณ ปัญญาหลวง (2558, น. 49) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นถึงคุณลักษณะประจำตัวและพฤติกรรมที่พึงปรารถนาให้เกิดในสังคมในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก บุคลิกลักษณะที่ดีงาม เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

กระทรวงศึกษาธิการ (2553, น. 53) ได้ระบุคุณลักษณะอันพึงประสงค์ว่า เป็นลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่สังคมต้องการด้าน คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดไว้ดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ เป็นคุณลักษณะที่แสดงออกถึงการเป็นพลเมืองที่ดีของชาติและดำรงไว้ซึ่งความเป็นชาติ ศรัทธาและยึดมั่นในศาสนา เคารพเทิดทูลสถาบันพระมหากษัตริย์
 2. ซื่อสัตย์สุจริต คือคุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในความถูกต้องประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองและผู้อื่นทั้งกาย วาจาและใจ
 3. มีวินัย เป็นคุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในข้อตกลงและกฎระเบียบของครอบครัว โรงเรียนและสังคม
 4. ใฝ่เรียนรู้ เป็นคุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการแสวงหาความรู้จากโรงเรียนทั้งภายนอกและภายในโรงเรียน
 5. อยู่อย่างพอเพียง เป็นคุณลักษณะที่แสดงออกถึงการดำเนินชีวิตแบบพอประมาณ มีเหตุมีผล มีความรอบคอบ มีคุณธรรมและมีภูมิคุ้มกันที่ดีเพื่อปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
 6. มุ่งมั่นในการทำงาน เป็นคุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่การงานมีความเพียรพยายาม อดทนเพื่อทำให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย
 7. รักความเป็นไทย เป็นคุณลักษณะที่แสดงออกถึงความภาคภูมิใจ การเห็นคุณค่าของความเป็นไทย การร่วมอนุรักษ์ สืบทอดภูมิปัญญาของไทย ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรม กตัญญูกตเวทิตะและสามารถใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
 8. มีจิตสาธารณะ เป็นคุณลักษณะที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น ชุมชน สังคม ด้วยความเต็มใจ โดยไม่หวังผลตอบแทน
- ดังนั้นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน หมายถึง คุณลักษณะที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดขึ้นไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อเป็นคุณลักษณะเฉพาะที่ต้องการให้เกิดขึ้น ในด้านคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อเป็นแนวทางเดียวกัน

4. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยเป็นคุณลักษณะที่สำคัญมีผู้กล่าวไว้ดังนี้

ภัญญามล กระต่ายแก้ว (2550, น. 50) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยว่า เป็นความภาคภูมิใจในความเป็นไทยที่ไม่หลงไหลในวัฒนธรรมของต่างชาติ สามารถใช้ภาษาไทยได้ถูกต้อง มีการทักทายตามแบบอย่างของไทย มีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่ ส่งเสริมภูมิปัญญาไทย การแต่งกายตามแบบไทย มีการอนุรักษ์สืบสานและการถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมไทย

กระทรวงศึกษาธิการ (2553, น. 41-42) กล่าวถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยไว้ว่า เป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อหนึ่งตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะดังกล่าว เพื่อให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก

สรุปคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย คือ คุณลักษณะเฉพาะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยการกำหนดตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้ที่แสดงถึงความเป็นไทยที่ต้องการโดยการสังเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมบ่งชี้แล้วสรุปเพื่อเป็นแนวทางในการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับ เยาวภา มุสิกภา(2556, น. 12) ที่ได้ศึกษาสภาพปัจจุบันกับสภาพที่คาดหวังคุณลักษณะอันพึงประสงค์รักความเป็นไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยมุ่งศึกษาตามตัวชี้วัดของกระทรวงศึกษาธิการ และ พิจิตตรา สนุ่น

ไพบูลย์ (2558, น. 25-26) ที่ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ที่ทำการศึกษาตามตัวชี้วัดของกระทรวงศึกษาธิการเช่นเดียวกัน

5. ตัวชี้วัดของความเป็นไทย

การแสดงถึงความเป็นไทยมีตัวชี้วัดที่แสดงออกถึงความเป็นไทย ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2553, น. 37) ซึ่งมีตัวชี้วัดและพฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงความเป็นไทยดังนี้

ตัวชี้วัดที่ 1 ภาควิชาในชนบทนิยมประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมไทยและมีความกตัญญูต่อกตเวทิต่อผู้มีพระคุณ

พฤติกรรมบ่งชี้ 1.1 แต่งกายและมีมารยาทงดงามแบบไทย มีสัมมาคารวะ กตัญญู

กตเวทิต่อผู้มีพระคุณ

พฤติกรรมบ่งชี้ 1.2 ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรมไทย

พฤติกรรมบ่งชี้ 1.3 ชักชวน แนะนำให้ผู้อื่นปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ

และวัฒนธรรมไทย

ตัวชี้วัดที่ 2 เห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

พฤติกรรมบ่งชี้ 2.1 ใช้ภาษาไทยและเลขไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

พฤติกรรมบ่งชี้ 2.2 ชักชวน แนะนำให้ผู้อื่นเห็นคุณค่าของการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง

ตัวชี้วัดที่ 3 อนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย

พฤติกรรมบ่งชี้ 3.1 นำภูมิปัญญาไทยมาใช้ให้เหมาะสมในวิถีชีวิต

พฤติกรรมบ่งชี้ 3.2 ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาไทย

พฤติกรรมบ่งชี้ 3.3 แนะนำ มีส่วนร่วมในการสืบทอดภูมิปัญญาไทย

ภาณุภัทร ลิ้มจำรูญ (2551, น. 17-18) ได้แยกตัวชี้วัดความเป็นไทยไว้ 5 ตัวชี้วัด ดังนี้

1. การใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง
2. การใช้สินค้าไทยและนำภูมิปัญญาไทยมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
3. การอ่อนน้อมถ่อมตนและเคารพผู้ใหญ่
4. การร่วมกิจกรรมที่สำคัญเกี่ยวกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
5. มีส่วนร่วมในการเผยแพร่และอนุรักษ์ ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรม

ขวัญจิรา อินทร์เอี่ยม (2553, น. 23-24) แยกตัวชี้วัดได้ 5 ตัว ดังนี้

1. รักในสถาบันหลักของไทย
2. รักในภาษาไทย
3. รักในกิริยามารยาทไทย
4. รักในประเพณีและศิลปกรรมไทย
5. รักในสินค้าและภูมิปัญญาไทย

ภณญามล กระต่ายแก้ว (2553, น. 40-49) กล่าวถึงขอบข่ายของความเป็นไทยไว้เป็นด้าน ๆ

ดังนี้

1. ด้านภูมิปัญญาไทย
2. ด้านศิลปกรรมไทย
3. ด้านวัฒนธรรมไทย

4. ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีไทย

ทศพร ศรีแสง (2560, น. 50) ได้กำหนดเกณฑ์การตระหนักในความเป็นไทย ดังนี้

1. รักในสถาบันหลักของไทย
2. รักในภาษาไทย
3. รักในกิริยามารยาทไทย
4. รักในประเพณีและศิลปวัฒนธรรมไทย
5. รักในสินค้าและภูมิปัญญาไทย

นุชจรรย์ คงโพธิ์น้อย (2555, น. 18) กำหนดตัวชี้วัดความภาคภูมิใจในความเป็นไทยไว้ 5 ลักษณะ

ได้แก่

1. ความภาคภูมิใจในภาษาไทย
2. ความภาคภูมิใจในสินค้าไทยและภูมิปัญญาไทย
3. ความภาคภูมิใจในกิริยามารยาทไทย
4. ความภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทย
5. ความภาคภูมิใจในวิถีชีวิตไทย

สรุปตัวชี้วัดที่แสดงถึงความเป็นไทยจากการศึกษาเอกสาร ผู้วิจัยได้สรุปตัวชี้วัดความเป็นไทย

ได้ 4 ด้าน ดังนี้

1. ภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทยและมีความกตัญญูต่เวที
2. เห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
3. อนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย
4. รักในสถาบันหลักของชาติไทย

ตาราง 2.1 ตัวชี้วัดด้านรักความเป็นไทย

ตัวชี้วัดรักความเป็นไทย	ภาณุภัทร ลิ้มจำรูญ 2551	ขวัญจิรา อินทร์เยี่ยม 2553	ภณญามล กระต่ายแก้ว 2553	ศุภวลย์ น้อยประดิษฐ์ 2553	เฉลิมศรี ไชยบุตดี 2554	นุชจริย คงโพธิ์น้อย 2555	เยภาภา มลิกา 2556	พิจิตรา สมนุโพธิ์ 2558	ทศพร ศรีแสง 2560	รวม
ภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทยและมีความกตัญญู กตเวทิต์				/	/	/	/	/	/	6
เห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	/					/	/	/		4
อนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย	/	/				/	/	/	/	6
การมีสัมมาคารวะ				/						1
อนุรักษ์และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทย				/						1
ภาคภูมิใจในกิริยามารยาทไทย	/	/				/				3
ภาคภูมิใจในวิถีชีวิตไทย						/			/	2
รักในสถาบันหลักของไทย	/	/							/	3
รักในภาษาไทย		/							/	2
ภูมิปัญญาไทย			/							1
ศิลปกรรมไทย			/							1
วัฒนธรรมไทย			/							1
ขนบธรรมเนียมประเพณี			/							1
รักในประเพณีและศิลปกรรมไทย	/	/								2

การรักความเป็นไทยเป็นการแสดงออกทางจิตใจในการเห็นคุณค่า ความภาคภูมิใจ การอนุรักษ์สืบทอดในความเป็นไทย ที่มีลักษณะเฉพาะบ่งบอกถึงความเป็นชนชาติไทยไปสู่ลูกหลานในอนาคต ในการปลูกจิตสำนึกความเป็นไทยเพื่อให้เกิดคุณลักษณะเฉพาะในการรักความเป็นไทยตามตัวชี้วัดที่กำหนดซึ่งผู้วิจัยได้สังเคราะห์ข้อมูลแล้วเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยในงานวิจัยครั้งนี้ ตัวชี้วัดที่แสดงถึงความเป็นไทยที่ผู้วิจัยสนใจในครั้งนี้ คือ

1. ความภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทยและมีความกตัญญูกตเวทิต์
2. การเห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
3. อนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย
4. รักในสถาบันหลักของชาติไทย

6. การปลูกฝังจิตสำนึกของความเป็นไทย

การปลูกฝังจิตสำนึกของความเป็นไทยเพื่อให้นักเรียนเห็นคุณค่าของความเป็นไทยทางวัฒนธรรม เป็นเรื่องที่ทุกคนต้องใส่ใจเป็นพิเศษ เนื่องจากปัจจุบันวัฒนธรรมต่างชาติแพร่หลายเข้ามาในหลายช่องทางตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสมัยใหม่ ถ้าทุกคนยังคงเพิกเฉยจะทำให้เยาวชนซึมซับวัฒนธรรมต่างชาติโดยไม่รู้ตัวและทำให้หลงใหลในวัฒนธรรมต่างชาติจนมองไม่เห็นความงดงามของวัฒนธรรมไทย จึงเป็นหน้าที่ของสถาบันหลักทั้งหลายที่จะต้องคอยกระตุ้นให้เด็กใส่ใจในวัฒนธรรมของชาติไทยที่มีค่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมารยาท การกตัญญูรู้คุณ การเคารพเชื่อฟังผู้ที่อาวุโส ซึ่งสามารถปลูกฝังได้ตั้งแต่เด็ก คุณค่าของความเป็นไทยทางสังคมในปัจจุบันทุกคนมีความขัดแย้งทางความคิดค่อนข้างสูง ความอ่อนน้อมถ่อมตน ความนุ่มนวล ยิ้มแย้มแจ่มใส เริ่มหายไป กลายเป็นความก้าวร้าวรุนแรงมุ่งทำลายกัน ซึ่งหากทุกคนหันมาร่วมมือกันฟื้นฟูความเป็นไทย มิมิตรไมตรีมีความสามัคคีกันความสงบสุขของสังคมไทยก็จะกลับมา ผู้ใหญ่ควรเป็นตัวอย่างที่ดีกับเยาวชนในการแสดงออกถึงความเป็นไทยทั้งในเรื่องของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ การแสดงกิจกรรมารยาทที่งามอย่างไทย เพื่อเยาวชนไทยจะได้ประพฤติปฏิบัติตนตามแบบอย่างที่ดีงาม ไม่ทะเลาะวิวาทใช้ความรุนแรงต่อกัน (หทัยรัตน์ ทับพร, 2553, น. 162-163)

การปลูกฝังจิตสำนึกของความเป็นไทยต้องเริ่มต้นจากนักเรียนที่จะต้องตระหนักและให้ความสำคัญต่อการศึกษารื่องความเป็นไทย พ่อแม่และครอบครัวต้องใส่ใจในการอบรมสั่งสอนตั้งแต่วัยเด็ก เมื่อเข้าสู่ระบบการศึกษาครูในโรงเรียนจะต้องอบรมสั่งสอนเพิ่มพูนความรู้ จัดกิจกรรมเสริมความรู้และประสบการณ์เรื่องความเป็นไทยให้นักเรียน แนวทางในการปลูกฝังจิตสำนึกของความเป็นไทยประกอบด้วย (หทัยรัตน์ ทับพร, 2553, น. 162)

1. การจัดการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมการพัฒนาผู้เรียนที่มีการสอดแทรกเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกความเป็นไทยที่พึงประสงค์แก่นักเรียน ผ่านการจัดการศึกษาทั้ง 3 ระบบ คือ การศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย
2. การบ่มเพาะ กล่อมเกลา ปลูกฝังจิตสำนึกเพื่อให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และความเป็นมาของชาติไทย มีความสำนึกรักชาติรักแผ่นดินเกิด วิถีชีวิตของความเป็นไทยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย มีความรับผิดชอบต่อตัวเอง ชุมชนและสังคม โดยผ่านการจัดการศึกษาทั้ง 3 ระบบ

การรักความเป็นไทยเป็นการแสดงออกทางจิตใจในการเห็นคุณค่า ความภาคภูมิใจ การอนุรักษ์สืบทอดในความเป็นไทย ที่มีลักษณะเฉพาะบ่งบอกถึงความเป็นชนชาติไทยไปสู่ลูกหลานในอนาคต ในการปลูกฝังจิตสำนึกความเป็นไทยเพื่อให้เกิดคุณลักษณะเฉพาะในการรักความเป็นไทยตามตัวชี้วัดที่กำหนดซึ่งผู้วิจัยได้สังเคราะห์ข้อมูลแล้วเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยในงานวิจัยครั้งนี้ ตัวชี้วัดที่แสดงถึงความเป็นไทยที่ผู้วิจัยสนใจในครั้งนี้ คือ

1. ความภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทยและมีความกตัญญูต่อบุคคล
2. การเห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
3. อนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย
4. รักในสถาบันหลักของชาติไทย

หลักการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย

1. ความหมายของกีฬาไทย

กีฬาไทยเป็นกีฬาประจำชาติของไทย ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

ชัชชัย โกมารทัต (2554, น. 19) กล่าวถึงความหมายของกีฬาไทยว่าเป็นกิจกรรมการเล่นที่ใช้ทักษะทางกายที่กระตือรือร้น โดยใช้ความสามารถในการเคลื่อนไหวร่างกายตามแบบวัฒนธรรมไทย เป็นกิจกรรมการแข่งขันที่มีแบบแผนอย่างไทย มีวิธีการเล่นที่เป็นระเบียบอย่างไทย มีกฎ กติกา มีผลประโยชน์จากการเล่นทั้งประโยชน์ภายนอกและภายใน ตามรูปแบบวิถีการดำเนินชีวิตดั้งเดิมแบบไทยนั่นเอง

อภิชาติ อ่อนสร้อย และปรีชา ศิริรัตน์ไพบูลย์ (2557, น. 19) กล่าวว่า เป็นกิจกรรมการแข่งขัน การละเล่นพื้นบ้านของคนไทยที่แสดงออกถึงซึ่งความเป็นชนชาติไทยที่สืบทอดติดต่อกันมาตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงปัจจุบัน

สรุปว่ากีฬาไทยคือ การแข่งขัน การละเล่น และเกมของชาติไทยที่มีระบบระเบียบแบบแผนการเล่นตามวิถีของชาติไทย และเป็นกีฬาที่แสดงออกถึงความเป็นคนไทยเช่น มวยไทย กระบี่ กระบองและตะกร้อ ที่สืบทอดกันมาตั้งแต่โบราณจนถึงปัจจุบัน

2. ประโยชน์และคุณค่าของกีฬาไทย

ประโยชน์และคุณค่าของกีฬาไทยได้มีการกล่าวไว้เป็นด้าน ๆ ดังนี้

ชัชชัย โกมารทัต (2554, น. 27-32) กล่าวถึงประโยชน์และคุณค่าของกีฬาไทย ไว้ดังนี้

1. ช่วยทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ กีฬาไทยจัดเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ เป็นภาพสะท้อนให้เห็นและเข้าใจถึงชีวิต ความเป็นอยู่รวมทั้งวัฒนธรรมแบบไทย ๆ ที่สามารถซึมซับได้จากการเล่นกีฬาไทย โดยกระบวนการขัดเกลาทางสังคมผ่านการเล่นกีฬาไทย

2. ให้คุณค่าไม่ยิ่งหย่อนกว่ากีฬาสากล ซึ่งกีฬาไทยมีคุณค่าทางด้านพลศึกษา ได้แก่ คุณค่าทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สติปัญญาและสังคมครบถ้วน จะมากหรือน้อยก็แตกต่างกันไปตามลักษณะและประเภทกีฬา

3. ช่วยส่งเสริมและสร้างคุณลักษณะสนุกสนาน สมัยครสมาน สามัคคีและเข้าใจดีต่อกันอย่างแท้จริง ซึ่งกีฬาไทยไม่ได้มุ่งเน้นการแข่งขันเพื่อความเป็นเลิศทางทักษะกีฬามากเหมือนกับกีฬาสากล โอกาสที่จะเกิดการปะทะ หรือข้อโต้แย้งจึงไม่มีแม้จะเป็นการแข่งขัน รูปแบบและลักษณะการแข่งขันจะแฝงด้วยขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยม และวิถีชีวิตความเป็นไทย ประกอบกับในอดีตมักจัดให้มีการแข่งขันกันในงานบุญ งานรื่นเริง งานนักขัตฤกษ์ ลักษณะของงานจึงเป็นกรอบกำหนดที่ดีงามสอดคล้องกับการทำดี จึงมุ่งเน้นการแข่งขันซึ่งสนุกสนาน สร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน เน้นสร้างความสามัคคี ความเข้าใจดีดังที่กล่าวมา

4. สามารถเข้าร่วมได้ทุกเพศ ทุกวัย เพราะกีฬาไทยสามารถเข้าร่วมแข่งขันง่ายไม่จำเป็นต้องฝึกซ้อมทางด้านเทคนิคกีฬาเฉพาะอย่างเหมือนกีฬาสากล กฎ กติกาไม่ยุ่งยาก

5. เป็นกีฬาเพื่อนันทนาการที่ดี เพราะเล่นง่าย สนุกสนานคลายเครียด แม้จะเต็มที่และจริงจังกับการเล่นแต่ก็ไม่เกิดความเครียด

6. เป็นกีฬาที่ประหยัดค่าใช้จ่าย เพราะใช้วัสดุอุปกรณ์ที่หาง่าย สนามเล่นก็ไม่ต้องลงทุนสร้าง ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเล่นเลยหรือใช้น้อยมากเปรียบเทียบกับกีฬาสากลซึ่งต้องมีค่าใช้จ่ายมากแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดเจน

7. ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจภายในประเทศช่วยส่งเสริมการใช้สินค้าไทย ซึ่งสอดคล้องกับรัฐบาลทุกยุคทุกสมัย

8. เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียง

3. ประเภทของกีฬาไทย

ประเภทของกีฬาไทยที่แบ่งตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษามรดกทางภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมตามการขึ้นทะเบียนมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติ แบ่งออกเป็น 3 ประเภท (กรมส่งเสริมวัฒนธรรม, 2559, น. 40-48) ดังนี้

1. ประเภทศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัว

1.1 มวยไทย	ปีที่ขึ้นทะเบียน พ.ศ. 2553
1.2 กระบี่กระบอง	ปีที่ขึ้นทะเบียน พ.ศ. 2554
1.3 เจึง	ปีที่ขึ้นทะเบียน พ.ศ. 2555
1.4 ซิละ	ปีที่ขึ้นทะเบียน พ.ศ. 2556
1.5 มวยโบราณสกลนคร	ปีที่ขึ้นทะเบียน พ.ศ. 2556

2. ประเภทกีฬาพื้นบ้าน

2.1 ว้าวไทย	ปีที่ขึ้นทะเบียน พ.ศ. 2554
2.2 ตะกร้อ	ปีที่ขึ้นทะเบียน พ.ศ. 2554
2.3 ตีจับ	ปีที่ขึ้นทะเบียน พ.ศ. 2554
2.4 แย้ลงรู้	ปีที่ขึ้นทะเบียน พ.ศ. 2554
2.5 หมากรูกไทย	ปีที่ขึ้นทะเบียน พ.ศ. 2555
2.6 ตะกร้อลอดห่วง	ปีที่ขึ้นทะเบียน พ.ศ. 2555
2.7 ร่วงว้าว	ปีที่ขึ้นทะเบียน พ.ศ. 2555
2.8 ร่วงควาย	ปีที่ขึ้นทะเบียน พ.ศ. 2555
2.9 มวยดัดจาก	ปีที่ขึ้นทะเบียน พ.ศ. 2556
2.10 มวยทะเล	ปีที่ขึ้นทะเบียน พ.ศ. 2556

3. ประเภทการเล่นพื้นบ้าน

3.1 หมากเก็บ	ปีที่ขึ้นทะเบียน พ.ศ. 2555
3.2 เสือกินวัว	ปีที่ขึ้นทะเบียน พ.ศ. 2555
3.3 ไม้หีม	ปีที่ขึ้นทะเบียน พ.ศ. 2555
3.4 กาฟักไข่	ปีที่ขึ้นทะเบียน พ.ศ. 2556
3.5 หนอนซ้อน	ปีที่ขึ้นทะเบียน พ.ศ. 2556

กีฬาไทยเป็นการแข่งขัน การละเล่นและเกมของชาติไทยที่มีแบบแผนการเล่นตามวิถีของชนชาติไทย เป็นกีฬาที่แสดงถึงความเป็นไทยที่สืบทอดกันมาตั้งแต่โบราณจนถึงปัจจุบัน

ซึ่งมีประโยชน์และคุณค่าทางพลศึกษา ก็คือ มีคุณค่าทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สติปัญญาและสังคม จะช่วยเสริมสร้างคุณลักษณะสนุกสนาน สามัคคี เพราะกีฬาไทยไม่ได้มุ่งเน้นการแข่งขันเพื่อความเป็นเลิศเหมือนกับกีฬาสากล จึงทำให้โอกาสที่จะเกิดการปะทะกันนั้นไม่มีโอกาสเกิดขึ้นได้เลย และถือว่ากีฬาไทยเป็นกีฬาเพื่อนันทนาการเพราะเล่นง่ายสามารถเข้าร่วมได้ทุกเพศทุกวัย

ในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกกีฬาไทยประเภทศิลปะการต่อสู้เพื่อนำมาใช้ในการงานวิจัยครั้งนี้คือ กีฬากระบี่กระบอง

กีฬากระบี่กระบอง

กระบี่ กระบอง หรือกีฬากระบี่ กระบอง เป็นศิลปะการต่อสู้และการป้องกันตัวของชาติไทย ตามที่บรรพบุรุษของไทยเราได้ดัดแปลงมาจากการใช้อาวุธต่าง ๆ ที่ใช้ในการทำสงครามสมัยโบราณ เป็นกีฬาที่ช่วยในการฝึกเพื่อให้เกิดความกล้ามีความอดทน มีน้ำใจเป็นนักกีฬาและทำให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง กีฬากระบี่ กระบองจึงเป็นศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวประจำชาติที่มีส่วนช่วยในการรักษาแผ่นดินไทย วิชาศิลปะการป้องกันตัวเมื่อเป็นของชาติใด ชาตินั้นย่อมจะชื่นชมและยกย่องเป็นศิลปะประจำชาติของตนเองและพยายามที่จะอนุรักษ์รักษาไว้ให้ชาวโลกได้รู้ถึงเอกลักษณ์ของชาติตนเอง ในเมื่อกระบี่ กระบองนั้นเป็นศิลปะประจำชาติไทยสืบทอดกันมาตั้งแต่โบราณกาล ชาวไทยทุกคนจึงควรที่จะช่วยกันอนุรักษ์และฟื้นฟูศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวแบบไทยส่วนนี้ไว้เป็นสมบัติของชาติสืบไป (อัจฉรา เสาร์เฉลิม และจุฑามาศ บัตรเจริญ, 2559, น. 25-26)

ประโยชน์และคุณค่าของกระบี่กระบอง

ได้มีผู้กล่าวถึงประโยชน์ของกระบี่ กระบองไว้ ดังนี้

รังสฤษฎ์ บุญหล่อ (2550, น. 20-21) กล่าวถึงประโยชน์และคุณค่าของกระบี่กระบอง ดังนี้

1. ทางด้านร่างกาย

- 1.1 ช่วยทำให้มีสมรรถภาพทางกายที่ดี มีความแข็งแรง อดทน มีความคล่องแคล่วว่องไว
- 1.2 ช่วยทำให้ระบบต่าง ๆ ในร่างกายทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 1.3 ช่วยทำให้ประสาทตาและประสาทกล้ามเนื้อทำงานประสานสัมพันธ์ได้เป็นอย่างดี
- 1.4 ช่วยทำให้ร่างกายมีรูปร่างได้สัดส่วน มีบุคลิกลักษณะที่ดี

2. ทางด้านจิตใจ

- 2.1 มีจิตใจที่กล้าหาญ อดทน หนักแน่น
- 2.2 มีอารมณ์สุขุม เยือกเย็น
- 2.3 มีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น
- 2.4 มีการตัดสินใจที่ดีมีเหตุผล

3. มีทักษะในการต่อสู้ป้องกันตัว

- 3.1 สามารถหลบหลีกและป้องกันตัวด้วยอาวุธได้เป็นอย่างดี
- 3.2 สามารถหลบหลีกและป้องกันตัวในขณะที่ไม่มียาอาวุธอยู่ในมือได้
- 3.3 สามารถต่อสู้ด้วยอาวุธโดยเฉพาะกระบี่กระบองได้
- 3.4 สามารถต่อสู้ด้วยมือเปล่าได้

อัจฉรา เสาร์เฉลิม และจุฑามาศ บัตรเจริญ (2559, น. 26-28) กล่าวถึงประโยชน์และคุณค่าของกระบี่ กระบอง ไว้ 5 ข้อ ดังนี้

1. กระบี่กระบองนอกจากจะเป็นวิชาที่รู้ไว้เพื่อการต่อสู้และป้องกันตัวแล้ว เราสามารถใช้วิชาที่ได้เรียนมาป้องกันตัวได้เป็นอย่างดี สามารถผ่อนหนักให้เป็นเบาได้ คือ แทนที่จะเจ็บตัวมากก็กลายเป็นเจ็บตัวน้อย หรือแทนที่จะเจ็บตัวน้อยก็ไม่เป็นอันตรายเลย

2. กระบี่กระบองเป็นวิชาพลศึกษาที่ดีอย่างหนึ่ง คือเป็นการออกกำลังกายทุกส่วนของร่างกาย นอกจากอวัยวะทุกส่วนของร่างกายจะได้รับการฝึกแล้ว การเคลื่อนไหวก็มีครบถ้วน เช่น นั่ง ยืน เดิน วิ่ง กระโดด ตี รับ ฯลฯ และยังเหมาะสมกับทุกเพศทุกวัย

3. กีฬากระบี่กระบองเป็นกีฬาที่ก่อให้เกิดความอดทน ไม่หวาดเกรงต่ออันตรายซึ่งหน้า เพราะนักกระบี่กระบองทุกคนเวลาฝึกซ้อม จะเล่นหรือแข่งขันก็ตามจะไม่สวมเสื้อหรือเครื่องป้องกันใด ๆ การตีกันก็ไม่มีข้อห้ามสามารถตีได้ทุกส่วนของร่างกาย ดังนั้นผู้รับถ้ำรับไม้ดีก็จะพลาดพลั้งถูกไม้ตีส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกายได้

4. กระบี่กระบองเป็นวิชาที่ฝึกอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกายให้มีสมรรถภาพแข็งแรงและว่องไว อยู่เสมอ ในการปฏิบัติตามหน้าที่ เช่น ฝึกสมองให้คิดรวดเร็วและตัดสินใจโดยพลัน และสั่งให้อวัยวะส่วนอื่น ๆ ให้ทำงาน ตามกับหูต้องว่องไว คู่ต่อสู้จะเคลื่อนไหวอย่างไรต้องเห็นและได้ยินเสมอ อวัยวะต่าง ๆ พร้อมทั้งจะรุกหรือรับได้ทันที ฉะนั้นกระบี่กระบองจึงมีประโยชน์ในการฝึกอวัยวะต่าง ๆ ให้มีความคล่องแคล่วว่องไวใช้การได้อยู่เสมอ

5. กระบี่กระบองเป็นวิชาที่เกี่ยวกับการต่อสู้ป้องกันตัวของชาติไทย จึงสมควรที่จะรักษาไว้ไม่ให้สูญหาย เช่นเดียวกับประเทศอื่น ๆ ที่หวงแหนศิลปะประจำชาติของตนเองที่นับว่าเป็นศิลปะนั้น ไม่ใช่แต่เฉพาะการตีกัน ซึ่งประกอบด้วยการรุกและการถอยตามเทคนิคเท่านั้น การรำร่าอันเป็นศิลปะส่วนหนึ่งของนาฏศิลป์ก็รวมอยู่ในวิชานี้ด้วย

อุปกรณ์ของกระบี่กระบอง

อุปกรณ์ของกระบี่กระบองหมายถึง เครื่องอาวุธที่ใช้ในการเล่นกระบี่กระบองตามปกติ ศาสตร์อาวุธของไทยสมัยโบราณ และของจริงที่นำมาใช้ในการเล่นกระบี่กระบอง ได้แก่ กระบี่ ดาบ ง้าว พลอง ดัง เชน โล่และไม้สั้น สำหรับเครื่องกระบี่กระบองที่จำลองมาจากของจริงมี กระบี่ ดาบ ง้าว และพลองเท่านั้น เครื่องอุปกรณ์เหล่านี้เรียกว่า “เครื่องมือ” เครื่องไม้แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือเครื่องมือรำและเครื่องมือตี (ชนะ ฤทธิธรรม, 2564, น. 18-20) ดังนี้

1. เครื่องไม้รำ ได้แก่ เครื่องไม้กระบี่กระบองที่จำลองมาจากอาวุธจริง ๆ อาจจะไม่เหมือนของจริงมากนักเพราะทำขึ้นเพื่อความสวยงาม หากไม่ร่างดงามด้วยแล้วยังเพิ่มความงดงามประกอบทำรำด้วย แต่ถ้าไม่สามารถสร้างเครื่องมือรำสำหรับใช้แทนอาวุธบางชนิดได้ก็จะนำเอาอาวุธจริงมาใช้รำแทนก็ได้

2. เครื่องไม้ตี ได้แก่ เครื่องไม้กระบี่กระบองที่จำลองมาจากอาวุธจริงอาจจะไม่เหมือนของจริงมากนัก จุดประสงค์ของการสร้างไม้ตีขึ้นมาก็เพื่อต้องการให้มีน้ำหนักเบา เหนียว แข็งแรง ไม่แตกหักง่าย เพื่อจะสามารถใช้ตีเล่นกันอย่างทนทาน ถ้าไม่มีคุณสมบัติดังกล่าว นอกจากจะสิ้นเปลืองแล้ว ยังก่อให้เกิดอันตรายกับผู้เล่นได้

ระเบียบการเล่นกระบี่กระบอง

กระบี่เป็นอาวุธแรกในชุดการเล่นกระบี่กระบอง จะมีระเบียบแบบแผนในการแสดง เหมือนกับการเล่นกระบี่กระบองทุกชนิดอาวุธ (อัจฉรา เสาร์เฉลิม และจุฑามาศ บัตรเจริญ, 2559, น. 48-49) ดังนี้

ขั้นที่ 1 ไหว้ครู เป็นการเริ่มต้นการเล่นกระบี่กระบองด้วยประเพณีที่ดีของไทยคือการแสดงความเคารพครู เพื่อแสดงความกตัญญูต่อครูและแสดงว่าความสามารถที่จะแสดงให้ผู้ชมได้ชมต่อไปนี้เป็นวิชาที่ครูได้สั่งสอนมา

ขั้นที่ 2 ทำรำ เป็นขั้นที่แสดงถึงความสวยงามของศิลปะการต่อสู้ว่าในท่วงท่าของการต่อสู้ที่ดูต้นอันตราย สามารถนำมาดัดแปลงเป็นท่ารำที่อ่อนช้อย แสดงถึงความเป็นศิลปะที่ซ่อนอยู่ในกีฬาของการเล่นกระบี่กระบอง เมื่อผู้เล่นทั้งสองไหว้แสดงความเคารพกันและกันแล้ว จะแยกไปนั่งคุกเข่าคนละด้านของสนาม โดยผู้เล่นที่รำพรหมนั่งจะนั่งหันด้านขวาให้ผู้เล่นรำพรหมยืน ส่วนคนที่รำพรหมยืนจะนั่งหันหน้าเข้าหาคนที่รำพรหมนั่ง

ขั้นที่ 3 ตะลุมบอน เป็นขั้นการต่อสู้แสดงถึงความสามารถในวิชากระบี่กระบอง ในขั้นนี้ผู้เล่นกระบี่กระบองทั้งสองจะต้องฝึกซ้อมร่วมกันมาเป็นอย่างดี เพราะจะทำให้การต่อสู้สนุกสนาน เร้าใจผู้ชม ต้องนัดหมายจังหวะของการต่อสู้ให้แม่นยำ ใช้ปฏิภาณไหวพริบการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ โดยผู้ช่วยนำเครื่องไม้ตีมาเปลี่ยนแทนเครื่องไม้รำ ดนตรีเปลี่ยนเป็นเพลงเร็ว

3.1 ผู้เล่นกระบี่กระบองทั้งสองถวายเป็นบังคมแบบเร็ว แล้วลุกขึ้นยืน

3.2 ผู้เล่นกระบี่กระบองต้องเดินแปลงเข้าหากัน ส่วนทางหลักกันทางขวามือ เดินไปสุดสนาม กลับหลังด้วยท่ากลับหัวสนามจากนั้นเดินแปลงวนกันอีกครั้ง จนกลับมาที่เดิมกลับหัวสนามอีกครั้ง ยืนประจันหน้ากันในท่าคุมตี

3.3 ผู้เล่นกระบี่กระบองทั้งสองเดินอย่างสามชุกเข้าหากัน

3.4 เมื่อจนได้ระยะประชิดตัวจึงเริ่มการลดล่อ ผู้เล่นกระบี่กระบองคนหนึ่งจะเป็นฝ่ายลดล่อ (ฝ่ายรับ) อีกคนเป็นฝ่ายรุก ผลัดกันลดล่อเพื่อดูเชิง จากนั้นเข้าต่อสู้กัน ผลัดกันรุกเป็นช่วง ๆ ไปจบการต่อสู้แต่ละช่วงด้วยการตีจากกัน แล้วเดินอย่างสามชุกเข้ามาต่อสู้กันใหม่

ขั้นที่ 4 จบการเล่น เป็นการสิ้นสุดการแสดงด้วยการกำหนดให้มีผู้แพ้ ผู้ชนะ หรือเสมอกัน เมื่อการต่อสู้ยุติ ผู้เล่นกระบี่กระบองทั้งสองจะเดินเข้ามาขอขมาและแสดงความเคารพซึ่งกันและกัน แล้วจึงแสดงความเคารพคนดู

วิธีการเล่นกระบี่กระบอง

ในการเล่นกระบี่กระบองมีกระบวนการ ขั้นตอน ตลอดจนวิธีการ และการปฏิบัติต่าง ๆ ตั้งแต่เริ่มต้นจนจบการเล่น จะต้องดำเนินการตามระเบียบ ประเพณี ที่ยึดปฏิบัติกันมา โดยทั่วไปจะแบ่งวิธีการเล่นกระบี่กระบองออกเป็น 2 แบบ คือ (ชนะ ฤทธิธรรม, 2564, น. 28)

1. วิธีการเล่นแบบแสดง คือเป็นการเล่นต่อสู้กัน โดยผู้เล่นที่มีการฝึกซ้อมจนเข้าหากันเป็นอย่างดี เพื่อแสดงการต่อสู้ด้วยอาวุธกระบี่ ซึ่งจัดเป็นการโชว์และมักเป็นการเล่นของศิษย์สำนักเดียวกัน โดยทั่วไปจัดแสดงเพื่อเป็นการสมโภชน์เฉลิมฉลองหรือเพื่อการกุศลในงานต่าง ๆ

2. วิธีการเล่นแบบแข่งขัน คือการเล่นแบบจริงจังต่อสู้กันอย่างดุเดือดแข่งขันรุนแรง มักเป็นการต่อสู้กันระหว่างลูกศิษย์คนละครู เพื่อประลองหรือแข่งขันหาผู้ที่มีความสามารถเหนือกว่าในเชิง

กระบี่ การแข่งขันระหว่างศิษย์คนละครึ่งนี้ค่อนข้างอันตรายเพราะอาจบาดเจ็บจากการต่อสู้ได้ง่าย ด้วยเหตุผลนี้จึงเกิดมีการแข่งขันแบบแสดงเพิ่มขึ้น การเล่นกระบี่กระบองแข่งขันแบบแสดงนี้จะอันตรายน้อยกว่า เพราะคู่เล่นจะต้องฝึกซ้อมกันมาแล้วเป็นอย่างดี

ขั้นตอนวิธีการเล่นกระบี่กระบองมีขั้นตอนวิธีการเล่น ดังนี้

1. ก่อนเล่นต้องเริ่มด้วยการทำพิธีไหว้ครูเสียก่อน ขณะทำพิธีไหว้ครูปี กลองจะบรรเลงเพลงไหว้ครูตามไปด้วย เมื่อเสร็จพิธีไหว้ครูแล้วปีกลองก็จะหยุด จากนั้นปีกลองจะบรรเลงเพลงโหมโรงขึ้น

2. เมื่อจบเพลงโหมโรง นักกระบี่กระบองจะรับมงคลจากครูบาอาจารย์ แล้วถือกระบี่เดินออกไปแสดงความเคารพประธานและผู้ชม จากนั้นคุกเข่าเตรียมถวายบังคมอยู่คนละข้างสนามเล่น คนหนึ่งจะนั่งแบบการขึ้นพรหมนั่ง อีกคนจะนั่งแบบการขึ้นพรหมยืน

3. เมื่อปีกลองเริ่มบรรเลง นักกระบี่กระบองทั้งคู่ก็จะเริ่มด้วยการถวายบังคม เมื่อถวายบังคมเสร็จก็จะเป็นการรำทำขึ้นพรหมนั่งและพรหมยืน เมื่อขึ้นพรหมเสร็จแล้วทั้งคู่จะอยู่ในท่าคุมรำยืนหันหน้าเข้าหากัน

4. เมื่อทั้งคู่อยู่ในท่าคุมรำเรียบร้อยแล้วก็จะเริ่มรำรำไม้รำต่าง ๆ ไปตามทิศทางของการรำ ซึ่งจะรำสองเที่ยวหรือหนึ่งเที่ยวแล้วแต่จะตกลงกัน ในขณะที่เดินรำรำปีกลองก็จะบรรเลง การรำรำจบลงด้วยการกลับหัวสนามไม้รำ แล้วมาอยู่ในท่าคุมรำยืนหันหน้าเข้าหากัน

5. จากนั้นทั้งคู่ก็จ้วงลงนั่งตามลักษณะที่แต่ละคนขึ้นพรหม คือฝ่ายหนึ่งขึ้นพรหมนั่งก็จะจ้วงลงนั่งท่าพรหมนั่ง อีกฝ่ายหนึ่งขึ้นพรหมยืนก็จะจ้วงลงนั่งในท่าพรหมยืน เมื่อจ้วงลงนั่งเรียบร้อยแล้วปีกลองก็จะหยุด

6. ช่วงที่ปีกลองหยุดบรรเลงนี้หากนำกระบี่มาใช้ในการรำรำก็ต้องเปลี่ยนจากกระบี่เป็นกระบี่ตี โดยจะมีคนถือเปลี่ยนให้ ช่วงนี้หากนักกระบี่กระบองจะถอดมวงกลมมอบให้กับผู้ไปเปลี่ยนไม้ ถ้าหากไม่ถอดออกแต่จะเลื่อนลงมาคล้องไว้ที่คอก็ได้ หรือจะสวมไว้ก็ได้ เมื่อเปลี่ยนกระบี่ตีเรียบร้อยแล้วเป็นสัญญาณว่าทั้งสองฝ่ายเตรียมจะต่อสู้กันแล้ว

7. เมื่อเปลี่ยนกระบี่ตีเรียบร้อยแล้วและนักกระบี่กระบองทั้งสองฝ่ายนั่งเตรียมพร้อมแล้ว ปีกลองก็จะบรรเลงเพลงเร็วเป็นสัญญาณเริ่มต้นการต่อสู้ นักกระบี่กระบองทั้งคู่ต้องถวายบังคมอีกครั้ง แต่จะปฏิบัติด้วยจังหวะที่เร็วขึ้นกว่าในตอนแรก ตามภาษากระบี่กระบองเรียกว่า การถวายบังคมเร็ว

8. เสร็จจากการถวายบังคมเร็วก็จะเป็นการลุกขึ้นเดินแปลงเข้าหากัน จะเป็นการเดินแปลงทั้งสอง เที่ยวหรือสองเที่ยวตามความเหมาะสมที่ตกลงกัน จากนั้นจึงทำการกลับหัวสนามเดินแปลงแล้วยืนหันหน้าเข้าหากันในท่าคุมรำ

9. จากนั้นเป็นการอย่างสามชুমเข้าหากัน จนทั้งสองฝ่ายมาอยู่ประมาณกลางสนามในระยะห่างกันพอที่จะตีกันได้สะดวก

10. เมื่ออย่างสามชুমเข้ามาพบกันกลางสนามแล้ว ลำดับต่อไปเป็นการลด-ล่อ โดยผู้เล่นฝ่ายหนึ่งเป็นลด-ล่อด้วยไม้ลด-ล่อ ไม้หนึ่งไม้ใดก็ได้ อีกฝ่ายหนึ่งจะอย่างสามชุมวน จดๆ จ้องๆ หาโอกาสเข้าตี ตามปกติ เมื่ออีกฝ่ายเข้าตี อีกฝ่ายต้องแก้สถานการณ์จากฝ่ายรับเป็นฝ่ายรุก โดยหาจังหวะตีโต้กลับไปบ้าง

11. มาถึงขั้นนี้เรียกได้ว่าเป็นการต่อสู้แบบประชิดตัวแล้ว ทั้งสองฝ่ายจะทำการตีต่อสู้กัน โดยใช้ทักษะ ตีลูกไม้ตีต่าง ๆ ทักษะการตีท่าพลิกแพลง การหลบ การเตะ การถีบ และอื่น ๆ ผลัดกัน

เป็นฝ่ายรุกและฝ่ายรับจนมีการตีแยกจากกันเป็นอันจบขั้นตอน ทั้งคู่ก็จะเดินแปลงแยกออกไปทำการกลับหัวสนาม เดินแปลงแล้วจึงย่างสามขุมเข้าหากันใหม่ โดยผลัดกันลด-ล่อเพื่อเข้าหาจังหวะในการตีให้ทำเช่นนี้เรื่อยไปจนจบการตีต่อสู้กัน แต่ละขั้นตอนของการตีต่อสู้กันนั้นภาษากระบี่กระบองเรียกว่ากรรม แต่ละตอนหรือแต่ละกรรมจะสั้นหรือยาว เพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะการรุกและรับ โดยทั่วไปการเล่นกระบี่กระบองแต่ละคู่มักจะเล่นกันไม่น้อยกว่า 3 กรรม

12. การขอขมา เมื่อทำการตีต่อสู้กันจนฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งพ่ายแพ้หรือต่อสู้กันจนถึงที่สุดแล้วยังไม่มีใครเพลี่ยงพล้ำก็ตามให้จบการแสดงลงด้วยการขอขมาซึ่งกันและกัน วิธีขอขมาในการเล่นกระบี่กระบองนั้นให้ทั้งสองฝ่ายเดินเข้าหากันแล้วทั้งคู่นั่งคุกเข่าเข้าหากัน ยกมือทั้งสองขึ้นไหว้ซึ่งกันและกัน โดยประนมมือเข้าหากันรวบกระบี่ไว้ตรงกลางปลายกระบี่ตั้งขึ้น จากนั้นจึงลุกขึ้นแสดงความเคารพต่อประธาน ผู้ชม เป็นอันจบการแสดง

4. หลักการออกแบบการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย (กระบี่กระบอง)

การออกแบบการจัดการเรียนรู้กระบี่กระบองครูผู้สอนจะต้องเข้าใจในโครงสร้างของหลักสูตรทั้งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรสถานศึกษา และจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของวิชากระบี่กระบองเป็นอย่างดี จะทำให้ครูผู้สอนสามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์และเลือกวิธีการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนเพื่อให้เกิดผลการเรียนรู้ตามที่คาดหวัง โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างผู้เรียน

ดังนั้นผู้วิจัยสามารถสรุปหลักการออกแบบการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย (กระบี่กระบอง) ดังต่อไปนี้

1. การจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย

1.1 วิธีการสอนแบบบรรยาย นักเรียนได้รับความรู้ในเรื่องต่าง ๆ เช่น ประวัติ คุณค่าของกีฬาไทย เป็นต้น

1.2 ใช้วิธีการสอนแบบอธิบายสาธิต นักเรียนได้เห็นและเข้าใจในสิ่งที่ครูต้องการให้นักเรียนปฏิบัติได้

1.3 เน้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงจากการเรียนรู้

1.4 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย ได้แก่ 1) การภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทยและมีความกตัญญูต่อเวทิต์ 2) การเห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง 3) การอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย 4) การรักในสถาบันหลักของชาติไทย

1.5 บทบาทของครูผู้สอน ครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เป็นอย่างดี เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เต็มศักยภาพของผู้เรียน โดยมีกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล หลักจิตวิทยาการสอนและการเลือกวิธีการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียน ครูจะต้องมีพื้นฐานด้านจิตวิทยาการเรียนรู้ จิตวิทยาการแนะแนวและการให้คำปรึกษา เพื่อเป็นการประกอบการตัดสินใจในการเลือกจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

1.6 บทบาทของผู้เรียน ผู้เรียนจะต้องมีความกระตือรือร้น รับฟังคำแนะนำในการจัดการเรียนรู้จากครูผู้สอน มีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี ให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนรู้และไม่สร้างปัญหาในระหว่างการจัดการเรียนการสอน

2. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้มีส่วนประกอบสำคัญ ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ส่วนหัวของแผนการจัดการเรียนรู้ จะแสดงให้เห็นภาพรวมของแผนการจัดการเรียนรู้

ส่วนที่ 2 ตัวของแผนการจัดการเรียนรู้

- สารสำคัญ
- จุดประสงค์การเรียนรู้
- สารการเรียนรู้
- คุณลักษณะอันพึงประสงค์
- กิจกรรมการเรียนรู้
- การวัดผล/ประเมินผล

ส่วนที่ 3 ส่วนท้ายของแผนการจัดการเรียนรู้

- ผลการบันทึกในการใช้แผนการจัดการเรียนรู้

3. รูปแบบการจัดการเรียนรู้

1. การเตรียมการก่อนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย

1.1 ปฐมนิเทศผู้เรียน

1.2 จัดกลุ่มผู้เรียน

1.3 วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย

2. กระบวนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย

2.1 จัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยตามแผนการจัดการเรียนรู้ ตามขั้นตอนการสอนพลศึกษา 5 ขั้นตอน

- ขั้นเตรียม/อบอุ่นร่างกาย
- ขั้นอธิบาย/สาธิต
- ขั้นฝึกหัด
- ชี้นำไปใช้
- ขั้นสรุป/สรุปปฏิบัติ

3. การวัดผล/การประเมินผล

3.1. การประเมินผลตามสภาพจริง

3.1.1 การสังเกตพฤติกรรมด้านรักความเป็นไทย

3.1.2 การประเมินชิ้นงาน

3.1.3 การประเมินจากแบบสอบถามนักเรียน

3.2. การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย ก่อนและหลังเรียน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พิจิตตรา สนุ่นไพบุลย์ (2558, น. 124-125) ได้ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 พบว่า

1. ด้านความภาคภูมิใจในชนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมไทยและมีความกตัญญูต่เวที มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เนื่องจากสถาบันทางสังคมไทยยังเข้มแข็งอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันครอบครัว และสถาบันการศึกษา ซึ่งเป็นตัวหล่อหลอมวัฒนธรรมไทยที่ฝังมาให้กับเยาวชนเป็นอย่างดี จะเห็นได้จากโครงการต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนได้ให้ความสำคัญตลอดมา เช่น โรงเรียนวิถีพุทธ ล้วนแต่มุ่งเน้นการพัฒนาการศึกษาควบคู่ไปกับการสอดแทรกขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมไทยและมีความกตัญญูต่เวที เหล่านี้อาจเป็นสาเหตุให้นักเรียนยังคงมีระดับการภาคภูมิใจในชนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมไทยและมีความกตัญญูต่เวที โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งย่อมส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าของชาติได้ ความเจริญก้าวหน้าของชาตินั้นมีส่วนสัมพันธ์กับความเป็นไทยอย่างยิ่งเนื่องจากความเจริญงอกงามทางวัฒนธรรมไทยก็ย่อมเป็นความเจริญงอกงามของชาติด้วย

2. ด้านการเห็นคุณค่าและการใช้ภาษาไทยในการสื่อสารมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก กล่าวคือ นักเรียนยังเห็นความสำคัญของภาษาไทยเพราะเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมไทยที่ควรอนุรักษ์ไว้ ภาษาไทยมีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาที่ดี มีการอ่าน การพูด การเขียนที่มีลักษณะเฉพาะเป็นวัฒนธรรมที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของชาติ เป็นภาษาประจำชาติที่มีคุณค่าและมีความสำคัญยิ่งเป็นหน้าที่ของคนไทยยากที่ชนชาติใดจะลอกเลียนแบบได้ เป็นเอกลักษณ์ของชาติทุกคนต้องหวงแหนและรักษาไว้ ถือเป็นสมบัติของชาติที่ควรหวงแหนรักษาไว้มิให้เสื่อมสูญ คนไทยทุกคนต้องภูมิใจในภาษาไทย และต้องพยายามใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้องทั้งในการพูดและเขียน

3. ด้านการอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก กล่าวคือ คุณค่าการอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยเป็นสิ่งที่นักเรียนยังให้ความสำคัญ เปรียบเสมือนสายใยของความผูกพันที่ส่งต่อกันจากรุ่นบรรพบุรุษมายังคนรุ่นหลัง ด้วยเหตุนี้ การสืบทอดภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยเพื่อธำรงไว้ซึ่งความเป็นไทยเป็นสิ่งที่บรรพบุรุษได้ช่วยกันสร้างสรรค์และสืบทอดกันมาอย่างต่อเนื่องจากอดีตถึงปัจจุบัน เป็นความภาคภูมิใจและเกียรติภูมิของคนไทย ทำให้เกิดความรักชาติบ้านเมือง

เยาวภา มุลิกา (2556, น. 54-58) ได้ศึกษาสภาพปัจจุบันกับสภาพที่คาดหวังคุณลักษณะอันพึงประสงค์รักความเป็นไทยของโรงเรียนประถมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า

1. ด้านความภาคภูมิใจในชนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมไทยและมีความกตัญญูต่เวทีในสภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง พิจารณารายข้อพบว่า การปลูกฝังมารยาทในการแสดงความเคารพ การเดิน การพูดให้เหมาะสมกับกาลเทศะ อยู่ในระดับมาก รองลงมาเป็นการปลูกฝังมารยาทในการแต่งกายให้เหมาะสมกับกาลเทศะ ส่วนการจัดค่ายพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในโรงเรียนมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้เนื่องจากปัจจุบันสังคมไทยได้รับอิทธิพลของชาติตะวันตกเข้ามาแทนที่ประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมอันดีงามของไทย มารยาทของไทย

ไม่ว่าจะเป็นการเคารพผู้ใหญ่ การเดิน การพูด การแต่งกาย ยังปฏิบัติกันแบบผิด ๆ เป็นหน้าที่ของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ต้องปลูกฝังให้เด็กไทยปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามแบบแผนที่เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติไทย

ในสภาพที่คาดหวัง โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณารายข้อ พบว่าการจัดกิจกรรมที่อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย เช่น ชุมนุมดนตรีไทย ชุมนุมดนตรีพื้นบ้าน ชุมนุมนานาศิลป์และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมไทยอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาเป็นจัดกิจกรรมการแต่งกายแบบไทยและปลูกฝังมารยาทในการแต่งกายให้เหมาะสมกับกาลเทศะ

2. ด้านเห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสมในสภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณารายข้อ พบว่ากลุ่มตัวอย่างด้านการเห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยการจัดกิจกรรมใช้ภาษาไทยในการสื่อสารอย่างถูกต้อง การจัดกิจกรรมในวันภาษาไทยเป็นประจำทุกปีและจัดการแสดงที่เกี่ยวกับการละเล่นไทย มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาเป็นการอ่านภาษาไทยอย่างถูกต้องตามอักขระวิธีและการจัดกิจกรรมส่งเสริมวรรณคดีไทย เช่นการจัดแสดงพระอภัยมณีในวันสุนทรภู่และการนำนักเรียนเข้าชมการแสดงชั้นสูง เช่น โขน ละครใน เป็นต้น มีคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุด

สภาพที่คาดหวังโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด พิจารณารายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 7 รายการและอยู่ในระดับมากจำนวน 3 รายการ ซึ่งการเขียนภาษาไทยและเลขไทยอย่างถูกต้องมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และจัดกิจกรรมส่งเสริมวรรณคดีไทย เช่น จัดการแสดงพระอภัยมณีในวันสุนทรภู่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

3. ด้านอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทยในสภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง พิจารณารายข้อพบว่าค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 4 รายการ และอยู่ในระดับปานกลาง 6 รายการ โดยการทำตนเป็นแบบอย่างในการกิน การอยู่ดำรงตนแบบไทยมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาเป็นการจัดกิจกรรมส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่วนการจัดแหล่งเรียนรู้ในเรื่องประวัติศาสตร์ไทย วัฒนธรรมไทย และการดำรงชีวิตตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

สภาพที่คาดหวัง พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณารายข้อ พบว่า การรณรงค์ให้ใช้สินค้าไทยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาเป็นการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่นนำนักเรียนเข้าอบรมการทอเสื่อ และการจักสานไม้ไผ่และจัดแหล่งเรียนรู้ในเรื่องประวัติศาสตร์ไทย วัฒนธรรมไทยและการดำรงชีวิตตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

หทัยรัตน์ ทับพร (2553, น. 151-152) ได้ศึกษาการวิเคราะห์การปลูกฝังจิตสำนึกความเป็นไทยที่พึงประสงค์แก่เยาวชนไทยในบริบทสังคมไทยปัจจุบัน พบว่า จิตสำนึกในความเป็นไทยของอาจารย์และนิสิต 3 สถาบัน มีดังนี้

จิตสำนึกในความเป็นไทย ด้านความสำคัญ พบว่า นิสิตทั้ง 3 สถาบัน ให้ความสำคัญเป็นอันดับ 1 คือ ความภูมิใจในความเป็นไทย อันดับ 2 คือ ต้องการให้ความเป็นไทยคงอยู่ต่อไป อันดับ 3 คือ เล็งเห็นความสำคัญรวมทั้งประโยชน์ของความเป็นไทย

จิตสำนึกในความเป็นไทย ด้านความสำคัญ พบว่า คณาจารย์ทั้ง 3 สถาบัน ให้ความสำคัญอันดับ 1 คือ ความภูมิใจในความเป็นไทย อันดับ 2 คือ การปลูกฝัง การรักษา การสืบทอดความเป็นไทย คือหน้าที่ของคนไทย อันดับ 3 คือ ต้องการให้ความเป็นไทยคงอยู่ต่อไป

จิตสำนึกในความเป็นไทย ด้านการปฏิบัติ พบว่า นิสิตทั้ง 3 สถาบัน ให้ความสำคัญเป็นอันดับ 1 คือ ความภูมิใจในความเป็นไทย อันดับ 2 คือ ต้องการให้ความเป็นไทยคงอยู่ต่อไป อันดับ 3 คือ เล็งเห็นความสำคัญรวมทั้งประโยชน์ของความเป็นไทย

จิตสำนึกในความเป็นไทย ด้านการปฏิบัติ พบว่า คณาจารย์ทั้ง 3 สถาบัน ให้ความสำคัญอันดับ 1 คือ ความภูมิใจในความเป็นไทย อันดับ 2 คือ ต้องการให้ความเป็นไทยคงอยู่ต่อไป อันดับ 3 คือ เล็งเห็นความสำคัญรวมทั้งประโยชน์ของความเป็นไทย

ดาวใจ ประกอบทรัพย์ (2553, น. 149-150) ทำการศึกษาการวิจัยแบบผสมเพื่อศึกษาระดับสำนึกความเป็นไทยของนักเรียนและรูปแบบกิจกรรมปลูกฝังสำนึกความเป็นไทย ของโรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร” พบว่า ระดับสำนึกความเป็นไทยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่นักเรียนมีสำนึกความเป็นไทยสูงสุด คือ ความสำนึกในสถาบันพระมหากษัตริย์ รองลงมา คือความสำนึกในสัญลักษณ์ของชาติไทย ตามด้วย ความสำนึกในศาสนา และสำนึกชาตินิยม สำนึกในประเพณีวัฒนธรรมไทย และสำนึกรักชาติต่ำที่สุด

การเปรียบเทียบรูปแบบกิจกรรมปลูกฝังจิตสำนึกความเป็นไทยของโรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร พบว่ารูปแบบกิจกรรมส่วนใหญ่ของแต่ละสังกัดมีรูปแบบกิจกรรมที่คล้ายกัน อันเนื่องมาจากนโยบายระดับสังกัดบางนโยบายทุกสังกัดจะต้องยึดถือเป็นหลักฐานในการจัดกิจกรรมปลูกฝังจิตสำนึกความเป็นไทยเหมือนกัน เช่นนโยบายตามมาตรฐานการศึกษาชาติ นโยบาย 3 ดี แต่ในบางสังกัดก็มีนโยบายเพิ่มเติมตามความพร้อมและจุดเน้นของต้นสังกัด แต่สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่มีนโยบาย SMART SCHOOL และนโยบายด้านงบประมาณที่ส่งผลต่อความพร้อมในการจัดกิจกรรมบางกิจกรรมด้วย เช่น การรับประทานอาหารไทย ที่ทางโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานครได้รับงบประมาณจัดอาหารกลางวันฟรีให้กับนักเรียน โรงเรียนจึงสามารถจัดอาหารไทยให้นักเรียนรับประทานได้ เป็นต้น และในรายละเอียดของกิจกรรมบางกิจกรรมอาจมีความแตกต่างกันไปบ้างตามบริบทและนโยบายในระดับโรงเรียน

วลัยกร หงส์ทอง (2559, น. 92) ได้ศึกษาผลการจัดศึกษานอกสถานที่เสมือนแบบเรียลไทม์ที่มีต่อการรักความเป็นไทย ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า หลังจากที่ผู้เรียนได้รับการจัดการเรียนการสอนด้วยบทเรียนการศึกษานอกสถานที่เสมือนเรียลไทม์แล้วมีคะแนนการรักความเป็นไทยสูงขึ้น การรักความเป็นไทยโดยใช้แบบวัดเชิงสถานการณ์ โดยมุ่งวัดคุณลักษณะของการรักความเป็นไทย ผู้วิจัยมีประเด็นที่สนใจในงานวิจัย คือ 1) ความภาคภูมิใจในความเป็นไทย 2) การเห็นคุณค่าความเป็นไทย 3) การอนุรักษ์ความเป็นไทย ทั้งนี้อาจมาจากการจัดกิจกรรมระหว่างการศึกษา นอกสถานที่เสมือนจริงที่เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเรียลไทม์ ซึ่งทำให้ผู้เรียนได้รับรู้ทั้งภาพและเสียงพร้อมกัน จึงทำให้ผู้เรียนเข้าใจและเห็นเป็นรูปธรรม ผู้สอนใช้คำถามกระตุ้นโดยยกสถานการณ์เกี่ยวกับการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรม โดยผู้เรียนอภิปรายร่วมกันและสามารถมีปฏิสัมพันธ์ถามตอบผ่านทางแชทกับผู้สอนและกับเพื่อนร่วมชั้นแบบทันทีทันใด

วีรวิทย์ บุญส่ง (2552, น. 103-104) ได้ศึกษาผลการปลูกฝังความสำนึกในความเป็นไทย โดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองแก่นักเรียนชนกลุ่มน้อยในโรงเรียนแม่ระมาด จังหวัดเชียงราย มีผลการวิจัยดังนี้

1. ด้านสำนึกที่มีต่อชาติ พบว่า ความสำนึกในความเป็นไทยของนักเรียนชนกลุ่มน้อย โดยการเขียนสะท้อนความคิดเรื่อง “กว่าจะเป็นชาติไทย” โดยรวมมีความสำนึกอยู่ในระดับดี

2. ด้านสำนึกที่มีต่อศาสนา พบว่า ความสำนึกในความเป็นไทยของนักเรียนชนกลุ่มน้อย โดยการเขียนสะท้อนความคิดเรื่อง “ศาสนาของชนชาติไทย” โดยรวมมีความสำนึกอยู่ในระดับดี

3. ด้านสำนึกที่มีต่อพระมหากษัตริย์ พบว่า ความสำนึกในความเป็นไทยของนักเรียนชนกลุ่มน้อย โดยการเขียนสะท้อนความคิดเรื่อง “มหาราชของไทย” โดยรวมมีความสำนึกอยู่ในระดับดี

เฉลิมศรี ไชยบุตติ (2554, น. 134) ได้ศึกษาการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ด้านความภาคภูมิใจในความเป็นไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านอืดดอนหวายขมิ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ 4 ขั้นตอน คือการวางแผน การปฏิบัติ การสังเกต และการสะท้อนผลในการดำเนินการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ด้านความภาคภูมิใจในความเป็นไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โดยใช้กลยุทธ์ดำเนินการ 2 วงรอบ พบว่า

การดำเนินการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ด้านภูมิใจในความเป็นไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โดยใช้กลยุทธ์ 4 กลยุทธ์ คือ กลยุทธ์การเข้าค่ายปฏิบัติธรรม กลยุทธ์การสอนสอดแทรกในทุกกลุ่มสาระ หลังการดำเนินการพัฒนาตามกลยุทธ์ พบว่า นักเรียนมีการปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีไทย แสดงความเคารพแบบไทย พุดจาไพเราะอ่อนหวาน น้ำเสียงนุ่มนวล ไม่กระด้าง พุดภาษาไทยชัดเจน แต่งกายสุภาพเรียบร้อยแบบธรรมเนียมนิยมไทย รับประทานอาหารไทยที่มีคุณค่า ส่งเสริมสินค้าไทย ส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศไทย กริยามารยาทงามอย่างไทย นักเรียนมีความตั้งใจ ความสนใจร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เป็นอย่างดี ปฏิบัติตามกิจกรรมที่วิทยากรมอบหมายมีการปฏิบัติตามคำสั่ง ถ้าแสดงความคิดเห็น กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจมากในการฝึกนั่งสมาธิ การบริหารกายและการบริหารจิต การเรียนรู้ตามฐานต่าง ๆ ซึ่งเป็นรูปแบบที่น่าสนใจ

อนุสตรา เฉลิมศรี (2555, น. 27-28) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) พบว่า จากการสร้างและพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง ทานตะวันเจ้าเอ๋ย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน คือ 82.08/80.14 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการพบว่า คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนเท่ากับ 24.04 คิดเป็นร้อยละ 80.14 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่า ชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะนำไปใช้ในการจัดกิจกรรม ซึ่งปัจจัยที่ทำให้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง ทานตะวันเจ้าเอ๋ย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เนื่องจาก ชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นได้ดำเนินการตามขั้นตอนกระบวนการพัฒนาชุดกิจกรรมที่ถูกต้อง เริ่มตั้งแต่การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน กำหนดรูปแบบกิจกรรม กำหนดองค์ประกอบโดยอาศัยทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง โดยผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญมีการปรับปรุงแก้ไข จนส่งผลให้ได้เครื่องมือที่มีคุณภาพทั้งด้านเนื้อหาสาระ รูปแบบกิจกรรม แบบฝึกหัดกิจกรรม ที่สามารถนำไปใช้พัฒนาผู้เรียนและสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน เมื่อนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างส่งผลให้ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ

เรื่อง ทานตะวันเจ้าเอ๋ย มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับ ดี

สุนทร ดอนชัย (2565, น. 64-65) ได้ศึกษาการสร้างและหาประสิทธิภาพชุดการสอนวิชาการออกแบบระบบไฟฟ้า รหัสวิชา 30104-2002 พบว่า

1. ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 89.01/84.49 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 จะเห็นได้ว่า คะแนนเฉลี่ยระหว่างเรียนมีค่าสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้วิจัยทำการเก็บคะแนนทันทีหลังจากเรียนจบหัวข้อหรือบทเรียนนั้น ซึ่งผู้เรียนยังมีความรู้ความเข้าใจและมีความพร้อมในการทดสอบเก็บคะแนน โดยเริ่มจากทำแบบฝึกหัดปฏิบัติใบงาน แบบทดสอบหลังเรียน และใบมอบหมายเป็นลำดับสุดท้าย ประกอบกับแบบทดสอบมีจำนวนไม่มาก จึงทำให้ผู้เรียนทำคะแนนระหว่างเรียนได้ดีกว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเป็นการรวมเนื้อหาของผู้เรียน ข้อสอบมีจำนวนมากและทำการทดสอบหลังจากที่เรียนผ่านมา 18 สัปดาห์แล้ว จึงทำให้ความจำลดลงบ้าง เป็นผลให้คะแนนเฉลี่ยรวมของวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยรวมของคะแนนระหว่างเรียน

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่าง คือ 90.86 และ 197.95 ซึ่งเมื่อทำการทดสอบค่าที (t-test Dependent) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากผู้เรียนที่ทำแบบทดสอบก่อนเรียนนั้นยังไม่เคยเรียนวิชาการออกแบบระบบไฟฟ้ามาก่อน หรืออาจใช้ความรู้ในรายวิชาอื่นที่เคยเรียนมาแล้วบ้าง ก็ยังทำได้ผลคะแนนทดสอบก่อนเรียนออกมาอยู่ในระดับ ต่ำ แต่หลังจากผู้เรียนได้เรียนด้วยชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นผลปรากฏว่าเมื่อนำแบบทดสอบชุดเดิมมาให้ผู้เรียนทดสอบอีกครั้ง พบว่าผลคะแนนแบบทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลและทำการสังเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด พร้อมทั้งกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยไว้ 4 ด้านดังนี้

- 1) ด้านความภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทย และมีความกตัญญู
- 2) ด้านเห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
- 3) ด้านอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย
- 4) ด้านรักในสถาบันหลักของไทย

เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยโดยการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกการรักความเป็นไทยให้กับนักเรียนและเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้พลศึกษาสำหรับครูพลศึกษาในอนาคต

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและศึกษาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น และเพื่อเปรียบเทียบคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ เป็นการวิจัยเชิงทดลองขั้นต้น (Pre- experimental research) โดยใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียววัดก่อนหลัง (One group pre-test-post-test design) โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียน บ้านโนนศรีสง่า ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 88 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 30 คน ที่เรียนรายวิชาพลศึกษา (กระป๋องบอง) ได้มาโดยการใช้ตารางร้อยละจาก จำนวนกลุ่มประชากร (บุญชม ศรีสะอาด , 2535, น. 38) ดังนี้

ตาราง 3.1 เกณฑ์ในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง

จำนวนประชากร	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
จำนวนประชากรหลักร้อยละ	15-30%
จำนวนประชากรหลักพัน	10-15%
จำนวนประชากรหลักหมื่น	5-10%

ที่มา: (บุญชม ศรีสะอาด, 2535, น. 38)

จากตาราง 3.1 จำนวนประชากร 88 คน ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 30 ซึ่งจะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมอย่างน้อยจำนวน 26 คน ในการทดลอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการ เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง 1 ห้องเรียน จำนวน 30 คน (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ (การทดลอง) คือ แผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย

2. เครื่องมือประกอบการจัดการเรียนรู้

2.1 แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย เป็นแบบรูบิก (Scoring Rubric)

2.2 แบบสอบถามผู้เรียนแบบมีโครงสร้าง เป็นข้อคำถามแบบปลายเปิดเพื่อให้ผู้เรียนตอบคำถามและเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้

2.3 แบบประเมินผลการเรียนรู้ (ชิ้นงาน) เป็นแบบรูบิก (Scoring Rubric) เพื่อใช้ในการประเมินผลงานของนักเรียนที่จัดทำขึ้นในระหว่างการจัดการเรียนรู้

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนและหลังการทดลอง คือ แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย เป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามรูปแบบของลิเคิร์ท (Likert Rating Scale) ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) ความภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทย และมีความกตัญญู 2) เห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม 3) อนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย 4) รักในสถาบันหลักของไทย

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ คือ แผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย มีวิธีการสร้างดังต่อไปนี้

1) ศึกษาหลักการ แนวคิดการออกแบบและการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย

2) ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ โดยการพัฒนาหลักการและองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้

3) สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ โดยเขียนแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย (กระป๋อง) จำนวน 8 แผน โดยกำหนดโครงร่างของแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย เนื้อหาการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ สื่อ/อุปกรณ์ การวัดและประเมินผล

วิธีการหาคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้

1) นำแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย (กระป๋อง) ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญด้านพลศึกษาและกีฬา ด้านการศึกษา ด้านวัดผลและประเมินผล ด้านวิจัย จำนวน 5 ท่าน เพื่อประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index Objective Concurrent) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.0 ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสมสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้

2) นำแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย จำนวน 8 แผน ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กับโรงเรียนขยายโอกาสที่มีบริบทคล้ายคลึงกัน และไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เป็นเวลา 1 สัปดาห์ เพื่อพิจารณาถึงความเหมาะสมของการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย ระยะเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ ประกอบกับการนำเครื่องมือในการเก็บรวบรวม

ข้อมูลระหว่างเรียนที่พัฒนาขึ้นมาใช้ในการทดลองการจัดการเรียนรู้ และนำมาปรับปรุงเพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจริง

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการประกอบการจัดการเรียนรู้

1. แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1) กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย/ตัวชี้วัด/พฤติกรรมบ่งชี้ที่ผู้วิจัยต้องการ

2) วิเคราะห์พฤติกรรมสำคัญจากพฤติกรรมบ่งชี้ที่จะสังเกตผู้เรียน

3) สร้างแบบสังเกตที่ได้จากการวิเคราะห์พฤติกรรมสำคัญเป็นรายข้อให้มี

ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมบ่งชี้และสอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนด

วิธีการหาคุณภาพแบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย มีขั้นตอนในการหาคุณภาพ ดังนี้

1) นำแบบสังเกตที่สร้างขึ้นโดยผู้วิจัยเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและความถูกต้องของภาษา

2) นำแบบสังเกตที่แก้ไขปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ ด้านการศึกษา ด้านวัดผลและประเมินผล ด้านสังคมศาสตร์และภาษา ด้านศิลปวัฒนธรรม จำนวน 5 ท่านเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index Objective Concurrent) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.0 ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสมสามารถนำไปใช้ในการสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย

3) ปรับปรุงแก้ไขให้เป็นแบบสังเกตฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

2. แบบสอบถามผู้เรียนแบบมีโครงสร้าง มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1) กำหนดจุดมุ่งหมายของแบบสอบถาม

2) กำหนดประเด็นและข้อคำถาม

3) สร้างข้อคำถามตามจุดมุ่งหมายและประเด็นที่กำหนดตามโครงสร้างของแบบสอบถาม

วิธีการหาคุณภาพแบบสอบถามผู้เรียนแบบมีโครงสร้าง

1) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นโดยผู้วิจัยเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหาและความถูกต้องของภาษา

2) นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา ด้านวัดผลและประเมินผล ด้านสังคมศาสตร์และภาษา ด้านศิลปวัฒนธรรม จำนวน 5 ท่านเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index Objective Concurrent) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.0 ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสมสามารถนำไปใช้ในการสอบถามผู้เรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนได้

3) ปรับปรุงแก้ไขให้เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

3. แบบประเมินผลการเรียนรู้ (ชิ้นงาน) มีขั้นตอนวิธีการสร้าง ดังนี้

- 1) กำหนดจุดประสงค์และเป้าหมายการประเมิน
- 2) กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนการประเมินผลการเรียนรู้
- 3) สร้างแบบประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการหาคุณภาพแบบประเมินผลการเรียนรู้ (ชิ้นงาน)

- 1) นำประเมินผลการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นโดยผู้วิจัยเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหาและความถูกต้องของภาษา
- 2) นำแบบประเมินผลการเรียนรู้ที่แก้ไขปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา ด้านวัดผลและประเมินผล ด้านสังคมศาสตร์และภาษา ด้านศิลปวัฒนธรรม จำนวน 5 ท่านเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index Objective Concurrent) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.8 ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสมสามารถนำไปใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้
- 3) ปรับปรุงแก้ไขให้เป็นแบบประเมินผลการเรียนรู้ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้

1. แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย โดยมีวิธีดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

- 1) ศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยแนวทางการพัฒนาการวัดและการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รวมทั้งศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- 2) กำหนดกรอบแนวคิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย ตัวบ่งชี้และพฤติกรรมสำคัญที่แสดงออกถึงความเป็นไทย ที่ได้ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 3) กำหนดตัวบ่งชี้และพฤติกรรมสำคัญที่แสดงออกถึงความเป็นไทยที่ได้ทำการสังเคราะห์จากเอกสารและงานวิจัยที่ได้ศึกษาและให้คำจำกัดความตัวบ่งชี้ความเป็นไทยในแต่ละด้านเพื่อนำมาสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์

วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย

- 1) นำแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่แก้ไขปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้าน พลศึกษาและกีฬา ด้านการศึกษา ด้านวัดผลและประเมินผล ด้านสังคมศาสตร์และภาษา ด้านศิลปวัฒนธรรม จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index Objective Concurrent) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.8 ซึ่งถือว่ามีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ในการวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนได้
- 2) นำแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ได้แก้ไขความถูกต้องไปทดลอง (Try out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการทดลองจำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลมาคำนวณหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัดโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) ผลการหาค่าความเชื่อมั่นหลังนำแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไปทดลองใช้

ได้ค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ระดับ .94 แสดงว่าแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์สามารถนำไปเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้

3) ปรับปรุงแก้ไขให้เป็นแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดแบบแผนการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงทดลองขั้นต้น (Pre- experimental research) โดยศึกษาผลก่อนและหลังการทดลอง (One group pre-test-post-test design) มีแบบแผนการทดลอง ดังนี้

$$Ex = \begin{array}{|c|c|c|} \hline O_1 & X & O_2 \\ \hline \end{array}$$

O_1 = คะแนนการวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยก่อนเรียน

O_2 = คะแนนการวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยหลังเรียน

X = การจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย

รายละเอียดและขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังต่อไปนี้

1. **ขั้นเตรียมก่อนการจัดการเรียนรู้** ผู้วิจัยปฐมนิเทศผู้เรียนแจ้งจุดประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยตรวจสอบความพร้อมของผู้เรียนเพื่อความเข้าใจในการวิจัยที่ตรงกันแล้วจัดแบ่งกลุ่มการเรียนรู้ จากนั้นผู้วิจัยทำการวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยก่อนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์และวิธีการทำแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยให้นักเรียน เพื่อไม่ให้เกิดความคลาดเคลื่อนของข้อมูล จากนั้นผู้วิจัยแจกแบบวัดวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยให้นักเรียนได้ตอบคำถามจากแบบวัด โดยผู้วิจัยคอยให้คำแนะนำ

2. **ขั้นดำเนินการจัดการเรียนรู้** โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจำนวน 8 แผน เป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ ๆ ละ 2 ชั่วโมง

2.1. ในช่วงแรกของการจัดการเรียนรู้

2.1.1 การจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยผู้วิจัยใช้กระบวนการเรียนการสอนตามแผนการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นตามขั้นตอนของการสอนพลศึกษา โดยมีกระบวนการในแต่ละแผน ดังนี้

2.1.2 ก่อนการจัดการเรียนรู้ทุกแผนนักเรียนจะต้องไหว้ครูกระบี่กระบอง ซึ่งจะมีการตั้งโต๊ะหมู่บูชาครูและโต๊ะศาสตราวุธ เพื่อให้นักเรียนได้ระลึกถึงครู อาจารย์ของวิชากระบี่กระบอง

2.1.3 อบอุ่นร่างกายตามวิธีการออกกำลังกายของกีฬาภูมิปัญญาไทยโดยใช้กระบี่กระบองเพื่อเตรียมความพร้อมของร่างกาย เช่น อบอุ่นร่างกายโดยการยืดเหยียด การไหว้ครูพรหมสี่หน้า ออกกำลังกายด้วยการรำไม้รำ ออกกำลังกายแบบคู่ (การใช้ไม้ตี) เป็นต้น

2.1.4 จัดกระบวนการเรียนการสอนตามเนื้อหารายวิชาที่ได้กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ เช่น พิธีกรรมก่อนการเล่นกระบี่กระบอง อุปกรณ์การเล่นและเครื่องแต่งกาย ระเบียบวิธีและขั้นตอนการเล่นกระบี่กระบอง การรำรำไม้รำและลูกไม้ของกระบี่กระบอง

2.1.5 นักเรียนนำความรู้ที่ได้รับจากการเรียนการสอนไปประยุกต์ใช้ในการออกกำลังกายและเล่นกีฬา

2.2 ในช่วงระหว่างการจัดการเรียนรู้

2.2.1 ทำการสังเกตพฤติกรรมผู้เรียนในระหว่างการเรียนรู้โดยแบบสังเกตพฤติกรรมบ่งชี้ที่สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น

2.2.2 ในแต่ละสัปดาห์ของการจัดการเรียนรู้ผู้วิจัยจะมอบหมายชิ้นงานให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้จัดทำชิ้นงาน เพื่อประเมินความเข้าใจของผู้เรียนที่เกิดขึ้นตามสภาพจริง

2.3 ในช่วงท้ายของการเรียน

2.3.1 สรุปเนื้อหาของการเรียนในแต่ละแผนเพื่อประเมินผลการจัดการเรียนรู้

2.3.2 ผู้เรียนตอบแบบสอบถามที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

3. **ขั้นการวัดและประเมินผล** เป็นการวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย หลังเรียน เมื่อผู้วิจัยดำเนินการทดลองครบตามแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 8 แผนแล้ว ผู้วิจัยทำการวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยหลังการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยแจกแบบวัดให้กับนักเรียนได้ตอบคำถามจากแบบวัด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมมาวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากเครื่องมือต่าง ๆ ดังนี้

1.1 คะแนนจากแบบสังเกตพฤติกรรมด้านรักความเป็นไทย ระหว่างเรียน โดยวิเคราะห์จากการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่อตัดสินระดับพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย ระหว่างเรียน โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนและแปลความหมาย ดังนี้

3.50 – 4.00	หมายถึง	มีพฤติกรรมด้านรักความเป็นไทยอยู่ในระดับดีมาก
2.50 – 3.49	หมายถึง	มีพฤติกรรมด้านรักความเป็นไทยอยู่ในระดับดี
1.50 – 2.49	หมายถึง	มีพฤติกรรมด้านรักความเป็นไทยอยู่ในระดับปานกลาง
1.00 – 1.49	หมายถึง	มีพฤติกรรมด้านรักความเป็นไทยอยู่ในระดับต่ำ

1.2 แบบประเมินผลการเรียนรู้ (ชิ้นงาน) ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและแปลค่าเป็นระดับคุณภาพของชิ้นงานว่าอยู่ในระดับใด โดยได้กำหนดเกณฑ์การให้ระดับคะแนนและแปลความหมายดังนี้

3.50 – 4.00	หมายถึง	มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก
2.50 – 3.49	หมายถึง	มีคุณภาพอยู่ในระดับดี
1.50 – 2.49	หมายถึง	มีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง
1.00 – 1.49	หมายถึง	มีคุณภาพอยู่ในระดับพอใช้

1.3 คะแนนจากแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย ก่อนและหลังเรียน โดยวิเคราะห์จากการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยก่อนและหลังเรียน โดยใช้สถิติ (t-test) กรณีกลุ่มตัวอย่างเดียวโดยมีเกณฑ์การตัดสินจากการให้คะแนนตามค่าเฉลี่ยตามรูปแบบของลิเคิร์ท ดังนี้

- 4.50-5.00 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยอยู่ในระดับดีมาก
- 3.50-4.49 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยอยู่ในระดับดี
- 2.50-3.49 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.50-2.49 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยอยู่ในระดับน้อย
- 1.00-1.49 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) ประกอบด้วย

2.1 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยโดยวิเคราะห์จากการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน โดยใช้สถิติที (Dependent sample t-test) กรณีกลุ่มเดียววัดก่อนและหลัง

2.2 ก่อนการนำสถิติแบบพารามิเตอร์โดยใช้สถิติ (Dependent sample t-test) มาใช้ ผู้วิจัยได้ทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติดังกล่าว ถ้าไม่ผ่านข้อตกลงเบื้องต้นจะเปลี่ยนมาใช้สถิติแบบไม่อิงพารามิเตอร์ (Wilcoxon sign-rank test) ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดในการทดลองเบื้องต้น ดังนี้

- 1) กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)
- 2) ทดสอบลักษณะการแจกแจงของข้อมูลว่าเป็นโค้งปกติหรือไม่ด้วยสถิติ

Shapiro wilk test

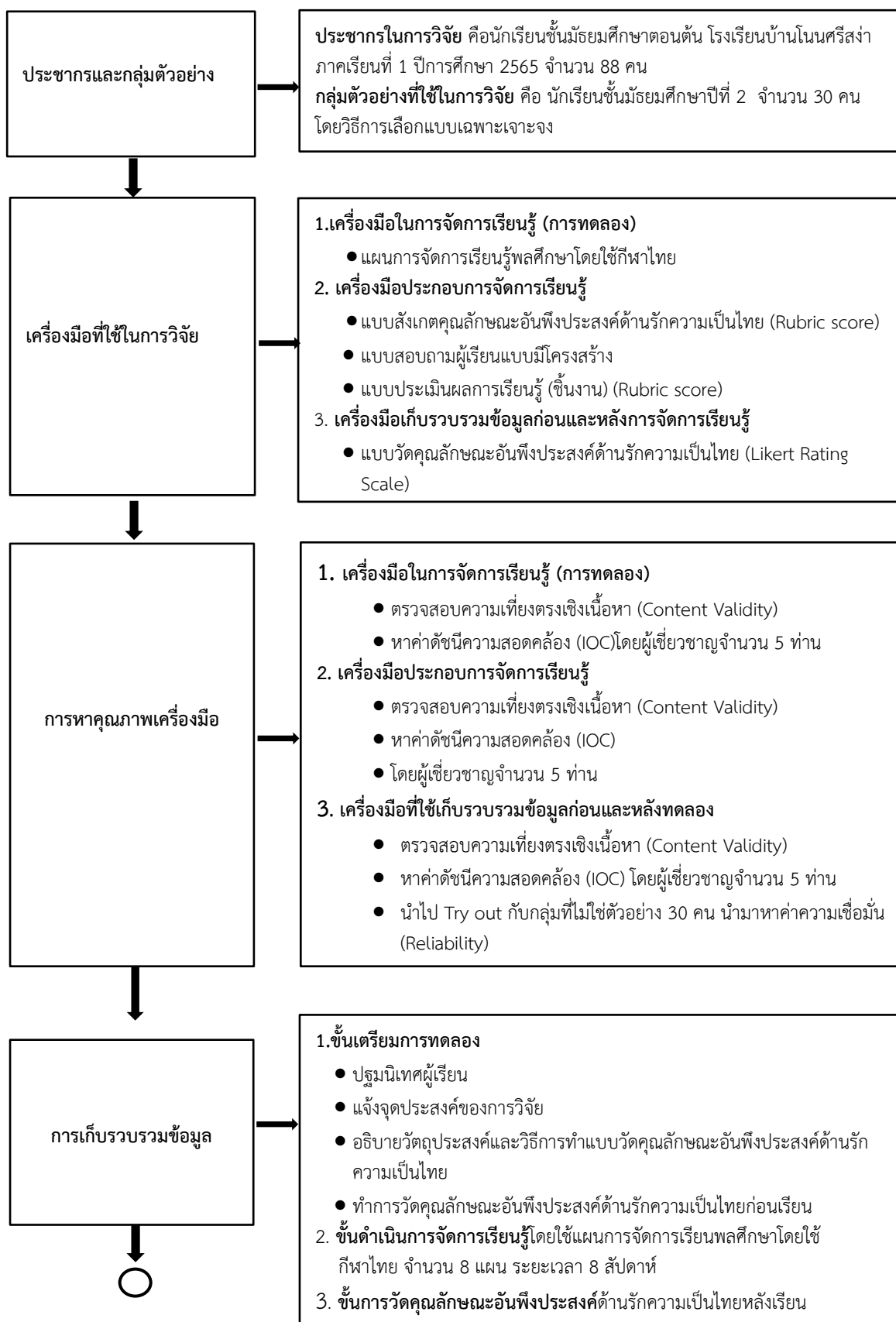
3) ข้อมูลอยู่ในมาตราอันตรภาค (Interval scale) ขึ้นไปกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (E1/E2)

4. ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา การตอบคำถามจากแบบสอบถามของผู้เรียนเพื่อตีความและสรุป

5. การสรุปผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยนำเสนอในรูปของแบบของแผนภาพ ตาราง และการพรรณนาความ

สรุปขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ภาพ 3.2 สรุปขั้นตอนดำเนินการวิจัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและศึกษาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และเพื่อเปรียบเทียบคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ เป็นการวิจัยเชิงทดลองขั้นต้น (Pre- experimental research) โดยใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียววัดก่อนหลัง (One group pre-test-post-test design) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ทำการกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที่ทดสอบ (t-test)
P-value	แทน	ความน่าจะเป็นในการทดสอบสมมติฐาน
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการสร้างและการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย

ส่วนที่ 1 ผลการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย

ส่วนที่ 2 ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย

ตอนที่ 2 ผลการหาประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย

ตอนที่ 3 ผลของการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย โดยแบ่งเป็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์คะแนนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย

ส่วนที่ 2 ผลการสังเกตพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย

ส่วนที่ 3 ผลของการประเมินผลการเรียนรู้ (ชิ้นงาน)

ส่วนที่ 4 ผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย

ตอนที่ 1 ผลการสร้างและการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย

ส่วนที่ 1 ผลการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย

แผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยสรุปหลักการออกแบบการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย (กระบี่กระบอง) มีส่วนประกอบสำคัญ 3 ส่วน ดังต่อไปนี้

1. หลักการในการจัดการเรียนรู้

1.1 ใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย เพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้ในเรื่องต่าง ๆ เช่น ประวัติคุณค่าของกีฬาไทย และใช้วิธีการสอนแบบอธิบายสาธิต นักเรียนได้เห็นและเข้าใจในสิ่งที่ครูต้องการให้นักเรียนปฏิบัติได้ โดยเน้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงจากการเรียนรู้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย ได้แก่ การภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทยและมีความกตัญญูกตเวที การเห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง การอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย และการรักในสถาบันหลักของชาติไทย

1.2 บทบาทของครูผู้สอน ครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เป็นอย่างดี เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เต็มศักยภาพของผู้เรียน โดยมีการบวนการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล หลักจิตวิทยาการสอนและการเลือกวิธีการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียน ครูจะต้องมีพื้นฐานด้านจิตวิทยาการเรียนรู้ จิตวิทยาการแนะแนวและการให้คำปรึกษา เพื่อเป็นการประกอบการตัดสินใจในการเลือกจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

1.3 บทบาทของผู้เรียน ผู้เรียนจะต้องมีความกระตือรือร้น รับฟังคำแนะนำในการจัดการเรียนรู้จากครูผู้สอน มีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี ให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนรู้และไม่สร้างปัญหาในระหว่างการจัดการเรียนการสอน

2. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบไปด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ส่วนหัวของแผนการจัดการเรียนรู้ จะแสดงให้เห็นภาพรวมของแผนการจัดการเรียนรู้

ส่วนที่ 2 ตัวของแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย สารสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สารการเรียนรู้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ กิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดผล/ประเมินผล

ส่วนที่ 3 ส่วนท้ายของแผนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ ผลการบันทึกในการใช้แผนการจัดการเรียนรู้

3. กระบวนการจัดการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่

3.1 การเตรียมการก่อนการจัดการเรียนรู้ โดยปฐมนิเทศผู้เรียน จัดกลุ่มผู้เรียนและวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย

3.2 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

3.2.1 ขั้นเตรียม เป็นการเตรียมความพร้อมของนักเรียนเพื่อให้ นักเรียนได้มีการเตรียมตัวและเป็นการบริหารร่างกายให้พร้อมสำหรับการเรียนการสอนในขั้นต่อไป

3.2.2 ขั้นอธิบายสาธิต เป็นการอธิบายกระบวนการจัดการเรียนการสอนในหน่วยการเรียนรู้ นั้น ๆ และแสดงตัวอย่างให้ดู ส่วนการสาธิต คือครูสาธิตสิ่งที่นักเรียนเป็นผู้สาธิตหรือครูและนักเรียนเป็นผู้สาธิตร่วมกัน

3.2.3 ขั้นฝึกหัด เป็นขั้นที่ครูให้นักเรียนฝึกทักษะต่าง ๆ ตามหน่วยการเรียนรู้โดยให้แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ โดยการฝึกอาจกำหนดให้แต่ละกลุ่มฝึกทักษะที่แตกต่างกันแล้วหมุนเวียนกันไป หรือให้ฝึกทักษะเดียวกันทุกกลุ่มก็ได้

3.2.4 ขั้นนำไปใช้ เป็นขั้นการนำเอาทักษะที่ได้ฝึกตามหน่วยการเรียนรู้ นั้น ๆ มาทดลองใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยนักเรียนจะนำมาใช้ในรูปของแบบของ เกม หรือการเป็นผู้นำในฝึกทักษะให้กับเพื่อน

3.2.5 ขั้นสรุปและสรุปปฏิบัติ เป็นขั้นการสรุปผลการเรียนรู้จากหน่วยการเรียนรู้ที่นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติเพื่อให้เกิดสุขนิสัย และอาจจะมีการวัดผลจากนักเรียนที่ฝึกปฏิบัติแล้วว่าบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่

3.3 การวัดผลและการประเมินผล แบ่งออกเป็น การประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผล ได้แก่ แบบสังเกตพฤติกรรมด้านรักความเป็นไทย แบบประเมินชิ้นงาน และแบบสอบถามนักเรียนแสดงความเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ และการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย ก่อนและหลังเรียน โดยใช้แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย

ส่วนที่ 2 ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย

ตาราง 4.1 แสดงผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เพื่อประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

องค์ประกอบ	การพิจารณาของ ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน			IOC
	+1	0	-1	
1. สารสำคัญ	5	-	-	1.00
2. จุดประสงค์การเรียนรู้	5	-	-	1.00
3. สารการเรียนรู้	5	-	-	1.00
4. คุณลักษณะอันพึงประสงค์	5	-	-	1.00

ตาราง 4.1 แสดงผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เพื่อประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน (ต่อ)

องค์ประกอบ	การพิจารณาของ ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน			IOC
	+1	0	-1	
5. กิจกรรมการเรียนรู้				
5.1 ขั้นเตรียม	5	-	-	1.00
5.2 ขั้นอธิบายสาธิต	5	-	-	1.00
5.3 ขั้นฝึกหัด	5	-	-	1.00
5.4 ขั้นนำไปใช้	5	-	-	1.00
5.5 ขั้นสรุปและสรุปปฏิบัติ	5	-	-	1.00
6. การวัดและประเมินผล	5	-	-	1.00

จากตาราง 4.1 พบว่าการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่มีความเหมาะสม สรุปได้ว่าแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี

จากการนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นจำนวน 8 แผน ไปทำการทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นกับโรงเรียนขยายโอกาสที่มีบริบทคล้ายคลึงกันและไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยใช้ระยะเวลา 1 สัปดาห์ ซึ่งผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ สรุปผลได้ดังนี้

สภาพการจัดการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เข้าใจกระบวนการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย รวมถึงการทำกิจกรรมร่วมกันกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน บทบาทของครูผู้สอน สามารถจัดการเรียนรู้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของรายวิชาที่เรียน นอกจากนี้ นักเรียนยังให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างดีทำให้สามารถจัดการเรียนรู้ตามแผนที่พัฒนาขึ้นได้อย่างต่อเนื่อง

ตอนที่ 2 ผลการหาประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย

ผู้วิจัยได้หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยคำนวณหาค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1) และหาประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2) ปรากฏผลดังตาราง 4.2

ตาราง 4.2 แสดงผลการหาประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย(n=30)

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ
ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E ₁)	192	163.70	9.86	85.26
ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E ₂)	195	173.93	10.02	89.20
ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย = 85.26/89.20				

จากตาราง 4.2 พบว่า ผลการหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E₁)และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E₂) ของแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีค่าเท่ากับ 85.26 และ 89.20 ตามลำดับ เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80 สรุปได้ว่าแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้จัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยต่อไป

ตอนที่ 3 ผลของการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย

ผู้วิจัยนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการประเมินความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 30 คนที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 ที่เรียนรายวิชาพลศึกษา (กระบี่กระบอง) ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้ใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียววัดก่อนหลัง (One group pre-test-post-test design) ดังนั้น ก่อนการนำสถิติแบบพารามิเตอร์ โดยใช้สถิติที (Dependent sample t-test) มาใช้ ผู้วิจัยได้ทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติดังกล่าว ถ้าไม่ผ่านข้อตกลงเบื้องต้นจะเปลี่ยนมาใช้สถิติแบบไม่อิงพารามิเตอร์ (Wilcoxon sign-rank test) ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดในการทดสอบเบื้องต้น คือ กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง และต้องทดสอบลักษณะการแจกแจงของข้อมูลว่าเป็นโค้งปกติหรือไม่ด้วยสถิติ Shapiro Wilk Test ข้อมูลอยู่ในมาตราอันตรภาค (Interval scale) ขึ้นไป และกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผลการทดสอบการแจกแจงคะแนนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย เมื่อพิจารณาภาพรวมทุกด้าน พบว่า คะแนนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยก่อนและหลังการทดลองมีระดับความนัยสำคัญมากกว่า .05 แสดงให้เห็นว่าผลการทดสอบการแจกแจงคะแนนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยทั้ง 4 ด้าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีการแจกแจงข้อมูลเป็นปกติ จึงสามารถใช้สถิติแบบพารามิเตอร์โดยใช้สถิติที (Dependent sample t-test) ได้ ดังรายละเอียดที่แสดงในตาราง 4.3

ตาราง 4.3 ผลการทดสอบการแจกแจงคะแนนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโดยใช้สถิติ Shapiro-Wilk Test

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านรักความเป็นไทย	n	Shapiro-Wilk Test		
		Statistic	df	Sig.
ความภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทยและความกตัญญูทวดเทวี				
ก่อนการทดลอง	30	.970	30	.541
หลังการทดลอง	30	.957	30	.264
การเห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยใน การสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม				
ก่อนการทดลอง	30	.946	30	.134
หลังการทดลอง	30	.972	30	.592
การอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย				
ก่อนการทดลอง	30	.967	30	.456
หลังการทดลอง	30	.946	30	.131
การรักในสถาบันหลักของชาติไทย				
ก่อนการทดลอง	30	.952	30	.190
หลังการทดลอง	30	.944	30	.119
รวม	30	.970	30	.542

*Sig>.05

จากตาราง 4.3 พบว่า ผลการทดสอบการแจกแจงคะแนนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า คะแนนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยในด้านความภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทยและความกตัญญูทวดเทวีก่อนและหลังทดลองมีระดับนัยสำคัญมากกว่า .05 (sig.=.541,sig. =.264) คะแนนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยในด้านการเห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสมก่อนและหลังทดลองมีระดับนัยสำคัญมากกว่า .05 (sig.=.134,sig. =.592) คะแนนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยในด้านการอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทยก่อนและหลังทดลองมีระดับนัยสำคัญมากกว่า .05 (sig.=.456,sig. =.131) คะแนนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยในด้านการรักในสถาบันหลักของชาติไทยก่อนและหลังทดลองมีระดับนัยสำคัญมากกว่า .05 (sig.=.190,sig. =.119) แสดงให้เห็นว่า ผลการทดสอบการแจกแจงคะแนนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยก่อนและหลังการทดลองทั้ง 4 ด้าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีการแจกแจงข้อมูลเป็นปกติ

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์คะแนนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยก่อนและหลังการทดลอง

ตาราง 4.4 ผลการวิเคราะห์คะแนนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยก่อนและหลังการทดลอง

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านรักความเป็นไทย	n	คะแนนก่อนการทดลอง			คะแนนหลังการทดลอง		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ความภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทยและ ความกตัญญูต่เวที	30	2.84	0.89	ปานกลาง	3.78	0.29	ดี
เห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการ สื่อสารได้อย่างถูกต้อง	30	3.65	0.15	ดี	4.12	0.33	ดี
อนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย	30	3.26	0.13	ปานกลาง	3.80	0.27	ดี
รักในสถาบันหลักของชาติไทย	30	2.61	0.62	ปานกลาง	4.14	0.29	ดี
รวม	30	3.10	0.45	ปานกลาง	3.96	0.19	ดี

จากตาราง 4.4 พบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยก่อนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.10$, $SD = 0.45$) ค่าเฉลี่ยของคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยหลังการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยอยู่ในระดับ ดี ($\bar{X} = 3.96$, $SD = 0.19$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยหลังการทดลองอยู่ในระดับ ดี ทุกรายการ

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การประเมินพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย
 ตาราง 4.5 แสดงผลการวิเคราะห์การประเมินพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย (n=30)

รายการที่ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับพฤติกรรม
ด้านความภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทยและความกตัญญูต่เวที			
1. แต่งกายและมีมารยาทงดงามแบบไทย มีสัมมาคารวะ กตัญญูต่อผู้มีพระคุณ	3.32	0.69	ดี
2. ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณี ศิลปะและ วัฒนธรรม	3.13	0.62	ดี
3. ชักชวน แนะนำให้ผู้อื่นปฏิบัติตามขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรมไทย	2.83	0.68	ดี

ตาราง 4.5 แสดงผลการวิเคราะห์การประเมินพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย (n=30) (ต่อ)

รายการที่ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับพฤติกรรม
ด้านเห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง			
1. ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	3.09	0.64	ดี
2. ชักชวน แนะนำให้ผู้อื่นเห็นคุณค่าของการใช้ภาษาไทย ที่ถูกต้อง	3.19	0.66	ดี
ด้านอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย			
1. นำภูมิปัญญาไทยมาใช้ให้เหมาะสมในวิถีชีวิต	3.03	0.67	ดี
2. ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาไทย	2.99	0.64	ดี
3. แนะนำมีส่วนร่วมในการสืบทอดภูมิปัญญาไทย	2.96	0.59	ดี
ด้านรักในสถาบันหลักของชาติไทย			
1. แสดงออกถึงความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	3.10	0.67	ดี
2. ร่วมกิจกรรมที่สำคัญเกี่ยวกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	3.10	0.63	ดี
รวม	3.07	0.65	ดี

จากตาราง 4.5 พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย ในภาพรวมของนักเรียน อยู่ในระดับ ดี ($\bar{X}$ = 3.07, S.D. = 0.65) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทยและความกตัญญูต่อบุคคลที่ ด้านเห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง ด้านอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย และ ด้านรักในสถาบันหลักของชาติไทย มีระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับ ดี ทุกรายการ

ส่วนที่ 3 ผลของการประเมินผลการเรียนรู้ (ชิ้นงาน)

ตาราง 4.6 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพผลการเรียนรู้ (ชิ้นงาน) (n=30)

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ
1. อธิบายรายละเอียดขั้นตอนได้ครบถ้วนสมบูรณ์	4.00	0.53	ดีมาก
2. ปฏิบัติได้ถูกต้องตามขั้นตอน	3.67	0.63	ดีมาก
3. ปฏิบัติได้อย่างต่อเนื่อง	3.44	0.80	ดี
4. มีความสวยงาม/อ่อนช้อย	3.21	0.85	ดี
5. การนำเสนอชิ้นงาน	3.42	0.83	ดี
6. สอดคล้องตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้	4.16	0.48	ดีมาก
รวม	3.65	0.59	ดีมาก

จากตาราง 4.6 พบว่า ผลการประเมินระดับคุณภาพผลการเรียนรู้ (ชิ้นงาน) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับ ดีมาก ($\bar{X}$ = 3.65, S.D. = 0.59) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คุณภาพเกี่ยวกับการอธิบายรายละเอียดขั้นตอนได้ครบถ้วนสมบูรณ์ การปฏิบัติได้ถูกต้องตามขั้นตอน และความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ มีคุณภาพในระดับ ดีมาก และคุณภาพเกี่ยวกับการปฏิบัติได้อย่างต่อเนื่อง การมีความสวยงาม/อ่อนช้อย และการนำเสนอชิ้นงานมีคุณภาพในระดับ ดี

ส่วนที่ 4 ผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย

จากแบบสอบถามผู้เรียนหลังการจัดการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง พบว่านักเรียนให้ความสนใจ มีความกระตือรือร้นในการเรียนหลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยแตกต่างจากการเรียนในครั้งแรก ๆ ที่นักเรียนยังไม่ให้ความสนใจและขาดความกระตือรือร้น ชักชวนเพื่อนคุย ไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ และไม่มีสมาธิ ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งใหม่ในการเรียนรู้สำหรับนักเรียน แต่หลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้ไปแล้วนักเรียนเริ่มให้ความสนใจในกิจกรรม มีความตั้งใจและซักถามในข้อสงสัยระหว่างการจัดการเรียนรู้ ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกวิธีการจัดการเรียนการสอนในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีความน่าสนใจ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจในเนื้อหาและกิจกรรมที่ผู้วิจัยกำหนดให้ และทำให้นักเรียนมีความสุขและมีความเชื่อมั่นในตัวเอง เพราะไม่ต้องกังวลถึงผลการเรียน และมีความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยจะช่วยส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นไทยในตัวของตัวนักเรียนเองได้

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย

ตาราง 4.7 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย	n	$\bar{X}$	S.D.	t	p-value
ความภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทยและความกตัญญูต่อบุคคล					
ก่อนการทดลอง	30	2.84	0.89	5.21	.000*
หลังการทดลอง	30	3.78	0.29		
การเห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม					
ก่อนการทดลอง	30	3.65	0.15	8.35	.000*
หลังการทดลอง	30	4.12	0.33		

ตาราง 4.7 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย (ต่อ)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย	n	$\bar{X}$	S.D.	t	p-value
การอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย					
ก่อนการทดลอง	30	3.26	0.13	8.32	.000*
หลังการทดลอง	30	3.80	0.27		
การรักในสถาบันหลักของชาติไทย					
ก่อนการทดลอง	30	2.61	0.62	8.43	.000*
หลังการทดลอง	30	4.14	0.29		
คะแนนรวม					
ก่อนการทดลอง	30	3.10	0.45	3.54	.000*
หลังการทดลอง	30	3.96	0.19		

* $p < .05$

จากตาราง 4.7 พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่ได้รับการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย มีคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยหลังการทดลองเพิ่มขึ้นมากกว่าก่อนการทดลองโดยภาพรวมทุกด้าน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทยและความกตัญญูต่อบุคคล มีคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการเห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม มีคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย มีคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านการรักในสถาบันหลักของชาติไทย มีคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงสรุปได้ว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและศึกษาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และเพื่อเปรียบเทียบคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ เป็นการวิจัยเชิงทดลองขั้นต้น (Pre- experimental research) โดยใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียววัดก่อนหลัง (One group pre-test-post-test design) สามารถสรุปและอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่องการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย

แผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยสรุปหลักการออกแบบการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย (กระป๋อง) มีส่วนประกอบสำคัญ 3 ส่วน ดังนี้

1) หลักการในการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยใช้วิธีการสอนแบบบรรยายเพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้ในเรื่องต่าง ๆ เช่น ประวัติ คุณค่าของกีฬาไทย และใช้วิธีการสอนแบบอธิบายสาธิต นักเรียนได้เห็นและเข้าใจในสิ่งที่ครูต้องการให้นักเรียนปฏิบัติได้ โดยเน้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงจากการเรียนรู้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย ได้แก่ การภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทยและมีความกตัญญู กตเวที การเห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง การอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย และการรักในสถาบันหลักของชาติไทย ซึ่งครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เป็นอย่างดี เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เต็มศักยภาพของผู้เรียน โดยมีกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล หลักจิตวิทยาการสอนและการเลือกวิธีการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียน ครูจะต้องมีพื้นฐานด้านจิตวิทยาการเรียนรู้ จิตวิทยาการแนะแนวและการให้คำปรึกษา เพื่อเป็นการประกอบการตัดสินใจในการเลือกจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม จะช่วยให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น รับผิดชอบคำแนะนำในการจัดการเรียนรู้จากครูผู้สอน มีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี ให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนรู้และไม่สร้างปัญหาในระหว่างการจัดการเรียนการสอน

2) องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบไปด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ส่วนหัวของแผนการจัดการเรียนรู้ จะแสดงให้เห็นภาพรวมของแผนการจัดการเรียนรู้ ส่วนที่ 2 ตัวของแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย สารสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้สาระการเรียนรู้ คุณลักษณะอันพึง

ประสงค์ กิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดผล/ประเมินผล ส่วนที่ 3 ส่วนท้ายของแผนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ ผลการบันทึกในการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ จะทำให้การสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

3) กระบวนการจัดการเรียนรู้ จะแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ การเตรียมการก่อนการจัดการเรียนรู้ โดยปฐมนิเทศผู้เรียน จัดกลุ่มผู้เรียนและวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ โดยแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นเตรียม ขั้นอธิบายสาธิต ขั้นฝึกหัด ขั้นนำไปใช้ และขั้นสรุป/สรุปปฏิบัติ สุดท้ายคือการวัดและการประเมินผลแบ่งออกเป็น การประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผล ได้แก่ แบบสังเกตพฤติกรรมด้านรักความเป็นไทย แบบประเมินชิ้นงาน และแบบสอบถามนักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ และการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย ก่อนและหลังเรียน โดยใช้แบบวัดคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย

2. ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย

การประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่มีความเหมาะสม สรุปได้ว่าแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดีและจากการนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นจำนวน 8 แผน ไปทำการทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นกับโรงเรียนขยายโอกาสที่มีบริบทคล้ายคลึงกันและไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยใช้ระยะเวลา 1 สัปดาห์ ซึ่งผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ สรุปผลได้ว่า สภาพจัดการเรียนรู้ นักเรียนส่วนใหญ่เข้าใจกระบวนการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย รวมถึงการทำกิจกรรมร่วมกันกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน บทบาทของครูผู้สอน สามารถจัดการเรียนรู้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของรายวิชาที่เรียน นอกจากนี้ นักเรียนยังให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างดีทำให้สามารถจัดการเรียนรู้ตามแผนที่พัฒนาขึ้นได้อย่างต่อเนื่อง

3. ผลการหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) ของแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีค่าเท่ากับ 85.26 และ 89.20 ตามลำดับ เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80 ซึ่งแสดงได้ว่าแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้จัดการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยต่อไป

4. ผลการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย จากการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในการทดลองกับผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สามารถสรุปผลการวิจัย ดังนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยก่อนการจัดการเรียนรู้ พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.10$, S.D. = 0.45) ค่าเฉลี่ยของคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยหลังการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยอยู่ใน

ระดับ ดี ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.19) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นหลังการทดลองอยู่ในระดับ ดี ทุกรายการ

4.2 ผลจากการสังเกตพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย พบว่า พฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่ได้รับการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย นักเรียนมีพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยในภาพรวมอยู่ในระดับดี 10 รายการ ได้แก่ นักเรียนแต่งกายและมีการยาทางงดงามแบบไทย มีสัมมาคารวะ กตัญญูต่อผู้มีพระคุณ นักเรียนร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรม นักเรียนชักชวนแนะนำให้ผู้อื่นปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรม นักเรียนใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง นักเรียนชักชวนแนะนำให้ผู้อื่นเห็นคุณค่าของการใช้ภาษาที่ถูกต้อง นักเรียนนำภูมิปัญญาไทยมาใช้ให้เหมาะสมในวิถีชีวิต นักเรียนร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาไทย นักเรียนแนะนำมีส่วนร่วมในการสืบทอดภูมิปัญญาไทย นักเรียนแสดงออกถึงความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และนักเรียนร่วมกิจกรรมที่สำคัญเกี่ยวกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

4.3 ผลการประเมินระดับคุณภาพผลการเรียนรู้ (ชิ้นงาน) ของนักเรียน ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า ระดับคุณภาพผลการเรียนรู้ (ชิ้นงาน) อยู่ในระดับ ดีมาก 3 รายการ ได้แก่ การอธิบายรายละเอียดขั้นตอนได้ครบถ้วนสมบูรณ์ การปฏิบัติได้ถูกต้องตามขั้นตอน และมีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ และระดับคุณภาพผลการเรียนรู้ (ชิ้นงาน) อยู่ในระดับดี 3 รายการ ได้แก่ การปฏิบัติได้อย่างต่อเนื่อง มีความสวยงาม/อ่อนช้อย และการนำเสนอชิ้นงาน

4.4 ผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย จากแบบสอบถามผู้เรียนหลังการจัดการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง พบว่านักเรียนให้ความสนใจ มีความกระตือรือร้นในการเรียนหลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยแตกต่างจากการเรียนในครั้งแรก ๆ ที่นักเรียนยังไม่ให้ความสนใจและขาดความกระตือรือร้น ชักชวนเพื่อนคุย ไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ และไม่มีสมาธิ ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งใหม่ในการเรียนรู้สำหรับนักเรียน แต่หลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้ไปแล้วนักเรียนเริ่มให้ความสนใจในกิจกรรม มีความตั้งใจและซักถามในข้อสงสัยระหว่างการจัดการเรียนรู้ ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกวิธีการจัดการเรียนการสอนในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีความน่าสนใจ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจในเนื้อหาและกิจกรรมที่ผู้วิจัยกำหนดให้ และทำให้นักเรียนมีความสุขและมีความเชื่อมั่นในตัวเอง เพราะไม่ต้องกังวลถึงผลการเรียน และมีความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยจะช่วยส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นไทยในตัวของตัวนักเรียนเองได้

5. ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย พบว่า ด้านความภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทยและความกตัญญูต่อชาติ ผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการเห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการ

จัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย ผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านการรักในสถาบันหลักของชาติไทย ผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัย เรื่องการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีประเด็นนำมาอภิปรายผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ผลการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านความภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปะวัฒนธรรมไทยและความกตัญญูต่อบุคคล ด้านการเห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ด้านการอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย และด้านการรักในสถาบันหลักของชาติไทย ก่อนการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับปานกลาง และหลังการจัดการเรียนรู้ในระดับดี ทั้งนี้เนื่องจากแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สามารถช่วยพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย เป็นแผนที่ช่วยทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาตามทักษะและกระบวนการที่ตรงตามวัตถุประสงค์ของแผนการจัดการเรียนรู้ตามลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีโดยเป็นแผนที่ครูผู้สอนได้จัดทำขึ้นเอง ซึ่งจะคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ จะต้องมียุทธศาสตร์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวชี้วัด รวมถึงสาระการเรียนรู้ มีเนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ วิธีการจัดกิจกรรม รวมถึงวิธีวัดประเมินผล มีความสอดคล้อง ครอบคลุมในความรู้ ทักษะกระบวนการ รวมถึงคุณลักษณะที่ต้องการ (พิมพ์พรรณ ทองกิ่ง, 2560, น. 19) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กนกวรรณ ปัญญาหลวง (2558, น.61) ได้กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีนั้นจะต้องพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะและความสามารถที่ตรงตามหลักสูตรกำหนด มีองค์ประกอบที่ครบถ้วนและเน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเองซึ่งเป็นกระบวนการที่จะทำให้เกิดค้นพบคำตอบ ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง ส่วนครูผู้สอนจะทำหน้าที่เป็นผู้แนะนำเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนหาแนวทางที่จะประสบความสำเร็จของการทำกิจกรรมด้วยตนเอง ซึ่งตรงตามแนวคิดของสุคนธ์ เกษมกุลทรัพย์ (2554, น. 17) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีจะต้องมีความชัดเจนและครอบคลุมด้านมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ ทักษะและกระบวนการ คุณลักษณะ สาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผล แนวทางการจัดกิจกรรมควรเน้นการเรียนรู้แบบร่วมมือ ซึ่งผู้เรียนได้ปฏิบัติ ได้คิด ได้ทำ ได้แก้ปัญหา และยังเป็นการส่งเสริมทักษะการทำงานกลุ่ม ทักษะการสื่อสาร การตัดสินใจ ตามวิถีประชาธิปไตยให้กับนักเรียน จะทำให้นักเรียนเกิดกระบวนการสามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน และवासนา ศรีธธา (2552, น. 15) ได้อธิบายลักษณะแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีไว้ว่า ควรเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่ครูจัดทำขึ้นเอง มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ วิธีการวัดและ

ประเมินผล โดยแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีต้องมีประโยชน์สูงสุดกับตัวนักเรียนและครูผู้สอน นอกจากลักษณะของแผนที่จะสามารถช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้จะต้องมีองค์ประกอบของแผนซึ่งจะช่วยให้แผนการจัดการเรียนรู้นั้นมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้จะมีความคล้ายกันในหัวข้อขององค์ประกอบหลัก แต่ที่แตกต่างกันออกไป ในบางประเด็นก็ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการนำไปใช้ แต่เมื่อนำมาวิเคราะห์แล้วจะพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบ ดังนี้ หัวเรื่อง สารสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการวัด/การประเมินผล (ณัฐวุฒิ กิจรุ่งเรือง, 2545, น. 54) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำลี รักสุทธี (2553, น. 136) ที่กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย สารสำคัญ คือความคิดรวบยอดของเรื่องที่ต้องการให้เกิดกับนักเรียน จุดประสงค์การเรียนรู้ เป็นการกำหนดสิ่งที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อเรียนจบตามแผนการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้เป็นขั้นตอนการสอนที่นำไปสู่กระบวนการพัฒนาความรู้ความเข้าใจของนักเรียน สื่อการเรียนการสอนจะเป็นอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการสอนที่กำหนดไว้ในแผน และการวัดผลและการประเมินผล เป็นการประเมินนักเรียนว่าบรรลุจุดประสงค์ที่ระบุไว้หรือไม่ และสอดคล้องกับแนวคิดของ กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น. 6-29) ที่ได้กำหนดองค์ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง คือ สารสำคัญ คือความคิดรวบยอดของเนื้อหา หลักการและวิธีการที่ต้องการให้เกิดกับนักเรียนเมื่อได้เรียนรู้เรื่องนั้น ๆ แล้ว ซึ่งจะเป็นข้อความที่เขียนเป็นเป้าหมายสั้น ๆ จะเขียนเป็นความเรียงหรือเป็นข้อ ๆ ก็ได้ ตัวชี้วัดหรือจุดประสงค์การเรียนรู้ เป็นการกำหนดความต้องการให้ผู้เรียนต้องมีประกอบด้วย จุดประสงค์การเรียนรู้ทางความรู้ของเนื้อหาวิชา เรียกว่า พุทธิพิสัย จุดประสงค์การเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติ เรียกว่า ทักษะพิสัย จุดประสงค์การเรียนรู้ที่เน้นคุณธรรมหรือเจตคติ เรียกว่า จิตพิสัย ซึ่งครูจะต้องเขียนให้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน สารการเรียนรู้ คือ องค์ความรู้ ทักษะ เจตคติและค่านิยมที่จำเป็น ของผู้เรียนทุกคนเพื่อพัฒนาให้มีคุณภาพตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้หรือตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน เป็นสิ่งที่เน้นเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ ครูผู้สอนจะต้องคำนึงถึงสมรรถนะสำคัญที่จะเกิดขึ้น มี 5 ประการ คือ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นต้น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นสิ่งที่เน้นให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทำให้นักเรียนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสมบูรณ์ ซึ่งได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ ครูสามารถสอดแทรกคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในจุดประสงค์การเรียนรู้ที่เน้นคุณธรรมและเจตคติ สามารถวัดและประเมินผลที่เกิดขึ้นของนักเรียนได้จริง กิจกรรมการเรียนรู้ เป็นสภาพการเรียนรู้ที่กำหนดเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย จะต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหา โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง จัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับธรรมชาติ วัย สภาพแวดล้อม โรงเรียนและชีวิตจริง และการวัด/ประเมินผล เป็นการตรวจสอบผู้เรียนว่าเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์หรือไม่ เช่น จากการสังเกต การสัมภาษณ์ การสอบถาม ตรวจผลงาน การทดสอบ เป็นต้น สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการความรู้ ทักษะ เจตคติ เพื่อให้บรรลุตามจุดประสงค์การเรียนการสอน ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

จากแนวคิดขององค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญจึงนำไปสู่การออกแบบและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาให้สอดคล้องกับวิธีการสอนและบริบทของโรงเรียน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ส่วนหัวแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นส่วนประกอบที่จะแสดงให้เห็นถึงภาพรวมของแผนการจัดการเรียนรู้ว่าเป็นแผนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ใดและใช้กับผู้เรียนในระดับใด เรื่องอะไร ใช้เวลาในการจัดการสอนนานเท่าไร

ส่วนที่ 2 ตัวของแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ กิจกรรมการเรียนรู้ และการวัด/ประเมินผล

ส่วนที่ 3 ส่วนท้ายของแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย ผลการบันทึกในการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ และเอกสารที่ใช้ประกอบการสอน เช่น ใบงาน แบบทดสอบที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนนั้น ๆ

จากลักษณะที่ดีและองค์ประกอบที่สำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว การจัดการเรียนรู้จะต้องกำหนดขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียน โดยในกระบวนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาผู้สอนจะเลือกวิธีการสอนที่เหมาะสมซึ่งจะทำให้เด็กได้เกิดพัฒนาการทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสติปัญญา การมีน้ำใจนักกีฬา รวมถึงคุณธรรม จริยธรรมและเจตคติ ซึ่งเกิดจากการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในทุกด้านอย่างสมดุลกันและนำไปสู่การเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์จากการลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง สอดคล้องกับผลการวิจัยของวรรณนิศา พงษ์จรัสกาล (2565, น. 376) ที่พบว่า การจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้การเล่นพื้นบ้านไทยเพื่อส่งเสริมสรรพภาพทางกาย ความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัยหลังการทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้พลศึกษาปกติสูงกว่าก่อนการทดลอง เนื่องจากการจัดการเรียนรู้พลศึกษาและได้รับการพัฒนาตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 ที่มุ่งพัฒนาเด็กทุกคนให้ได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญาอย่างมีคุณภาพและได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีความสุข เหมาะสมกับวัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สายรุ่ง เหมือดชัยภูมิ (2563, น. 136) พบว่า ผลการจัดการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในรายวิชาการกระบี่กระบองที่มีต่อความสนุกสนาน ของนักเรียนระดับประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองมีความแตกต่างกัน โดยกลุ่มทดลองที่เรียนรายวิชาการกระบี่กระบองจะมีความสนุกสนานในการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่เรียนแบบปกติ เนื่องจากการออกแบบกิจกรรมที่เน้นการเรียนรู้ที่เกิดจากภายในตนเอง ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้ที่ได้จากการเรียนกับความจริงในโลกปัจจุบัน การจัดการเรียนรู้ก็มุ่งเน้นให้ผู้เรียนวิเคราะห์สิ่งต่าง ๆ เพื่อช่วยพัฒนาผู้เรียนไปสู่จุดมุ่งหมาย สอดคล้องงานวิจัยของ จิรภัทร อภิชาติตระกูล (2563, น. 67) กล่าวว่าผลการจัดการเรียนรู้พลศึกษาแบบร่วมมือที่มีต่อความสามัคคี และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนพฤติกรรมความสามัคคีหลังการทดลองสูงกว่าการทดลอง และมีคะแนนพฤติกรรมความสามัคคีสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้พลศึกษาแบบปกติ ซึ่งพฤติกรรมความสามัคคีแบ่งเป็น 3 ประเด็น ดังนี้ ประเด็นที่ 1 ส่งเสริมให้ผู้เรียนร่วมมือกันทำกิจกรรมใด ๆ ให้บรรลุเป้าหมาย ในขณะที่ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมพลศึกษาแบบร่วมมือ พบว่าผู้เรียนมีความตั้งใจฝึกซ้อมเพื่อต้องการเพิ่มความสามารถของทีม ทุกคนร่วมมือร่วมใจในการแข่งขันอย่างเต็มที่ สมาชิกในทีมปฏิบัติกิจกรรมได้สัมพันธ์กันเป็นอย่างดี มีการวางแผน การแบ่งหน้าที่ เพื่อให้ผลงานออกมาดีที่สุด ประเด็นที่ 2 ส่งเสริม

ให้ผู้เรียนเห็นแก่ประโยชน์ส่วนร่วม ในขณะที่ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมพลศึกษาแบบร่วมมือ พบว่าผู้เรียนที่มีทักษะดีจะช่วยสมาชิกในกลุ่มที่มีทักษะต่ำกว่าสมาชิกคนอื่น ขณะเดียวกันผู้เรียนที่มีทักษะต่ำกว่าสมาชิกคนอื่นก็มีความมุ่งมั่นตั้งใจฝึกฝนเพื่อพัฒนาทักษะตนเองให้ได้ใกล้เคียงกับสมาชิกภายในกลุ่ม ประเด็นที่ 3 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมพลศึกษาแบบร่วมมือ พบว่า ผู้เรียนมีความสุขสนุกสนาน มีความผ่อนคลายที่ได้ทำกิจกรรมพลศึกษาร่วมกับเพื่อน ผู้เรียนได้มีการวางแผนและปรึกษาหารือกันตลอดเวลาและผู้เรียนยังแสดงให้เห็นถึงความรักใคร่กลมเกลียว ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีภายในทีม และสอดคล้องกับบทนิพนธ์ บ่วงเพชร (2563, น. 197) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้เทคนิคแบบเน้นการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกมและเน้นผลสัมฤทธิ์กลุ่มมาศึกษาทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า นักเรียนมีคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์พัฒนาขึ้นมาก กล่าวคือ ในแต่ละด้านนักเรียนมีคุณลักษณะที่แสดงออกถึงการเป็นพลเมืองดีของชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเคารพเทิดทูลสถาบันพระมหากษัตริย์ มีคุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในความถูกต้องประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองและผู้อื่นรวมทั้งมีความละเอียดรอบคอบต่อการกระทำผิด มีคุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในข้อตกลง กฎเกณฑ์ และระเบียบข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคมที่ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน แสวงหาความรู้ มีคุณลักษณะที่แสดงออกถึงการดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีและปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจและความรับผิดชอบในหน้าที่ การงาน มีคุณลักษณะที่แสดงออกถึงความภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะวัฒนธรรมไทย และมีคุณลักษณะที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้อื่น ชุมชนและสังคมด้วยความเต็มใจ กระตือรือร้นโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน ซึ่งจากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยมีส่วนสำคัญที่จะมีส่วนช่วยในการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สติปัญญา รวมถึงคุณธรรม จริยธรรมและเจตคติ สามารถพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของผู้เรียนให้เพิ่มขึ้น สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 6 ที่กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และมาตรา 7 กล่าวว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้มุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาคและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม และของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น และภูมิปัญญาไทย

2. ผลการศึกษาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเท่ากับ 85.26/89.20 หมายความว่า นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยจากการประเมินผลการเรียนรู้(ชิ้นงาน) คิดเป็นร้อยละ 85.26

และได้คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนจากการทำแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยคิดเป็นร้อยละ 89.20 ซึ่งแสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 เนื่องจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นผ่านกระบวนการสร้างตามขั้นตอน โดยศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาเพื่อให้ทราบสาระการเรียนรู้ มาตรฐาน การเรียนรู้และตัวชี้วัด การวัดและการประเมินผลรวมทั้งศึกษาวิธีการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้จากเอกสารแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยได้ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญก่อนที่จะนำมาจัดการเรียนรู้ จึงเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ วีระศักดิ์ ศรีสมุทร (2557, น. 119) ได้ศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิคจิกซอ (jigsaw) เรื่อง ทักษะพื้นฐานกีฬาฟุตบอล ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 88.07/87.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ปกติ 80/80 ที่ตั้งไว้เป็นเพราะว่าผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค jigsaw ตามหลักการของการเรียนแบบร่วมมือที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ที่ส่งเสริมซึ่งกันและกัน การฝึกเป็นรายบุคคล การร่วมกิจกรรมสัมพันธ์ภายในกลุ่มเล็กๆ การสร้างแรงจูงใจที่ดีขึ้นให้ปฏิบัติการแสดงออก การให้ดูต้นแบบ การให้นักเรียนฝึกในสถานการณ์ต่างๆ มีการรายงานผลและการเปิดโอกาสให้สมาชิกเสนอความคิดเห็นใหม่ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนในสิ่งที่เหมาะสมที่สุด นักเรียนได้รับการฝึกเป็นผู้นำ การไว้วางใจผู้อื่น การตัดสินใจแก้ปัญหา การสร้างสัมพันธ์ภาพ การเห็นใจและรับผิดชอบ จึงส่งผลให้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิคจิกซอ (jigsaw) มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ และสอดคล้องกับราชิต ศักดิ์วิเศษ (2556, น. 30) ได้หาประสิทธิภาพโดยรวมของชุดฝึกทักษะกีฬารวมทั้งหมด 8 ชุดย่อย มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.80/85.33 หมายความว่า นักเรียนทำคะแนนจากการทดสอบวัดทักษะกีฬาระหว่างเรียนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 86.80 และนักเรียนทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 85.33 มีค่าประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 แสดงว่าการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดฝึกทักษะกีฬาที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

3. ผลการเปรียบเทียบคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

จากการวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นหลังได้รับการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย สามารถอภิปรายได้ดังนี้

การจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งผู้วิจัยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย มีความภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทยและความกตัญญูต่อเวที มองเห็นคุณค่าของภาษาไทย สามารถใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง รู้จักอนุรักษ์และช่วยสืบทอดภูมิปัญญาไทย และมีความรักความเคารพในสถาบันหลักของชาติไทย

จากหลักฐานการวิจัยของเฉลิมศรี ไชยบุตติ (2554, น. 134) ซึ่งพบว่า ผลการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ด้านภูมิใจในความเป็นไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โดยใช้กลยุทธ์ 4 กลยุทธ์ คือ กลยุทธ์การเข้าค่าย ปฏิบัติธรรม กลยุทธ์การสอนสอดแทรกในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ กลยุทธ์ส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน และกลยุทธ์การเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา พบว่า นักเรียนปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีไทย แสดงความเคารพแบบไทย พุดจาไพเราะ อ่อนหวาน น้ำเสียงนุ่มนวลไม่กระด้าง พุดภาษาไทยได้ชัดเจน และมีกิริยามารยาทงามอย่างไทย สอดคล้องกับทศพร ศรีแสง (2560, น. 113-114) ที่กล่าวว่าผลของการใช้คำถามระดับสูงในการสอน อ่านจับใจความที่มีผลต่อความตระหนักในความเป็นไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการสอนอ่านจับใจความโดยใช้คำถามระดับสูง มีความตระหนักในความเป็นไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการสอนอ่านจับใจความโดยใช้วิธีสอนแบบปกติ เนื่องจากการจัดกิจกรรมการสอนอ่านจับใจความโดยใช้คำถามระดับสูง เป็นคำถามที่ให้นักเรียนได้ใช้ความคิดในระดับที่ซับซ้อนขึ้นจะทำให้นักเรียนสามารถที่จะตัดสินใจในการเลือกทำ เลือกเชื่ออย่างใดอย่างหนึ่งได้ โดยงานวิจัยเรื่องผลของการจัดกิจกรรมการสอนอ่านจับใจความโดยใช้คำถามระดับสูงที่มีต่อความตระหนักในความเป็นไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้จัดกิจกรรมการสอนโดยการใช้คำถามระดับสูงเพื่อสร้างความตระหนักในความเป็นไทย โดยใช้คำถามกระตุ้นผู้เรียนให้เห็นคุณค่าของความเป็นไทยในด้านต่าง ๆ ได้แก่ รักในสถาบันหลักของไทย รักในภาษาไทย รักในกิริยามารยาทไทย รักในประเพณีและศิลปวัฒนธรรมไทย รักในสินค้าไทยและภูมิปัญญาไทย ทำให้นักเรียนให้ความสนใจและให้ความสำคัญในเรื่องของความเป็นไทย และสอดคล้องกับงานวิจัยของขวัญจิรา อินทร์เอี่ยม (2553, น. 116) ที่พบว่าการพัฒนาการรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมแบบวิเคราะห์วีดีโอคลิปของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง พบว่า คะแนนรักความเป็นไทยของทั้งสองกลุ่มไม่มีความแตกต่างกัน สำหรับหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองได้รับการจัดกิจกรรมแบบวิเคราะห์วีดีโอคลิปมีคะแนนรักความเป็นไทยสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมได้รับการจัดกิจกรรมแบบปกติ แสดงให้เห็นว่าเทคนิคการจัดกิจกรรมแบบวิเคราะห์วีดีโอคลิปเป็นเทคนิคที่สามารถพัฒนาการรักความเป็นไทยของนักเรียนได้ เพราะการจัดกิจกรรมแบบวิเคราะห์วีดีโอคลิปเป็นการนำเสนอเนื้อหาด้วยสื่อภาพและเสียง ซึ่งช่วยกระตุ้นทำให้ผู้เรียนเกิดการใส่ใจ การสังเกต และการจดจำเนื้อหาสาระและในขั้นวิเคราะห์วีดีโอคลิปนักเรียนได้เปลี่ยนจากกระบวนการจดจำเป็นกระบวนการคิด ซึ่งทุกคนได้ร่วมกันวิเคราะห์แสดงความคิดเห็นมีการเชื่อมโยงสิ่งที่ได้ชมจากวีดีโอคลิปกับประสบการณ์เดิมแล้วแสดงความคิดเห็นออกมา ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจมากขึ้น นักเรียนเมื่อได้ฝึกวิเคราะห์วีดีโอคลิปอย่างสม่ำเสมอจะทำให้เกิดการสะสมความรู้ ความคิด ค่านิยมของการรักความเป็นไทย จึงส่งผลให้นักเรียนกลุ่มทดลองมีการรักความเป็นไทยสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดกิจกรรมแบบปกติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1.1 สามารถนำเอาแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยไปใช้ในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านอื่น ๆ ได้

1.2 ใช้เป็นแนวทางในการฝึกอบรมหรือการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน
พลศึกษาสำหรับโรงเรียนหน่วยงานที่สนใจ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ควรคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ เช่น เนื้อหารายวิชาให้มี
ความสัมพันธ์กับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ และพัฒนารูปแบบของการจัดการเรียนรู้ให้น่าสนใจมาก
ยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมวัฒนธรรม. (2559). พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม พ.ศ. 2559. กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการโรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2560). กระบี่กระบองมรดกที่ลูกหลานไทยต้องสืบทอด. วารสารกรมพลศึกษา. 12(5): 4-7
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551: กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา. หน้า 164. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2553). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กรมพล ท่องธรรมชาติ. (2543). หนังสือเรียนสังคมศึกษาประเทศของเรา 1-2 รายวิชา ส 101-102. หน้า 10-11. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- กนกวรรณ ปัญญาหลวง. (2558). การวิเคราะห์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในวรรณกรรม เรื่อง ความสุขของกะทิ. (วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กัลยา คำมณี. (2553). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ยุทธศาสตร์โครงงานสำหรับพัฒนา ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 1. (ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- กิตติพงษ์ ตรูวรรณ. (2554). ผลของการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้การเล่นพื้นบ้านไทยเพื่อ ส่งเสริมสมรรถภาพทางกายที่จำเป็นต่อการป้องกันอุบัติเหตุจากการหกล้มของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาตอนต้น. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ขวัญจิรา อินทร์เอี่ยม. (2553). การพัฒนาความเป็นไทยของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6: การทดลองแบบสีกุ่มของโซโลมอน. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฉโนทัย บ่วงเพชร, พิมพ์ ม่วงศิริธรรม และ สุนันทา ศรีศิริ. (2563). ผลของการจัดการเรียนรู้ พลศึกษาโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. วารสารการวัดผลทางการศึกษา, 37(101), 197-199
- จักรพันธ์ ศรีมกุฏ. (2552). ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้สาระพลศึกษา ของนักเรียนช่วง ชั้นที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2551. (ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- จุฑามาศ บัตรเจริญ. (2559). เอกสารประกอบการสอนวิชาหลักและวิธีการสอนพลศึกษา. ภาควิชา พลศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- เฉลิมศรี ไชยบุตติ. (2554). การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ด้านความภูมิใจในความเป็นไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านอีด้อดอนหวายขมิ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ซัชชัย โกมารทัต. (2554). กีฬาพื้นเมืองไทย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สถาพรบุ๊คส์.
- ชนะ ฤทธิธรรม. (2564). โครงการบูรณาการการเรียนการสอนกับศิลปวัฒนธรรมการเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทย : มวยไทย กระบี่กระบอง. คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอุดรธานี.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน. วารสารศิลปการศึกษาวิจัย, 5(1), 7-20
- จิรภัทร อภิชาติตระกูล, กมลมาลย์ วิรัตน์เศรษฐสิน และ พิมพ์ ม่วงศิริธรรม. (2563). ผลของการจัดการเรียนรู้พลศึกษาแบบร่วมมือที่มีต่อความสามัคคี และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. วารสารวัดผลทางการศึกษา, 37(101), 67-70
- ณัฐภูมิ กิจรุ่งเรือง. (2545). ผู้เรียนเป็นสำคัญและการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของครูมืออาชีพตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: เอลโล่การพิมพ์.
- ดาวใจ ประกอบทรัพย์. (2553). การวิจัยแบบผสมเพื่อศึกษาระดับสำนึกความเป็นไทยของนักเรียนและรูปแบบกิจกรรมปลูกฝังสำนึกความเป็นไทยของโรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทศพร ศรีแสง. (2560). ผลของการใช้คำถามระดับสูงในการอ่านจับใจความที่มีผลต่อความตระหนักในความเป็นไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตินา แคมมณี. (2553). ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธวัชชัย รักขติวงศ์. (2560). ผลการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในกรีฑาประเภทลูโดยประยุกต์หลักการของรูปแบบชิปาร่วมกับทฤษฎีแรงจูงใจที่มีต่อสมรรถภาพทางกาย ทักษะและเจตคติต่อการวิ่งเพื่อสุขภาพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นุชจรี คงโพธิ์น้อย. (2555). การพัฒนาแบบวัดความภาคภูมิใจในความเป็นไทย สำหรับนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 จังหวัดนนทบุรี. (ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น
- ปนิษฐา เรื่องปัญญาวุฒิ. (2556). ผลการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้เกมการเล่นพื้นบ้านไทยที่มีต่อสุขสมรรถนะของนักเรียนประถมศึกษา. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ปรัชวี สวามิวัศดุ. (2553). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องสมการและการแก้สมการโดยใช้ชุดฝึกเสริมทักษะคณิตศาสตร์กับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ปิยมาส เตังชู. (2552). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดหมวกคิดหกใบเพื่อพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- พรฤดี ฮวดเฮง. (2552). ความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนวิชากระบี่กระบองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี ปีการศึกษา 2552. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พิจิตตรา สนั่นไพบูลย์. (2558). การศึกษาคูณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- พิมพาพรรณ ทองกิ่ง. (2560). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ชาดกโดยใช้สื่อประสม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. (ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ไพบูลย์ ศรีชัยสวัสดิ์. (2553). การออกกำลังกายด้วยศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัว โดยใช้อาวุธไทยโบราณ: กระบี่กระบองที่มีผลต่อสมรรถภาพทางกาย. ภาควิชาพลศึกษา. คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ภัญญามล กระต่ายแก้ว. (2550). ปัจจัยที่ส่งผลต่อค่านิยมความเป็นไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร เขต 1. (ปริญญาโทการศึกษามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ภัทรพร มูลศาสตร์. (2546). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนและการศึกษาคูณลักษณะของผู้เรียน ที่ส่งผลต่อการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสำหรับบัณฑิตระดับปริญญาตรี. สำนักวิทยบริการ. คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ภาณุภัทร ลิ้มจำรูญ. (2551). การพัฒนาเครื่องมือวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภิรมย์ ศรีเพชร. (2540). “ความเป็นไทย” ในเอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการ โครงการพัฒนาจิตพิสัยในระบบการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร. สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.
- เยาวภา มุสิก. (2556). การศึกษาสภาพปัจจุบันกับสภาพที่คาดหวังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย ของโรงเรียนประถมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

- รังสฤษฎ์ บุญชล. (2550). *กระบี่กระบอง*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). ปทุมธานี: สำนักพิมพ์สกายบุ๊กส์.
- ราชิต ศักดิ์วิเศษ. (2556). การพัฒนาชุดฝึกทักษะกีฬาฟุตบอล กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. *วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม*, 3(2), 30-31
- เรวณิ ชัยเชาวรัตน์. (2559). *การออกแบบและการจัดการเรียนรู้: Learning Design and Management*. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- วรรณนิสา พงษ์จรัสกาล. (2561). *ผลการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้การละเล่นพื้นบ้านไทย เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพทางกาย ความซื่อสัตย์ และความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัย*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2565). *การจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้การละเล่นพื้นบ้านไทย เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพทางกาย ความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัย*. *วารสารสุขศึกษา พลศึกษา และสันตินาการ*, 48(2), 376-377
- วลัยกร หงส์ทอง. (2559). *ผลของการศึกษานอกสถานที่เสมือนแบบเรียลไทม์ที่มีต่อการรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรศักดิ์ เพียรชอบ. (2548). *ปรัชญา หลักการ วิธีสอนและการวัดเพื่อประเมินผลทางพลศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วาสนา คุณาอภิสิทธิ์. (2539). *การสอนพลศึกษา*. กรุงเทพฯ: บริษัทพิมพ์ดี.
- วาสนา ศรีธธา. (2552). *การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการเทคนิคการใช้คำถามสาระการเรียนรู้การจัดการสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น โรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัย จังหวัดลำปาง*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วีรวิชัย บุญส่ง. (2552). *ผลการปลูกฝังความสำนึกในความเป็นไทยโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองแก่เด็กนักเรียนชนกลุ่มน้อยในโรงเรียนแม่ระมาดวิทยาคม จังหวัดตาก*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วีระศักดิ์ ศรีสมุทร. (2556). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพลศึกษา เรื่อง ทักษะพื้นฐานกีฬาฟุตบอลและการควบคุมอารมณ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค JIGSAW กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ*. *วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม*, 4(3), 119-121
- วุฒินันท์ ศรีแสง. (2557). *ผลการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กิจกรรมกีฬารักบี้ฟุตบอล เพื่อพัฒนาความมีน้ำใจเป็นนักกีฬาของนักเรียนมัธยมศึกษา*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิวณัฐ เลื่อยิ้ม. (2560). *ผลการจัดการเรียนรู้พลศึกษาตามแนวคิดของธอร์นไคด์ที่มีต่อความมีระเบียบวินัย ของนักเรียนประถมศึกษา*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศุภชาติ พงษ์ขาว. (2552). *ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้สาระพลศึกษาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2551*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

- ศุกลลักษณ์ ทองจีน. (2560). เอกสารประกอบการสอน:การออกแบบและการจัดการเรียนรู้
ศูนย์การศึกษาบึงกาฬ. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ศุภวรัญ น้อยประดิษฐ์. (2553). การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รักความเป็นไทยโดยใช้
ศิลปะการแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้าน. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต).
- มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.
2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545: มาตรา 6. กรุงเทพฯ:
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- _____. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4)
พ.ศ. 2562. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ. (2535). วารสารวิชาการ. กรุงเทพฯ:
เจริญพานิชย์.
- สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.
2551: ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา.
กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2561). การสำรวจสถานะทางสังคม วัฒนธรรม และสุขภาพจิต ปี
2561. สืบค้นเมื่อ 14 กันยายน 2564, จาก <http://bit.ly/3HcUzZC>
- _____. (2563). สำรวจการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ. 2563.
สืบค้นเมื่อ 14 กันยายน 2564, จาก <http://bit.ly/3HcUzZC>
- สุนทร เกษมกุลทรัพย์. (2554). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ สาระเศรษฐศาสตร์
เรื่อง การคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคเพื่อส่งเสริมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2
โรงเรียนวัดโนนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต).
เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุนทร ดอนชัย. (2565). การสร้างและการหาประสิทธิภาพชุดการสอนวิชาการออกแบบระบบไฟฟ้า
รหัสวิชา 30104-2002 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2563 สาขางาน
ไฟฟ้ากำลัง วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี. สาขาวิชาไฟฟ้ากำลัง. วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี.
- สุรางค์ ไคว้ตระกูล. (2552). จิตวิทยาการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2549). การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความคิด. หน้า 63-64. กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สายรุ้ง เหมือนดุษฎี. (2563). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พลศึกษาในรายวิชาการกระบี่กระบองที่มีต่อ
ความสนุกสนาน ของนักเรียนระดับประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร. วารสารสุขศึกษา
พลศึกษา และสันทนาการ, 46(2), 136-138

- สำลี รักสุทธี. (2553). การเปรียบเทียบผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์และการเขียนสื่อความระหว่างการใช้ผังความคิดกับนวัตกรรมแบบเปิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (ปริญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมคิด อิศระวัฒน์. (2541). การเรียนรู้ด้วยตนเอง: กลวิธีสู่การศึกษาเพื่อความสมดุล. วารสารครุศาสตร์, 27(1), 35-40
- สมจิตร จันทรฉาย. (2557). การออกแบบและพัฒนาการเรียนการสอน. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- สมฤดี แจ่มขาว. (2561). ผลการใช้วิธีสอนแอสบาร์ตที่มีต่อมโนทัศน์และการประยุกต์ใช้ความรู้เศรษฐศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- หทัยรัตน์ ทับพร. (2553). โครงการ: การศึกษาวิเคราะห์การปลูกฝังจิตสำนึกความเป็นไทยที่พึงประสงค์แก่เยาวชนไทยในบริบทสังคมไทยปัจจุบัน. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัจฉรา เสาวเฉลิม, และจุฑามาศ บัตรเจริญ. (2559). หลักและวิธีการสอน กระบี่กระบอง: ภาควิชาพลศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อนุสรรา เณลิศรี. (2555). การพัฒนาชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม). โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- อภิชาติ ศรีสร้อย, และปรีชา ศิริรัตน์ไพบูลย์. (2557). กีฬาพื้นบ้านไทย. (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: เต็มรักการพิมพ์.
- เอก แซ่จิ่ง. (2560). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้การเสริมต่อศักยภาพการเรียนรู้ที่มีต่อความรับผิดชอบและทักษะการตีได้น้ำมือในกีฬาเทนนิส. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Bucher, C. A. (1975). *A. Administration of School Health and Physical Education*. St. Louis : The C.V. Mosby C.
- Camille, B. & C. Rosalind. (1963). *Theory in Physical Education : A Guide of Program Charge*. Philadelphia : Leaf liger.
- Good, C. V. (1956). *Dictionary of Education* New York : Mcgraw Hill Book.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้
 - แผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย
- เครื่องมือที่ใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย
 - แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย
 - แบบประเมินผลการเรียนรู้ (ชิ้นงาน)
 - แบบสอบถามผู้เรียนแบบมีโครงสร้าง
- เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
 - แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1(ครั้งที่ 1)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา

ชั้น ม. 2

เรื่อง ประวัติความเป็นมาของกระบี่กระบอง

เรื่องย่อย ประวัติความเป็นมาของกระบี่กระบอง

จำนวน 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

ความหมาย ประวัติ มารยาท และความปลอดภัยของกระบี่กระบอง เป็นความรู้พื้นฐานของการนำไปสู่การเล่นกระบี่กระบอง เพราะกระบี่กระบองนั้น เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ประจำชาติไทย ที่บรรพบุรุษได้ใช้ต่อสู้เพื่อปกป้องผืนแผ่นดินไว้ให้คงอยู่เป็นเอกราชมาจนถึงทุกวันนี้ เราจึงควรศึกษาถึงความหมายของกระบี่กระบอง ประวัติความเป็นมา ความปลอดภัย และมารยาทการเล่นกระบี่กระบองอย่างถ่องแท้ก่อนที่จะเข้าสู่ทักษะต่างๆ ของกระบี่กระบองเพื่อการสืบสาน และอนุรักษ์การเล่นกระบี่กระบองสืบต่อไป

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายความหมาย ประวัติ มารยาท และความปลอดภัยของกระบี่กระบองได้อย่างถูกต้อง (K)
2. นักเรียนสามารถตอบคำถามในใบงานได้อย่างถูกต้อง (P)
3. นักเรียนฟังครูบรรยายความหมาย ประวัติ มารยาท และความปลอดภัยของกระบี่กระบองอย่างตั้งใจ (A)

3. สาระการเรียนรู้

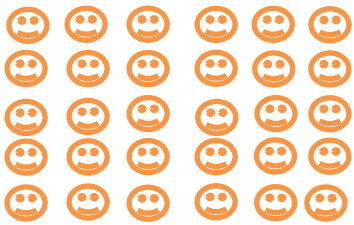
ความหมาย ประวัติ มารยาท และความปลอดภัยของกระบี่กระบอง

4. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

- 1.นักเรียนภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปะวัฒนธรรมไทยและมีความกตัญญูต่อบุคคล
- 2.นักเรียนเห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
- 3.นักเรียนสามารถอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาของไทย
- 4.นักเรียนรักในสถาบันหลักของชาติไทย

5. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นการเรียนรู้และการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย	เป้าหมายการเรียนรู้	
	ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้
5.1 ขั้นเตรียม (เวลา 5-10 นาที) 1. นักเรียนเข้าแถวตอน 6 แถว แถวละเท่าๆ กัน	-ความภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียมประเพณี	-นักเรียนแต่งกายถูกต้องตามข้อตกลง

-นักเรียนทำความเคารพครู -ครู เช็กชื่อ ตรวจสอบความเรียบร้อยของเครื่องแต่งกาย ถามเรื่องสุขภาพ 2. สร้างข้อตกลง และแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ 3. นักเรียนเตรียมจุดรูปไหว้ครูและเครื่องศาสตราวุธ และถวายความเคารพพระบรมฉายาลักษณ์ -ครูนำกล่าวบทบูชาครู 5.2 ชั้นอธิบายสาธิต (เวลา 10 นาที) 1. อธิบาย ความหมาย ประวัติ มารยาท และความปลอดภัยของกระบี่กระบอง 2. ยกตัวอย่างและสาธิตใบงานพร้อมตอบข้อสงสัยของนักเรียน 3. นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่ม กลุ่มละ 1 คน มารับใบงานที่ 1 2. อธิบาย ความหมาย ประวัติ มารยาท และความปลอดภัยของกระบี่กระบอง 5.3 ชั้นฝึกหัด (เวลา 20-25 นาที) 1. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงานที่ 1 2. ให้ทุกกลุ่มส่งท้ายคาบ 5.4 ชั้นนำไปใช้ (เวลา 10 – 15 นาที) ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอตามที่เขียนลงในใบงาน 5.5 ชั้นสรุปและสรุปปฏิบัติ (เวลา 3 – 10 นาที) 1. ร่วมกันอภิปรายความหมาย ประวัติ มารยาท และความปลอดภัยของกระบี่กระบอง 2. นักเรียนทำความสะอาดร่างกาย	ศิลปวัฒนธรรมไทยและมีความกตัญญูทวาที -เห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง -อนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย -รักในสถาบันหลักของชาติไทย	มีกิริยามารยาทเรียบร้อย และมีสัมมาคารวะ -นักเรียนเข้าร่วมพิธีการเกี่ยวกับ ศิลปะและวัฒนธรรมไทย -นักเรียนใช้ภาษาไทยในการอธิบายได้อย่างชัดเจน -นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภูมิปัญญาไทย -นักเรียนถวายความเคารพพระบรมฉายาลักษณ์
--	---	---

6. การวัดและประเมินผล

วัดผลด้าน	เครื่องมือที่ใช้
ความรู้	แบบประเมินผลการเรียนรู้
พฤติกรรม	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรัก ความเป็นไทย
เจตคติ	แบบสอบถามแบบมีโครงสร้าง

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ 1

เรื่อง ประวัติความเป็นมาของกระบี่กระบอง

รายวิชา พลศึกษา (กระบี่ 1) หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนทุกคนตอบคำถามดังต่อไปนี้ (10 คะแนน)

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม แล้วให้จับฉลากเพื่อตอบคำถามตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย

กลุ่มที่ 1 อธิบายประวัติความเป็นมาของกระบี่กระบอง

กลุ่มที่ 2 อธิบายมารยาทในการเล่นกระบี่กระบอง

กลุ่มที่ 3 อธิบายความปลอดภัยในการเล่นกระบี่กระบอง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1(ครั้งที่ 2)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา

ชั้น ม. 2

เรื่อง ประวัติความเป็นมาของกระบี่กระบอง

เรื่องย่อย อุปกรณ์และเครื่องกระบี่กระบอง

จำนวน 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

อุปกรณ์และเครื่องกระบี่กระบอง หมายถึงอาวุธต่างๆซึ่งจำลองมาจากอาวุธจริง เช่น กระบี่ ดาบ ง้าว พลอง แต่บางชนิดอาจจะนำเอาของจริงมาใช้ในการเล่น เช่น หอก ทวน หลาว มีดพก ขวาน และยังมีเครื่องป้องกันอาวุธ เช่น โลหะ เชน ดั้ง ไม้ศอก เป็นต้น

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถบอกชื่ออุปกรณ์และเครื่องกระบี่กระบองได้อย่างถูกต้อง (K)
2. นักเรียนสามารถตอบคำถามในใบงานได้อย่างถูกต้อง (P)
3. นักเรียนฟังครูบรรยายถึงอุปกรณ์และเครื่องกระบี่กระบองอย่างตั้งใจ (A)

3. สาระการเรียนรู้

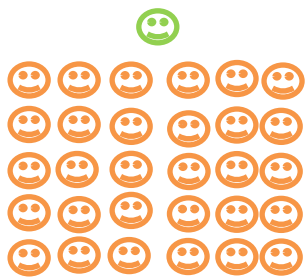
อุปกรณ์และเครื่องกระบี่กระบอง

4. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

- 1.นักเรียนภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปะวัฒนธรรมไทยและมีความกตัญญูต่อบุคคล
- 2.นักเรียนเห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
- 3.นักเรียนสามารถอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาของไทย
- 4.นักเรียนรักในสถาบันหลักของชาติไทย

5. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นการเรียนรู้และการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย	เป้าหมายการเรียนรู้	
	ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้
5.1 ขั้นเตรียม (เวลา 5-10 นาที) 1. นักเรียนเข้าแถวตอน 6 แถว แถวละเท่าๆ กัน - นักเรียนทำความเคารพครู - เช็กชื่อ ตรวจความเรียบร้อยของเครื่องแต่งกาย ถามเรื่องสุขภาพ	-ความภาคภูมิใจใน ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทย และมีความกตัญญู ต่อบุคคล	-นักเรียนแต่งกาย ถูกต้องตามข้อตกลง มีกิริยามารยาท เรียบร้อย และมีสัมมา คารวะ -นักเรียนเข้าร่วมพิธี การเกี่ยวกับ ศิลปะและ วัฒนธรรมไทย

 2. สร้างข้อตกลง และแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ 3. นักเรียนเตรียมจุดรูปหัวใจและเครื่องศาสตราวุธ และถวายความเคารพพระบรมฉายาลักษณ์ -ครูนำกล่าวบทบูชาครู 5.2 ขั้นอธิบายสาธิต (เวลา 10 นาที) 1. บอกชื่ออุปกรณ์และเครื่องกระป๋องประกอบพร้อม อธิบายลักษณะการใช้งานให้นักเรียนทราบ 2. สุ่มถามนักเรียนเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ 3. นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มๆละ 1 คนมารับใบงาน 5.3 ขั้นฝึกหัด (เวลา 20-25 นาที) 1. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงานที่ 2 2. ให้ทุกกลุ่มส่งท้ายคาบ 5.4 ขั้นนำใช้ (เวลา 10 – 15 นาที) ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอตามที่เขียน ลงในใบงาน 5.5 ขั้นสรุปและสรุปปฏิบัติ (เวลา 3 – 10 นาที) 1. ร่วมกันบอกชื่อของอุปกรณ์ เครื่องกระป๋อง และลักษณะการใช้งาน 2. นักเรียนทำความสะอาดร่างกาย	-เห็นคุณค่าและใช้ ภาษาไทยในการสื่อสาร ได้อย่างถูกต้อง -อนุรักษ์และสืบทอด ภูมิปัญญาไทย -รักในสถาบันหลักของชาติไทย	-นักเรียนใช้ภาษาไทย ในการอธิบายได้อย่าง ชัดเจน -นักเรียนมีความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับภูมิ ปัญญาไทย -นักเรียนถวายความ เคารพพระบรมฉายา ลักษณ์
--	---	--

6. การวัดและประเมินผล

วัดผลด้าน	เครื่องมือที่ใช้
ความรู้	แบบประเมินผลการเรียนรู้
พฤติกรรม	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย
เจตคติ	แบบสอบถามแบบมีโครงสร้าง

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

1. จงเขียนชื่ออุปกรณ์และเครื่องกระป๋องให้ถูกต้อง

This image shows a single page of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, leaving small margins at the top and bottom. There is no handwriting or other markings on the paper.

.....

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2(ครั้งที่1)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา

ชั้น ม. 2

เรื่อง ทักษะเบื้องต้นสำหรับการรำกระบี่กระบอง

เรื่องย่อย ทักษะการใช้มือสำหรับการรำกระบี่กระบอง

จำนวน 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การรำรำ ผู้เรียนจะต้องมีทักษะในการรำคือการจับมือก่อน แล้วนำมือที่จับเข้าแตะที่อก เรียกว่า การจับอก ในการรำรำนั้นนิยมใช้มือซ้ายจับและรำ เนื่องจากโดยธรรมชาติของคนเรา ส่วนใหญ่จะถนัดมือขวาในการจับหรือถืออาวุธกัน ดังนั้นในการเรียนกระบี่ ผู้เรียนจึงต้องฝึกการจับมือและรำด้วยมือข้างซ้าย ทักษะต่าง ๆ ที่ผู้เรียนจำเป็นจะต้องฝึกปฏิบัติสำหรับการรำกระบี่ มีทักษะต่าง ๆ ที่ผู้เรียนจะต้องฝึกในหน่วยการเรียนรู้

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายทักษะการใช้มือสำหรับการรำกระบี่กระบองได้อย่างถูกต้อง (K)
2. นักเรียนสามารถปฏิบัติทักษะการใช้มือสำหรับการรำกระบี่กระบองได้อย่างถูกต้อง (P)
3. นักเรียนฟังครูอธิบายและสาธิตขั้นตอนการปฏิบัติอย่างตั้งใจ (A)

3. สาระการเรียนรู้

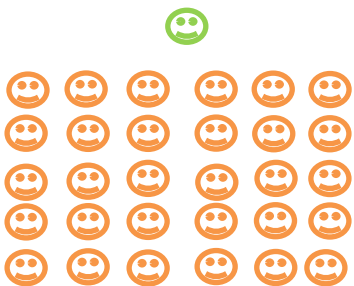
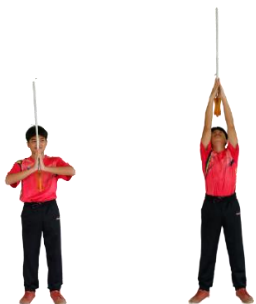
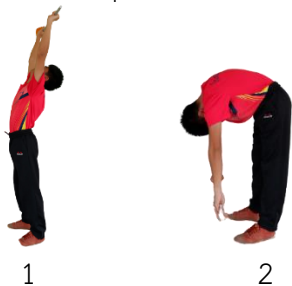
ทักษะการใช้มือสำหรับการรำกระบี่กระบอง

4. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

- 1.นักเรียนภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปะวัฒนธรรมไทยและมีความกตัญญู กตเวที
- 2.นักเรียนเห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
- 3.นักเรียนสามารถอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาของไทย
- 4.นักเรียนรักในสถาบันหลักของชาติไทย

5. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นการเรียนรู้และการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย	เป้าหมายการเรียนรู้	
	ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้
5.1 ขั้นเตรียม (เวลา 5-10 นาที) 1. นักเรียนเข้าแถวตอน 6 แถว แถวละเท่าๆ กัน -นักเรียนทำความเคารพครู	-ความภาคภูมิใจใน ขนบธรรมเนียม ประเพณี	-นักเรียนแต่งกาย ถูกต้องตามข้อตกลง มี กิริยามารยาทเรียบร้อย และมีสัมมาคารวะ

- เช็กชื่อ ตรวจสอบความเรียบร้อยของเครื่องแต่งกาย ถามเรื่องสุขภาพ 2. สร้างข้อตกลง และแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ 3. นักเรียนเตรียมจุดธูปไหว้ครูและเครื่องศาสตราวุธ และถวายความเคารพพระบรมฉายาลักษณ์ -ครูนำสวดบทบูชาครู 4. ยืดเหยียดร่างกายด้วยกีฬาภูมิปัญญาไทย(ไม้ กระบี่) ท่าที่1 ท่าพรหมสี่หน้า ท่าที่2 ท่าบริหารคอ ท่าที่3 ท่าเบิกฟ้ารับอรุณ 	ศิลปวัฒนธรรมไทยและ มีความกตัญญูทวเที่ -เห็นคุณค่าและใช้ ภาษาไทยในการสื่อสาร ได้อย่างถูกต้อง -อนุรักษ์และสืบทอด ภูมิปัญญาไทย -รักในสถาบันหลักของ ชาติไทย	-นักเรียนสามารถ แนะนำให้เพื่อนปฏิบัติ ตามขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปะและ วัฒนธรรมไทย -นักเรียนพูดภาษาไทย ได้ถูกต้องตามอักขระ วิธี -นักเรียนรู้จักวิธีการ ออกกําลังกายด้วยกีฬา ภูมิปัญญาไทย -นักเรียนแสดงออกถึง ความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ด้วยการแสดงความ เคารพ
---	---	---

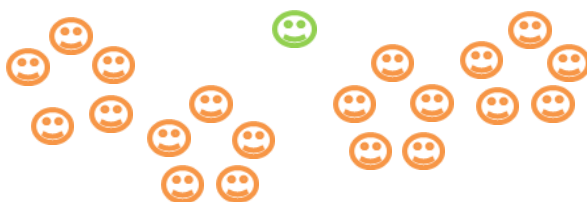
2 ชั้นอธิบายสาธิต (เวลา 10 นาที) วิธีสอนแบบอธิบายและสาธิต

1. นักเรียนเข้าแถวตอน 6 แถว แถวละเท่าๆ กัน
2. อธิบายและทำการสาธิตทักษะการใช้มือสำหรับการรำกระบี่กระบอง สอบถามความเข้าใจโดยใช้ Cues นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่ง ดังนี้ จีบมือและจีบอก การรำ การถือกระบี่ การวาดกระบี่ การยกกระบี่ที่ทัดหู การจ้วงกระบี่ การควงกระบี่ การปกกระบี่

3. ตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนด้วยการสุ่มถาม หากนักเรียนไม่เข้าใจให้อธิบายซ้ำ

5.3 ชั้นฝึกหัด (เวลา 20-25 นาที)

1. นักเรียนในแต่ละแถวให้ถือว่าเป็นกลุ่มเดียวกัน
2. แต่ละกลุ่มหาพื้นที่ว่าง

3. ให้แต่ละกลุ่มฝึกทักษะการใช้มือสำหรับการรำตามหมายเลขที่จับฉลากได้
4. จากนั้นให้แต่ละกลุ่มเวียนฝึกทักษะการใช้มือในทักษะอื่นๆจนครบทุกทักษะ

1. จีบมือและจีบอก

2. การรำ

รำหน้า

รำข้าง

3. การถือกระบี่

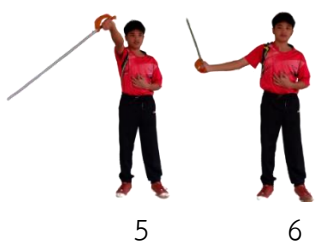
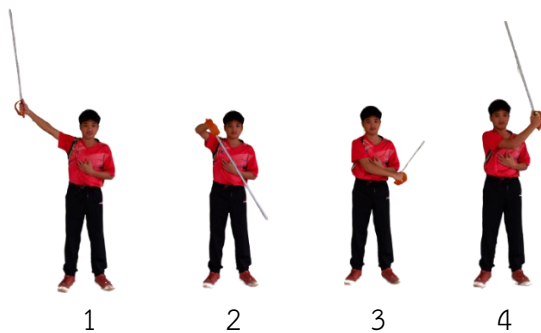
4. การวาดกระบี่

5. การยกกระบี่ทัดหู

6. การจ้วงกระบี่

7. การควงกระบี่

8. การปกกระบี่

5. ครูคอยให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด

5.4 ขั้นนำใช้ (เวลา 10 – 15 นาที)

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มปฏิบัติตามคำสั่งของผู้นำโดย สลับกันเป็นผู้ออกคำสั่ง		
5.5 ขั้นสรุปและสรุปปฏิบัติ (เวลา 3 – 10 นาที)		
1.ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อทบทวน ความจำของทักษะการใช้มือในการรำ		
2.นักเรียนทำความสะอาดร่างกาย		

6. การวัดและประเมินผล

วัดผลด้าน	เครื่องมือที่ใช้
ความรู้	แบบประเมินผลการเรียนรู้
พฤติกรรม	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรัก ความเป็นไทย
เจตคติ	แบบสอบถามแบบมีโครงสร้าง

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 (ครั้งที่2)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา

ชั้น ม. 2

เรื่อง ทักษะเบื้องต้นสำหรับการรำกระบี่กระบอง

เรื่องย่อย ทักษะการก้าวเดินสำหรับการรำกระบี่กระบอง

จำนวน 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

ทักษะการก้าวเดินสำหรับกระบี่กระบอง เป็นการเคลื่อนไหวของร่างกายที่ใช้ประกอบในการเล่นกระบี่กระบองซึ่งทักษะการก้าวเดินจะประกอบไปด้วย การยืนคุมรำ การก้าวเท้าเดิน การเคลื่อนไหวเท้า ยุก-ชิด-ยก-วาง การเดินตรงและการเดินสลับฟันปลา การก้าวเดินเป็นการเคลื่อนไหวร่างกายที่อ่อนช้อยสวยงามและกลมกลืนเข้ากับจังหวะของดนตรีประกอบ ผู้เรียนจะต้องฝึกการก้าวเดินให้เกิดความชำนาญ

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายทักษะการก้าวเดินสำหรับการรำกระบี่กระบองได้อย่างถูกต้อง (K)
2. นักเรียนสามารถปฏิบัติทักษะการก้าวเดินสำหรับการรำกระบี่กระบองได้อย่างถูกต้อง (P)
3. นักเรียนฟังครูอธิบายและสาธิตขั้นตอนการปฏิบัติอย่างตั้งใจ (A)

3. สาระการเรียนรู้

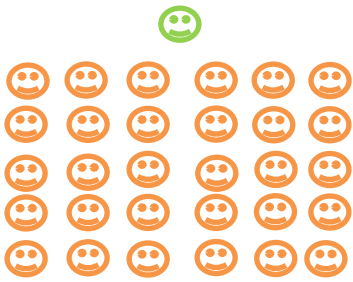
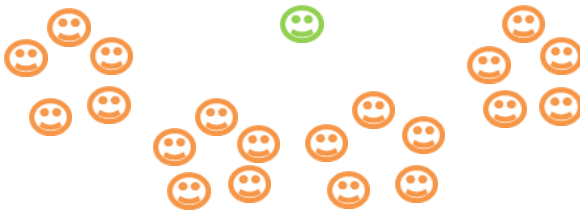
ทักษะการก้าวเดินสำหรับการรำกระบี่กระบอง

4. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

- 1.นักเรียนภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปะวัฒนธรรมไทยและมีความกตัญญู กตเวที
- 2.นักเรียนเห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
- 3.นักเรียนสามารถอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาของไทย
- 4.นักเรียนรักในสถาบันหลักของชาติไทย

5. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นการเรียนรู้และการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย	เป้าหมายการเรียนรู้	
	ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้
5.1 ขั้นเตรียม (เวลา 5-10 นาที) 1. นักเรียนเข้าแถวตอน 6 แถว แถวละเท่าๆ กัน -นักเรียนทำความเคารพครู	-ความภาคภูมิใจใน ขนบธรรมเนียม ประเพณี	-นักเรียนแต่งกาย ถูกต้องตามข้อตกลง มี กิริยามารยาทเรียบร้อย และมีสัมมาคารวะ

-ใช้ชื่อ ตรวจสอบความเรียบร้อยของเครื่องแต่งกาย ถามเรื่องสุขภาพ 2. ทบทวนทักษะการใช้มือในการรำกระบี่กระบอง และแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ 3. นักเรียนเตรียมจุดรูปไหว้ครูและเครื่องศาสตราวุธ และถวายความเคารพพระบรมฉายาลักษณ์ - ครูนำสวดบูชาครู 4. ยึดเหยียดร่างกายด้วยกีฬาภูมิปัญญาไทย(ไม้ กระบี่) ท่าที่1 ท่าบริหารด้านข้าง ท่าที่2 ท่าบิดข้างกว้างเหยียดหลัง ท่าที่3 ท่าบริหารลำตัวด้านข้าง 2 ชั้นอธิบายสาธิต (เวลา 10 นาที) 1. นักเรียนเข้าแถวตอน 6 แถว แถวละเท่าๆ กัน 2. อธิบายและทำการสาธิตทักษะการก้าวเดิน สำหรับการรำกระบี่กระบอง สอบถามความเข้าใจ โดยใช้ Cues นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่ง ดังนี้ การยืน ในท่าเตรียมรำ การก้าวทำวเดิน การเคลื่อนเท้า ยุบ-ชิด-ยก-วาง 3. ตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนด้วยการสุ่ม ถาม หากนักเรียนไม่เข้าใจให้อธิบายซ้ำ 5.3 ชั้นฝึกหัด (เวลา 20-25 นาที) 1. นักเรียนในแต่ละแถวให้ถือว่าเป็นกลุ่มเดียวกัน 2. แต่ละกลุ่มหาพื้นที่ว่าง 	ศิลปวัฒนธรรมไทยและ มีความกตัญญูทวาทิ -เห็นคุณค่าและใช้ ภาษาไทยในการสื่อสาร ได้อย่างถูกต้อง -อนุรักษ์และสืบทอด ภูมิปัญญาไทย -รักในสถาบันหลักของ ชาติไทย	-นักเรียนเข้าร่วม พิธีกรรมก่อนเรียน -นักเรียนใช้ภาษาไทย ได้อย่างถูกต้องตาม อักขระวิธี -นักเรียนร่วมออกกำลัง กายด้วยกีฬาภูมิปัญญา ไทย -นักเรียนแสดงออกถึง ความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
--	--	---

3. ฝึกทักษะการก้าวเดินสำหรับการรำกระบี่
กระบองตามหมายเลขที่จับฉลากได้โดยกำหนดให้
1 ทักษะต่อ 2 กลุ่ม แล้วสลับกันจนครบทุกทักษะ

1. การยืนในท่าเตรียมรำ

2. การก้าวเท้าเดิน

ก้าวเท้าซ้าย

ก้าวเท้าขวา

3. การเคลื่อนเท้า ยุก-ชิด-ยก-วาง

1 2 3 4

1 2 3 4

4. จากนั้นให้สลับกันฝึกทักษะการก้าวเดินในทักษะ
อื่นๆจนครบทุกทักษะ

5. ครูคอยให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด

5.4 ขั้นนำใช้ (เวลา 10 – 15 นาที) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มปฏิบัติตามคำสั่งของผู้นำโดยสลับกันเป็นผู้ออกคำสั่ง 5.5 ขั้นสรุปและสรุปปฏิบัติ (เวลา 3 – 10 นาที) 1.นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายเพื่อทบทวนความจำของทักษะการก้าวเดิน 2.นักเรียนทำความสะอาดร่างกาย		
--	--	--

6. การวัดและประเมินผล

วัดผลด้าน	เครื่องมือที่ใช้
ความรู้	แบบประเมินผลการเรียนรู้
พฤติกรรม	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย
เจตคติ	แบบสอบถามแบบมีโครงสร้าง

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 (ครั้งที่1)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา

ชั้น ม. 2

เรื่อง ลักษณะการรำไม้อ้อกระบี่กระบอง (การรำอยู่กับที่)

เรื่องย่อย ทิศทางการขึ้นพรหมนั่ง

จำนวน 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

ทิศทางการขึ้นพรหมนั่ง เป็นสิ่งสำคัญในการเล่นกระบี่กระบอง เพราะเป็นลักษณะการรำอยู่กับที่และจะต้องหมุนให้ครบทั้งสี่ทิศทาง เพื่อให้มีคุณธรรมประจำใจ คือ พรหมวิหารสี่อันเป็นคุณธรรมอันประเสริฐ เป็นธรรมะที่ขจัดความพาล ไม่นำเอาวิชากระบี่กระบองไปใช้ในทางที่ผิด เป็นผู้ที่ไม่เฝ้าด้วย เมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา ด้วยเหตุที่พรหมมี 4 หน้า หน้าหนึ่งๆ หมายถึง คุณธรรมอย่างหนึ่ง ดังนั้นการขึ้นพรหมต้องรำให้ครบ 4 ทิศ จึงควรมีการฝึกฝนอย่างเป็นประจำสม่ำเสมอ

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายทิศทางการขึ้นพรหมนั่งได้อย่างถูกต้อง (K)
2. นักเรียนสามารถฝึกทักษะการขึ้นพรหมนั่งตามทิศทางได้อย่างถูกต้อง (P)
3. นักเรียนแสดงความมีน้ำใจ ช่วยเหลือเพื่อนทุกครั้งขณะฝึกซ้อม (A)

3. สาระการเรียนรู้

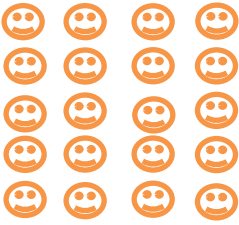
ทิศทางการขึ้นพรหมนั่ง

4. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

- 1.นักเรียนภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปะวัฒนธรรมไทยและมีความกตัญญู กตเวทิต์
- 2.นักเรียนเห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
- 3.นักเรียนสามารถอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาของไทย
- 4.นักเรียนรักในสถาบันหลักของชาติไทย

5. กิจกรรมการเรียนการสอน

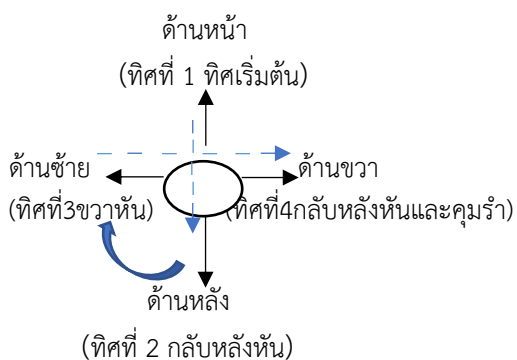
ขั้นการเรียนการสอนและการพัฒนา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย	เป้าหมายการเรียนรู้	
	ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้
5.1 ขั้นเตรียม (เวลา 5-10 นาที)		

1. นักเรียนเข้าแถวตอน 4 แถว แถวละเท่าๆ กัน -นักเรียนทำความเคารพครู -ใช้ชื่อ ตรวจสอบความเรียบร้อยของเครื่องแต่งกาย ถ้ามองเรื่องสุขภาพ 2. แจกจุดประสงค์การเรียนรู้ 3.นักเรียนเตรียมจุดรูปไหว้ครูและเครื่อง ศาสดารัฐและถวายความเคารพพระบรมฉายาลักษณ์ -ครูนำสวดบทบูชาครู 4. ยืดเหยียดร่างกายด้วยกีฬาภูมิปัญญาไทย (ไม้กระป๋อง) ท่าที่1 ท่ายืดตัว ท่าที่2 ท่าการทรงตัว ท่าที่3 ท่าทรงตัวด้านข้าง	-ความภาคภูมิใจใน ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทยและมีความกตัญญูกตเวที -เห็นคุณค่าและใช้ ภาษาไทยในการสื่อสาร ได้อย่างถูกต้อง -อนุรักษ์และสืบทอดภูมิ ปัญญาไทย -รักในสถาบันหลักของ ชาตินไทย	-นักเรียนมีความกตัญญู กตเวทีต่อผู้มีพระคุณ - แนะนำให้เพื่อนปฏิบัติ ตามขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปะและ วัฒนธรรมไทย -นักเรียนใช้ภาษาไทยใน การสื่อสารได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม -นักเรียนสามารถแนะนำ ให้เพื่อนออกกำลังกาย ด้วยกีฬาภูมิปัญญาไทยได้ ถูกต้อง -นักเรียนแสดงออกถึง ความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
--	--	---

2 ชั้นอธิบายสาธิต (เวลา 10 นาที)

1. เข้าแถวตอน 4 แถว แถวละเท่าๆ กัน โดยขยายแถวออก 2 ช่วงแขน
2. อธิบายและสาธิต ทิศทางการขึ้นพรมนั่ง โดยมีทิศทางการรำ ดังนี้

3. สอบถามความเข้าใจโดยใช้ Caes นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่ง ดังนี้ ทิศที่ 1 ทิศที่ 2 ทิศที่ 3 ทิศที่ 4

ทิศที่ 1 คือ ทิศเริ่มต้น

ทิศที่ 2 คือ กลับหลังหัน

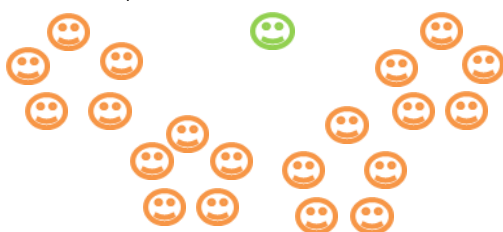
ทิศที่ 3 คือ ขวาทัน

ทิศที่ 4 คือ กลับหลังหัน

หากนักเรียนไม่เข้าใจให้อธิบายซ้ำ

5.3 ชั้นฝึกหัด (เวลา 20-25 นาที)

1. นักเรียนแบ่งกลุ่ม 4 กลุ่ม ตามแถวเดิม
2. แต่ละกลุ่มหาพื้นที่ว่าง

3. นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกหัดตามทิศทางของการขึ้นพรหมนั่ง โดยเปลี่ยนทิศเริ่มต้นเสมอ 4. ครูคอยให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด 5.4 ขั้นนำใช้ (เวลา 10 – 15 นาที) 1. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มปฏิบัติตามคำสั่งของผู้นำในการหมุนตามทิศทางของการขึ้นพรหมนั่ง โดยสลับกันออกคำสั่ง 2. ให้นักเรียนกลุ่มที่ยังไม่ได้ปฏิบัติคอยสังเกตว่ากลุ่มใดปฏิบัติได้ถูกต้องครบถ้วน 3. ครูอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนยังปฏิบัติไม่ได้และแก้ไขให้ถูกต้อง 5.5 ขั้นสรุปและสรุปปฏิบัติ (เวลา 3 – 10 นาที) 1. นักเรียน จัดแถวตอน 4 แถว 2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อทบทวนความจำของทิศทางของการขึ้นพรหมนั่ง 3. นักเรียนทำความสะอาดร่างกาย		
--	--	--

6. การวัดและประเมินผล

วัดผลด้าน	เครื่องมือที่ใช้
ความรู้	แบบประเมินผลการเรียนรู้
พฤติกรรม	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย
เจตคติ	แบบสอบถามแบบมีโครงสร้าง

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 (ครั้งที่ 2)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา

ชั้น ม. 2

เรื่อง ลักษณะการรำไม้รำกระบี่กระบอง (การรำอยู่กับที่)

เรื่องย่อย การขึ้นพรหมนั่ง

จำนวน 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การขึ้นพรหมนั่ง เป็นขนบธรรมเนียมอีกอย่างหนึ่งของกระบี่กระบอง เพื่อให้ผู้เล่นมีคุณธรรมประจำใจ คือ พรหมวิหารสี่อันเป็นคุณธรรมอันประเสริฐ เป็นธรรมะที่ขจัดความพาล ไม่นำเอาวิชากระบี่กระบองไปใช้ในทางที่ผิด เป็นผู้ที่เปี่ยมด้วย เมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา ด้วยเหตุที่พรหมมี 4 หน้า หน้าหนึ่งๆ หมายถึง คุณธรรมอย่างหนึ่ง ดังนั้นการขึ้นพรหมต้องรำให้ครบ 4 ทิศ จึงควรมีการฝึกฝนอย่างเป็นประจำสม่ำเสมอ เพื่อการปฏิบัติที่ถูกต้องตามแบบฉบับของท่านอาจารย์นาค เทพหัสดิน ณ อยุธยาและเป็นการสืบสานศิลปะประจำชาติไทยต่อไป

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายขั้นตอนการขึ้นพรหมนั่งได้อย่างถูกต้อง (K)
2. นักเรียนสามารถฝึกทักษะการการขึ้นพรหมนั่งได้อย่างถูกต้อง (P)
3. นักเรียนแสดงความมีน้ำใจ ช่วยเหลือเพื่อนทุกครั้งขณะฝึกซ้อม (A)

3. สาระการเรียนรู้

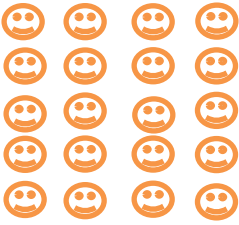
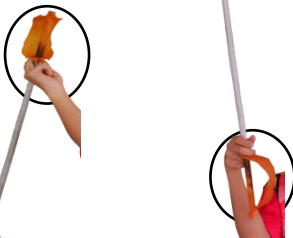
การขึ้นพรหมนั่ง

4. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

- 1.นักเรียนภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปะวัฒนธรรมไทยและมีความกตัญญู กตเวทิต์
- 2.นักเรียนเห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
- 3.นักเรียนสามารถอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาของไทย
- 4.นักเรียนรักในสถาบันหลักของชาติไทย

5. กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นการเรียนการสอนและการพัฒนา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย	เป้าหมายการเรียนรู้	
	ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้
5.1 ขั้นเตรียม (เวลา 5-10 นาที)		

1. นักเรียนเข้าแถวตอน 4 แถว แถวละเท่าๆ กัน -นักเรียนทำความเคารพครู - เช็กชื่อ ตรวจสอบความเรียบร้อยของเครื่องแต่งกายถามเรื่องสุขภาพ 2. ทบทวนทิศทางการขึ้นพรหมนั่งและแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ 3.นักเรียนเตรียมจตุรปูไหว้ครูและเครื่องศาสตราวุธและถวายความเคารพพระบรมฉายาลักษณ์ -ครูนำสวดบทบูชาครู 4. ยืดเหยียดร่างกายด้วยกีฬาภูมิปัญญาไทย (ไม้กระบี่) ท่าที่1 ท่าบริหารแขนไหล่ ท่าที่2 ท่าบริหารข้อมือ ท่าที่3 ท่ากระบี่ขัดหลัง	-ความภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียมประเพณีศิลปวัฒนธรรมไทยและมีความกตัญญูกตเวที -เห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง -อนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย -รักในสถาบันหลักของชาติไทย	-นักเรียนมีสัมมาคารวะ กตัญญู กตเวทีต่อผู้มีพระคุณ -นักเรียนสามารถใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม -นักเรียนสามารถแนะนำให้เพื่อนออกกำลังกายด้วยกีฬาภูมิปัญญาไทยได้ถูกต้อง -นักเรียนแสดงออกถึงความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
--	---	--

2 ชั้นอธิบายสาธิต (เวลา 10 นาที)

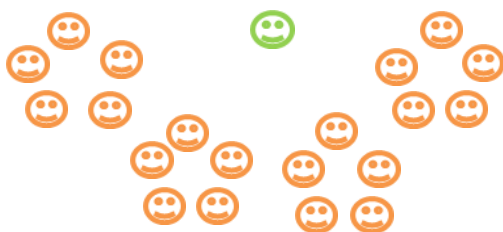
1. เข้าแถวตอน 4 แถว แถวละเท่าๆ กัน โดยขยายแถวออก 2 ช่วงแขน
2. อธิบายและสาธิต การขึ้นพรหมนั่ง ได้แก่ การนั่งรำในแต่ละทิศทาง จนครบทั้ง 4 ทิศ
 1. ลักษณะท่าทางการนั่งเตรียมพร้อม
 2. การจับกระบี่
3. ขั้นตอนในแต่ละขั้นตอนการขึ้นพรหมนั่ง
3. สอบถามความเข้าใจโดยใช้ Caes นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่ง ดังนี้ 1 2 3 4 5 6 7
 - 1 คือ การไหว้กระบี่ พร้อมยกกระบี่ข้ามศีรษะ ด้วยมือขวาในลักษณะกระบี่ขนานพื้น มือซ้ายจับอก ตามองตามกระบี่ที่ยกขึ้น
 - 2 คือ การตั้งเข่าขวา ชักเท้าขวา กลับ เปลี่ยนเข่า ตั้งเข่าซ้ายออกมาข้างหน้า
 - 3 คือ โล้ตัวมาข้างหน้า ให้เข่าถึงพื้น กระดกเท้าหลังขึ้น มือซ้ายที่จับอกรำหน้าออกไปเสมอหัว
 - 4 คือ วางเท้าหลังลง มือซ้ายลดลงจับอก หมุนตัวกลับหลังหัน พร้อมวาดกระบี่เข้ามาที่เอวทางด้านซ้าย โกร่งกระบี่หันออกนอกด้านลำตัว ปลายกระบี่ชี้ไปด้านหลัง มือซ้ายรำข้างเสมอใบหู
 - 5 คือ มือซ้ายลดลงจับอก วาดกระบี่ออกไปทางขวามือ (ทิศที่ 1 และ 2)
 - 6 คือ ปฏิบัติเหมือน 2 3 จากนั้น วางเท้าหลังลง มือซ้ายลดลงจับอก หมุนตัวขวาหัน พร้อมวาดกระบี่เข้ามาที่เอวทางด้านซ้าย โกร่งกระบี่หันออกนอกด้านลำตัว ปลายกระบี่ชี้ไปด้านหลัง มือซ้ายรำข้างเสมอใบหู

7 คือ หมุนตัวกลับหลังหัน พร้อมปฏิบัติเหมือน 2 3 จากนั้นวางเท้าหลังลง ลูกขึ้นยืนช้าๆ มือซ้ายลดลงมาจับอก วาดกระบี่เข้ามาที่เอวซ้ายหมุนตัวกลับหลังหัน ยกเท้าขวาขึ้น (ถอนเท้าขวา) รำข้างออกไปเสมอหู กลับสู่ท่าคุมรำ หากนักเรียนไม่เข้าใจให้อธิบายซ้ำ

5.3 ขั้นฝึกหัด (เวลา 20-25 นาที)

1.นักเรียนแบ่งกลุ่ม 4 กลุ่ม ตามแถวเดิม

2.แต่ละกลุ่มหาพื้นที่ว่าง

แบบฝึกที่ 1 นักเรียนแบ่งกลุ่มตามเดิม ฝึกปฏิบัติการขึ้นพรหมนั่ง

วิธีการฝึก 1. นักเรียนฝึกทักษะการพรหมนั่งตาม Cues

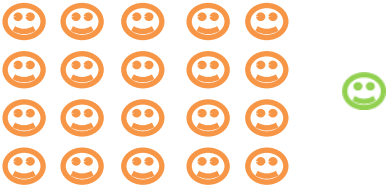
2. โดยให้เพื่อนๆ ในกลุ่มคอยดูแลและแนะนำท่าทางที่ถูกต้อง

แบบฝึกที่ 2 การฝึกการขึ้นพรหมนั่งโดยนำการถวายเป็นสมาธิประกอบกัน

1. นักเรียนรวมการถวายเป็นสมาธิและการขึ้นพรหมนั่งเข้าด้วยกัน

2. โดยเพื่อนในแถวคอยดู และแนะนำความถูกต้องของการรำ

 5.4 ขั้นนำใช้ (เวลา 10 – 15 นาที) - ให้นักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนการขึ้นพรหมนั่ง ตามคำสั่งของผู้นำ โดยสลับหมุนเวียนกันเป็นผู้ออกคำสั่ง - นักเรียนสังเกตการณ์ขึ้นพรหมนั่งของแต่ละกลุ่ม - ครูคอยแนะนำและแก้ไขให้ถูกต้อง 5.5 ขั้นสรุปและสรุปปฏิบัติ (เวลา 3 – 10 นาที) - นักเรียน จัดแถวตอน 4 แถว - ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อทบทวนความจำของขั้นตอนการขึ้นพรหมนั่ง - นักเรียนทำความสะอาดร่างกาย		
---	--	--

6. การวัดและประเมินผล

วัดผลด้าน	เครื่องมือที่ใช้
ความรู้	แบบประเมินผลการเรียนรู้
พฤติกรรม	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย
เจตคติ	แบบสอบถามแบบมีโครงสร้าง

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 (ครั้งที่ 1)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา

ชั้น ม. 2

เรื่อง ลักษณะการรำไม้อำกระบี่กระบอง (การรำอยู่กับที่)

เรื่องย่อย ทิศทางการขึ้นพรหมยืน

จำนวน 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

ทิศทางสำหรับการขึ้นพรหมยืน เป็นสิ่งสำคัญในการเล่นกระบี่กระบอง เพราะเป็นลักษณะการรำอยู่กับที่และจะต้องหมุนให้ครบทั้งสี่ทิศทาง เพื่อให้มีคุณธรรมประจำใจ คือ พรหมวิหารสี่อันเป็นคุณธรรมอันประเสริฐ เป็นธรรมะที่ขจัดความพาล ไม่นำเอาวิชากระบี่กระบองไปใช้ในทางที่ผิด เป็นผู้ที่ไม่เปี่ยมด้วย เมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา ด้วยเหตุที่พรหมมี 4 หน้า หน้าหนึ่งๆ หมายถึง คุณธรรมอย่างหนึ่ง ดังนั้นการขึ้นพรหมต้องรำให้ครบ 4 ทิศ จึงควรมีการฝึกฝนอย่างเป็นประจำสม่ำเสมอ

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายทิศทางการขึ้นพรหมยืนได้อย่างถูกต้อง (K)
2. นักเรียนสามารถฝึกทักษะการขึ้นพรหมยืนตามทิศทางได้อย่างถูกต้อง (P)
3. นักเรียนแสดงความมีน้ำใจ ช่วยเหลือเพื่อนทุกครั้งขณะฝึกซ้อม (A)

3. สาระการเรียนรู้

การขึ้นพรหมยืน

4. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

- 1.นักเรียนภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปะวัฒนธรรมไทยและมีความกตัญญู กตเวที
- 2.นักเรียนเห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
- 3.นักเรียนสามารถอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาของไทย
- 4.นักเรียนรักในสถาบันหลักของชาติไทย

5. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นการเรียนรู้และการพัฒนา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย	เป้าหมายการเรียนรู้	
	ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้
5.1 ขั้นเตรียม (เวลา 5-10 นาที)	-ความภาคภูมิใจใน ขนบธรรมเนียม ประเพณี	- มีสัมมาคารวะ กตัญญูกตเวทีต่อผู้ครู อาจารย์

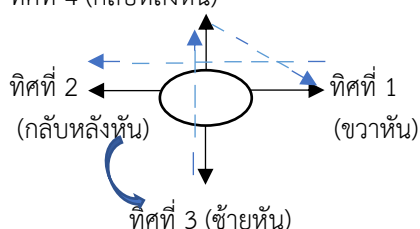
1. นักเรียนเข้าแถวตอน 4 แถว แถวละเท่าๆ กัน -นักเรียนทำความเคารพครู -ใช้ชื่อ ตรวจสอบความเรียบร้อยของเครื่องแต่งกาย -สอบถามเรื่องสุขภาพ 2. แจ่งจุดประสงค์การเรียนรู้ 3.นักเรียนเตรียมจัดรูปไหว้ครูและเครื่องศาสตราวุธและถวายความเคารพพระบรมฉายาลักษณ์ -ครูนำสวดบทบูชาครู 4. ยืดเหยียดร่างกายด้วยกีฬาภูมิปัญญาไทย(ผ้าขาวม้า) ท่าที่1 ท่าบิดข้อมือ ท่าที่2 ท่าพับศอก ท่าที่3 ท่ายกไหล่	ศิลปวัฒนธรรมไทย และมีความกตัญญู กตเวที -เห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง -อนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย -รักในสถาบันหลักของชาติไทย	-เข้าร่วมพิธีที่เกี่ยวข้องกับประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรมไทย -นักเรียนแนะนำให้เพื่อนเห็นคุณค่าของการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง -นักเรียนออกกำลังกายด้วยกีฬาภูมิปัญญาไทย -นักเรียนแสดงออกถึงความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
---	--	---

2 ชั้นอธิบายสาธิต (เวลา 10 นาที)

1. เข้าแถวตอน 4 แถว แถวละเท่าๆ กัน โดยขยายแถวออก 2 ช่วงแขน
2. อธิบายและสาธิต ทิศทางการขึ้นพรหมยีน โดยมีทิศทางการรำ ดังนี้
(นั่งเริ่มต้นถวายเป็นมงคลขึ้นพรหมยีน)

ทิศที่ 4 (กลับหลังหัน)

3. สอบถามความเข้าใจโดยใช้ Cues นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่ง ดังนี้ ทิศที่1 ทิศที่2 ทิศที่3 ทิศที่4

ทิศที่ 4 คือ ทิศเริ่มต้นและกลับหลังหัน

ทิศที่ 1 คือ ขวาหัน

ทิศที่ 2 คือ กลับหลังหัน

ทิศที่ 3 คือ ซ้ายหัน

หากนักเรียนไม่เข้าใจให้อธิบายซ้ำ

5.3 ชั้นฝึกหัด (เวลา 20-25 นาที)

1. นักเรียนแบ่งกลุ่ม 4 กลุ่ม ตามแถวเดิม
2. แต่ละกลุ่มหาพื้นที่ว่าง

3. นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกหันตามทิศทางการขึ้นพรหมยีน โดยเปลี่ยนทิศเริ่มต้นเสมอ

4. ครูคอยให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด 5.4 ขั้นนำใช้ (เวลา 10 – 15 นาที) 1. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ดำเนินการหมุนตามทิศทางของการขึ้นพรหมยืน โดยสลับกันออกคำสั่ง 2. ให้นักเรียนกลุ่มที่ยังไม่ได้ปฏิบัติคอยสังเกตว่ากลุ่มใดปฏิบัติได้ถูกต้องครบถ้วน 3. ครูอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนยังปฏิบัติไม่ได้และแก้ไขให้ถูกต้อง 5.5 ขั้นสรุปและสรุปปฏิบัติ (เวลา 3 – 10 นาที) 1. นักเรียน จัดแถวตอน 4 แถว 2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อทบทวนความจำของทิศทางของการขึ้นพรหมยืน 3. นักเรียนทำความสะอาดร่างกาย		
--	--	--

6. การวัดและประเมินผล

วัดผลด้าน	เครื่องมือที่ใช้
ความรู้	แบบประเมินผลการเรียนรู้
พฤติกรรม	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย
เจตคติ	แบบสอบถามแบบมีโครงสร้าง

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 (ครั้งที่ 2)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา

ชั้น ม. 2

เรื่อง ลักษณะการรำไม้รำกระบี่กระบอง (การรำอยู่กับที่)

เรื่องย่อย การขึ้นพรหมยืน

จำนวน 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การขึ้นพรหมยืน เป็นขนบธรรมเนียมอีกอย่างหนึ่งของกระบี่กระบอง เพื่อให้ผู้เล่นมีคุณธรรมประจำใจ คือ พรหมวิหารสี่อันเป็นคุณธรรมอันประเสริฐ เป็นธรรมะที่ขจัดความพาล ไม่นำเอาวิชากระบี่กระบองไปใช้ในทางที่ผิด เป็นผู้ที่เปี่ยมด้วย เมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา ด้วยเหตุที่พรหมมี 4 หน้า หน้าหนึ่งๆ หมายถึง คุณธรรมอย่างหนึ่ง ดังนั้นการขึ้นพรหมต้องรำให้ครบ 4 ทิศ จึงควรมีการฝึกฝนอย่างเป็นประจำสม่ำเสมอ เพื่อการปฏิบัติที่ถูกต้องตามแบบฉบับของท่านอาจารย์นาค เทพหัสดิน ณ อยุธยาและเป็นการสืบสานศิลปะประจำชาติไทยต่อไป

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายขั้นตอนการขึ้นพรหมยืนได้อย่างถูกต้อง (K)
2. นักเรียนสามารถฝึกทักษะการการขึ้นพรหมยืนได้อย่างถูกต้อง (P)
3. นักเรียนแสดงความมีน้ำใจ ช่วยเหลือเพื่อนทุกครั้งขณะฝึกซ้อม (A)

3. สาระการเรียนรู้

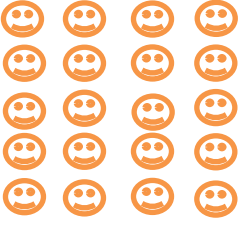
การขึ้นพรหมยืน

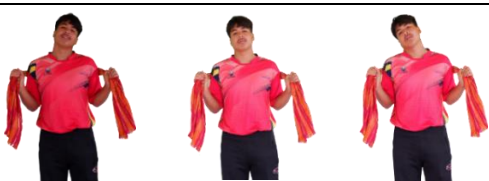
4. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

- 1.นักเรียนภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปะวัฒนธรรมไทยและมีความกตัญญู กตเวที
- 2.นักเรียนเห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
- 3.นักเรียนสามารถอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาของไทย
- 4.นักเรียนรักในสถาบันหลักของชาติไทย

5. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นการเรียนการสอนและการพัฒนา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย	เป้าหมายการเรียนรู้	
	ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้
5.1 ขั้นเตรียม (เวลา 5-10 นาที)	-ความภาคภูมิใจ ในขนบธรรมเนียม ประเพณี	

1. นักเรียนเข้าแถวตอน 4 แถว แถวละเท่าๆ กัน -นักเรียนทำความเคารพครู -ใช้ชื่อ ตรวจสอบความเรียบร้อยของเครื่องแต่งกาย -ครูสอบถามเรื่องสุขภาพ 2. ทบทวนทิศทางการขึ้นพรหมยืนและแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ 3. นักเรียนเตรียมจุดรูปไหว้ครูและเครื่องศาสตราวุธและถวายความเคารพพระบรมฉายาลักษณ์ -ครูนำสวดบทบูชาครู 4. ยืดเหยียดร่างกายด้วยกีฬาภูมิปัญญาไทย (ผ้าขาวม้า) ท่าที่1 ท่าก้มเงย ท่าที่2 ท่าหันหน้าซ้าย-ขวา ท่าที่3 ท่าเอียงคอซ้าย-ขวา 	ศิลปวัฒนธรรมไทยและมีความกตัญญูทเวที่ -เห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง -อนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย -รักในสถาบันหลักของชาติไทย	-มีสัมมาคารวะกตัญญูทเวที่ต่อผู้ครูอาจารย์ -เข้าร่วมพิธีที่เกี่ยวข้องกับประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรมไทย -นักเรียนแนะนำให้เพื่อนเห็นคุณค่าของการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง -นักเรียนออกกำลังกายด้วยกีฬาภูมิปัญญาไทย -นักเรียนแสดงออกถึงความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
---	--	--

2 ชั้นอธิบายสาธิต (เวลา 10 นาที)

1. เข้าแถวตอน 4 แถว แถวละเท่าๆ กัน
โดยขยายแถวออก 2 ช่วงแขน

2. อธิบายและสาธิต การขึ้นพรมยี่น ดังนี้

1. ลักษณะท่าทางการนั่งเตรียมพร้อม

2. การจับกระบี่

3. ขั้นตอนในแต่ละขั้นตอนการขึ้นพรมยี่น

3. สอบถามความเข้าใจโดยใช้ Cues

นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่ง ดังนี้ 1 2 3 4 5

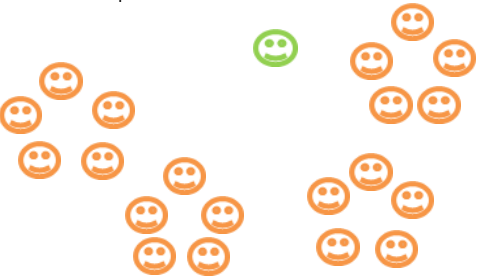
1 คือ พนมมือ วันทา แล้วหยิบกระบี่ทัดหู
เฉียง 45 องศา ตั้งเท้าซ้าย จ้วงกระบี่
ด้านหน้า ลูกขึ้นยืนหันทางขวา 90 องศา
หงายมือโกร่งอยู่ด้านบนกระบี่ เเฉียง 45
องศา รำข้างเสมอคิ้ว

2 คือ ก้าวเท้าซ้ายไปข้างหน้า เปลี่ยน
กระบี่ทัดหู ลากเท้าขวาชิดเท้าซ้าย (ยุบ-ชิด-ยก)
จ้วงกระบี่ด้านหน้าพร้อมก้าวเท้าขวา
หงายกระบี่ 45 องศา ลากเท้าซ้ายชิดเท้า
ขวา (ยุบ-ชิด-ยก) ยกเท้าขวารำข้างเสมอคิ้ว

3 คือ กลับหลังหัน ยืนในท่าทัดหู ลากเท้า
ขวาชิดเท้าซ้าย (ยุบ-ชิด-ยก) จ้วงกระบี่
ด้านหน้าพร้อมก้าวเท้าขวาหงายกระบี่ 45
องศา ลากเท้าซ้ายชิดเท้าขวายกเท้าขวารำ
ข้างเสมอคิ้ว

4 คือ หมุนประมาณ 270 องศา ยืนในท่า
ทัดหู ลากเท้าขวาชิดเท้าซ้าย (ยุบ-ชิด-ยก)
จ้วงกระบี่ด้านหน้าพร้อมก้าวเท้าขวาหงาย
กระบี่ 45 องศา ลากเท้าซ้ายชิดเท้าขวายก
เท้าขวารำข้างเสมอคิ้ว

5 คือ กลับหลังหัน ยืนในท่าทัดหู ลากเท้า
ขวาชิดเท้าซ้าย (ยุบ-ชิด-ยก) จ้วงกระบี่

ด้านหน้าพร้อมก้าวเท้าขวาหายใจ 45 องศา ลากเท้าซ้ายชิดเท้าขวายกเท้าขวาร้าข้างเสมอคือ วาดกระป๋อง ออก ควงกระป๋อง 2 รอบ อยู่ในท่าคุมร้า หากนักเรียนไม่เข้าใจให้อธิบายซ้ำ 5.3 ขั้นฝึกหัด (เวลา 20-25 นาที) 1.นักเรียนแบ่งกลุ่ม 4 กลุ่ม ตามแถวเดิม 2.แต่ละกลุ่มหาพื้นที่ว่าง แบบฝึกที่ 1 นักเรียนแบ่งกลุ่ม ฝึกปฏิบัติในการทำการขึ้นพรหมยืน วิธีการฝึก 1. นักเรียนฝึกทักษะการขึ้นพรหมยืนตาม Case 2. โดยให้เพื่อนๆ ในกลุ่มคอยดูแลและแนะนำท่าทางที่ถูกต้อง 3. ครูเดินดูและคอยให้คำแนะนำ แบบฝึกที่ 2 การฝึกการขึ้นพรหมยืนโดยนำการถวายเป็นบั้งคมมาประกอบกัน 1. นักเรียนรวมการถวายเป็นบั้งคมและการขึ้นพรหมยืนเข้าด้วยกัน 2. โดยเพื่อนในแถวคอยดูแลและแนะนำความถูกต้องของท่าการร้า 5.4 ขั้นนำไปใช้ (เวลา 10 – 15 นาที) 1. ให้นักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนการขึ้นพรหมยืน ตามคำสั่งของผู้รู้ โดยสลับหมุนเวียนกันเป็นผู้ออกคำสั่ง 2. นักเรียนสังเกตการณ์ขึ้นพรหมยืนของแต่ละกลุ่ม 3. ครูคอยแนะนำและแก้ไขให้ถูกต้อง		
--	--	--

5.5 ขั้นสรุปและสรุปปฏิบัติ (เวลา 3 – 10 นาที) 1. นักเรียน จัดแถวตอน 4 แถว 2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อ ทบทวนความจำของขั้นตอนการขึ้นพรหม ยืน 3. นักเรียนทำความสะอาดร่างกาย		
---	--	--

6. การวัดและประเมินผล

วัดผลด้าน	เครื่องมือที่ใช้
ความรู้	แบบประเมินผลการเรียนรู้
พฤติกรรม	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรัก ความเป็นไทย
เจตคติ	แบบสอบถามแบบมีโครงสร้าง

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5(ครั้งที่1)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา

ชั้น ม.2

เรื่อง ลักษณะการรำไม้รำกระปี่(การรำเดินไป - มา)

เรื่องย่อ

ทิศทางการเดินของไม้รำที่ 1 ลอยชาย

จำนวน 1 ชั่วโมง

1. สารสำคัญ

ทิศทางการรำไมร์ราที่ 1 เป็นการสำรวจพื้นที่ และเป็นการอบอุ่นร่างกายก่อนการต่อสู้ ซึ่งมีทิศทางการเดินแบบสลับพื้นปลา จึงควรฝึกฝนอย่างถูกต้องตามแบบฉบับของท่านอาจารย์นาค เทพหัสดิน ณ อยุธยา เพื่อเป็นการอนุรักษ์และสืบสานศิลปะประจำชาติไทยที่เรียกว่ากระบี่กระบองสืบต่อไป

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะการเดินของไม้รำที่ 1 ลอยชายได้อย่างถูกต้อง (K)
2. นักเรียนสามารถฝึกทักษะการเดินของไม้รำที่ 1 ลอยชายได้อย่างถูกต้อง (P)
3. นักเรียนแสดงความมั่นใจ ช่วยเหลือเพื่อนทุกครั้งขณะฝึกซ้อม (A)

3. สารการเรียนรู้

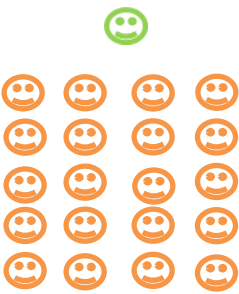
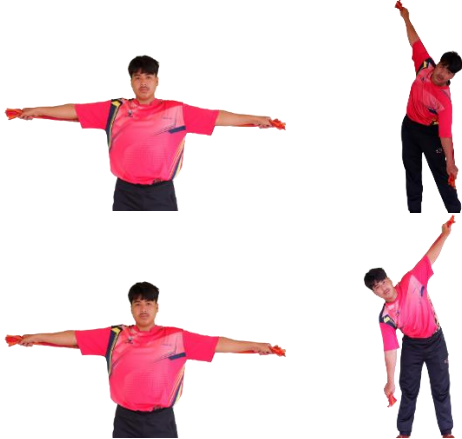
ทักษะการเดินของไม้รำที่ 1 ลอยชาย (ทิศทางการเดินสลับฟันปลา)

4. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

- 1.นักเรียนภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปะวัฒนธรรมไทยและมีความกตัญญู
- 2.นักเรียนเห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
- 3.นักเรียนสามารถอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาของไทย
- 4.นักเรียนรักในสถาบันหลักของชาติไทย

5. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นการเรียนรู้และการสอนและการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย	เป้าหมายการเรียนรู้	
	ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้
5.1 ขั้นเตรียม (เวลา 5-10 นาที) 1. นักเรียนเข้าแถวตอน 4 แถว แถวละเท่าๆ กัน -นักเรียนทำความเคารพครู -เช็คชื่อ ตรวจสอบความเรียบร้อยของเครื่องแต่งกาย	-ความภาคภูมิใจใน ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทยและ มีความกตัญญูต่อเวที	-นักเรียนมีสัมมาคารวะ กตัญญูกตเวทีต่อครู อาจารย์ -นักเรียน แนะนำให้ เพื่อนปฏิบัติตาม

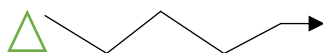
-ครูสอบถามเรื่องสุขภาพ 2. แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ 3. นักเรียนเตรียมจุดธูปไหว้ครูและเครื่องศาสตราวุธ และถวายความเคารพพระบรมฉายาลักษณ์ -ครูนำสวดบทบูชาครู 4. ยืดเหยียดร่างกายด้วยกีฬาภูมิปัญญาไทย (ผ้าขาวม้า) ท่าที่1 ท่ากางแขนบิดตัว ท่าที่2 ท่ากางแขนเอียง ท่าที่3 ท่ากางแขนแตะขา	-เห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง -อนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย -รักในสถาบันหลักของชาติไทย	ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรมไทย -นักเรียนแนะนำให้เพื่อนเห็นคุณค่าของการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง -นักเรียนยืดเหยียดร่างกายด้วยกีฬาภูมิปัญญาไทยได้ถูกต้อง -นักเรียนแสดงออกถึงความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ -นักเรียนเข้าร่วมวันสำคัญที่เกี่ยวกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
---	--	--

2 ขั้นตอนอธิบายสาธิต (เวลา 10 นาที)

1. เข้าแถวตอน 4 แถว แถวละเท่าๆ กัน โดยขยายแถวออก 2 ช่วงแขน

2. อธิบายและสาธิต ลักษณะการเดินของไม้รำที่ 1 ลอยชาย มีทิศทางการเดินสลับฟันปลา ดังนี้

3. สอบถามความเข้าใจโดยใช้ Case นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่ง ดังนี้ ก้าวซ้าย ยุบ-ชิด-ยก รำหน้า ขวาทัน ก้าวขวา ยุบ-ชิด-ยก รำข้าง

ก้าวซ้าย คือ ก้าวเท้าซ้ายเฉียงไปทางขวา 45 องศา แล้ววางเท้าลง

ยุบ-ชิด-ยก คือ โส้ตัวไปข้างหน้า (ยุบ) ลากเท้าขวาชิดเท้าซ้าย (ชิด) ยกเท้าซ้ายขึ้น (ยก)

รำหน้า คือ การจับมือรำไปข้างหน้าเสมอคือ

ขวาทัน คือ หมุนตัวไปทางซ้าย 1 มุมฉากพร้อมกับมือซ้ายจับที่อก

ก้าวขวา คือ ก้าวเท้าขวาไปข้างหน้า 1 ก้าว เท้าขวาลง ให้เท้าซ้ายชี้ออกทางด้านข้าง เข่าย่อเล็กน้อย ตามองตามปลายกระบี่

ยุบ-ชิด-ยก คือ โส้ตัวไปข้างหน้า ขาซ้ายตึง (ยุบ) ลากเท้าซ้ายชิดเท้าขวา (ชิด) ยกเท้าขวาขึ้น (ยก)

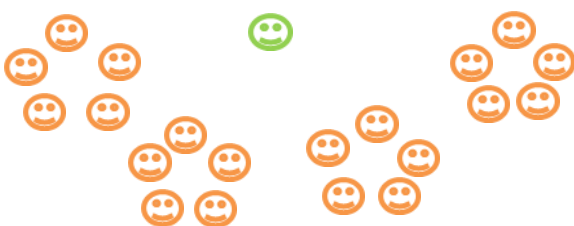
รำข้าง คือ มือซ้ายรำข้างเสมอใบหู

หากนักเรียนไม่เข้าใจให้อธิบายซ้ำ

5.3 ขั้นฝึกหัด (เวลา 20-25 นาที)

1.นักเรียนแบ่งกลุ่ม 4 กลุ่ม ตามแถวเดิม

2.แต่ละกลุ่มหาพื้นที่ว่าง

3. นักเรียนยืนเท้าหน้าเท้าตาม ก้าวเท้าซ้ายเฉียงไป
ด้านขวา 45 องศา

4. ยุบ-ชิด-ยก หมุนตัวไปทางซ้าย 1 มุมฉาก

5. ยุบ-ชิด-ยก วางเท้าขวาลงข้างหน้ายืนในท่าคุมรำ

6. นักเรียนปฏิบัติซ้ำๆจนเกิดความชำนาญ

1

2

3

4

5.4 ขั้นนำใช้ (เวลา 10 – 15 นาที)

1. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มปฏิบัติตามคำสั่งของผู้นำในการเดินของไม้รำที่ 1 2. ให้นักเรียนกลุ่มที่ยังไม่ได้ปฏิบัติคอยสังเกตว่ากลุ่มใดปฏิบัติได้ถูกต้องครบถ้วน 3. ครูอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนยังปฏิบัติไม่ได้และแก้ไขให้ถูกต้อง 5.5 ขั้นสรุปและสรุปปฏิบัติ (เวลา 3 – 10 นาที) 1. นักเรียน จัดแถวตอน 4 แถว 2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อทบทวนความจำของลักษณะการเดินของไม้รำที่ 1 3. นักเรียนทำความสะอาดร่างกาย		
--	--	--

6. การวัดและประเมินผล

วัดผลด้าน	เครื่องมือที่ใช้
ความรู้	แบบประเมินผลการเรียนรู้
พฤติกรรม	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย
เจตคติ	แบบสอบถามแบบมีโครงสร้าง

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 (ครั้งที่2)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา

ชั้น ม.2

เรื่อง ลักษณะการรำไม้รำกระบี่(การรำเดินไป - มา)

เรื่องย่อย ไม้รำที่ 1 ลอยชาย

จำนวน 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การรำไม้รำที่ 1 ลอยชายเป็นหนึ่งในท่าการรำไม้รำกระบี่ ซึ่งเป็นศิลปะการรำรำที่เป็นเอกลักษณ์ของกระบี่กระบอง เป็นการสำรวจพื้นที่ และเป็นการอบอุ่นร่างกายก่อนการต่อสู้ จึงควรฝึกฝนอย่างถูกต้องตามแบบฉบับของท่านอาจารย์นาค เทพหัสดิน ณ อยุธยา เพื่อเป็นการอนุรักษ์และสืบสานศิลปะประจำชาติไทยที่เรียกว่ากระบี่กระบองสืบต่อไป

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายขั้นตอนการรำไม้รำที่ 1 ลอยชายได้อย่างถูกต้อง (K)
2. นักเรียนสามารถฝึกทักษะการรำไม้รำที่ 1 ลอยชายได้อย่างถูกต้อง (P)
3. นักเรียนแสดงความมีน้ำใจ ช่วยเหลือเพื่อนทุกครั้งขณะฝึกซ้อม (A)

3. สาระการเรียนรู้

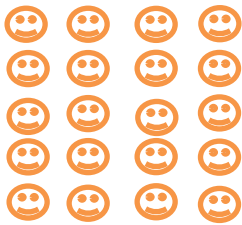
ทักษะการรำไม้รำที่ 1 ลอยชาย

4. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

- 1.นักเรียนภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปะวัฒนธรรมไทยและมีความกตัญญู กตเวที
- 2.นักเรียนเห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
- 3.นักเรียนสามารถอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาของไทย
- 4.นักเรียนรักในสถาบันหลักของชาติไทย

5. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นการเรียนรู้และการพัฒนา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย	เป้าหมายการเรียนรู้	
	ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้
5.1 ขั้นเตรียม (เวลา 5-10 นาที) 1. นักเรียนเข้าแถวตอน 4 แถว แถวละเท่าๆ กัน -นักเรียนทำความเคารพครู	-ความภาคภูมิใจใน ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทย	-นักเรียนมีสัมมา คารวะ กตัญญูกตเวที ต่อผู้ครูอาจารย์ -นักเรียนแนะนำให้ เพื่อนปฏิบัติตาม

-ใช้ชื่อ ตรวจสอบความเรียบร้อยของเครื่องแต่งกาย -ครูสอบถามเรื่องสุขภาพ 2. ทบทวนลักษณะการเดินของไม้รำที่ 1 และแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ 3. นักเรียนเตรียมจตุรปูไหว้ครูและเครื่องศาสตราวุธ และถวายความเคารพพระบรมฉายาลักษณ์ -ครูนำสวดบทบูชาครู 4. ยืดเหยียดร่างกายด้วยกีฬาภูมิปัญญาไทย(ผ้าขาวม้า) ท่าที่1 ท่ายกเหยียด ท่าที่2 ท่าเหยียดยืดศีรษะหน้า-หลัง ท่าที่3 ท่าเหยียดยืดกล้ามเนื้อคอ	และมีความกตัญญู กตเวที -เห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง -อนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย -รักในสถาบันหลักของชาติไทย	ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปและวัฒนธรรมไทย -นักเรียนแนะนำให้เพื่อนเห็นคุณค่าของการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง -นักเรียนยืดเหยียดร่างกายด้วยกีฬาภูมิปัญญาไทยได้ถูกต้อง -นักเรียนแสดงออกถึงความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ -นักเรียนเข้าร่วมวันสำคัญที่เกี่ยวข้องกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
--	--	---

2 ขั้นตอนอธิบายสาธิต (เวลา 10 นาที)

1. เข้าแถวตอน 4 แถว แถวละเท่าๆ กัน โดยขยายแถวออก 2 ช่วงแขน

2. อธิบายและสาธิต โดยการรำไม้รำที่ 1 ลอยชาย ดังนี้

1. ลักษณะท่าทางในท่าเตรียม (คุมรำ)
2. การจับกระบี่
3. ขั้นตอนในการรำไม้รำที่ 1

3. สอบถามความเข้าใจโดยใช้ Case นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่ง ดังนี้ คุมรำ ก้าวซ้าย ยุบ-ชิด-ยก รำหน้า ขวาทัน วาดกระบี่ ก้าวขวา ยุบ-ชิด-ยก รำข้าง

คุมรำ คือ การยืนเท้าหน้าเท้าตาม มือซ้ายจับอก มือขวา ถือกระบี่ให้ปลายกระบี่ชี้ไปด้านหลังขนานพื้น

ก้าวซ้าย คือ ก้าวเท้าซ้ายเฉียงไปทางขวา 45 องศา แล้ววางเท้าลง

ยุบ-ชิด-ยก คือ โล้ตัวไปข้างหน้า (ยุบ) ลากเท้าขวาชิดเท้าซ้าย (ชิด) ยกเท้าซ้ายขึ้น (ยก)

รำหน้า คือ การจับมือรำไปข้างหน้าเสมอคือ

ขวาทัน คือ หมุนตัวไปทางซ้าย 1 มุมฉากพร้อมกับมือซ้ายจับที่อก

วาดกระบี่ คือ วาดกระบี่เข้าที่เอวด้านซ้าย ให้ปลายกระบี่ชี้ไปด้านหลังและขนานพื้นหันโกร่งกระบี่ออกด้านนอกลำตัว วางเท้าซ้ายลง ข้างหน้า

ก้าวขวา คือ ก้าวเท้าขวาไปข้างหน้า 1 ก้าว เท้าขวาลง ให้เท้าซ้ายชี้ออกทางด้านข้างเข้าย่อเล็กน้อย ตามองตามปลายกระบี่

ยุบ-ชิด-ยก คือ โล้ตัวไปข้างหน้า ขา
ซ้ายตึง (ยุบ) ลากเท้าซ้ายชิดเท้าขวา (ชิด)
ยกเท้าขวาขึ้น (ยก)

รำข้าง คือ มือซ้ายรำข้างเสมอใบหู
หากนักเรียนยังไม่เข้าใจให้อธิบายซ้ำ

5.3 ขั้นฝึกหัด (เวลา 20-25 นาที)

1. นักเรียนแบ่งกลุ่ม 4 กลุ่ม ตามแถวเดิม

2. แต่ละกลุ่มหาพื้นที่ว่าง

แบบฝึกที่ 1 การรำไม้รำที่ 1 ลอยชาย โดย
การรวม (เข้าแถวตอน 4 แถว ตามแถว
เดิม)

1. นักเรียนรวมทักะทั้งมือและเท้าเข้า
ด้วยกัน

2. โดยเพื่อนในแถวคอยดู และแนะนำ
ความถูกต้องของการรำ

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

5.4 ขั้นนำไปใช้ (เวลา 10 – 15 นาที)

1. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มปฏิบัติตามคำสั่งของผู้นำในการรำของไม้รำที่ 1 2. ให้นักเรียนกลุ่มที่ยังไม่ได้ปฏิบัติคอยสังเกตว่ากลุ่มใดปฏิบัติได้ถูกต้องครบถ้วน 3. ครูอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนยังปฏิบัติไม่ได้และแก้ไขให้ถูกต้อง 5.5 ขั้นสรุปและสรุปปฏิบัติ (เวลา 3 – 10 นาที) 1. นักเรียน จัดแถวตอน 4 แถว 2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อทบทวนความจำของขั้นตอนการรำไม้รำที่ 1 3. นักเรียนทำความสะอาดร่างกาย		
--	--	--

6. การวัดและประเมินผล

วัดผลด้าน	เครื่องมือที่ใช้
ความรู้	แบบประเมินผลการเรียนรู้
พฤติกรรม	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย
เจตคติ	แบบสอบถามแบบมีโครงสร้าง

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 (ครั้งที่1)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา

ชั้น ม. 2

เรื่อง ลักษณะการรำไม้รำกระบี่(การรำเดินไป - มา)

เรื่องย่อย ทิศทางการเดินไม้รำที่ 2 ควงทัด

จำนวน 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

ทิศทางการรำไม้รำที่ 2 ควงทัด เป็นการสำรวจพื้นที่ มีทิศทางการเดินแบบสลับฟันปลา และเป็นการอบอุ่นร่างกายก่อนการต่อสู้ จึงควรฝึกฝนอย่างถูกต้องตามแบบฉบับของ ท่านอาจารย์ นาค เทพหัสดิน ณ อยุธยา เพื่อเป็นการอนุรักษ์และสืบสานศิลปะประจำชาติไทยที่เรียกว่ากระบี่ กระบองสืบต่อไป

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายทิศทางการเดินไม้รำที่ 2 ควงทัดได้อย่างถูกต้อง (K)
2. นักเรียนสามารถฝึกทิศทางการเดินไม้รำที่ 2 ควงทัดได้อย่างถูกต้อง (P)
3. นักเรียนแสดงควมมีน้ำใจ ช่วยเหลือเพื่อนทุกครั้งขณะฝึกซ้อม (A)

3. สาระการเรียนรู้

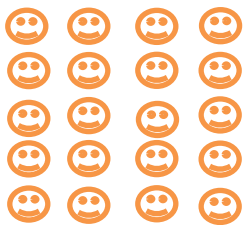
ทิศทางการเดินไม้รำที่ 2 ควงทัด

4. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

- 1.นักเรียนภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปะวัฒนธรรมไทยและมีความกตัญญู กตเวที
- 2.นักเรียนเห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
- 3.นักเรียนสามารถอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาของไทย
- 4.นักเรียนรักในสถาบันหลักของชาติไทย

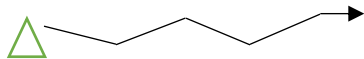
5. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นการเรียนรู้และการพัฒนา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย	เป้าหมายการเรียนรู้	
	ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้
5.1 ขั้นเตรียม (เวลา 5-10 นาที) 1. นักเรียนเข้าแถวตอน 4 แถว แถวละเท่าๆ กัน -นักเรียนทำความเคารพครู	-ความภาคภูมิใจใน ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทย	-นักเรียนแต่งกาย เรียบร้อย มีมารยาท งดงามแบบไทย มี สัมมาคารวะ

- เช็ชื้อ ตรวจสอบความเรียบร้อยของเครื่องแต่งกาย -ครูสอบถามเรื่องสุขภาพ 2. แจ้างจุดประสงค์การเรียนรู้ 3.นักเรียนเตรียมจัดรูปให้ครูและเครื่องศาสตราวุธ และถวายความเคารพพระบรมฉายาลักษณ์ -ครูนำสวดบทบูชาครู 4. ยึดเหยียดร่างกายด้วยกีฬาภูมิปัญญาไทย (ผ้าขาวม้า) ท่าที่1 ท่าเหยียดยืดกล้ามเนื้อหัวไหล่ ท่าที่2 ท่าเหยียดยืดกล้ามเนื้อหลัง ท่าที่3 ท่าเหยียดยืดกล้ามเนื้อเอว 2 ขั้นตอนอธิบายสาธิต (เวลา 10 นาที)	และมีความกตัญญูกตเวที -เห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง -อนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย -รักในสถาบันหลักของชาติไทย	-นักเรียนเข้าร่วมพิธีที่เกี่ยวข้องกับประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรมไทย -นักเรียนใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม -นักเรียนยึดเหยียดร่างกายด้วยกีฬาภูมิปัญญาไทยได้ถูกต้อง -นักเรียนแสดงออกถึงความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
--	---	--

1. เข้าแถวตอน 4 แถว แถวละเท่าๆ กัน โดยขยายแถวออก 2 ช่วงแขน

2. อธิบายและสาธิต ทิศทางการเดินของไม้รำที่ 2 ควงทัด มีทิศทางการเดินสลับฟันปลา ดังนี้

3. สอบถามความเข้าใจโดยใช้ Case

นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่ง ดังนี้ 1 2 3 4 5

1 คือ ก้าวเท้าซ้ายเฉียงไปทางด้านขวา

45 องศา วางเท้าซ้ายลง

2 คือ ลากเท้าขวาชิดเท้าซ้าย ยกเท้าซ้ายขึ้น (ยุบ-ชิด-ยก)

3 คือ เฉียงมาทางด้านซ้าย 45 องศา วางเท้าซ้ายลง

4 คือ ก้าวเท้าขวาไปข้างหน้า ลากเท้าซ้ายชิดเท้าขวา ยกเท้าซ้ายขึ้น (ยุบ-ชิด-ยก)

5 คือ หมุนตัวหน้าตรง วางเท้าขวาลงในท่าคุมรำ

หากนักเรียนยังไม่เข้าใจให้อธิบายซ้ำ

5.3 ขั้นฝึกหัด (เวลา 20-25 นาที)

1. นักเรียนแบ่งกลุ่ม 4 กลุ่ม ตามแถวเดิม

2. แต่ละกลุ่มหาพื้นที่ว่าง

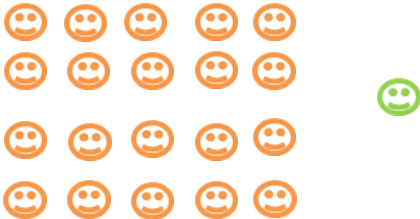
แบบฝึกที่ 1 การเดินของไม้รำที่ 2 ควงทัด

แบบกลุ่มกระจาย

วิธีการฝึก 1. นักเรียนฝึกการเดินของไม้รำที่ 2 ควงทัด

ก้าวเท้าซ้ายเฉียงไปทางด้านขวา 45 องศา วางเท้าซ้ายลง

 ลากเท้าขวาชิดเท้าซ้าย ยกเท้าซ้ายขึ้น (ยุบ-ชิด-ยก) เฉียงมาทางด้านซ้าย 45 องศา วางเท้า ซ้ายลง ก้าวเท้าขวาไปข้างหน้า ลากเท้าซ้ายชิด เท้าขวา ยกเท้าซ้ายขึ้น (ยุบ-ชิด-ยก) หมุนตัวหน้าตรง วางเท้าขวาลงในท่าคุม รำ		
---	--	--

 2. โดยให้เพื่อนๆ ในกลุ่มคอยดูและแนะนำท่าทางที่ถูกต้อง 3. ครูเดินดูและคอยให้คำแนะนำ 5.4 ขั้นนำใช้ (เวลา 10 – 15 นาที) 1. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มปฏิบัติตามคำสั่งของผู้นำในการเดินของไม้รำที่ 2 2. ให้นักเรียนกลุ่มที่ยังไม่ได้ปฏิบัติคอยสังเกตว่ากลุ่มใดปฏิบัติได้ถูกต้องครบถ้วน 3. ครูอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนยังปฏิบัติไม่ได้และแก้ไขให้ถูกต้อง 5.5 ขั้นสรุปและสรุปปฏิบัติ (เวลา 3 – 10 นาที) 1. นักเรียน จัดแถวตอน 4 แถว 2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อทบทวนความจำของลักษณะการเดินของไม้รำที่ 2 3. นักเรียนทำความสะอาดร่างกาย		
--	--	--

6. การวัดและประเมินผล

วัดผลด้าน	เครื่องมือที่ใช้
ความรู้	แบบประเมินผลการเรียนรู้
พฤติกรรม	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย
เจตคติ	แบบสอบถามแบบมีโครงสร้าง

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 (ครั้งที่ 2)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา

ชั้น ม. 2

เรื่อง ลักษณะการรำไม้รำกระบี่(การรำเดินไป - มา)

เรื่องย่อย การรำไม้รำที่ 2 ควงทัด

จำนวน 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การรำไม้รำที่ 2 ควงทัด เป็นหนึ่งในท่าการรำไม้รำกระบี่ ซึ่งเป็นศิลปะการรำรำที่เป็นเอกลักษณ์ของกระบี่กระบอง เป็นการสำรวจพื้นที่ และเป็นการอบอุ่นร่างกายก่อนการต่อสู้ จึงควรฝึกฝนอย่างถูกต้องตามแบบฉบับของท่านอาจารย์นาค เทพหัสดิน ณ อยุธยา เพื่อเป็นการอนุรักษ์และสืบสานศิลปะประจำชาติไทยที่เรียกว่ากระบี่กระบองสืบต่อไป

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายขั้นตอนการรำไม้รำที่ 2 ควงทัดได้อย่างถูกต้อง (K)
2. นักเรียนสามารถฝึกทักษะการรำไม้รำที่ 2 ควงทัดได้อย่างถูกต้อง (P)
3. นักเรียนแสดงความมีน้ำใจ ช่วยเหลือเพื่อนทุกครั้งขณะฝึกซ้อม (A)

3. สาระการเรียนรู้

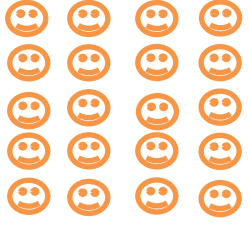
การรำไม้รำที่ 2 ควงทัด

4. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

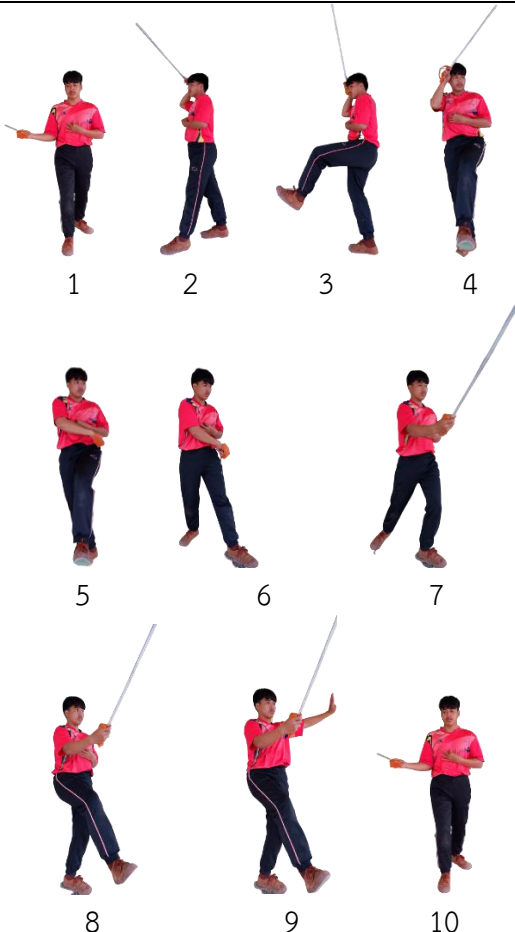
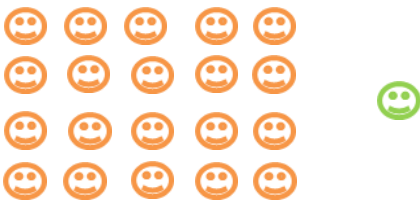
- 1.นักเรียนภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปะวัฒนธรรมไทยและมีความกตัญญู กตเวที
- 2.นักเรียนเห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
- 3.นักเรียนสามารถอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาของไทย
- 4.นักเรียนรักในสถาบันหลักของชาติไทย

5. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นการเรียนรู้และการพัฒนา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย	เป้าหมายการเรียนรู้	
	ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้
5.1 ขั้นเตรียม (เวลา 5-10 นาที) 1. นักเรียนเข้าแถวตอน 4 แถว แถวละเท่าๆ กัน	-ความภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียมประเพณี	-นักเรียนแต่งกายเรียบร้อย มีมารยาทงดงามแบบไทย มีสัมมาคารวะ

-นักเรียนทำความเคารพครู - เช็กชื่อ ตรวจสอบความเรียบร้อยของเครื่องแต่งกาย -ครูสอบถามเรื่องสุขภาพ 2. ทบทวนลักษณะการเดินของไม้รำที่ 2 และ แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ 3.นักเรียนเตรียมจัดรูปให้ครูและเครื่อง ศาสตราวุธ และถวายความเคารพพระบรมฉายาลักษณ์ -ครูนำสวดบทบูชาครู 4. ยึดเหยียดร่างกายด้วยกีฬาภูมิปัญญาไทย (ผ้าขาวม้า) ท่าที่1 ท่าเหยียดยืดกล้ามเนื้อท้อง ท่าที่2 ท่าเหยียดยืดกล้ามเนื้อสะโพก ท่าที่3 ท่าเหยียดยืดกล้ามเนื้อต้นขา 	ศิลปวัฒนธรรม ไทยและมีความ กตัญญูทวาทิ -เห็นคุณค่าและ ใช้ภาษาไทยใน การสื่อสารได้ อย่างถูกต้อง -อนุรักษ์และ สืบทอดภูมิ ปัญญาไทย -รักในสถาบัน หลักของชาติ ไทย	-นักเรียนเข้าร่วมพิธี ที่เกี่ยวข้องกับ ประเพณี ศิลปะและ วัฒนธรรมไทย -นักเรียนใช้ ภาษาไทยในการ สื่อสารได้อย่าง ถูกต้องเหมาะสม -นักเรียนยืดเหยียด ร่างกายด้วยกีฬาภูมิ ปัญญาไทยได้ถูกต้อง -นักเรียนแสดงออก ถึงความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
---	---	--

2 ชั้นอธิบายสาธิต (เวลา 10 นาที) 1. เข้าแถวตอน 4 แถว แถวละเท่าๆ กัน โดยขยายแถวออก 2 ช่วงแขน 2. อธิบายและสาธิต การรำไม้รำที่ 2 ควงทัด ดังนี้ 1. ลักษณะท่าทางในท่าเตรียม (คุมรำ) 2. การจับกระบี่ 3. ขั้นตอนในการรำไม้รำที่ 2 3. สอบถามความเข้าใจโดยใช้ Case นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่ง ดังนี้ 1 2 3 4 5 1 คือ ควงกระบี่ 2 รอบ กระบี่ทัดหู ก้าวเท้าซ้ายเฉียงไปทางด้านขวา 45 องศา วางเท้าซ้ายลง 2 คือ ลากเท้าขวาชิดเท้าซ้าย ยกเท้าซ้ายขึ้น (ยุบ-ชิด-ยก) 3 คือ เฉียงมาทางด้านซ้าย 45 องศา พร้อมกับจ้วงกระบี่ลงข้างลำตัวทางด้านซ้ายมือ วางเท้าซ้ายลงพร้อมกับจับกระบี่ในลักษณะส่องกล้อง 4 คือ ก้าวเท้าขวาไปข้างหน้า ลากเท้าซ้ายชิดเท้าขวา ยกเท้าซ้ายขึ้น (ยุบ-ชิด-ยก) รำข้าง 5 คือ หมุนตัวหน้าตรง ควงกระบี่ 2 รอบ มือซ้ายจีบอก วางเท้าขวาลงในท่าคุมรำ หากนักเรียนยังไม่เข้าใจให้อธิบายซ้ำ 5.3 ชั้นฝึกหัด (เวลา 20-25 นาที) 1. นักเรียนแบ่งกลุ่ม 4 กลุ่ม ตามแถวเดิม 2. แต่ละกลุ่มหาพื้นที่ว่าง แบบฝึกที่ 1 การรำไม้รำที่ 2 ควงทัด แบบเป็นกลุ่มตามรูปแบบแถวตอน 1. นักเรียนฝึกรำไม้รำที่ 2 ควงทัด ตามกลุ่มในรูปแบบแถวตอน 2. โดยเพื่อนในแถวคอยดู และแนะนำความถูกต้องของการรำ		
---	--	--

 5.4 ขั้นนำใช้ (เวลา 10 – 15 นาที) 1. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มปฏิบัติตามคำสั่งของผู้สอนในการรำของไม้รำที่ 2 2. ให้นักเรียนกลุ่มที่ยังไม่ได้ปฏิบัติคอยสังเกตว่ากลุ่มใดปฏิบัติได้ถูกต้องครบถ้วน 3. ครูอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนยังปฏิบัติไม่ได้และแก้ไขให้ถูกต้อง 5.5 ขั้นสรุปและสรุปปฏิบัติ (เวลา 3 – 10 นาที) 1. นักเรียน จัดแถวตอน 4 แถว 2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อทบทวนความจำของขั้นตอนการรำไม้รำที่ 2 3. นักเรียนทำความสะอาดร่างกาย		
--	--	--

6. การวัดและประเมินผล

วัดผลด้าน	เครื่องมือที่ใช้
ความรู้	แบบประเมินผลการเรียนรู้
พฤติกรรม	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรัก ความเป็นไทย
เจตคติ	แบบสอบถามแบบมีโครงสร้าง

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7(ครั้งที่ 1)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา

ชั้น ม. 2

เรื่อง ลักษณะการรำไม้รำกระบี่(การรำเดินไป - มา)

เรื่องย่อย ทิศทางการเดินของไม้รำที่ 3 เน้นข้าง

จำนวน 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

ทิศทางการรำไม้รำที่ 3 เน้นข้าง เป็นหนึ่งในท่าการรำไม้รำกระบี่มีทิศทางการเดินแบบเดินตรง เป็นการสำรวจพื้นที่ และเป็นการอบอุ่นร่างกายก่อนการต่อสู้ จึงควรฝึกฝนอย่างถูกต้องตามแบบฉบับของ ท่านอาจารย์นาค เทพหัสดิน ณ อยุธยา เพื่อเป็นการอนุรักษ์และสืบสานศิลปะประจำชาติไทยที่เรียกว่ากระบี่กระบองสืบต่อไป

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายทิศทางการเดินของไม้รำที่ 3 เน้นข้าง ได้อย่างถูกต้อง (K)
2. นักเรียนสามารถฝึกทิศทางการเดินของไม้รำที่ 3 เน้นข้างได้อย่างถูกต้อง (P)
3. นักเรียนแสดงความมีน้ำใจ ช่วยเหลือเพื่อนทุกครั้งขณะฝึกซ้อม (A)

3. สาระการเรียนรู้

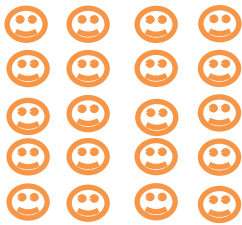
ทิศทางการเดินของไม้รำที่ 3 เน้นข้าง

4. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

- 1.นักเรียนภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปะวัฒนธรรมไทยและมีความกตัญญู กตเวที
- 2.นักเรียนเห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
- 3.นักเรียนสามารถอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาของไทย
- 4.นักเรียนรักในสถาบันหลักของชาติไทย

5. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นการเรียนรู้และการพัฒนา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย	เป้าหมายการเรียนรู้	
	ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้
5.1 ขั้นเตรียม (เวลา 5-10 นาที) 1. นักเรียนเข้าแถวตอน 4 แถว แถวละเท่าๆ กัน -นักเรียนทำความเคารพครู	-ความภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปะวัฒนธรรม	-นักเรียนมีมารยาทงดงามแบบไทย มีสัมมาคารวะ -นักเรียนแนะนำให้เพื่อนปฏิบัติตาม

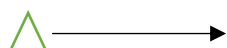
-ใช้ชื่อ ตรวจสอบความเรียบร้อยของเครื่องแต่งกาย -ครูสอบถามเรื่องสุขภาพ 2. แจ้างจุดประสงค์การเรียนรู้ 3. นักเรียนเตรียมจุดธูปไหว้ครูและเครื่องศาสตราวุธ และถวายความเคารพพระบรมฉายาลักษณ์ -ครูนำสวดบทบูชาครู 4. ยึดเหยียดร่างกายด้วยกีฬาภูมิปัญญาไทย (ผ้าขาวม้า) ท่าที่1 ท่าเหยียดยืดกล้ามเนื้อเข้า สะโพก แขน ศอก ท่าที่2 ท่าเหยียดยืดกล้ามเนื้อข้อเท้า เข้า สะโพก แขน มือ การทรงตัว ท่าที่3 ท่าเหยียดยืดกล้ามเนื้อต้นขา แขน สะโพก	ไทยและมีความกตัญญูทเวที -เห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง -อนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย -รักในสถาบันหลักของชาติไทย	ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรมไทย -นักเรียนแนะนำให้เพื่อนเห็นคุณค่าของการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง -นักเรียนออกกำลังกายด้วยกีฬาภูมิปัญญาไทย -นักเรียนแสดงออกถึงความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
--	---	--

2 ชั้นอธิบายสาธิต (เวลา 10 นาที)

1. เข้าแถวตอน 4 แถว แถวละเท่าๆ กัน โดยขยายแถวออก 2 ช่วงแขน

2. อธิบายและสาธิต โดยการรำไม้รำที่ 3 เหน็บข้าง มีทิศทางการเดินแบบเดินตรง ดังนี้

3. สอบถามความเข้าใจโดยใช้ Case นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่ง ดังนี้ 1 2 3 4 5 6

1 คือ การยืนคุมรำ

2 คือ ก้าวเท้าซ้ายตรงไปข้างหน้า 1 ก้าว โส้ตัวไปข้างหน้า ลากเท้าขวาชิดเท้าซ้าย (ยุบ-ชิด-ยก)

3 คือ วางเท้าซ้ายลง หมุนตัวกลับหลังหันทางขวา

4 คือ ถอนเท้าขวายกขึ้น หมุนตัวกลับหลังหันทางขวามือ วางเท้าขวาลง

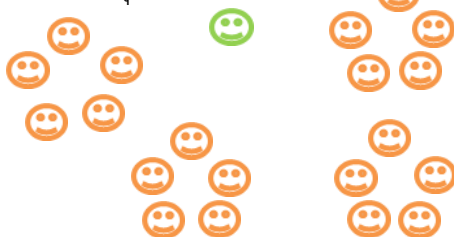
5 คือ โส้ตัวไปข้างหน้า ลากเท้าซ้ายชิดเท้าขวา (ยุบ-ชิด-ยก)

6 คือ วางเท้าขวาลงอยู่ในท่าคุมรำ หากนักเรียนยังไม่เข้าใจให้อธิบายซ้ำ

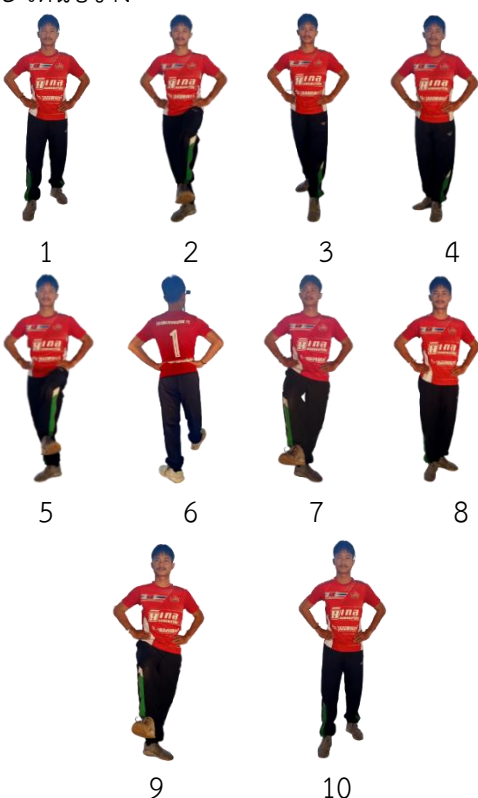
5.3 ชั้นฝึกหัด (เวลา 20-25 นาที)

1. นักเรียนแบ่งกลุ่ม 4 กลุ่ม ตามแถวเดิม

2. แต่ละกลุ่มหาพื้นที่ว่าง

แบบฝึกที่ 1 การเดินของไม้รำที่ 3 เหน็บข้าง
แบบกลุ่มกระจาย

วิธีการฝึก 1. นักเรียนฝึกการเดินของไม้ร่ำที่ 3 เหน็บข้าง 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 2. โดยให้เพื่อนๆ ในกลุ่มคอยดู และแนะนำท่าทางที่ถูกต้อง 3. ครูเดินดูและคอยให้คำแนะนำ 5.4 ชี้นำใช้ (เวลา 10 – 15 นาที) 1. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มปฏิบัติตามคำสั่งของผู้นำในการเดินของไม้ร่ำที่ 3 2. ให้นักเรียนกลุ่มที่ยังไม่ได้ปฏิบัติคอยสังเกตว่ากลุ่มใดปฏิบัติได้ถูกต้องครบถ้วน 3. ครูอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนยังปฏิบัติไม่ได้และแก้ไขให้ถูกต้อง 5.5 ชี้นำสรุปและสรุปปฏิบัติ (เวลา 3 – 10 นาที) 1. นักเรียน จัดแถวตอน 4 แถว 		
---	--	--

2.ครูและนักเรียนเพื่อทบทวนความจำของ ลักษณะการเดินของไม้รำที่ 3		
3. นักเรียนทำความสะอาดร่างกาย		

6. การวัดและประเมินผล

วัดผลด้าน	เครื่องมือที่ใช้
ความรู้	แบบประเมินผลการเรียนรู้
พฤติกรรม	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรัก ความเป็นไทย
เจตคติ	แบบสอบถามแบบมีโครงสร้าง

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7(ครั้งที่ 2)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา

ชั้น ม. 2

เรื่อง ลักษณะการรำไม้รำกระบี่(การรำเดินไป - มา)

เรื่องย่อย การรำไม้รำที่ 3 เหน็บข้าง

จำนวน 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การรำไม้รำที่ 3 เหน็บข้าง เป็นหนึ่งในท่าการรำไม้รำกระบี่ ซึ่งเป็นศิลปะการรำรำที่เป็นเอกลักษณ์ของกระบี่กระบอง เป็นการสำรวจพื้นที่ และเป็นการอบอุ่นร่างกายก่อนการต่อสู้ จึงควรฝึกฝนอย่างถูกต้องตามแบบฉบับของท่านอาจารย์นาค เทพหัสดิน ณ อยุธยา เพื่อเป็นการอนุรักษ์และสืบสานศิลปะประจำชาติไทยที่เรียกว่ากระบี่กระบองสืบต่อไป

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายขั้นตอนการรำไม้รำที่ 3 เหน็บข้าง ได้อย่างถูกต้อง (K)
2. นักเรียนสามารถฝึกทักษะการรำไม้รำที่ 3 เหน็บข้างได้อย่างถูกต้อง (P)
3. นักเรียนแสดงความมีน้ำใจ ช่วยเหลือเพื่อนทุกครั้งขณะฝึกซ้อม (A)

3. สาระการเรียนรู้

ทักษะการรำไม้รำที่ 3 เหน็บข้าง

4. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

- 1.นักเรียนภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปะวัฒนธรรมไทยและมีความกตัญญู กตเวที
- 2.นักเรียนเห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
- 3.นักเรียนสามารถอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาของไทย
- 4.นักเรียนรักในสถาบันหลักของชาติไทย

5. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นการเรียนรู้และการพัฒนา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย	เป้าหมายการเรียนรู้	
	ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้
5.1 ขั้นเตรียม (เวลา 5-10 นาที) 1. นักเรียนเข้าแถวตอน 4 แถว แถวละเท่าๆ กัน -นักเรียนทำความเคารพครู	-ความภาคภูมิใจใน ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทย	-นักเรียนมีมารยาท งดงามแบบไทย มี สัมมาคารวะ -นักเรียนแนะนำให้ เพื่อนปฏิบัติตาม

-เช็คชื่อ ตรวจความเรียบร้อยของเครื่องแต่งกาย -ครูสอบถามเรื่องสุขภาพ 2. ทบทวนลักษณะการเดินของไม้รำที่3และ แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ 3. นักเรียนเตรียมจุดธูปไหว้ครูและเครื่อง ศาสตราวุธ และถวายความเคารพพระบรมฉายาลักษณ์ -ครูนำสวดบทบูชาครู 4. ยึดเหยียดร่างกายด้วยกีฬาภูมิปัญญาไทย (ผ้าขาม้า) ท่าที่1 ชูผ้าย่ำเท้า ท่าที่2 ชูผ้าตีเข้าตรง ท่าที่3 ชูผ้าตีเข้าเฉียง	และมีความกตัญญู กตเวที -เห็นคุณค่าและใช้ ภาษาไทยในการ สื่อสารได้อย่าง ถูกต้อง -อนุรักษ์และสืบ ทอดภูมิปัญญาไทย -รักในสถาบันหลัก ของชาติไทย	ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปะและ วัฒนธรรมไทย -นักเรียนแนะนำให้ เพื่อนเห็นคุณค่าของ การใช้ภาษาไทยที่ ถูกต้อง -นักเรียนออกกำลังกาย ด้วยกีฬาภูมิ ปัญญาไทย -นักเรียนแสดงออก ถึงความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
--	---	--

2 ชั้นอธิบายสาธิต (เวลา 10 นาที)

1. เข้าแถวตอน 4 แถว แถวละเท่าๆ กัน โดยขยายแถวออก 2 ช่วงแขน

2. อธิบายและสาธิต โดยการรำไม้รำที่ 3 เหน็บข้าง ดังนี้

1. ลักษณะท่าทางในท่าเตรียม (คุมรำ)
2. การจับกระบี่
3. ขั้นตอนในการรำไม้รำที่ 3

3. สอบถามความเข้าใจโดยใช้ Case

นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่ง ดังนี้ 1 2 3 4 5 6

1 คือ การยืนคุมรำ

2 คือ ก้าวเท้าซ้ายตรงไปข้างหน้า 1 ก้าว
ไล่ตัวไปข้างหน้า ลากเท้าขวาชิดเท้าซ้าย
(ยุบ-ชิด-ยก)

3 คือ วางเท้าซ้ายลง หมุนตัวกลับหลังหัน
ทางขวา มือซ้ายจับอก ยกกระบี่ปัก

4 คือ ถอนเท้าขวายกขึ้น หมุนตัวกลับหลัง
หันทางขวามือ ลดกระบี่ลงเหน็บข้าง มือซ้าย
ลดลงไปกุมเหนือโกร่งกระบี่ วางเท้าขวา

5 คือ ไล่ตัวไปข้างหน้า ลากเท้าซ้ายชิดเท้า
ขวา (ยุบ-ชิด-ยก)

6 คือ ชักกระบี่ออก มือซ้ายผลักกระบี่
แล้วกระบี่ไปทางด้านขวามือ วางเท้าขวาลง
อยู่ในท่าคุมรำ

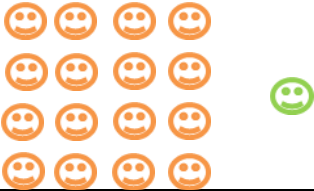
หากนักเรียนยังไม่เข้าใจให้อธิบายซ้ำ

5.3 ชั้นฝึกหัด (เวลา 20-25 นาที)

1. นักเรียนแบ่งกลุ่ม 4 กลุ่ม ตามแถวเดิม

2. แต่ละกลุ่มหาพื้นที่ว่าง

แบบฝึกที่ 1 การรำไม้รำที่ 3 เหน็บข้าง แบบ
เป็นกลุ่มตามรูปแบบแถวตอน

1. นักเรียนฝึกรำไม้รำที่ 3 เหน็บข้าง ตามกลุ่มในรูปแบบแถวตอน 2. โดยเพื่อนในแถวคอยดู และแนะนำความถูกต้องของการรำ 5.4 ขั้นนำใช้ (เวลา 10 – 15 นาที) - ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มปฏิบัติตามคำสั่งของผู้นำในการรำของไม้รำที่ 3 - ให้นักเรียนกลุ่มที่ยังไม่ได้ปฏิบัติคอยสังเกตว่ากลุ่มใดปฏิบัติได้ถูกต้องครบถ้วน - ครูอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนยังปฏิบัติไม่ได้และแก้ไขให้ถูกต้อง 5.5 ขั้นสรุปและสรุปปฏิบัติ (เวลา 3 – 10 นาที) 1. นักเรียน จัดแถวตอน 4 แถว 		
---	--	--

2.ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อ ทบทวนความจำของขั้นตอนการรำไม้รำที่ 3		
3. นักเรียนทำความสะอาดร่างกาย		

6. การวัดและประเมินผล

วัดผลด้าน	เครื่องมือที่ใช้
ความรู้	แบบประเมินผลการเรียนรู้
พฤติกรรม	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรัก ความเป็นไทย
เจตคติ	แบบสอบถามแบบมีโครงสร้าง

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 (ครั้งที่ 1)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา

ชั้น ม. 2

เรื่อง ลักษณะการรำไม้รำกระบี่(การรำเดินไป - มา)

เรื่องย่อย ทิศทางการเดินของไม้รำที่ 4 ต่อศอกหรือตั้งศอก

จำนวน 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

ทิศทางการรำไม้รำที่ 4 ต่อศอกหรือตั้งศอก เป็นหนึ่งในท่าการรำไม้รำกระบี่ มีทิศทางการเดินแบบสลับฟันปลา เป็นการสำรวจพื้นที่ และเป็นการอบอุ่นร่างกายก่อนการต่อสู้ จึงควรฝึกฝนอย่างถูกต้องตามแบบฉบับของท่านอาจารย์นาถ เทพหัสดิน ณ อยุธยา เพื่อเป็นการอนุรักษ์และสืบสานศิลปะประจำชาติไทยที่เรียกว่ากระบี่กระบองสืบต่อไป

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายทิศทางการเดินของไม้รำที่ 4 ต่อศอกหรือตั้งศอกได้อย่างถูกต้อง (K)
2. นักเรียนสามารถฝึกทิศทางการเดินของไม้รำที่ 4 ต่อศอกหรือตั้งศอกได้อย่างถูกต้อง (P)
3. นักเรียนแสดงความมีน้ำใจ ช่วยเหลือเพื่อนทุกครั้งขณะฝึกซ้อม (A)

3. สาระการเรียนรู้

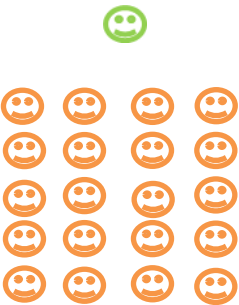
ทิศทางการเดินของไม้รำที่ 4 ต่อศอกหรือตั้งศอก

4. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

- 1.นักเรียนภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปะวัฒนธรรมไทยและมีความกตัญญู กตเวทิต์
- 2.นักเรียนเห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
- 3.นักเรียนสามารถอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาของไทย
- 4.นักเรียนรักในสถาบันหลักของชาติไทย

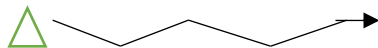
5. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นการเรียนรู้และการพัฒนา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย	เป้าหมายการเรียนรู้	
	ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้
5.1 ขั้นเตรียม (เวลา 5-10 นาที) 1. นักเรียนเข้าแถวตอน 4 แถว แถวละเท่าๆ กัน -นักเรียนทำความเคารพครู	-ความภาคภูมิใจใน ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปะวัฒนธรรมไทย	-นักเรียนมีมารยาท งดงามแบบไทย มี สัมมาคารวะ

-ใช้ชื่อ ตรวจสอบความเรียบร้อยของเครื่องแต่งกาย -ครูสอบถามเรื่องสุขภาพ 2. แจ้างจุดประสงค์การเรียนรู้ 3.นักเรียนเตรียมจุดธูปไหว้ครูและเครื่องศาสตราวุธและถวายความเคารพพระบรมฉายาลักษณ์ -ครูนำสวดบทบูชาครู 4. ยึดเหยียดร่างกายด้วยกีฬาภูมิปัญญาไทย(ผ้าขาวม้า) ท่าที่1 ท่าชูผ้าเตะตรง ท่าที่2 ท่าพาดไหล่ย่างที่ ท่าที่3 ท่าพาดไหล่ยกเข้าสูง 2 ชั้นอธิบายสาริต (เวลา 10 นาที)	และมีความกตัญญู กตเวที -เห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง -อนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย -รักในสถาบันหลักของชาติไทย	-นักเรียนใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม -นักเรียนออกกำลังกายด้วยกีฬาภูมิปัญญาไทย -นักเรียนแสดงออกถึงความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
--	--	---

1. เข้าแถวตอน 4 แถว แถวละเท่าๆ กัน โดยขยายแถวออก 2 ช่วงแขน

2. อธิบายและสาธิต โดยการรำไม้รำที่ 4 ต่อศอกหรือตั้งศอก มีมีทิศทางการเดินสลับฟันปลา ดังนี้

3. สอบถามความเข้าใจโดยใช้ Case นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่ง ดังนี้ 1 2 3 4 5

1 คือ การยืนคุ่มรำ

2 คือ ก้าวเท้าซ้ายเฉียงไปทางขวา

45 องศา โล้ตัวไปข้างหน้า ลากเท้าขวา ชิดเท้าซ้าย (ยุบ-ชิด-ยก)

3 คือ หมุนตัวไปทางซ้าย 1 มุมฉาก วางเท้าซ้ายลง

4 คือ ก้าวเท้าขวาไปข้างหน้า 1 ก้าว โล้ตัวไปข้างหน้า ลากเท้าซ้ายชิดเท้าขวา (ยุบ-ชิด-ยก)

5 คือ หมุนตัวหันหน้าตรง วางเท้าลง อยู่ในท่าคุ่มรำ

หากนักเรียนยังไม่เข้าใจให้อธิบายซ้ำ

5.3 ขั้นฝึกหัด (เวลา 20-25 นาที)

1. นักเรียนแบ่งกลุ่ม 4 กลุ่ม ตามแถวเดิม

2. แต่ละกลุ่มหาพื้นที่ว่าง

แบบฝึกที่ 1 การรำไม้รำที่ 4 ต่อศอกหรือตั้งศอก แบบกลุ่มกระจาย

วิธีการฝึก 1. นักเรียนฝึกทิศทางการเดินของไม้รำที่ 4 ต่อศอกหรือตั้งศอก

การยืนคุมรำ

ก้าวเท้าซ้ายเฉียงไปทางขวา 45 องศา โส้ตัวไปข้างหน้า ลากเท้าขวาชิดเท้าซ้าย (ยุบ-ชิด-ยก)

หมุนตัวไปทางซ้าย 1 มุมฉาก วางเท้าซ้ายลง

ก้าวเท้าขวาไปข้างหน้า 1 ก้าว โส้ตัวไปข้างหน้า ลากเท้าซ้ายชิดเท้าขวา (ยุบ-ชิด-ยก)

 หมุนตัวหันหน้าตรง วางเท้าลงอยู่ในท่าคุมรำ 2. โดยให้เพื่อนๆ ในกลุ่มคอยดูและแนะนำท่าทางที่ถูกต้อง 3. เดินดูและคอยให้คำแนะนำ 5.4 ขั้นนำใช้ (เวลา 10 – 15 นาที) 1. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มปฏิบัติตามคำสั่งของผู้นำในการเดินของไม้รำที่ 4 2. ให้นักเรียนกลุ่มที่ยังไม่ได้ปฏิบัติคอยสังเกตว่ากลุ่มใดปฏิบัติได้ถูกต้องครบถ้วน 3. ครูอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนยังปฏิบัติไม่ได้และแก้ไขให้ถูกต้อง 5.5 ขั้นสรุปและสรุปปฏิบัติ (เวลา 3 – 10 นาที) 1. นักเรียน จัดแถวตอน 4 แถว		
---	--	--

 2.ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อ ทบทวนความจำของลักษณะการเดิน ของไม้ร่ำที่ 4 3. นักเรียนทำความสะอาดร่างกาย		
--	--	--

6. การวัดและประเมินผล

วัดผลด้าน	เครื่องมือที่ใช้
ความรู้	แบบประเมินผลการเรียนรู้
พฤติกรรม	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรัก ความเป็นไทย
เจตคติ	แบบสอบถามแบบมีโครงสร้าง

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 (ครั้งที่ 2)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา

ชั้น ม. 2

เรื่อง ลักษณะการรำไม้รำกระบี่(การรำเดินไป - มา)

เรื่องย่อย การรำไม้รำที่ 4 ต่อศอกหรือตั้งศอก

จำนวน 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การรำไม้รำที่ 4 ต่อศอกหรือตั้งศอก เป็นหนึ่งในท่าการรำไม้รำกระบี่ ซึ่งเป็นศิลปะการรำย่ำรำ ที่เป็นเอกลักษณ์ของกระบี่กระบอง เป็นการสำรวจพื้นที่ และเป็นการอบอุ่นร่างกายก่อนการต่อสู้ จึงควรฝึกฝนอย่างถูกต้องตามแบบฉบับของ ท่านอาจารย์นาค เทพหัสดิน ณ อยุธยา เพื่อเป็นการอนุรักษ์และสืบสานศิลปะประจำชาติไทยที่เรียกว่ากระบี่กระบองสืบต่อไป

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายขั้นตอนการรำไม้รำที่ 4 ต่อศอกหรือตั้งศอกได้อย่างถูกต้อง (K)
2. นักเรียนสามารถฝึกทักษะการรำไม้รำที่ 4 ต่อศอกหรือตั้งศอกได้อย่างถูกต้อง (P)
3. นักเรียนแสดงความมีน้ำใจ ช่วยเหลือเพื่อนทุกครั้งขณะฝึกซ้อม (A)

3. สาระการเรียนรู้

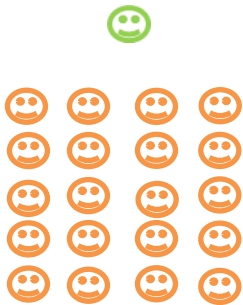
การรำของไม้รำที่ 4 ต่อศอกหรือตั้งศอก

4. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

- 1.นักเรียนภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปะวัฒนธรรมไทยและมีความกตัญญู กตเวทิต์
- 2.นักเรียนเห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
- 3.นักเรียนสามารถอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาของไทย
- 4.นักเรียนรักในสถาบันหลักของชาติไทย

5. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นการเรียนการสอนและการพัฒนา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย	เป้าหมายการเรียนรู้	
	ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้
5.1 ขั้นเตรียม (เวลา 5-10 นาที) 1. นักเรียนเข้าแถวตอน 4 แถว แถวละเท่าๆ กัน -นักเรียนทำความเคารพครู	-ความภาคภูมิใจใน ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทย และมีความกตัญญู กตเวทิต์	-นักเรียนมีมารยาท งดงามแบบไทย มีสัมมา การะวะ

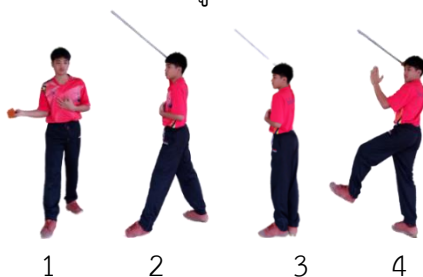
-ใช้ชื่อ ตรวจสอบความเรียบร้อยของเครื่องแต่งกาย -ครูสอบถามเรื่องสุขภาพ 2. ทบทวนลักษณะการเดินของไม้รำที่4 และแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ 3. นักเรียนเตรียมจตุรปูไหว้ครูและเครื่องศาสตราวุธและถวายความเคารพพระบรมฉายาลักษณ์ -ครูนำสวดบทบูชาครู 4. ยึดเหยียดร่างกายด้วยกีฬาภูมิปัญญาไทย(ผ้าขาวม้า) ท่าที่1 ท่ากางแขนก้าวชิด ท่าที่2 ท่ากางแขนก้าวบิด ท่าที่3 ท่ากางแขนยึดตัว	-เห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง -อนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย -รักในสถาบันหลักของชาติไทย	-นักเรียนใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม -นักเรียนออกกำลังกายด้วยกีฬาภูมิปัญญาไทย -นักเรียนแสดงออกถึงความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
---	--	---

 2 ชั้นอธิบายสาธิต (เวลา 10 นาที) 1. เข้าแถวตอน 4 แถว แถวละเท่าๆ กัน โดยขยายแถวออก 2 ช่วงแขน 2. อธิบายและสาธิต โดยการรำไม้รำที่ 4 ต่อศอกหรือตั้งศอก ดังนี้ 1. ลักษณะท่าทางในท่าเตรียม (คุมรำ) 2. การจับกระบี่ 3. ขั้นตอนในการรำไม้รำที่ 4 3. สอบถามความเข้าใจโดยใช้ Case นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่ง ดังนี้ 1 2 3 4 5 1 คือ การยืนคุมรำ 2 คือ ก้าวเท้าซ้ายเฉียงไปทางขวา 45 องศา ยกกระบี่ทัดหู โล้ตัวไปข้างหน้า ลากเท้าขวาชิดเท้าซ้าย (ยุบ-ชิด-ยก) 3 คือ หมุนตัวไปทางซ้าย 1 มุมฉาก วางเท้าซ้ายลง มือซ้ายจับอก จ้วงกระบี่ลงทางด้านซ้ายลำตัว 4 คือ ก้าวเท้าขวาไปข้างหน้า 1 ก้าว กระบี่ชี้ไปข้างหน้า เเฉียง 45 องศา โกร่งกระบี่หันเข้าหาลำตัว โล้ตัวไปข้างหน้า ลากเท้าซ้ายชิดเท้าขวา (ยุบ-ชิด-ยก) 5 คือ หมุนตัวหันหน้าตรง วาดกระบี่ไปทางด้านขวามือ วางเท้าลงอยู่ในท่าคุมรำ หากนักเรียนยังไม่เข้าใจให้อธิบายซ้ำ 5.3 ชั้นฝึกหัด (เวลา 20-25 นาที) 1. นักเรียนแบ่งกลุ่ม 4 กลุ่ม ตามแถวเดิม 2. แต่ละกลุ่มหาพื้นที่ว่าง		
--	--	--

แบบฝึกที่ 1 การรำไม้รำที่ 4 ต่อศอก
หรือตั้งศอก แบบเป็นกลุ่มตามรูปแบบ
แถวตอน

1. นักเรียนฝึกรำไม้รำที่ 4
ต่อศอกหรือตั้งศอก ตามกลุ่มในรูปแบบ
แถวตอน

2. โดยเพื่อนในแถวคอยดู
และแนะนำความถูกต้องของการรำ

1 2 3 4

5 6 7 8

9 10

5.4 ขั้นนำใช้ (เวลา 10 – 15 นาที)

1. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มปฏิบัติตาม
คำสั่งของผู้นำในการรำของไม้รำที่ 4

2. ให้นักเรียนกลุ่มที่ยังไม่ได้ปฏิบัติ
คอยสังเกตว่ากลุ่มใดปฏิบัติได้ถูกต้อง
ครบถ้วน

3. ครูอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนยังปฏิบัติไม่ได้และแก้ไขให้ถูกต้อง 5.5 ขั้นสรุปและสรุปปฏิบัติ (เวลา 3 – 10 นาที) 1. นักเรียน จัดแถวตอน 4 แถว 2.ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อทบทวนความจำของขั้นตอนการรำไม้รำที่ 4 3. นักเรียนทำความสะอาดร่างกาย		
--	--	--

6. การวัดและประเมินผล

วัดผลด้าน	เครื่องมือที่ใช้
ความรู้	แบบประเมินผลการเรียนรู้
พฤติกรรม	แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย
เจตคติ	แบบสอบถามแบบมีโครงสร้าง

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย

คนที่	ตัวชี้วัดที่1			ตัวชี้วัดที่2		ตัวชี้วัดที่ 3			ตัวชี้วัดที่ 4			
	แต่งกายและมีมารยาทงามแบบไทย มีสัมมาคารวะ กตัญญูตบไหว้ผู้มีพระคุณ	ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรมไทย	ชักชวน แนะนำให้ผู้อื่นปฏิบัติตามขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรมไทย	ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	ชักชวน แนะนำให้ผู้อื่นเห็นคุณค่าของการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง	นำภูมิปัญญาไทยมาใช้ให้เหมาะสมในวิถีชีวิต	ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาไทย	แนะนำมีส่วนร่วมในการสืบทอดภูมิปัญญาไทย	แสดงออกถึงความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	ร่วมกิจกรรมที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์		
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												

เกณฑ์การพิจารณาคะแนนพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย

4	หมายถึง	ชิ้นงานที่ประเมินมีคุณภาพในระดับดีมาก
3	หมายถึง	ชิ้นงานที่ประเมินมีคุณภาพในระดับดี
2	หมายถึง	ชิ้นงานที่ประเมินมีคุณภาพในระดับปานกลาง
1	หมายถึง	ชิ้นงานที่ประเมินมีคุณภาพในระดับพอใช้

เกณฑ์การแปลความหมายระดับพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย

3.50 – 4.00	หมายถึง	มีพฤติกรรมด้านรักความเป็นไทยอยู่ในระดับดีมาก
2.50 – 3.49	หมายถึง	มีพฤติกรรมด้านรักความเป็นไทยอยู่ในระดับดี
1.50 – 2.49	หมายถึง	มีพฤติกรรมด้านรักความเป็นไทยอยู่ในระดับปานกลาง
1.00 – 1.49	หมายถึง	มีพฤติกรรมด้านรักความเป็นไทยอยู่ในระดับต่ำ

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย

ตัวชี้วัดที่ 1 ความภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทยและมีความกตัญญูต่อบุคคล

พฤติกรรมบ่งชี้	4 ดีมาก	3 ดี	2 ปานกลาง	1 ต่ำ
1. แต่งกายและมีมารยาทงดงามแบบไทย มีสัมมาคารวะ กตัญญูต่อบุคคลผู้มีพระคุณ	ปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทแบบไทย มีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่ กตัญญูต่อผู้มีพระคุณและแต่งกายแบบไทยสม่ำเสมอ	ปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทแบบไทย มีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่ กตัญญูต่อผู้มีพระคุณและแต่งกายแบบไทยทุกครั้ง	ปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทแบบไทย มีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่ กตัญญูต่อผู้มีพระคุณและแต่งกายแบบไทยเมื่อมีโอกาส	ปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทแบบไทย มีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่ กตัญญูต่อผู้มีพระคุณและแต่งกายแบบไทยบางครั้ง
2. ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณี ศิลปะ และวัฒนธรรมไทย	เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณี ศิลปะ และวัฒนธรรมไทยสม่ำเสมอ	เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณี ศิลปะ และวัฒนธรรมไทยทุกครั้ง	เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณี ศิลปะ และวัฒนธรรมไทยเมื่อมีโอกาส	เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณี ศิลปะ และวัฒนธรรมไทยบางครั้ง
3. ชักชวน แนะนำให้ผู้อื่นปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ และวัฒนธรรมไทย	ชักชวน แนะนำให้ผู้อื่นปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ และวัฒนธรรมไทยสม่ำเสมอ	ชักชวน แนะนำให้ผู้อื่นปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ และวัฒนธรรมไทยทุกครั้ง	ชักชวน แนะนำให้ผู้อื่นปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ และวัฒนธรรมไทยเมื่อมีโอกาส	ไม่ชักชวน แนะนำให้ผู้อื่นปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ และวัฒนธรรมไทย

ตัวชี้วัดที่2. เห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง

พฤติกรรมบ่งชี้	4 ดีมาก	3 ดี	2 ปานกลาง	1 ต่ำ
1. ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสมสม่ำเสมอ	ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสมทุกครั้ง	ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสมเมื่อมีโอกาส	ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบางครั้ง
2. ชักชวน แนะนำให้ผู้อื่นเห็นคุณค่าของการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง	ชักชวน แนะนำให้ผู้อื่นเห็นคุณค่าของการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้องสม่ำเสมอ	ชักชวน แนะนำให้ผู้อื่นเห็นคุณค่าของการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้องทุกครั้ง	ชักชวน แนะนำให้ผู้อื่นเห็นคุณค่าของการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้องเมื่อมีโอกาส	ชักชวน แนะนำให้ผู้อื่นเห็นคุณค่าของการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้องบางครั้ง

3. อนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย

พฤติกรรมบ่งชี้	4 ดีมาก	3 ดี	2 ปานกลาง	1 ต่ำ
1. นำภูมิปัญญาไทยมาใช้ให้เหมาะสมในวิถีชีวิต	นำภูมิปัญญาไทยมาใช้ให้เหมาะสมในวิถีชีวิตสม่ำเสมอ	นำภูมิปัญญาไทยมาใช้ให้เหมาะสมในวิถีชีวิตทุกครั้ง	นำภูมิปัญญาไทยมาใช้ให้เหมาะสมในวิถีชีวิตเมื่อมีโอกาส	นำภูมิปัญญาไทยมาใช้ให้เหมาะสมในวิถีชีวิตบางครั้ง
2. ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาไทย	ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาไทยสม่ำเสมอ	ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาไทยทุกครั้ง	ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาไทยเมื่อมีโอกาส	ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาไทยบางครั้ง
3. แนะนำมีส่วนร่วมในการสืบทอดภูมิปัญญาไทย	แนะนำมีส่วนร่วมในการสืบทอดภูมิปัญญาไทยสม่ำเสมอ	แนะนำมีส่วนร่วมในการสืบทอดภูมิปัญญาไทยทุกครั้ง	แนะนำมีส่วนร่วมในการสืบทอดภูมิปัญญาไทยเมื่อมีโอกาส	แนะนำมีส่วนร่วมในการสืบทอดภูมิปัญญาไทยบางครั้ง

4.รักในสถาบันหลักของชาติไทย

พฤติกรรมบ่งชี้	4 ดีมาก	3 ดี	2 ปานกลาง	1 ต่ำ
1. แสดงออกถึงความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	แสดงออกถึงความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์สม่ำเสมอ	แสดงออกถึงความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ทุกครั้ง	แสดงออกถึงความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์เมื่อมีโอกาส	แสดงออกถึงความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์บางครั้ง
2. ร่วมกิจกรรมที่สำคัญเกี่ยวกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	ร่วมกิจกรรมที่สำคัญเกี่ยวกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์สม่ำเสมอ	ร่วมกิจกรรมที่สำคัญเกี่ยวกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ทุกครั้ง	ร่วมกิจกรรมที่สำคัญเกี่ยวกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์เมื่อมีโอกาส	ร่วมกิจกรรมที่สำคัญเกี่ยวกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์บางครั้ง

แบบประเมินผลการเรียนรู้ (ชิ้นงาน)

คำชี้แจง

แบบประเมินเพื่อประเมินชิ้นงานระหว่างการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

คนที่	อธิบายรายละเอียดชิ้นงานได้ครบถ้วนสมบูรณ์	ปฏิบัติถูกต้องตามขั้นตอน	ปฏิบัติได้อย่างต่อเนื่อง	มีความสวยงาม/อ่อนช้อย	การนำเสนอชิ้นงาน	สอดคล้องตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้	คะแนนเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								

เกณฑ์การพิจารณาคะแนนคุณภาพของชิ้นงาน

4	หมายถึง	ชิ้นงานที่ประเมินมีคุณภาพในระดับดีมาก
3	หมายถึง	ชิ้นงานที่ประเมินมีคุณภาพในระดับดี
2	หมายถึง	ชิ้นงานที่ประเมินมีคุณภาพในระดับปานกลาง
1	หมายถึง	ชิ้นงานที่ประเมินมีคุณภาพในระดับพอใช้

เกณฑ์การแปลความหมาย/ตัดสินคุณภาพของชิ้นงาน

3.50 – 4.00	หมายถึง	มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก
2.50 – 3.49	หมายถึง	มีคุณภาพอยู่ในระดับดี
1.50 – 2.49	หมายถึง	มีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง
1.00 – 1.49	หมายถึง	มีคุณภาพอยู่ในระดับพอใช้

เกณฑ์การประเมินผลการเรียนรู้ (ชิ้นงาน)

หัวข้อในการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	4 (ดีมาก)	3 (ดี)	2(ปานกลาง)	1 (พอใช้)
1. อธิบายรายละเอียดขั้นตอนได้ครบถ้วนสมบูรณ์	อธิบายรายละเอียดขั้นตอนได้ครบถ้วนสมบูรณ์ดีมาก	อธิบายรายละเอียดขั้นตอนได้ครบถ้วนสมบูรณ์ดี	อธิบายรายละเอียดขั้นตอนได้ครบถ้วนสมบูรณ์ปานกลาง	อธิบายรายละเอียดขั้นตอนได้ครบถ้วนสมบูรณ์พอใช้
2. ปฏิบัติได้ถูกต้องตามขั้นตอน	ปฏิบัติได้ถูกต้องตามขั้นตอนดีมาก	ปฏิบัติได้ถูกต้องตามขั้นตอนดี	ปฏิบัติได้ถูกต้องตามขั้นตอนปานกลาง	ปฏิบัติได้ถูกต้องตามขั้นตอนพอใช้
3.ปฏิบัติได้อย่างต่อเนื่อง	ปฏิบัติได้อย่างต่อเนื่องดีมาก	ปฏิบัติได้อย่างต่อเนื่องดี	ปฏิบัติได้อย่างต่อเนื่องปานกลาง	ปฏิบัติได้อย่างต่อเนื่องพอใช้
4. มีความสวยงาม/อ่อนช้อย	มีความสวยงาม/อ่อนช้อยดีมาก	มีความสวยงาม/อ่อนช้อยดี	มีความสวยงาม/อ่อนช้อยปานกลาง	มีความสวยงาม/อ่อนช้อยพอใช้
5. การนำเสนอชิ้นงาน	การนำเสนอชิ้นงานดีมาก	การนำเสนอชิ้นงานดี	การนำเสนอชิ้นงานปานกลาง	การนำเสนอชิ้นงานพอใช้
6. ถูกต้องตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้	ถูกต้องตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ดีมาก	ถูกต้องตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ดี	ถูกต้องตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ปานกลาง	ถูกต้องตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้พอใช้

แบบสอบถามการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามผู้เรียนในระหว่างการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ให้ผู้เรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. ทำไมนักเรียนจึงให้ความสนใจเข้าร่วมการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย

.....

.....

.....

2. หลังจากที่ได้เข้าร่วมการจัดการเรียนรู้ในครั้งนี้แล้ว นักเรียนจะมีวิธีการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยได้อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

3. ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย เหมาะสมกับนักเรียนหรือไม่อย่างไร

.....

.....

.....

4. ครูจัดการเรียนการสอนตรงตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้หรือไม่และนักเรียนเข้าใจตรงตามวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด

.....

.....

.....

5. การจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย สามารถทำให้นักเรียนรู้สืกรักในความเป็นไทยมากขึ้นหรือไม่ เพราะอะไร

.....

.....

.....

แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย

คำชี้แจง

1. แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยมีวัตถุประสงค์เพื่อวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 4 ด้าน ได้แก่

- 1) ภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมไทย และมีความกตัญญูต่เวที
- 2) เห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
- 3) อนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย
- 4) รักในสถาบันหลักของชาติไทย

2. ให้ผู้เรียนทำเครื่องหมาย ลงในช่องที่ตรงกับระดับการปฏิบัติของผู้เรียนมากที่สุด โดยมีเกณฑ์ระดับการพิจารณาในการปฏิบัติ 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมาก
3	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ตัวชี้วัดที่ 1 ภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมไทย และมีความกตัญญูต่เวที

ข้อที่	คำถาม	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
1	นักเรียนยกมือไหว้และกล่าวสวัสดีเมื่อพบครู					
2	นักเรียนมีสัมมาคารวะเมื่อเจอครูหรือผู้ใหญ่					
3	นักเรียนเดินก้มศีรษะเมื่อเดินผ่านผู้ใหญ่					
4	นักเรียนแต่งกายได้ถูกกาลเทศะ					
5	นักเรียนใส่ชุดสุภาพเมื่อไปวัด/โบสถ์/มัสยิด					
6	นักเรียนแต่งกายถูกต้องตามกฎระเบียบของโรงเรียน					
7	นักเรียนอาสาช่วยเหลือครูและเพื่อนทำงานด้วยความเต็มใจ					
8	นักเรียนช่วยอธิบายให้เพื่อนเมื่อเพื่อนไม่เข้าใจในบทเรียน					
9	นักเรียนเข้าร่วมพิธีไหว้ครูและเครื่องศาสตราวุธทุกครั้งก่อนเรียน					
10	นักเรียนอธิบายพิธีไหว้ครูและเครื่องศาสตราวุธของกระบี่กระบองให้ผู้อื่นได้ทราบ					
11	นักเรียนแนะนำประเพณีต่าง ๆ ของไทยให้เพื่อนและคนใกล้ชิดได้รับรู้					
12	นักเรียนอธิบายความสำคัญของขนบธรรมเนียมประเพณีไทย					
13	นักเรียนแนะนำเพื่อนให้รู้จักวิถีการไหว้ที่เป็นวัฒนธรรมของไทย					
14	นักเรียนแนะนำวิถีการใช้ชีวิตตามวิถีชาวบ้านตามวัฒนธรรมไทย					
15	นักเรียนสอนมารยาทไทยให้กับเพื่อนและคนใกล้ชิด					

ตัวชี้วัดที่ 2 เห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง

ข้อที่	คำถาม	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
1	นักเรียนออกเสียงภาษาไทยได้ถูกต้องตามชัดเจน					
2	นักเรียนพูดลงท้ายประโยคด้วยคำว่า ครับ/ค่ะ เสมอ					
3	นักเรียนออกเสียงคำควบกล้ำได้ชัดเจน					
4	นักเรียนฝึกฝนวิธีการพูด/การออกเสียงเพื่อให้ถูกต้อง					
5	นักเรียนใช้คำในการสื่อสารได้เหมาะสมกับกาลเทศะและสถานภาพของบุคคล					
6	นักเรียนเลือกใช้ระดับน้ำเสียงในการพูดได้เหมาะสมกับสถานการณ์					
7	นักเรียนใช้คำในการพูดสื่อสารได้ถูกต้องชัดเจน					
8	นักเรียนใช้คำพูดที่สุภาพในการสนทนากับครู ผู้ใหญ่และเพื่อน					
9	นักเรียนจะคอยเตือนเพื่อนเมื่อเพื่อนใช้ภาษาไทยไม่ถูกต้องชัดเจน					
10	นักเรียนจะคอยแนะนำคนอื่นให้ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารให้ถูกต้อง					
11	นักเรียนช่วยรณรงค์การใช้ภาษาไทยในการสื่อสารเสมอ					
12	นักเรียนจะเตือนเพื่อนให้ใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องเมื่อได้ยินเพื่อนพูดคำศัพท์สแลง					

ตัวชี้วัดที่ 3 การอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย

ข้อที่	คำถาม	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
1	นักเรียนใช้กีฬาภูมิปัญญาไทยมาประยุกต์ใช้ในการออกกำลังกาย					
2	นักเรียนนำอุปกรณ์ เช่น ผ้าขาวม้า มาประยุกต์ในการออกกำลังกาย					
3	นักเรียนเข้าร่วมการออกกำลังกายด้วยกีฬาภูมิปัญญาไทยที่โรงเรียนจัดขึ้น					
4	นักเรียนจัดนิทรรศการการออกกำลังกายด้วยกีฬาภูมิปัญญาไทยที่โรงเรียน/ในชุมชน					
5	นักเรียนช่วยส่งเสริมให้คนในชุมชนออกกำลังกายด้วยกีฬาภูมิปัญญาไทย					
6	นักเรียนช่วยแนะนำการออกกำลังกายด้วยกีฬาภูมิปัญญาไทยให้กับคนที่สนใจ					

ตัวชี้วัดที่ 4 ความรักในสถาบันหลักของชาติไทย

ข้อที่	คำถาม	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
1	นักเรียนยืนตรงเมื่อได้ยินเสียงเพลงชาติไทย					
2	นักเรียนแสดงความเคารพด้วยการคำนับ/ถอนสายบัว เมื่อเดินผ่านพระบรมฉายาลักษณ์					
3	นักเรียนยกมือขึ้นไหว้พระพุทธรูปเมื่อเดินผ่านเสมอ					
4	นักเรียนเข้าร่วมวันสำคัญต่างๆ ทางพระพุทธศาสนา เช่น วันวิสาขบูชา วันมาฆบูชา วันอาสาฬหบูชา					
5	นักเรียนเข้าร่วมพิธีลงนามถวายพระพรในโอกาสต่างๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น					
6	นักเรียนจัดนิทรรศการเกี่ยวกับวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา/วันสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ไทย					

เกณฑ์การแปลความหมายระดับปฏิบัติคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย

- 4.50-5.00 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยอยู่ในระดับดีมาก
- 3.50-4.49 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยอยู่ในระดับดี
- 2.50-3.49 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.50-2.49 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยอยู่ในระดับน้อย
- 1.00-1.49 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ภาคผนวก ข

- ผลการประเมินความเที่ยงตรงของแผนการจัดการเรียนรู้
- ผลการประเมินความเที่ยงตรง (IOC) ของเครื่องมือการวิจัย
- ผลการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

ผลการประเมินความเที่ยงตรง (IOC)ของแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ(R)					ผลรวม ของ คะแนน (ΣR)	ค่า IOC	แปร ผล
		คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5			
การจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	1.สาระสำคัญมีความเหมาะสมกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	1	1	1	1	1	5.00	1.00	ใช้ได้
	2.จุดประสงค์การเรียนรู้ครอบคลุมทักษะของนักเรียนทั้ง 3 ด้าน	1	1	1	1	1	5.00	1.00	ใช้ได้
	3.สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับรูปแบบการสอนของกีฬาไทย	1	1	1	1	1	5.00	1.00	ใช้ได้
	4.คุณลักษณะอันพึงประสงค์สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย	1	1	1	1	1	5.00	1.00	ใช้ได้
	5.กิจกรรมการเรียนรู้								
	5.1 ขั้นเตรียม								
	มีรูปแบบการสอนและระยะเวลาที่เหมาะสม	1	1	1	1	1	5.00	1.00	ใช้ได้
	5.2 ขั้นอธิบายสาธิต								
	มีรูปแบบการสอนและระยะเวลาที่เหมาะสม	1	1	1	1	1	5.00	1.00	ใช้ได้
	5.3ขั้นฝึกหัด								
	มีรูปแบบการสอนและระยะเวลาที่เหมาะสม	1	1	1	1	1	5.00	1.00	ใช้ได้
	5.4 ขั้นนำไปใช้								
	มีรูปแบบการสอนและระยะเวลาที่เหมาะสม	1	1	1	1	1	5.00	1.00	ใช้ได้
	5.5ขั้นสรุปและสรุปปฏิบัติ								
	มีรูปแบบการสอนและระยะเวลาที่เหมาะสม	1	1	1	1	1	5.00	1.00	ใช้ได้
	6.การวัดและการประเมินผลมีความเหมาะสม	1	1	1	1	1	5.00	1.00	ใช้ได้
รวม								1.00	ใช้ได้

ผลการศึกษาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาลักษณะ
อันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

คนที่ คะแนน	คะแนนระหว่างเรียน (เต็ม 192)	คะแนนหลังเรียน (เต็ม 195)
1.	161	172
2.	165	165
3.	175	180
4.	156	183
5.	155	163
6.	156	165
7.	167	176
8.	171	180
9.	155	162
10.	155	175
11.	157	164
12.	149	152
13.	156	162
14.	167	178
15.	175	185
16.	161	178
17.	166	176
18.	163	182
19.	166	176
20.	174	181
21.	170	185
22.	181	185
23.	182	187
24.	157	183
25.	171	176
26.	146	158
27.	165	176
28.	152	167
29.	154	157
30.	183	189
รวม	4,911	5,850
$\bar{X}$	163.70	173.93
S.D.	9.86	10.02
ร้อยละ	85.26	89.20

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญประเมินความเที่ยงตรง (IOC) ของเครื่องมือการวิจัย ผู้เชี่ยวชาญประเมินเครื่องมือที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้และเครื่องมือประกอบการจัดการเรียนรู้	
1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ร่ำไพ ศูนย์จันทร์	ผู้เชี่ยวชาญด้านพลศึกษา
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชนะ ฤทธิธรรม	อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย การกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอุดรธานี
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดุสิต วิพรรณะ	อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย การกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตชัยภูมิ
4. ดร.พิทักษ์ วงแหวน	รองอธิการบดีมหาวิทยาลัย การกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตชัยภูมิ
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประดิษฐ์ ปะวันนา	อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย การกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอุดรธานี
ผู้เชี่ยวชาญประเมินเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	
1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประดิษฐ์ ปะวันนา	อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย การกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอุดรธานี
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ร่ำไพ ศูนย์จันทร์	ผู้เชี่ยวชาญด้านพลศึกษา
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์จินตนา ดั่งแสง	อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย ราชภัฏอุดรธานี
4. ดร.สิริกร กำพลังฤทธิ	ผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปวัฒนธรรม
5. นายอดุลย์ เชื้อจำรูญ	ผู้เชี่ยวชาญด้านพลศึกษา

ภาคผนวก ค
เอกสารที่เกี่ยวข้อง

เอกสารรับรองการผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย
(นักศึกษาของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ)

นักศึกษา (ชื่อ-สกุล)..นายธรรมรัตน์ ตั้งใจ.....

ประเภทของการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยของเค้าโครงวิทยานิพนธ์

☐ เชิงปริมาณ ☒ เชิงคุณภาพ ☐ ผสมผสาน

ชื่อเค้าโครงวิทยานิพนธ์
(ภาษาไทย)

ชื่อเค้าโครงวิทยานิพนธ์
(ภาษาอังกฤษ)

การจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะ อันพึง
ประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
PHYSICAL EDUCATION LEARNING MANAGEMENT BY USING THAI
SPORTS FOR DEVELOPING DESIRABLE CHARACTERISTICS ON
THAINESS OF LOWER SECONDARY STUDENTS

ได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัยเป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยมีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ ดังต่อไปนี้

1. ผศ.ดร.รพี สุบุญจันทร์	5. ผศ. จินตนา ด่วงแสง
2. ผศ.ดร.ประติษฐ์ ปะวันนา	6. ดร.สิริกร กำพลฤทธิ์
3. ผศ.ดร.สุจิต วิพรรณะ	7. ดร.พิทักษ์ วงแหวน
4. ผศ. ชนะ ฤทธิธรรม	8. นายอดุลย์ เชื้อจำรูญ

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้อความข้างต้นเป็นจริงทุกประการ หากมีปัญหาใด ๆ เกิดขึ้น ข้าพเจ้าจะเป็น
ผู้รับผิดชอบทุกประการ

ลงชื่อ.....

(.....)

นักศึกษา

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

หมายเหตุ นักศึกษาต้องแนบแบบประเมินคุณภาพเครื่องมือการวิจัยจากผู้ทรงคุณวุฒิทุกคน

แบบตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย
มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอุดรธานี คณะศึกษาศาสตร์

ตามบันทึกข้อความที่ กก ๐๕๒๐.๐๔/๑๗๓๑ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ได้ขอความ
อนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ของนายธรรมรัตน์ ตั้งใจ นักศึกษาคณะ
ศึกษาศาสตร์ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพลศึกษาและกีฬา ได้รับการอนุมัติในการจัดทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง การจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรัก
ความเป็นไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือการวิจัย นั้น

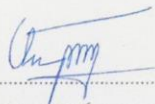
ข้าพเจ้า ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชนะ ฤทธิธรรม ได้พิจารณาแล้ว

- ☒ ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ในครั้งนี้
☐ ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ในครั้งนี้

เนื่องจาก.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชนะ ฤทธิธรรม)

แบบตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย
มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอุดรธานี คณะศึกษาศาสตร์

ตามบันทึกข้อความที่ กก ๐๕๒๐.๐๔/๑๑๗๒ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ได้ขอความ
อนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ของนายธรรมรัตน์ ตั้งใจ นักศึกษาคณะ
ศึกษาศาสตร์ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพลศึกษาและกีฬา ได้รับการอนุมัติในการจัดทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง การจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรัก
ความเป็นไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือการวิจัย นั้น

ข้าพเจ้า ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประติษฐ์ ปะวันนา ได้พิจารณาแล้ว

- ☒ ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ในครั้งนี้
☐ ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ในครั้งนี้
เนื่องจาก.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประติษฐ์ ปะวันนา)

แบบตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย
มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอุดรธานี คณะศึกษาศาสตร์

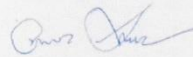
ตามหนังสือที่ กก ๐๕๒๐/๕๔๔ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ได้ขอความอนุเคราะห์
เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ของนายธรรมรัตน์ ตั้งใจ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพลศึกษาและกีฬา ได้รับการอนุมัติในการจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
การจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือการวิจัย นั้น

ข้าพเจ้า ผู้ช่วยศาสตราจารย์จินตนา ดั่งวงแสง ได้พิจารณาแล้ว

- ☒ ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ในครั้งนี้
☐ ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ในครั้งนี้
เนื่องจาก.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จินตนา ดั่งวงแสง)

แบบตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย
มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอุดรธานี คณะศึกษาศาสตร์

ตามหนังสือที่ กก ๐๕๒๐/ว ๕๕๘ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ได้เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ของนายธรรมรัตน์ ตั้งใจ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ หลักสูตร
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพลศึกษาและกีฬา ได้รับการอนุมัติในการจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การจัด
การเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาตอนต้น ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือการวิจัย นั้น

ข้าพเจ้า ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รพี ศูนย์จันทร์ ได้พิจารณาแล้ว

- ☒ ยังเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ในครั้งนี้
☐ ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ในครั้งนี้
เนื่องจาก.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

81- dm

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รพี ศูนย์จันทร์)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตชัยภูมิ คณะศึกษาศาสตร์ IP-PHONE ๑๕๑๐๘

ที่ กก ๐๕๐๘.๐๔/๔๗

วันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง การให้ความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ประจำวิทยาเขตอุดรธานี

ตามหนังสือมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอุดรธานี ที่ กก ๐๕๒๐/๓๑๘ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย รายงานยธรรมรัตน์ ตั้งใจ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพลศึกษาและกีฬา ได้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ในการนี้ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตชัยภูมิ มีความยินดีเป็นอย่างยิ่ง อนุญาตให้บุคลากรในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตชัยภูมิ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดุสิต วิพรรณะ ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และ นายพิทักษ์ วงแหวน ตำแหน่ง อาจารย์ เป็นผู้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

เรียน รองอธิการบดี

() เพื่อโปรดทราบ

() เพื่อโปรดพิจารณา

ส.ท. น.ท. น.ท. น.ท.

๑. อธิการบดี
๒. รองอธิการบดี
๓. ผู้อำนวยการ
๔. หัวหน้างาน
๕. หัวหน้างาน
๖. หัวหน้างาน
๗. หัวหน้างาน
๘. หัวหน้างาน
๙. หัวหน้างาน
๑๐. หัวหน้างาน

เห็นควรดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้ดำเนินการ

๒. ส่งมอบบันทึก

๓. ส่งมอบเอกสาร

(นางสาวจินตนา นวนมีศรี)

เจ้าหน้าที่ธุรการ

๒๐ ธ.ค. ๒๕๖๔

(นางนันทนา แก้วพิลา)
หัวหน้าสำนักงานรองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์

๒๐ ธ.ค. ๒๕๖๔

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัตนา วงศ์คำสิงห์)

ผู้ช่วยอธิการบดีประจำวิทยาเขตชัยภูมิ รักษาการแทน
รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยการกีฬา ประจำวิทยาเขตชัยภูมิ

พ.ท. น.ท. น.ท. น.ท.
น.ท. น.ท. น.ท. น.ท.

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วาสนา เหล่าสูงเนิน)

รองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์

๒๐ ธ.ค. ๒๕๖๔

แบบตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย
มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอุดรธานี คณะศึกษาศาสตร์

ตามหนังสือที่ กก ๐๕๒๐/ว ๕๔๘ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ได้เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ของนายธรรมรัตน์ ตั้งใจ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ หลักสูตร
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพลศึกษาและกีฬา ได้รับการอนุมัติในการจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การจัด
การเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาตอนต้น ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือการวิจัย นั้น

ข้าพเจ้า ดร.สิริกร ก่ำพลังฤทธิ์ ได้พิจารณาแล้ว

- ☒ ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ในครั้งนี้
☐ ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ในครั้งนี้
เนื่องจาก.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ดร.สิริกร

(ดร.สิริกร ก่ำพลังฤทธิ์)

แบบตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย
มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอุดรธานี คณะศึกษาศาสตร์

ตามหนังสือที่ กก ๐๕๒๐/ว ๕๕๔ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ได้เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ของนายธรรมรัตน์ ตั้งใจ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ หลักสูตร
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพลศึกษาและกีฬา ได้รับการอนุมัติในการจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การจัด
การเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาตอนต้น ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือการวิจัย นั้น

ข้าพเจ้า นายอดุลย์ เชื้อจำรูญ ได้พิจารณาแล้ว

- ☒ ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ในครั้งนี้
☐ ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ในครั้งนี้
เนื่องจาก.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอดุลย์ เชื้อจำรูญ)

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ
333 หมู่ 1 ตำบลหนองไม้แดง อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี 20000 โทร 038-054228

หมายเลขใบรับรอง EDU 028/2565

ใบรับรองจริยธรรมการวิจัย

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ได้พิจารณาแล้วว่า โครงร่างการวิจัย เรื่อง การจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น TNSU-EDU 002/2565 ที่จะดำเนินการมีความสอดคล้องกับหลักจริยธรรมสากล จึงเห็นสมควรให้ ดำเนินการวิจัยตามโครงร่างการวิจัย นี้ได้

ผู้ดำเนินการหลัก : นายธรรมรัตน์ ตั้งใจ
(หัวหน้าโครงการวิจัย)

สังกัดหน่วยงาน : มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอุดรธานี

ประเภทโครงร่างการวิจัย : แบบเต็มคณะ

ลงนาม.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิราวัฒน์ ขจรศิลป์)
ประธานกรรมการจริยธรรมการวิจัย
กลุ่มสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ครั้งที่ 1

วันที่รับรอง : 08 เมษายน 2565

วันหมดอายุ : 07 เมษายน 2566

- หมายเหตุ
1. ผู้วิจัยต้องทำตามโครงร่างการวิจัยและเอกสารที่ได้รับการรับรอง เท่านั้น
 2. หากมีการแก้ไขเพิ่มเติมโครงร่างการวิจัย หรือการเบี่ยงเบนไปจากโครงร่างการวิจัย ต้องผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ก่อนดำเนินการ เว้นแต่เป็นการกระทำเร่งด่วนเพื่อความปลอดภัยของผู้เข้าร่วมการวิจัย
 3. หากเกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ชนิดร้ายแรง ให้รายงานต่อคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ โดยทันที

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ สกุล

นายธรรมรัตน์ ตั้งใจ

วัน เดือน ปีเกิด

10 ธันวาคม 2524

สถานที่เกิด

อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ

ที่อยู่ปัจจุบัน

418/12 ข. ถนนเมืองเก่า ตำบลในเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดชัยภูมิ 36000

ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน

รับราชการครู ตำแหน่ง –

สถานที่ทำงานปัจจุบัน

โรงเรียนบ้านโนนศรีสง่า อำเภอหนองบัวแดง
จังหวัดชัยภูมิ

สำเร็จการศึกษา

สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2556

หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์

สาขาวิชา พลศึกษา

ปัจจุบันกำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาโท

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์

สาขาพลศึกษาและกีฬา